

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΟΘ' – ΤΕΥΧΟΣ 11 – ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2002
ΑΘΗΝΑΙ

ΕΓΚΥΚΛΙΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀριθμ. Πρωτ. 3468
Διεκπ. 1791

Ἀθήνησι τῆ 11ῃ Ὀκτωβρίου 2002

ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Πρὸς
Τὴν Ἱεράν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν καὶ
Τὰς Ἱεράς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθμ. Πρωτ. 612 καὶ ἀπὸ 5ης ὁδεύοντος μηνὸς Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ., Ἀποφάσεως τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας, γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι οἱ ἐκ τῶν κληρικῶν Αὐτοῦ: α) Οἰκονόμος Ἀμβρόσιος Διαμαντίδης καὶ β) Διάκονος Χρυσόστομος (κατὰ κόσμον Βασίλειος) Βεζυρέας, διὰ τὰ εἰς ἃ ὑπέπεσαν κανονικὰ παραπτώματα καθυπεβλήθησαν τῇ ἐσχάτῃ ποινῇ τῆς, ἀπὸ τοῦ ὄν ἐφερον βαθμοῦ τῆς Ἱερωσύνης, καθαιρέσεως καὶ ἐπανήχθησαν εἰς τὴν τάξιν τῶν λαϊκῶν.

Τὴν Κανονικὴν ταύτην Ἀπόφασιν τοῦ Ἀγιωτάτου Πατριαρχικοῦ Θρόνου τῆς Ἀλεξανδρείας ἀνακοινούμενοι ὑμῖν, παρακαλοῦμεν διὰ τὰ καθ' ὑμᾶς.

Ἐντολῇ καὶ Ἐξουσιοδοτήσει τῆς Ἱεράς Συνόδου
Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
† Ὁ Σαλῶνων Θεολόγος

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀριθμ. Πρωτ. 3459
Διεκπ. 1821

Ἀθήνησι τῆ 16ῃ Ὀκτωβρίου 2002

ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

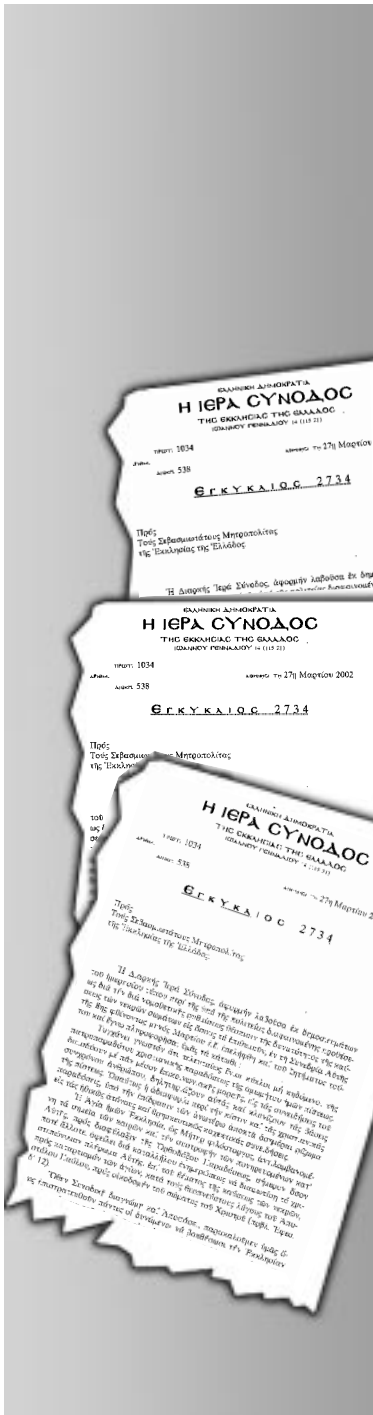
Πρὸς
Τὴν Ἱεράν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν καὶ
Τὰς Ἱεράς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Διὰ τοῦ παρόντος καὶ κατόπιν τοῦ ὑπ' ἀριθμ. πρωτ. 619 καὶ ἀπὸ 5ης μεσοῦντος μηνὸς Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ., Γράμματος τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Μακαριότητος τοῦ Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ. Πέτρου, εὐαρέστως γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι ὑπὸ τῆς Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀλεξανδρείας, συνωδὰ τῇ κρατούσῃ κανονικῇ πράξει καὶ τάξει τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας ἀνεγράφησαν προσφάτως ἐν ταῖς Ἀγιολογικαῖς δέλτοις τῆς Ἐκκλησίας οἱ ἀσκητικῶς καὶ ὁσίως διαπρέψαντες ἐν τῷ παλαιάτῳ Θρόνῳ τοῦ Ἁγίου Ἐνδόξου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου Ἅγιοι Πατριάρχαι Ἰωακείμ ὁ Πάνυ, Μελέτιος Πηγᾶς καὶ Γεράσιμος Παλλαδᾶς, τῆς ἱεράς μνήμης αὐτῶν ἐορταζομένης τῇ 17ῃ Σεπτεμβρίου, τῇ 13ῃ Ὀκτωβρίου καὶ τῇ 15ῃ Ἰανουαρίου ἀντιστοίχως, ἐκδοθείσης ἐπὶ τούτῳ Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδικῆς Πράξεως.

Τὴν κανονικὴν ταύτην Ἀπόφασιν τῆς τῶν Ἀλεξανδρέων Ἐκκλησίας ἀνακοινούμενοι ὑμῖν παρακαλοῦμεν διὰ τὰ καθ' ὑμᾶς.

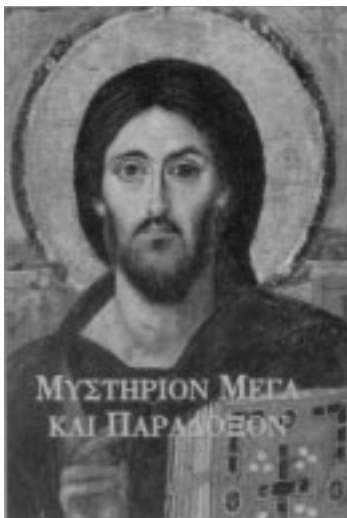
Ἐντολῇ καὶ Ἐξουσιοδοτήσει τῆς Ἱεράς Συνόδου
Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
† Ὁ Σαλῶνων Θεολόγος

ΕΓΚΥΚΛΙΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

**ΚΑΤΑ ΤΗΝ
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ
ΤΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ
ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΕΩΣ
«ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ
ΜΕΓΑ ΚΑΙ
ΠΑΡΑΔΟΞΟΝ»**

(Αΐθουσα Παλαιᾶς Βουλῆς
Τρίτη 8 Ὀκτωβρίου 2002)

Τοῦ

Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου
Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος
κ. **ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ**

1. Ἡ κατὰ τὸ Ἰωβηλαῖον ἔτος 2000 συμπλήρωση δύο χιλιετιῶν ἀπὸ τῆς κατὰ σάρκα γεννήσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐσηματοδότησε γιὰ ὅλο τὸν Χριστιανικὸ κόσμον σειρὰν ἐκδηλώσεων πρὸς τονισμόν τοῦ σωτηριώδους αὐτοῦ γεγονότος μετὰ τὴν πρωτοβουλίαν τῶν κατὰ τόπους Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν καὶ Πολιτειῶν, ποὺ ἐθεώρησαν τὴν ἐπέτειο αὐτὴ ὡς μίαν μοναδικὴν εὐκαιρίαν γιὰ νὰ ἐκδηλώσουν τὰ αἰσθήματα τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀφοσιώσεώς των πρὸς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, καθὼς καὶ νὰ παρουσιάσουν τοὺς καρπούς τῆς εὐλαβείας των, ποὺ ἐκτείνονται σὲ ὅλα τὰ ἐπίπεδα, θρησκευτικὸ, πολιτισμικὸ, κοινωνικὸ, ἐθνικὸ, παγκόσμιον. Στὸ πλαίσιο αὐτὸ ἐκινήθη καὶ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία μάλιστα καὶ συνεκρότησε Μεγάλῃ Ὄργανωτικῇ Ἐπιτροπῇ, στὴν ὁποίαν ἀνέθεσε τὸ καθήκον νὰ ἐπιλέξει καὶ νὰ προτείνει ἀρμοδίως τὶς ἐκδηλώσεις ἐκεῖνες, τόσο σὲ κεντρικὸ, ὅσο καὶ σὲ περιφερειακὸ ἐπίπεδο, ποὺ θὰ ἦσαν ἀνάλογες πρὸς τὴν σοβαρότητα τῆς ἀγομένης ἐπετείου. Ἐπίκεντρο τῶν ἐορταστικῶν αὐτῶν ἐκδηλώσεων τοῦ Ἰωβηλαίου ἐτέθη, ὅπως ἦταν φυσικόν, τὸ Μυστήριον τὸ «χρόνοις αἰωνίοις σεσιγημένον», τὸ Μυστήριον τῆς Θείας Οἰκονομίας, ὅπως αὐτὸ φανερώθηκε στὸ κόσμον «ὅτε ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου», καὶ βεβαίως τὸ πρόσωπον τοῦ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ Θεανθρώπου Κυρίου, ὁ Ὅποιος Θεὸς ὢν προσέλαβε διὰ τῆς ἐνανθρωπήσεως ὅλην τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν καὶ μὴ ἐκστὰς τῆς ἰδίας φύσεως, διαμείνας δηλαδὴ τέλειος Θεός, ὅλον τὸ ἡμέτερον προσλαβόμενος φύραμα, δηλαδὴ τὴν πλήρη ἀνθρωπότητα ἐγένετο ὁμοίος κατὰ πάντα μετὰ ἡμᾶς χωρὶς ἁμαρτίας, προκειμένου νὰ ὁδηγήσῃ τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων εἰς τὴν σωτηρίαν. Δὲν εἶναι τοῦ παρόντος νὰ ἀναλύσουμε σὲ ὅλες του τὶς διαχρονικὰς διαστάσεις τὸ λεγόμενον Χριστολογικὸ πρόβλημα, μετὰ τὸ ὅποιον ἠσχολήθησαν τρεῖς Οἰκουμενικὰς Σύνοδοι, ὅμως εἶναι ἀνάγκη νὰ ποῦμε ὅτι ἡ ιδιότης τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὡς Θεανθρώπου Κυρίου εἶναι ἐκεῖνη ποὺ ὀριοθετεῖ ἐφεξῆς τὴν σχέση Του μετὰ τὸν ἄνθρωπον καὶ ἐξασφαλίζει σ' αὐτὸν «αἰώνιαν λύτρωσιν».

Αὐτὸς εἶναι καὶ ὁ λόγος ποὺ ὁ Χριστὸς τῆς Ἰστορίας ἔκαμε νέες ὁδοὺς εἰς τὴν οἰκουμένην καὶ κατέστη γιὰ τοὺς πιστοὺς «τὸ ὄνομα, τὸ ὑπὲρ πάντων ὄνομα», ἐνώπιον τοῦ ὁποίου μέλλουν, κατὰ τὴν ὀγδόην ἡμέραν τῆς αἰωνιότητος, νὰ κάμψουν γόνυ οἱ δυνάμεις τῶν ἐπουρανίων καὶ τῶν ἐπιγείων καὶ τῶν καταχθονίων καὶ πᾶσα γλῶσσα νὰ παραδεχθῇ ὅτι Αὐτὸς εἶναι ὁ αἰώνιος Βασιλεὺς καὶ Κύριος οὐρανοῦ καὶ γῆς. Μέσα ἀπὸ τὴν προοπτικὴν αὐτὴ ἀναδύεται τὸ ὄραμα τῆς καινῆς γῆς καὶ τοῦ καινοῦ οὐρανοῦ, ποὺ ἀγκαλιάζει ἀνανεωτικὰ ὅλην τὴν πλάση καὶ φέρει εἰς τὸ προσκῆνιον τὸν ἀγῶνα τοῦ ἀνθρώπου γιὰ δικαίωση καὶ καταξίωση, μέσα σ' ἓνα κόσμον ποὺ δοκιμάζει τὶς συνέπειες τῆς φθορᾶς καὶ τῆς ἀλλοτριώσεως, καθὼς οἱ ἀντίθετες δυνάμεις τοῦ σκότους φαίνεται νὰ διακυβερνοῦν τὸν κόσμον καὶ νὰ διεκδικοῦν γιὰ τὸν ἑαυτό τους καὶ γιὰ τὸν Ἀλάστορα τὶς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων. Ἡ κυριαρχία τοῦ σκότους μέσα εἰς τὸν κόσμον δὲν μπορεῖ, ὅμως, νὰ ὁδηγήσῃ τὴν Ἐκκλησίαν τῶν πιστῶν εἰς πλήρη ἀδιαφορίαν γιὰ τὰ συντελούμενα σ' αὐτόν. Ἡ δυναμιστικὴ ἐρμηνεία τοῦ κόσμου ἀπορρίφθηκε ὡς ἐπικίνδυνη αἵρεσις καὶ ξεπεράστηκε δογματικὰ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν μετὰ τὴν συνελθούσαν ἐρμηνείαν τοῦ δόγματος τῆς Χαλκηδόνας γιὰ τὴν ἀσύγχυτον ἐνότητα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν ἑνώσει τῶν δύο φύσεων. Ἀπὸ τῆς πλευρᾶς αὐτῆς ἡ ἀπόφασις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος νὰ προβάλλει, καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῶν ἐπετειῶν ἐκδηλώσεων δι' ὅλου τοῦ Ἰωβηλαίου ἔτους, κυρίως τὸ πρόσωπον τοῦ

Σωτήρος, ὑπῆρξε νομίζομεν ἰδιαίτερα ἐπιτυχῆς καὶ εὐστοχη, ἐπειδὴ ἔδωσε τὴν δυνατότητα νὰ τονισθοῦν οἱ βασικότερες πτυχές τοῦ Μυστηρίου τῆς σωτηρίας, σὲ ἀναγωγή πάντοτε πρὸς τὸ Θεῖον πρόσωπο τοῦ Λυτρωτοῦ, ἀλλὰ καὶ νὰ παρουσιασθοῦν μὲ μιὰ πολυσύνθετη ποικιλία ἐκδηλώσεων, θεολογικῶν, ἐπιστημονικῶν, καλλιτεχνικῶν, εἰκαστικῶν οἱ πελώριες διαστάσεις τῆς πνευματικῆς καὶ πολιτισμικῆς παρουσίας τῆς Ὁρθόδοξης Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας μας μέσα στὰ ὄρια τοῦ Ἑλληνισμοῦ, μιᾶς παρουσίας ποὺ ἐμπνέεται μέχρι σήμερα ἀπὸ τὴν πίστη καὶ τὴν ἀγάπη πρὸς τὸν Θεὸ καὶ τὸν ἄνθρωπο.

2. Χωρὶς ἴχνος δισταγμοῦ θὰ μπορούσα νὰ ὑποστηρίξω ὅτι μεταξὺ ὄλων τῶν προγραμματισθειῶν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία μας ἐκδηλώσεων τοῦ Ἰωβηλαίου, κορυφαία θέση κατέλαβε ἡ μεγάλη Ἐκθεση τῶν Ἱερῶν Εἰκόνων τοῦ προσώπου τοῦ Θεανθρώπου Κυρίου, ἡ ὁποία συμπεριέλαβε βυζαντινὲς καὶ μεταβυζαντινὲς εἰκόνες ἀπὸ ὅλα σχεδὸν τὰ διαμερίσματα τῆς ἐκκλησιαστικῆς δικαιοδοσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καθὼς καὶ ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μονὴ τοῦ Σινᾶ, τῆς ὁποίας ὁ κηρῶντος Χριστὸς τοῦ βου μ.Χ. αἰῶνος ἀπετέλεσε μοναδικὸ ἔκθεμα, γιὰ πρώτη φορὰ ἐξεληθὸν τῆς Μονῆς χάριν τῆς Ἐκθέσεως ταύτης. Καὶ δρᾶττομαι τῆς εὐκαιρίας γιὰ νὰ εὐχαριστήσω καὶ ἀπὸ τὴ θέση αὐτὴ τὸν Σεβασμιώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Σινᾶ καὶ Ραϊῖθῶ κ. Δαμιανὸν καὶ τὴν ὑπ' αὐτὸν Συναίτικὴν Ἀδελφότητα γιὰ τὴν ἀπόφασιν ἐκτάκτου καὶ μοναδικῆς συμμετοχῆς των στὴν ἔκθεση διὰ δεκάδος Ἱερῶν Εἰκόνων, μὲ σπουδαιότερη αὐτὴ τοῦ Κυρίου, ποὺ κατέλαβε βέβαια τὴν ἀρμόζουσα κεντρικὴ θέση στὴν Ἐκθεση.

Ἡ δυνατότης εἰκαστικῆς ἀπεικόνισης τοῦ Κυρίου, ὡς τοῦ δευτέρου προσώπου τῆς Ἁγίας Τριάδος ἐτέθη ἀπὸ τῶν πρώτων αἰῶνων ὡς θεολογικὸ πρόβλημα ποὺ προέκυπτε ἀπὸ τὴν Γραφικὴ βεβαίωση ὅτι «Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακε πώποτε». Οἱ μεγάλοι, ὅμως, Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας ἐγκαίρως ἐπέλυσαν καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο στὸ πλαίσιο τῶν Χριστολογικῶν συζητήσεων καὶ ἐριδίων τῶν πρώτων αἰῶνων, δογματίσαντες ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς, ὡς Θεὸς μὲν κατὰ τὴν Θεϊαν οὐσίαν Του εἶναι ἀπεριγραπτός, ἀλλὰ ὡς Θεάνθρωπος εἶναι περιγραπτός, κατὰ τὶς ἄκτιστες ἐνέργειές της Θεότητός Του. Τὸ ὄλον πρόβλημα ἔλυσεν ὀριστικά, μετὰ τὴν μακρὰ περίοδο τῆς εἰκονομαχίας κατὰ τὸν 8ον αἰῶνα, ἡ Ζ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, ποὺ, ὡς γνωστόν, ἐπανάφερε ἀφ' ἐνός μὲν τὴ δυ-

νατότητα εἰκαστικῆς ἀπεικόνισης τοῦ Κυρίου, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν τιμητικὴ προσκύνηση τῶν Ἱερῶν Εἰκόνων, ὀρίσασα καὶ πάλιν ὅτι «ἡ τιμὴ, ἡ ἀποδομένη εἰς τὶς Ἱερὲς Εἰκόνες, ἐπὶ τὸ πρωτότυπον διαβαίνει». Καὶ εἶναι πολὺ χαρακτηριστικὴ ἡ διατύπωση τῆς Συνόδου σὲ σχέση μὲ τὸ ζήτημα αὐτό, ὡς δείχνει καὶ τὸ μικρὸ ἀπόσπασμα τοῦ Συνοδικοῦ ποὺ διαβάζω εὐθύς ἀμέσως: «*Τῶν εἰδόντων τῆς τοῦ Χριστοῦ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ὑποστάσεως τὸ ἐν οὐσίαις διάφορον καὶ ταυτῆς τὸ κτιστὸν τε καὶ ἄκτιστον, τὸ ὄρατον καὶ ἀόρατον, τὸ παθητὸν καὶ ἀπαθές, τὸ περιγραπτόν καὶ ἀπεριγραπτόν καὶ τὴ μὲν θεϊκὴ οὐσία τὸ ἄκτιστον καὶ τὰ ὄρια προσαρμολογόντων, τὴ δὲ ἀνθρωπίνῃ φύσει τὰ τε ἄλλα καὶ τὸ περιγραπτόν καὶ λόγῳ καὶ εἰκονίσμασιν, αἰωνία ἢ μνήμη*». Ἐδῶ οἱ Πατέρες ἀποφαίνονται ὅτι στὸ πρόσωπον τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ λόγῳ τῆς Θεανθρώπινης Αὐτοῦ ιδιότητος συναντῶνται κάθε φορὰ δύο ἀντίθετα καὶ ἀντιφάσκοντα ἰδιώματα ὡς λ.χ. τὸ κτιστὸν καὶ τὸ ἄκτιστον, τὸ ὄρατον καὶ τὸ ἀόρατον, τὸ παθητὸν καὶ τὸ ἀπαθές, τὸ περιγραπτόν καὶ τὸ ἀπεριγραπτόν κ.ο.κ. Καὶ βέβαια τὰ μὲν προσιδιάζουσι τὴν Θεϊὰ φύσιν, τὰ δὲ στὴν ἀνθρώπινῃ. Κατὰ συνέπειαν, ἡ ἄρνηση εἰκαστικῆς ἀποδόσεως τῆς μορφῆς τοῦ Κυρίου συνεπάγεται ἄρνηση τῆς ἀνθρώπινης φύσεως Του, πράγμα ποὺ ὀδηγεῖ στὸν Μονοφυσισμὸ, ἐνῶ ἡ Ὁρθόδοξη ἀντίληψη εἶναι ἡ διάκριση μεταξὺ Θεϊας οὐσίας, ποὺ εἶναι ἀπροσπέλαστη στὴν ἀνθρώπινῃ διάνοια, καὶ ἀνθρώπινῃ φύσεως, ποὺ καὶ περιγραπτὴ εἶναι καὶ εἰκονίσμη. Γι' αὐτὸ καὶ τὸ Συνοδικὸ καταλήγει ὅτι οἱ Ὁρθόδοξοι «οὕτω φρονοῦμεν, οὔτε λαλοῦμεν, οὔτε κηρύσσομεν Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ τοὺς Αὐτοῦ Ἁγίους ἐν λόγοις τιμῶντες, ἐν συγγραφαῖς, ἐν νοήμασιν, ἐν θυσίαις, ἐν ναοῖς, ἐν εἰκονίσμασιν...».

3. Μὲ βάση τὶς δογματικὲς αὐτὲς τοποθετήσεις ἀνεπτύχθη ὡς γνωστόν στὴν καθ' ἡμᾶς Ἀνατολὴν ἡ τέχνη τῆς ἀγιογραφίας, καὶ ἡ διὰ μέσου αὐτῆς ἀπεικόνιση τοῦ Θεανθρώπου Κυρίου ὑπὸ διάφορες μορφές, ἀνάλογα μὲ τὴ Σχολὴ στὴν ὁποίαν ἀνήκε κάθε φορὰ ὁ ἀγιογράφος. Ὅμως, τόσον οἱ ζωγράφοι κατὰ τὴν βυζαντινὴν περίοδον, ὅσον καὶ οἱ συνεχιστὲς των κατὰ τὴν μεταβυζαντινὴν, ἰδίᾳ διὰ τῆς Κρητικῆς Σχολῆς, μᾶς ἐκληροδότησαν ἐξεικονίσεις τοῦ προσώπου τοῦ Κυρίου ἀφθάστου πνευματικοῦ κάλλους καὶ ὠραιότητος, καθὼς εἶναι γνωστόν ὅτι ἡ Ὁρθόδοξη τέχνη ἐνδιαφέρεται νὰ παραστήσει ὄχι τὴν φυσικὴν, ἀλλὰ τὴν πνευματικὴν διάσταση τῶν προ-

σώπων, ὅπως αὐτὰ ἔχουν μεταλλαχθῆ διὰ τῆς Χάριτος τοῦ Θεοῦ σὲ ἔνυλες μὲν, ἀλλὰ πνευματικὲς ὑπάρξεις, θεωμένες καὶ ἁγιασμένες μέσα ἀπὸ τὴν ἄσκηση καὶ τὸν πνευματικὸ ἀγῶνα. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς, ἡ βυζαντινὴ τέχνη παράγει μηνύματα ζωῆς, «τῆς νῦν καὶ τῆς μελλούσης», καὶ ἀνάγει τοὺς πιστοὺς σὲ σφαῖρες πού κυριαρχοῦνται ἀπὸ τὴν ἐμπειρία τῆς θεώσεως κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Οὐρανοῦ Πατέρα, πού ἰσχύει γιὰ ὄλους τοὺς ἀνθρώπους καὶ ὄχι μόνο γιὰ τοὺς Ἁγίους. Ἡ θεολογικὴ σημασία τῆς εἰκόνας καὶ ἰδίως τῆς εἰκόνας τοῦ Χριστοῦ ἔγκειται στὸ γεγονός ὅτι ἐπιβεβαιώνει τὴ Σάρκωση τοῦ Λόγου, τὴν παρεμβολὴ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ στὴν Ἱστορία. Ἡ ἀπεικόνιση τοῦ θεανδρικοῦ χαρακτήρος τοῦ Κυρίου ἐπιτυγχάνεται μὲ τὴν τεχνικὴ πού χρησιμοποιεῖται, μὲ τὴν καλλιτεχνικὴ μορφή, μὲ τὴν ὅλη ἐν γένει αἰσθητικὴ διατύπωση. Γιὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς ἡ εἰκόνα κατέχει μοναδικὴ θέση στὴ Θεολογία καὶ στὴ λατρεία τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας. Καὶ ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες πιστοί, ἔχουμε τὸ προνόμιο νὰ διαθέτουμε στὴν πνευματικὴ μας φαρέτρα μιὰ πλούσια εἰκαστικὴ κληρονομιά, ἐφάμιλλη τῆς ὁποίας δύσκολα μπορεῖ κανεὶς νὰ βρεῖ ἄλλοῦ, εἴτε σὲ ἄλλες θρησκείες, εἴτε σὲ ἄλλους λαοὺς.

Ἐνα μικρὸ δείγμα τοῦ πλούτου αὐτοῦ μᾶς προσέφερε στὶς ἀρχὲς τοῦ 2001 ἡ Ἐκθεση «Μυστήριον Μέγα καὶ Παράδοξον», τὴν ὁποίαν ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, τῆ συμπράξει καὶ συνεργία τοῦ Ὑπουργείου Πολιτισμοῦ, καὶ μάλιστα μὲ τὴν θεμουργὸν συμπαράσταση τοῦ ρέκτου Ὑπουργοῦ Πολιτισμοῦ κ. Εὐάγγελου Βενιζέλου, ὀργάνωσε καὶ παρέδωσε στὴν Ἱστορία μας μὲ μοναδικὴ ἀκρίβεια καὶ πιστότητα. Ἡ ἀνάληψη τῆς πρωτοβουλίας αὐτῆς, μᾶς προσεπόρισε τὴ χαρὰ τῆς δημιουργίας, παρὰ τὶς ἀντιξοότητες πού παρενεβλήθησαν καὶ πολλάκις ἔφθασαν μέχρι ἀπειλῆς ἐγκατελείψεως τῆς ιδέας. Ἐτσι συνήθως συμβαίνει στὰ μεγάλα ἔργα. Καὶ ἂν δὲν ὑπῆρχεν ἂπ' ἀρχῆς ἀταλάντευτη ἐπιμονή, ἀξιότατοι συνεργάτες καὶ μεγάλη ἀγάπη στὸ ἔργο αὐτό, οἱ δυσκολίες πού παρενέπεσαν θὰ ὀδηγοῦσαν ἀσφαλῶς στὴ ματαίωση τῆς Ἐκθέσεως.

Γι' αὐτὸ καὶ παρουσιάζοντας σήμερα τὸν Τόμο μὲ τὸν Κατάλογο τῆς Ἐκθέσεως σὲ ἑλληνικὴ καὶ ἀγγλικὴ γλῶσσα, αἰσθάνομαι τὴν ὑποχρέωση νὰ ἐπαναλάβω κι ἐγὼ τὶς θερμοτάτες εὐχαριστίες μου πρὸς τὸν Ὑπουργὸ Πολιτισμοῦ κ. Εὐάγγελο Βενιζέλο γιὰ τὴν ὀλόπλευρη ὑποστήριξη τοῦ ἐγχειρήματος καὶ τὴ διάθεση τῶν μόλις τότε ἀποπερατωθεισῶν νέων αἰθουσῶν τοῦ Βυζαντινοῦ

Μουσείου γιὰ τὴ στέγαση τῆς Ἐκθέσεως, καθὼς καὶ τὸν Ὑφυπουργὸ Οἰκονομίας κ. Χρηστο Πάχτα γιὰ τὴν χρηματοδότησή της. Ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνηση ἐτήρησε τὸν λόγο πού μᾶς ἔδωσε τὸ ἔτος 1999, ὅτι θὰ στηρίξει τὶς ἐπετειακὲς μᾶς ἐκδηλώσεις καὶ τὴν εὐχαριστῶ θερμὰ. Ἐπίσης εὐχαριστῶ τὰ μέλη τῆς Μεγάλης Ἐπιτροπῆς Ἐκδηλώσεων τοῦ Ἰωβηλαίου, πού συνεστήθη μὲ ἀπόφαση τῆς Δ.Ι.Σ. γιὰ ὄλες τὶς ἐκδηλώσεις, καὶ ἐνέκριναν τὶς προτάσεις καὶ γιὰ τὴν Ἐκθεση, καὶ ἐβοήθησαν στὴν ὑπέρβαση προβλημάτων καὶ δυσκολιῶν μὲ κατανόηση καὶ προθυμία, τὰ ἄριστα στελέχη τοῦ Ὑπουργείου Πολιτισμοῦ τὰ ὁποῖα, ἐξ ἀγάπης πρὸς τὴν Ἐκκλησία καὶ μὲ πολλὰ προσωπικὲς θυσίες, πολλῶν ὥρων ἀπασχόλησης, ἔθεσαν στὴ διάθεσή μας τὶς πολύτιμες ἐπιστημονικὲς γνώσεις των, καὶ τὰ ἄλλα πολλαπλὰ χαρίσματά των, εἴτε πρὸς ὑπέρβαση τῶν προβλημάτων πού ἀνέκυπτον σὲ κάθε βῆμα, εἴτε πρὸς ἐμπλουτισμὸν τῆς πείρας μας καὶ τὴ ρύθμιση κάθε λεπτομέρειας γιὰ τὴν ἐπιτυχία τῆς Ἐκθέσεως. Ἐνδεικτικῶς μνημονεύω ἐδῶ τὰ μέλη τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπιτροπῆς, πού ἠργάσθησαν μὲ ἐπαινετὸ ζήλο καὶ ἀξιόμιμητη ἀφοσίωση, τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτες καὶ τοὺς Πανοσιολογιωτάτους Ἡγουμένους τῶν Ἱερῶν Μονῶν, πού μᾶς ἐνεπιστεῖθησαν τὶς πρὸς Ἐκθεσὶν Ἱερῆς Εἰκόνας, τὸν Ἀδελφὸ Ἀρχιεπίσκοπο Σιναίου κ. Δαμνάνο, γιὰ τὴν ἀγαθὴ διάθεσή του νὰ ἐπιτρέψει τὴν, γιὰ πρώτη φορὰ μετὰ 15 αἰῶνες ἀπὸ τὴν Μονὴ καὶ τὴ χώρα, ἔξοδο τῆς κηρόχυτης εἰκόνας τοῦ Κυρίου, τὸν φίλο κ. Δημήτριο Κοντομηνᾶ, καὶ τὴν ἐρίτιμον κυρία Μαριάννα Λάτση, πού μᾶς ἐδάνεισαν ἐκ τῆς προσωπικῆς των συλλογῆς ὁ μὲν πρῶτος τέσσερις σπάνιες εἰκόνας τοῦ Θεοδώρου Πουλάκη, ἡ δὲ δευτέρη πολύτιμη εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ τοῦ Ἐμμανουὴλ Λαμπάρδου, τὸν Διευθυντὴ Βυζαντινῶν Μνημείων τοῦ Ὑπουργείου Πολιτισμοῦ κ. Ἰσίδωρο Κακούρη, πού μᾶς συμπαρεστάθη ἀποφασιστικὰ στὴν ὀλοκλήρωση τῆς προσπάθειάς μας, καὶ τὸν κ. Γκούντα τῆς ἐταιρείας πού ἀνέλαβε κατόπιν διεθνοῦς διαγωνισμοῦ τὸ «στήσιμο» τῆς Ἐκθέσεως.

Ἄφησα τελευταία τὴν τριάδα τῶν βασικῶν συντελεστῶν τῆς ἐπιτυχίας τῆς Ἐκθέσεως. Χωρὶς τοὺς τρεῖς αὐτοὺς ἀνθρώπους θὰ ἦταν ἀδύνατη ἡ παρουσίαισός της. Αὐτοὶ ἐμόχθησαν ὄχι μόνο γιὰ τὴ συλλογὴ, τὴν καταγραφή, τὴ συντήρηση καὶ τὴν ταξινόμηση τοῦ ὕλικου, ὄχι μόνο γιὰ τὴν ἐπίλυση κάθε προβλήματος ἀπὸ τὰ πολλὰ πού ἀνέκυπταν σὲ κάθε βῆμα, ὄχι μόνο γιὰ τὴν ἐκδοσὴ τοῦ Καταλόγου πού σήμερα παρουσιάζεται, ὄχι μόνο γιὰ

τῆ θέσι καὶ τήρησι κανόνων εὐπρεπείας σὲ ὅλη τὴ διαδικασίᾳ, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν ἀγασθή τους συνεργασία, τὴν ἀποφασιστικὴν παρέμβασή τους πρὸς πᾶσα κατεύθυνση, καὶ κυρίως γιὰ τὸ μήνυμα τῆς ἀποτελεσματικότητος ποὺ συνεπάγεται ἡ συλλογικὴ δραστηριότητα, ὁ συντονισμὸς τῶν ἐπὶ μέρους προσπαθειῶν, ὥστε ὅλες μαζί νὰ ὑπηρετοῦν τὸν ἕνα κοινὸ σκοπὸ καὶ στόχο, καὶ γιὰ τὴν παθολογικὴ ἀγάπη τους πρὸς τὴν Ἐκκλησίᾳ καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν τέχνην τῆς ἀγιογραφίας. Πρόκειται γιὰ τὴν τριάδα, τὴν ἀπαρτιζομένην ἀπὸ τὸν Αἰδεσιμ. Πρωτοπρεσβύτερο π. Θωμᾶ Συνοδινὸ, Πρωτοσύγκελλο τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καὶ Πρόεδρο τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἐκθέσεως, τὸν καθηγητὴ τῆς Ἱστορίας τῆς Τέχνης κ. Νικόλαο Ζία καὶ τὸν Διευθυντὴ τοῦ Βυζαντινοῦ Μουσείου κ. Δημήτριο Κωνσταντίο. Παρηκολούθησα ἐκ τοῦ συνέργυς τὶς ἄοκνες προσπάθειές τους, τὸν ἀσίγαστο πόθο τους γιὰ τὴν ἐπιτυχία, τὴν πρωτοφανῆ συναδελφικότητα, κατανόηση καὶ συνεννόηση μεταξὺ τους. Εἶναι ἕνα παράδειγμα πρὸς μίμησιν. Ὁ ἕνας συμπλήρωνε τὸν ἄλλο σὲ κάθε φάση τῆς προσπάθειας. Ἔδιναν τὴν ἐντύπωση ὀρχήστρας, ποῦ, κάτω ἀπὸ μιὰ ἀδιόρατη μπαγκέτα, ἔπαιζε ἀρμονικὰ τὸ θούριο τῆς δη-

μουργίας, μέσα σ' ἕνα ἀπογοητευτικὸ κατὰ τὰ ἄλλα περιβάλλον, αὐτὸ ποὺ ὅλοι ζοῦμε, ὅπου κυριαρχεῖ τὸ ὠμὸ συμφέρον, ἡ καταραμένη ἀδιαφορία καὶ ἀδράνεια καὶ ἡ ἀπουσία πνοῆς ζειδωρῆς καὶ ἐποικοδομητικῆς, ποὺ παλεύει μὲ τὴν παρακμὴ καὶ ἐνίοτε καὶ μὲ τὴν διαφθορά. Τοὺς εὐχαριστῶ ἀπὸ καρδιάς, καθὼς καὶ ὅλους τοὺς συντελεστὲς αὐτοῦ τοῦ ἔργου. Εὐχαριστῶ κι ἐσᾶς ποὺ εἴσθε ἀπόψε ἐδῶ. Ὁ Τόμος τῆς Ἐκθέσεως, μὲ φωτογραφίες τῶν ἐκθεμάτων καὶ ἐπιστημονικὲς ἐπεξηγήσεις τῶν ἀπὸ ἀρμόδια πρόσωπα ἐπιστημονικοῦ κύρους εἶναι ἐδῶ εἰς μαρτύριον μιᾶς ὑπεράνθρωπης προσπάθειας ποὺ ἔφθασε στὸ τέλος τῆς. Παραδίδεται καὶ προσφέρεται σήμερον στὴ διάθεση τῶν εὐλαβῶν καὶ φιλοκάλλων Χριστιανῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν φίλων τῆς Τέχνης, εἰς πίστωσιν τῆς ἀκτινοβολίας τῆς χάριτος ποὺ ἐγκρύπτεται μέσα στὶς εἰκόνες καὶ ὡς εὐλογία πρὸς τοὺς ἐραστές τῆς ἐκκλησιαστικῆς μας τέχνης. Κύριος ὁ Θεὸς ἅς εὐλογεῖ ὅλους. Ὁ Δεσπότης Χριστὸς εἶναι γιὰ μᾶς ὁ Σωτῆρας καὶ Λυτρωτὴς μας. Ὡς ἀπόηχος τοῦ Ἰωβηλαίου ἔτους παραμένει ἡ ἀγάπη, ἡ λατρεία καὶ ἡ εὐγνωμοσύνη μας πρὸς Αὐτόν. Ἡ ἀγάπη, ἡ λατρεία καὶ ἡ εὐγνωμοσύνη τοῦ θρησκευόντος Ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

**ΗΜΕΡΙΔΑ
ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ
ΜΕ ΘΕΜΑ:
«Ο ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΤΗΣ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ
ΠΡΟΤΥΠΟ ΓΙΑ
ΤΟΝ ΜΑΘΗΤΗ»**

(ΑΡΓΟΣ,
19 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2002)

Τοῦ
Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου
Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος
κ. **ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ**

Σεβασμιώτατοι Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς,
Τίμιο Πρεσβυτέριο,
Ἀξιότιμε κ. Γεν. Γραμματεῦ τοῦ Ὑπ. Ἐθν. Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων
Ἀξιότιμοι ἄρχοντες τῆς ἁγιοτόκου περιοχῆς τῆς Ἀργολίδος
Ἐλλογιμώτατοι κύριοι κύριοι καθηγητές

Μὲ πολλή τὴν ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστοῦ χαρὰ εὐρίσκομαι ἀνάμεσά σας, στὴν ἱστορική αὐτὴ πόλη τοῦ Ἄργους, δοξασμένη ἀπὸ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους ἕως καὶ τὴν ἡρωϊκὴ περίοδο τῆς Παλιγγενεσίας καὶ μετέπειτα. Χαίρω ἐπίσης, διότι εἶμαι μεταξὺ σύγχρονων δασκάλων τοῦ Γένους καὶ συμμετέχω στὴν Ἡμερίδα τῶν καθηγητῶν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαίδευσης. Χαίρω πὺ μοῦ δίδεται ἡ εὐκαιρία νὰ ἐκδηλώσω τὴν πρὸς ἐσᾶς ἀγάπη καὶ στοργή τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς ταπεινότητάς μου προσωπικά.

Ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας, κατὰ τὴν ὁποία Θεῖα βουλήσει ἄρχισε ἡ διακονία μου εἰς τὸν Ἀποστολικὸ Ἀρχιεπισκοπικὸ Θρόνον τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἀνέλαβα τὸ λίαν εὐθυνοφόρο ὑπόργημα τοῦ Προκαθημένου τῆς καθ' Ἑλλάδα Ἀγιοτάτης Ἐκκλησίας ἔθεσα μεταξὺ τῶν πρώτων μελημάτων τῆς διακονίας μου αὐτῆς τὴν ἐξύψωση τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαίδευσης. Ἔτσι μοῦ δίδεται ἡ εὐκαιρία ἀπὸ τὸν Θεὸ νὰ ὑλοποιήσω μία σκέψη, πὺ ἀπὸ νέο μὲ διακατέχει, ὅτι δηλαδὴ ὅσοι εἶμαστε τῆς Ἐκκλησίας καὶ κατ' ἐπέκταση τὰ παιδιά μας καὶ ἐπομένως καὶ τὰ παιδιά τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Σχολῶν δὲν εἶμαστε παρίες, δὲν εἶμαστε τὸ περιθώριο τῆς κοινωνίας. Ἀντίθετα εἶμαστε τὸ κέντρο καὶ ἡ καρδιά τῆς, εἶμαστε τὸ ἀλάτι τῆς, εἶμαστε ἡ μικρὴ ζύμη, πὺ ὅμως χωρὶς αὐτὴν ἡ κοινωνία γίνεται ἀδύναμη πνευματικά. Ἐμεῖς ὅλοι ἔχουμε τὴ μεγίστη τιμὴ καὶ εὐθύνῃ νὰ φέρουμε μέσα μας τὸν Σταυρωθέντα καὶ Ἀναστάντα γιὰ τὴν σωτηρία μας Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ εἶμαστε οἱ συνεχιστὲς τῆς μακρᾶς καὶ λαμπρῆς Παράδοσης καὶ τοῦ ὑπέροχου Πολιτισμοῦ τῶν προγόνων μας. Εἶμαστε ἀκόμη οἱ συνεχιστὲς τῆς πλούσιας πνευματικῆς Κληρονομιάς καὶ τοῦ τρόπου ζωῆς τῶν Ἁγίων τῆς Πίστεώς μας καὶ ἔχουμε τὸ μοναδικὸ προνόμιο νὰ εἶμαστε οἰκεῖοι μὲ τὴν Πατερικὴ καὶ τὴν θύραθεν σοφία.

Τὸν καιρὸ αὐτό, εἰδικὴ μεικτὴ Ἐπιτροπὴ ἀπαρτιζομένη ἀπὸ ἐκπροσώπους τῆς Ἐκκλησίας, ἦτοι ἀπὸ Σεβ. Μητροπολίτας, πρεσβυτέρους καὶ λαϊκοὺς καὶ ἐκπροσώπους τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων ἐπεξεργάζεται, ὑπὸ τὸν Γενικὸ Γραμματέα Θρησκευμάτων, καθηγητὴ κ. Ἰ. Κονιδάρη, εἰδικὸ νομοσχέδιο πὺ στοχεύει στὴν ἀναβάθμιση τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαίδευσης καὶ πιστεύω σύντομα νὰ καταλήξει σὲ συμπεράσματα, πὺ θὰ εἶναι πρὸς τὴν κατεύθυνση αὐτὴ πὺ ὅλοι θέλουμε, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ πιστοῦ λαοῦ μας. Τὸ Νομοσχέδιο ἐλπίζουμε ὅτι θὰ εἰσαγάγει ριζικὲς τομὲς στὸ χῶρο τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐκπαίδευσης, πὺ θὰ ἐπιχειρηθοῦν γιὰ πρώτη φορά. Ἡ πρώτη ἐξ αὐτῶν συνίσταται στὴν ἴδρυση Σχολῶν Ἱερατικῶν Σπουδῶν, πὺ θὰ εἶναι Λύκεια τριετοῦς φοιτήσεως μὲ ἔμφαση στὰ θεολογικὰ μαθήματα. Οἱ μαθητὲς τῶν σχολείων αὐτῶν θὰ εἶναι οἰκότροφοι, θὰ καταρτίζονται στὴν πνευματικὴ ζωὴ καὶ θὰ προσλαμβάνουν ἀπαραίτητες γιὰ τὴν ἀνάληψη καὶ ἄσκηση τῆς μελλοντικῆς τῶν ἀποστολῆς ὡς ἱερέων γνώσεις καὶ ἐμπειρίες. Ἡ δευτέρη συνίσταται στὴν ἀνωτατοποίηση τῶν τεσσάρων Ἀνωτέρων σήμερα Ἐκκλησιαστικῶν Σχολῶν μὲ 8 ἐξάμηνα σπουδῶν Τριτοβάθμιας Ἐκπαίδευσης. Οἱ Σχολές αὐτές, πὺ ἔχουν ὀνομασθεῖ Ἐκκλησιαστικὲς Ἀκαδημίες, θὰ ἀποτελοῦν παραγωγικὲς σχολές τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ κ. Ὑπουργὸς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων ἔχει ὑποσχεθεῖ ὅτι μὲ τὸ πέρασ τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἐπιτροπῆς τὸ νομοσχέδιο θὰ εἰσαχθεῖ πρὸς ψήφιση στὴ Βουλὴ.

Ἀπὸ τὴν ὁμιλία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδοῦλου στὴν Ἡμερίδα καθηγητῶν Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαίδευσεως (Ἄργος, 19 Ὀκτωβρίου 2002)

Ὁ καθηγητὴς τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαίδευσης πρότυπο γιὰ τὸν μαθητὴ

Πρὶν εἰσελθῶ στὸ κυρίως θέμα μου θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ πῶ ὅτι ἐσεῖς οἱ καθηγητὲς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Σχολῶν παραλαμβάνετε νέους, στίς ψυχῆς τῶν ὁποίων οἱ γονεῖς ἔχουν ἐνσταλάξει τὴν ἀγάπη πρὸς τὸν Κύριό μας. Διότι, πρὶν ἀπὸ τὴν ἀγωγή τῶν δασκάλων, μεγίστη σημασία ἔχει αὐτὴ τῶν γονέων, ἀλλὰ καὶ ἡ κληρονομικότητα. Γράφει σχετικὰ ὁ Ἐπίσκοπος Ἀμασειᾶς Ἀστέριος: «Ὅμοιοι τοῖς γονεῦσι γινόμεθα κατὰ τὸ σῶμα ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ψυχήν, τοῖς πάθεσι, τοῖς ἡθεσι, ταῖς διαθέσεσι» (Migne, 40, 545). Καὶ ὅπως γράφουν οἱ Παροιμίαι, μόνον οἱ ἄφρονες καταφρονοῦν τὴν διδασχὴ τῶν γονέων τους (Παρ. 15, 5). Εἶναι καὶ ἡ προετοιμασία ἀπὸ τοὺς φωτισμένους Πνευματικούς, πού ἔχουν καθοδηγήσει τὰ παιδιά στὸ δρόμο τοῦ Θεοῦ καὶ ἔχουν καλλιεργήσει τὴν κλίση καὶ κλήση τους πρὸς τὴν ἱερατικὴ διακονία καὶ βεβαίως ἔχουν ἐκζητήσει μὲ θερμὴ προσεσχὴ καὶ ἔχουν μεταδώσει σὲ αὐτὰ μὲ τὰ Ἱερά Μυστήρια τὴν ἐξ ὕψους χάρι καὶ δωρεὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἀλλὰ καὶ τὴν πνευματικὴ χαρὰ τῆς βίωσης τῶν διὰ τῆς Θείας Εὐχαριστίας Ἐσχάτων.

Αὐτὲς εἶναι οἱ ψυχῆς τῶν παιδιῶν, τῶν ὁποίων οἱ καθηγητὲς τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαίδευσης θὰ ἔχουν τὴν εὐθύνη τῆς περαιτέρω καλλιέργειας, ὥστε στὸ μέλλον νὰ ἀναδειχθοῦν σὲ ἀξιους κληρικούς ἢ καὶ σὲ ἱκανὰ στελέ-

χη τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἐμεῖς ὡς Ποιμαίνουσα Ἐκκλησία θεωροῦμε ὡς ἐξαιρετικὰ σημαντικὴ τὴ διακονία τους καὶ ἀναγνωρίζουμε ὅτι ἔχουν ἐπιφορτισθεῖ μὲ μέγιστη εὐθύνη.

Κύριος παράγων τῆς ἐπιτυχίας στὸ εὐθινοφόρο αὐτὸ ἔργο εἶναι οἱ καθηγητὲς τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαίδευσεως νὰ εἶναι πρότυπα γιὰ τοὺς μαθητὲς τους καὶ γιὰ νὰ γίνει αὐτὸ πρέπει οἱ ἴδιοι νὰ εἶναι πρότυπα ζωῆς. Καὶ ἐννοοῦμε τοὺς καθηγητὲς στὴν Ἐκκλησιαστικὴ Ἐκπαίδευση ὄλων τῶν εἰδικοτήτων. Μάλιστα θὰ μπορούσα νὰ πῶ ὅτι οἱ ἄλλων, πλὴν τῆς Θεολογίας, ἐπιστημῶν καθηγητὲς μὲ τὴ ζωὴ καὶ τοὺς λόγους τους ἀσκοῦν περισσότερο ἐπίδραση στοὺς μαθητὲς, γιὰτι πῶ εὐκολα μποροῦν νὰ περάσουν τὰ μηνύματά τους μὲ τὰ μὴ θεολογικὰ μαθήματα πού διδάσκουν. Πρέπει λοιπὸν οἱ ἴδιοι νὰ εἶναι πρότυπα. Γιὰ νὰ μὴ συμβεῖ ἐκεῖνο πού περιγράφει γλαφυρὰ ὁ γνωστὸς λόγος τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου «ἄλλους ἰατρύειν ἐπιχειροῦντες, αὐτοὶ βρύνοντες ἔλκεσι» (Πατερικαὶ Ἐκδόσεις «Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς», Γρηγορίου Θεολόγου, Ἔργα, τόμ. 1, Λόγος Β΄) Ἀπολογητικὸς περὶ τῆς φυγῆς εἰς τὸν Πόντον ἢ περὶ Ἱερωσύνης», Θεσσαλονίκη, 1975, σελ. 90).

* * *

1. Γιὰ νὰ εἶναι πρότυπα ζωῆς πρέπει, λοιπὸν, πρῶτον νὰ ἀγωνίζονται κατὰ τῶν παθῶν τους καὶ νὰ εἶναι ἀγνοὶ

καὶ καθαροὶ κατὰ τὴν καρδίᾳ. Ὁ Ἅγιος Ἰσίδωρος ὁ Πηλουσιώτης θεωρεῖ ὡς σημαντικὰ προσόντα τὴν καθαρότητα τοῦ βίου τοῦ δασκάλου καὶ τὴν ἰκανότητα νὰ ἐπιβάλλεται μὲ τὴ γνώση καὶ τὸ κύρος του στὸν μαθητὴ. Στὴν ἐπιστολὴ του πρὸς τὸν Ἐπίσκοπο Ἐρμογένη τονίζει σχετικὰ ὅτι «τῶ διδασκάλῳ δύο ταῦτα προσεῖναι παντί σθένει νομίζω, τὴν τε βίου καθαρότητα, τὴν τε τοῦ λόγου ἰκανότητα, ἦν σκιά τις τῶν ἔργων ὀριζόμενος, οὐκ ἂν μοὶ δοκῆ διαμαρτάνειν τῆς ἀληθείας, ἵνα πῆ μὲν ρυθμίζῃ τὸν φοιτητὴν, πῆ δὲ σωφρονίζῃ τὸν ἀπειθῆ». Καὶ τονίζοντας τὸ ὑψηλὸ ὑπόυργημα τοῦ διδασκάλου περαίνει τὸ λόγο του στὴν ἐν λόγῳ ἐπιστολὴ γράφων γιὰ τοὺς ἀναξίους:

«Οἱ γὰρ μὴδ' ἐν τοῖς ὑπηκόοις ὀφείλοντες τετάχθαι οὗτοι ἐπιτηδᾶν τῶ διδασκαλικῶ θρόνῳ τολμῶσι καὶ τοῦ βήματος κρατεῖν οἴονται, οἱ μὴδ' ἑαυτῶν κεκρατηκότες, καὶ ἄλλων ἐξηγεῖσθαι νομίζουσι, οἱ μὴδ' ἑαυτῶν ἄρξαι δυνηθέντες» (Migne, τόμ. 78, σελ. 937).

2. Τὸ δεύτερο ποῦ θὰ ἔλεγα, εἶναι ὁ καθηγητὴς νὰ ἔχει ἰσχυρὴ προσωπικότητα καὶ νὰ ἐπιβάλλεται μὲ τὸ κύρος καὶ τὴν προσωπικότητά του. Ὑπάρχουν ἄριστοι ἐπιστήμονες, ποῦ ἐν τούτοις δὲν ἐπιτυγχάνουν ὡς ἐκπαιδευτικοὶ εἴτε γιατί δὲν ἔχουν αὐτὸ ποῦ ὀνομάζουμε μεταδοτικότητα εἴτε γιατί στὴν τάξη δὲν μποροῦν νὰ ἐπιβάλλουν τὴν πειθαρχία. Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κλίμακος γιὰ τὴ μεταδοτικότητα σημειώνει ὅτι «Ἀξιοθαύματος διδάσκαλος δὲν εἶναι αὐτὸς ποῦ ἔκανε σοφοὺς τοὺς καλοὺς καὶ εὐμαθεῖς μαθητὰς, ἀλλὰ ἐκεῖνος ποῦ ἔκανε σοφοὺς τοὺς ἀμαθεῖς καὶ καθυστερημένους. Τότε ἀναδεικνύεται καὶ ἐπαινεῖται ἢ εὐφυῖα τῶν ἠνιόχων, ὅταν (καὶ) μὲ ἀκατάλληλους καὶ ἀγύμναστους ἵππους νικήσουν καὶ τοὺς ἵππους διασώσουν» («Κλίμαξ», Ἐκδ. Imago, Ἀθήνα 1983, Μετ. Ἄρχιμ. Ἰγνατίου Πουλουπάτη, Λόγος ἕτερος εἰς τὸν Ποιμένα, σελ. 438).

Ὅφειλω νὰ προσθέσω ὅτι τὸ κύρος ἀναγνωρίζεται πρὸς ἐκεῖνο τὸν καθηγητὴ, ὁ ὁποῖος πέραν τῆς πειθαρχίας ποῦ ἐπιβάλλει γνωρίζει ἄριστα τὸ ἀντικείμενο ποῦ διδάσκει. Οἱ μαθητὲς ἔχουν διαίσθηση καὶ κρίση καὶ τὸ ἀντιλαμβάνονται ὅταν ὁ καθηγητὴς τους εἶναι ἀνέτοιμος καὶ ἀδιάβαστος.

3. Τὸ τρίτο χαρακτηριστικὸ τοῦ διδασκάλου, γιὰ νὰ γίνῃ πρότυπο στὸν μαθητὴ του εἶναι ἡ ἀγάπη. Αὐτὸ ἐξ ἄλλου εἶναι καὶ τὸ χαρακτηριστικὸ τοῦ Χριστιανοῦ: «Ἐν τούτῳ γινώσκονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταὶ ἐστέ ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις» (Ἰωάν. ιγ', 35). Καὶ ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν καὶ ἰδρυτὴς τῆς Ἐκκλησίας μας ἀγαποῦσε τοὺς μαθητὲς Του ὡς στοργικὸς πατέρας καὶ αὐτοὶ

ἀνταποδίδοντες τὴν ἀγάπην ἦσαν ἔτοιμοι νὰ θυσιασθοῦν γιὰ Ἐκεῖνον, ἕως καὶ νὰ ἀφαιρέσουν τὰ μάτια τους νὰ τοῦ τὰ δώσουν, μέχρι τόσο μεγάλη αὐτοθυσία ἔφθαναν. Γράφει σχετικὰ ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος: «Διὰ πάντων τὴν πρὸς τοὺς μαθητὰς ἀγάπην ἐνδεικνύμενος (ὁ Ἅπ. Παῦλος) ἦς ἴσον οὐδέν... Καθάπερ γὰρ πατὴρ φιλόλοις μονογενὲς παιδίον καὶ γνήσιον ἐφίλει τοὺς πιστοὺς ἅπαντας· διὸ καὶ ἔλεγε τις ἀσθενεῖ καὶ οὐκ ἀσθενῶ; τίς σκανδαλίζεται καὶ οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι; καὶ γὰρ πρὸ τῶν ἄλλων ἀπάντων τοῦτο χροῖ τὸν διδάσκαλον ἔχειν... Διὸ καὶ τοὺς μαθητὰς του οὕτω πρὸς αὐτὸν διέθηκεν ὡς εἰπεῖν ὅτι (εἰ δυνατὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν ἐξορύξαντες ἂν ἐδώκατέ μοι)» (Γαλ. δ', 15) (Migne, 60, 658).

Παράδειγμα καὶ πρότυπο, ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ, ἀγάπης καὶ στοργῆς πρὸς τοὺς μαθητὲς εἶναι ὁ Ἅγιος τοῦ 20οῦ αἰῶνα Νεκτάριος, ὁ ὑπηρετήσας ὡς διευθυντὴς στὴ Ριζαρεῖο Ἐκκλησιαστικὴ Σχολή. Θὰ σᾶς ὑπενθυμίσω δύο παραδείγματα τῆς ἀγάπης του. Τὸ πρῶτο. Ὅταν τσακώθηκαν καὶ ἀντάλλαξαν βαρύτερες ἐκφράσεις τέσσερις μαθητὲς του, τοὺς κάλεσε στὸ γραφεῖο του καὶ τοὺς εἶπε κατὰ τὴ διήγηση τοῦ Σώτου Χονδρόπουλου: «Αὐτὰ ὅλα τὰ ὁποῖα ἐκάματε μὲ λυποῦν βαθύτατα. Μὲ ἀναγκάζουν νὰ τιμωρήσω τὸν ἑαυτὸν μου εἰς ἀπεργίαν πείνης». Καὶ ἀπευθυνόμενος στὸν παρόντα ἐπίσης παιδονόμο τοῦ εἶπε ἀπὸ τῆς μεσημβρίας ἐκείνης νὰ εἰδοποιήσει τὸν μάγειρο ἐπὶ τρεῖς ἡμέρες νὰ μὴν τοῦ στέλνῃ φαγητό. Καὶ στοὺς ἀτακτῆσαντες μαθητὲς εἶπε: «Πηγαίνετε καὶ παρακαλῶ μέχρι τῆς μεσημβρίας νὰ ἔχετε πλήρως συμφιλιωθεῖ. Διότι ἄλλως θὰ συνεχίσω τὴν τιμωρίαν». Οἱ Ριζαρεῖτες ἀπόμειναν ἀναυδοί. Βγῆκαν ἀπὸ τὸ γραφεῖο ἕνας-ἕνας σκυφτοί, κατακίτρινοι, συνεπαρμένοι ἀπὸ φόβο καὶ δέος. Τὸ μεσημέρι καὶ οἱ τέσσερις δὲν φάνηκαν στὴν τράπεζα, δὲν ἔβαλαν μπουκιά στὸ στόμα. Κλείστηκαν στὶς κάμαρές τους καὶ ἔκλαψαν. Ἐκλαψαν ὅσο ποτὲ στὴ ζωὴ τους.

Τὸ ἐπεισόδιο διαδόθηκε ἀπὸ τὰξη σὲ τάξη, ἔφερε κατὰπληξη, συζήτηση, περιέργεια, σεβασμὸ σὲ αὐτὸν τὸν «δεσποτοκαλόγερο» ποῦ ἀντέστρεψε τὸ φταίξιμο καὶ τιμώρησε τὸν ἑαυτὸν του... Οἱ μαθητὲς ἕνας-ἕνας κατέβασαν μέσα τους τὶς αἰχμηρὲς λόγγες, μάλαιξαν τὴ σκληρία τῆς καρδίας, ἔπιασαν σιγά-σιγά νὰ κάμπτονται, νὰ γίνονται διαφορετικοί, νὰ δέχονται τὴν ἅγια Χάρη.

Τὸ δεύτερο παράδειγμα, πάντα ἀπὸ τὸ βιβλίον τοῦ Σώτου Χονδρόπουλου «Ὁ ἅγιος τοῦ αἰῶνα μας» (Ἐκδ. 4η, Ἱερὰ Κοιν. Μονὴ Ἁγίας Τριάδος Αἰγίνης, σελ. 124 κ.έ.). Ὁ Ριζαρεῖτης μαθητὴς Νικόλαος Δ. ἦταν ἕνας δεκαοκτῶ χρόνων νέος, ἄριστος στὰ μαθήματα καὶ τὴν ἀγωγή. Μιὰ μέρα τὸν εἶδε ὁ Ἅγιος νὰ κάθεται σὲ μιὰ γωνιά τοῦ δά-

σους τῆς σχολῆς καὶ νὰ εἶναι συντετριμμένος. Τὸν ἐρώτησε τί τοῦ συμβαίνει. Ἐκεῖνος κοκκίνησε ἀπὸ ντροπὴ, ἀλλὰ δὲν ἤθελε νὰ μιλήσει. Ὁ Ἅγιος ἐπέμεινε, τοῦ εἶπε λόγια ἐνισχυτικά καὶ τὸν παρότρυνε νὰ τοῦ ἀνοίξει τὴν καρδιά. Καὶ ὁ νέος τὸ ἔκανε. Πρὶν λίγες ὥρες εἶχε λάβει γράμμα ἀπὸ τὴν ἰδιαίτερη πατρίδα του ἀπὸ ἓνα θεῖο του, πού τοῦ ἔλεγε ὅτι ὁ μπεκρὴς πατέρας του παραφρόνησε καὶ ἡ μητρὶα ξαπόστειλε τὶς ἀδελφές του γιὰ δοῦλες στὰ Γιάννενα. Ὁ Ἅγιος τὸν ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι, τὸν ὁδήγησε στὸ Ναό, τὸν ἔφερε μπροστὰ στὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας καὶ ἔπιασε νὰ κάνει μιὰ λυγμικὴ δέηση. Πόση ὥρα κάθησαν ἐκεῖ στὸ εἰκόνημα οἱ δύο τους, κανεὶς δὲν ἔμαθε. Ἐκλαιγαν καὶ οἱ δύο σιωπηλά μὲ γοργοὺς χτύπους στὴν καρδιά. Τὴν ἄλλη ἡμέρα ὁ Νικόλαος φαινόταν μᾶλλον ἡσυχος. Ὅμως σὲ μιὰ ἐβδομάδα ἀρρώστησε καὶ ἔπεσε στὸ κρεβάτι μὲ σύγκρουα καὶ πυρετό. Ὁ γιατρὸς τῆς σχολῆς δὲν μπόρεσε τίποτε νὰ κάνει. Τὸ παλληκάρι ἔλιωνε σὰν κερί. Ἀναγκάστηκαν νὰ τὸ μεταφέρουν στὸ Νοσοκομεῖο. Τὴ βραδιά πού θὰ τὸν ἔπαιρνε ἡ ἄμαξα εἶπε μὲ ἀδύναμη φωνὴ στὸν Ἅγιο Νεκτάριο: «Βλέπετε Σεβασμιώτατε ὅτι τὸ σχέδιο τοῦ Θεοῦ εἶναι νὰ πεθάνω...». Κι ὁ Ἅγιος μονολόγησε «Ἀμφιβάλλω» καὶ ἄρχισε τὶς ὀλονύκτιες δεήσεις μπροστὰ στὴν Παναγία. Ἀπὸ τὴν προσευχὴ εἶχε ἐξαντληθεῖ, ἀλλὰ συνέχιζε λέγοντας «ἀσθενεῖ τις, ἀσθενῶ...». Στὴν προσευχὴ κάλεσε καὶ ὅλους τοὺς μαθητὲς τῆς Σχολῆς καὶ ἡ κυρία Θεοτόκος ἔκανε τὸ θαῦμα τῆς καὶ γιατρεύθηκε ὁ νέος. Ὁ μαθητὴς τῆς Σχολῆς Κωνσταντῖνος Σακκόπουλος ἔγραψε χαρακτηριστικά γιὰ τὸν Διευθυντὴ τῆς Ἅγιο Νεκταρίου: «Δύναται νὰ ἐπιφέρει καὶ νὰ καλλιεργήσει εἰς τὰς ταλαιπωρημένας καρδίας τὸ σπανίζον ἄνθος τῆς ἀγάπης, διὰ τὸ ὁποῖον ὁ Χριστὸς ἐσταυρώθη» (αὐτ. σελ. 129).

4. Τέταρτο καὶ τελευταῖο ἐφόδιο τοῦ διδάσκοντος στὶς Ἐκκλησιαστικὲς Σχολές εἶναι ἡ ἐπίγνωση τοῦ γεγονότος ὅτι δὲν ἐπιτελεῖ ἓνα συνηθισμένο ἐπάγγελμα, ἀλλὰ καὶ ἱερὸ λειτουργημα. Γι' αὐτὸ καὶ ὅπως ἔγραψε ὁ παλαιὸς προκάτοχος τῆς ταπεινότητάς μου στὴν Ἀρχιεπισκοπὴ τῶν Ἀθηνῶν καὶ σημαντικὸς συγγραφέας Μιχαὴλ ὁ Χωνιάτης σημείωσε ὅτι ἡ ἀμοιβὴ τους δὲν πρέπει νὰ ἀποτελεῖ τὴν πρώτη ἐπιδιώξή τους, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰ ὅσοι συντηροῦν τὰ σχολεῖα ἔχουν τὴν ὑποχρέωση νὰ δημιουργοῦν τέτοιες συνθήκες σὲ αὐτοὺς ὥστε νὰ εἶναι ἀπερίσπαστοι στὸ ἔργο τους καὶ χωρὶς βιοτικὲς μέριμνες. Ἔτσι δίδαξε ἡ Ἐκκλησία μας, ἔτσι συμπεριφέρθηκαν οἱ περισσότεροι φιλογενεῖς Ἕλληνες — πλούσιοι ἐπιχειρηματίες καὶ μέλη τῶν ἐσναφίων πού συντηροῦσαν τὰ σχολεῖα. Θὰ ἀναφέρω μόνον ἓνα παράδειγμα. «Ἄπαντες οἱ γέροντες καὶ ἐπίτροποι τοῦ ρουφετίου τῶν Γουναράδων τῆς Κωνσταντινουπόλεως» μὲ ἐπιστολὴ

τους στὶς 6 Ἰουλίου 1792 γνωρίζουν πρὸς τὸν Μισαὴλ δάσκαλο στὴ Σίφνο ὅτι «ἐκρίθη εὐλογον παρὰ Τε τοῦ Παναγιωτάτου δεσπότη τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου καὶ παρὰ τῆς ἀγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου ἵνα ἀπέλθῃ εἰς Πάτμον καὶ ἀναλάβῃ τὴν φροντίδα τῆς σχολῆς ὡς ὑποδιδάσκαλος αὐτῆς λόγῳ γῆρατος τοῦ διδασκάλου Δανιὴλ, ἐδιορίσθη δὲ καὶ ὁ μισθὸς τῆς ἐλλογιμότητός του παρὰ τοῦ Παναγιωτάτου δεσπότη γρόσια τετρακόσια νὰ λαμβάνῃ κατ' ἔτος». (Μιχ. Καλλινδέρη, «Αἱ συντεχνίαι καὶ ἡ Ἐκκλησία ἐπὶ τουρκοκρατίας», Ἐκκλ. Ἐκδ. Ἐθν. 150ετηρίδος, Ἀθῆναι, 1973).

Κλείνοντας τὸ κεφάλαιο αὐτό, θὰ ἤθελα νὰ παρακαλέσω μὲ ὅλη τὴ θέρη τῆς ψυχῆς μου ἐσᾶς, ὅλους τοὺς καθηγητὲς τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαίδευσης, πού ἔχετε τὴν εὐθύνῃ νὰ διαμορφώσετε ἐλεύθερες συνειδήσεις, ἀλλὰ καὶ νὰ καλλιεργήσετε τὶς ἱερατικὲς κλίσεις τῶν μαθητῶν σας, νὰ ἀγωνίζεσθε ἐπὶ τοῦ ἑαυτοῦ σας μὲ τὴν ἔντονη μυστηριακὴ ζωὴ καὶ τὴν καλλιέργεια τῆς αὐτογνωσίας σας. Τὸ λέω αὐτό, γιὰ τὸ εἰδικὸ ἐρωτηματολόγιο πού ἀπέστειλε πρὸς τοὺς μαθητὲς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Γυμνασίων καὶ Λυκείων καὶ τοὺς σπουδαστὲς τῶν Ἀνωτέρων Ἐκκλησιαστικῶν Σχολῶν ἢ Συνοδικῆ Ἐπιτροπῆ Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαίδευσέως καὶ Ἐπιμορφώσεως τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου στὸ ἐρώτημα «γιατί μερικοὶ ἱεροσπουδαστὲς ἐγκαταλείπουν τὴν ἱερατικὴ τους κλίσση», μεταξὺ τῶν ἄλλων, σπουδαστὲς καὶ μαθητὲς ἀπάντησαν ὅτι ἡ ἀποχώρησις ὀρισμένων ὀφείλεται «στὴν κακὴ συμπεριφορὰ καὶ τὶς εὐτελεῖς πράξεις ἀναξιοπρεπῶν σπουδαστῶν καὶ ὀλίγων καθηγητῶν» καὶ στὸ ἐρώτημα γιὰ τὸ ποῖα θεωροῦν ὡς τὰ ἔντονα προβλήματα πού ἀντιμετωπίζουν ἀπάντησαν ὀρισμένοι «τὴ στάση μερικῶν καθηγητῶν πού δὲν ἀντελήφθησαν σὲ ποῖο χωρὸ διδάσκουν». Νομίζω ὅτι ὅλοι σας ἐκουσίως διδάσκετε στὶς ἐκκλησιαστικὲς σχολές καὶ πιστεύω ὅτι ὅποιος θεωρεῖ ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ ἀνταποκριθεῖ στὶς ὑποχρεώσεις πού ἀναλαμβάνει ἐντὸς αὐτῶν, ἐντίμως φερόμενος ζητεῖ μετάθεσι.

Σεβασμιώτατοι, σεβαστοὶ πατέρες, κ. Γεν. Γραμματεῦ, ἀξιότιμοι ἄρχοντες τῆς Ἀργολίδος, ἀγαπητοὶ μου,

Ζοῦμε σὲ μιὰ πρωτόφαντη περίοδο τῆς πορείας μας ὡς Γένους. Πρῶτη φορὰ στὴν ἱστορία μας συνδεόμεθα τόσο στενὰ μὲ τὴ Δύση, ἀποτελοῦντες μάλιστα μικρὸ μέρος τοῦ διαμορφούμενου συνόλου. Οἱ συνάνθρωποί μας, τῆς Δυτικῆς καὶ Κεντρικῆς Εὐρώπης, ἔχουν μιὰ πνευματικὴ κληρονομιά, στὴν ὁποία κυριάρχησε ἐπὶ μακρὸν ὁ σχολαστικὸς καὶ αὐγουστίνειος Χριστιανισμὸς καὶ κατὰ τοὺς τελευταίους αἰῶνες ὁ διαφωτισμὸς, ὡς θεοποίηση τοῦ ἀτομικισμοῦ καὶ τῆς λογικῆς. Ἡ καθ' ἡμᾶς

Ἐκκλησία, παρὰ τίς πολλές καὶ μεγάλες δοκιμασίες πού ὑπέστη κατὰ τὴ δεύτερη χιλιετία τῆς μετὰ Χριστὸν ἐποχῆς, ἄντεξε καὶ διατήρησε ἀμώμητη τὴν Πίστη, ὅπως τὴν παρέδωσε ὁ Κύριος στοὺς ἁγίους Ἀποστόλους καὶ ἐκεῖνοι στοὺς διαδόχους τοὺς Ἐπισκόπους καὶ Πατέρες. Ἐμεῖς ἀντὶ τοῦ ἀτόμου ἔχουμε ὡς κέντρο τὸν ἄνθρωπο, ὡς πρόσωπο καὶ ὡς σχέση μετὰ τὸν Θεὸ καὶ τὸν πλησίον, καὶ ἀντὶ τῆς λογικῆς προτεραιότητάς μας δίνουμε στὴν ἀγάπη, ὅπως μᾶς τὴν δίδαξε ὁ Κύριός μας διὰ τῆς Γεννήσεως, τῆς ὅλης Του βιοτῆς, τοῦ Σταυρικοῦ Του θανάτου καὶ τῆς Ἀναστάσεώς Του καὶ μᾶς τὴν περιέγραψε ὁ Ἀπόστολος Παῦλος μετὰ τὸν περίφημο καὶ μοναδικὸ ὕμνο τῆς στῆν πρὸς τοὺς Κορινθίους Πρώτη Ἐπιστολή Του.

Ἐχουμε λοιπὸν τὴν εὐθύνη, αὐτὴ τὴν Πίστη νὰ τὴν παραδώσουμε ὅπως τὴν παραλάβαμε, παρὰ τίς νέες δοκιμασίες πού περνᾶμε. Καὶ ἡ εὐθύνη πέφτει κυρίως στοὺς πνευματικὸς ὄμους ἡμῶν τῶν κληρικῶν καὶ ὑμῶν τῶν διδασκάλων. Ἄν συσχηματισθοῦμε μετὰ τὸν αἰῶνα αὐτό, ἂν συμβιβασθοῦμε μετὰ τὸν κόσμον καὶ ἂν ἀφομοιωθοῦμε μετὰ ἄλλους πολιτισμοὺς καὶ ἄλλες νοοτροπίες, θὰ εἴμαστε οἱ ἴδιοι οἱ νεκροθάφτες τοῦ Ἑλληνισμοῦ μετὰ ἀπὸ ζωὴ 4000 ἐτῶν, θὰ εἴμαστε ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι θὰ τὸν μετατρέψουμε ἀπὸ ζωντανὴ μαρτυρία καὶ πραγματικότητα σὲ ἀντικείμενο τῆς Ἱστορίας καὶ πεδίο ἐρευνας τῶν ἐπιστημόνων, κάτι πού ἰσχύει μετὰ τοὺς Χετταίους, τοὺς Βαβυλωνίους ἢ τοὺς Ἀσσυρίους.

Στὸ σημεῖο αὐτό, θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ θυμίσω στὴν ἀγάπη σας ὅτι ὁ μέγας πολιτικὸς καὶ πρῶτος Κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος Ἰωάννης Καπποδίστριας, συνειδητοποιώντας τὴ θέση καὶ τὸ ρόλο τῆς Ὁρθόδοξης χριστιανικῆς ἀγωγῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, μέσα στὸ γενικότερο ἐκπαιδευτικὸ καὶ πολιτικὸ του ἔργο, σὲ ὁδηγίες του πρὸς τοὺς δασκάλους τῆς Ἐπιγράτειας, τὴν 10ῃ Ὀκτωβρίου 1829, τόνιζε: «θέλετε καταβάλλει θεμέλιον τῆς παιδείας εἰς τὰς ἀπλὰς ψυχὰς τῶν παίδων τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ, τὴν ἀρχὴν τῆς σοφίας καὶ στοιχειοῦντες αὐτοὺς εἰς τὴν ἀληθινὴν παιδείαν, τὴν εὐσέβειαν, θέλετε διδάσκει τὴν ἱεράν κατήχησιν, ἐκ τῆς ὁποίας μνουμένοι τὰ ἀληθινὰ τοῦ χριστιανοῦ χρέη, θέλουν διδάσκεσθαι καὶ τὰ τοῦ ἀγαθοῦ πολίτου καθήκοντα διὰ τῆς ὀρθῆς ἠθικῆς προσαρμοζομένης εἰς τὸν οὐράνιον νόμον τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου» (Γεν. Ἐφημερίδα τῆς Ἑλλάδος, ἔτος Δ', 1829, ἀριθ. 74, σελ. 299).

Τὰ λόγια τοῦ μακαριστοῦ Κυβερνήτη δὲν εἶναι ἱστορία, δὲν εἶναι παρωχημένα, εἶναι παρακαταθήκη ζωῆς καὶ ἀρχῆς ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐξασφαλίζεται ἡ ἀταλάντευτη πορεία τοῦ Γένους. Κι ἐπ' αὐτῶν τῶν ἀρχῶν εὐχομαι νὰ βαδίζουμε ὅλοι, ὥστε ὄχι νὰ ἀφομοιωθοῦμε, ἀλλὰ ἔχοντες καὶ κατέχοντες τὴν Ἀλήθεια νὰ τὴν κηρύξουμε «ἐνώ-

πιον ἡγεμόνων καὶ βασιλέων καὶ εἰς πάντα τὰ ἔθνη» (Μαρκ. ιγ', 9-10). Δὲν πρέπει ποτὲ νὰ ξεχνᾶμε ὅτι ὁ διαχρονικὸς Ἑλληνικὸς Πολιτισμὸς ἐνέπνευσε τὸν λεγόμενον Δυτικὸ, ὅπως καὶ ὅσο ἦταν δυνατὸ νὰ τὸν προσλάβουν καὶ νὰ τὸν ἀφομοιώσουν οἱ διανοούμενοι τῆς δυτικῆς Εὐρώπης. Μὴν ἐντυπωσιαζόμεστε, λοιπὸν, ἀπὸ αὐτὸ πού μᾶς ἐπιστρέφεται παραλλαγμένο. Ἀκόμη καὶ στὴν λεγόμενη παρακμὴ τοῦ Ὁ Ἑλληνοχριστιανικοῦ (Βυζαντινοῦ) πολιτισμοῦ μετέφερε τὰ φῶτα τοῦ στῆ Δύση καὶ δημιούργησε ἐκεῖ τὴν Ἀναγέννηση. Ὁ σημαντικὸς ἱστορικὸς Στῆβεν Ράνσιμαν ἔγραψε ὅτι ἀπὸ τοὺς Ἕλληνες λογίους πού προσέφυγαν στὴ Δύση λόγω τῆς ἐπικείμενης ἢ ἐν συνεχείᾳ λόγω τῆς ἴδιας τῆς πτώσης τῆς Κωνσταντινουπόλεως —τέτοιοι ἦσαν οἱ Θεόδωρος ὁ Γαζαῖος, ὁ Ἀνδρέας ὁ Κάλλιστος, Γεώργιος ὁ Τραπεζούντιος, Ἰωάννης Ἀργυρόπουλος, Μιχαὴλ Ἀποστόλης, ὁ Βησσαρίων, ὁ Ἡπειρώτης Νικόλαος Λαόνικος Θωμαῖος καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἀκόμη— «ἔμαθαν στὸ μέγιστο μέρος τὴν φιλοσοφία τους οἱ ἄνθρωποι τῆς Ἀναγέννησης» (Στ. Ράνσιμαν «Ἡ τελευταία Βυζαντινὴ Ἀναγέννηση», Ἐκδ. Δόμος, Ἀθήναι, 1980, σελ. 111-112).

Καὶ ὁ καθηγητὴς Κωνσταντῖνος Γιαννακόπουλος σημειώνει ὅτι «Κατὰ τὴν ἐποχὴ πού συντελέσθηκε ἡ ἀλληλεπίδραση τῶν δύο κοινωνιῶν, στὸν Μεσαίωνα καὶ τὴν Ἀναγέννηση, γύρω στὸ 1600, τὰ ἀρχαῖα ἑλληνικὰ γράμματα εἶχαν διαδοθεῖ μετὰ πλήρη ἐπιτυχία μέσα σὲ ὁλόκληρο σχεδὸν τὸ δυτικὸν κόσμον. Καὶ στὴν τελευταία αὐτὴ μείζονα φάση τῆς δυτικῆς ἀποδοχῆς τῆς κλασσικῆς ἑλληνικῆς παιδείας καὶ τῆς δημιουργικότητος τοῦ Βυζαντίου οἱ διανοούμενοι Βυζαντινοὶ πού εἶχαν φύγει ἐξ ὀριστοῦ, παρ' ὅτι μακριὰ ἀπὸ τὴν πατρίδα τους, ἔπαιξαν τὸν σημαντικότερο ρόλο» (Κων. Γιαννακόπουλου «Βυζάντιο καὶ Δύση», Βιβλ. τῆς «Ἐστίας», Ἀθήναι, 1985, σελ. 427-428). Καὶ οἱ Ἕλληνες τοῦ Βυζαντίου ἐδίδαξαν ὄχι μόνον φιλοσοφία, ἀλλὰ καὶ τὴν ἱατρικὴ καὶ τίς ἄλλες ἐπιστῆμες, καὶ τὴ διοίκηση καὶ τὸ Δίκαιο. Ἦρθε ἡ παρακμὴ λόγω τῆς τουρκοκρατίας καὶ μετὰ τὴν Ἀπελευθέρωσή μας δὲν ἔχουμε ἀκόμη ἀποκτήσει τὴν αὐτογνωσία μας. Ἦρθε λοιπὸν ἡ ὥρα. Ἦρθε ἡ ὥρα, χωρὶς ὁποιοδήποτε σύμπλεγμα νὰ κάνουμε αἰσθητὴ τὴν πνευματικὴ παρουσία μας στὴν Ἐνωμένη Εὐρώπη τοῦ 21ου αἰῶνα. Ἦρθε ἡ ὥρα νὰ φανοῦμε ἀντάξιοι τῆς πολιτισμικῆς μας κληρονομιάς, ἦρθε ἡ ὥρα νὰ ἀνταποκριθοῦμε θετικὰ στὴν πρόσκληση-πρόκληση τῆς Ἱστορίας μας.

Σὰς εὐχαριστῶ πού με ἀκούσατε, σὰς εὐλογῶ ὅλους καὶ σὰς εὐχομαι κάθε καλὸ στὴ ζωὴ σας, τὴν προσωπικὴ, τὴν οἰκογενειακὴ καὶ τὴν ἐκπαιδευτικὴ. Ὁ Σωτῆρας μας Ἰησοῦς Χριστὸς νὰ εἶναι πάντοτε μαζί σας.

**ΔΙΑΛΕΚΤΙΚΑΙ
ΣΧΕΣΕΙΣ
ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ
(Σχόλια σὲ αἰτιώσεις
μουσικοσυνθέτου)**

Τοῦ
κ. **Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου**
Ὁμοτίμου Καθηγητοῦ
τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν,
Τακτικοῦ Μέλους
τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀκαδημίας
τῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῶν Τεχνῶν

Δ'

γ) Ὁ κ. Μίκης Θεοδωράκης τόνισε στὴν συνέντευξί του στὸ περιοδικὸ «Δαυλός», ὅτι πρέπει νὰ νοσταλγοῦμε «τὸ παράδειγμα τῆς ἀρχαίας Ἀθήνας μὲ τὸν ἄνθρωπο στὸ κέντρο τοῦ κόσμου, κυρίαρχο τῆς μοίρας του, ἀληθινὸ λάτρη τοῦ ὠραίου καὶ τοῦ ἀληθινοῦ, νὰ χαίρεται τὶς ὁμορφιές τῆς ζωῆς...» (περιοδ. «Δαυλός», ἐνθ' ἄνωτ., σ. 15978).

Ἄλλὰ γιὰ ποίαν Ἀθήνα ὀμιλεῖ ὁ ἐκλεκτὸς μουσικοσυνθέτης; Ἐννοεῖται ὅτι ἦταν ὁ βίος γιὰ ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς κατοίκους τῆς «κοινωνίας τῶν Ἀθηναίων», ὅπως καὶ ἡ κοινωνικὴ ζωὴ τῶν ἄλλων ἀρχαίων ἐλληνικῶν πόλεων, «θρίαμβος τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ πνεύματος ἐπάνω στὸ σκοτάδι τῆς ἀμάθειας καὶ τοῦ φόβου» (αὐτ.); Ἦσαν πράγματι ὅλοι οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες «στὸ κέντρο τοῦ κόσμου, κυρίαρχοι τῆς μοίρας» τους (αὐτ.) μὲ ἐξασφαλισμένα τὰ τόσον ἐξυμνούμενα σήμερα «ἀνθρώπινα δικαιώματα»; Τὸ θεσμοθετημένο —ἀναμφιβόλως πρωτοποριακὸ γιὰ τὴν ἐποχὴ του— δημοκρατικὸ πολίτευμα τῆς ἀπαλλαγείσης προσωρινῶς ἀπὸ τοὺς «τυράννους» ἀρχαίας Ἀθήνας ἐξασφάλιζε τὰ ἀγαθὰ τῆς ἐλευθερίας σὲ ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς Ἀθηναίους ἢ μόνον σὲ ὀλίγους; Ποίαν ἀπάντησι θὰ δώσῃ στὰ ἐρωτήματα αὐτὰ ὁ ἀπροκατάλητος μελετητὴς τοῦ προχριστιανικοῦ Ἑλληνισμοῦ;

Τὸ ὅτι ὡς Ἕλληνες πρέπει νὰ καυχώμεθα διότι τὸ ἀρχαῖο ἀθηναϊκὸ μοντέλο τῆς δημοκρατίας εἶναι ἀναμφιβόλως ἡ μήτρα καὶ ἡ ἀφετηρία τῶν σημερινῶν περι δημοκρατίας αἰτημάτων δὲν αἶρει τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ἀρχαία Ἑλλάς, ὡς ἔχει τονισθῆ, εἶχε «μίαν δημοκρατίαν ποιοτικῶς καὶ ποσοτικῶς ἑλλιπῆ, ἡ ὁποία ἀπετέλει ἐν εἶδος ἐξηγγελισμένης ὀλιγαρχίας»⁴⁹. Τὴ διαπίστωσι αὐτὴ θὰ ἦταν δυνατό νὰ τὴν διατυπώσωμε ἀκριβέστερον, ἐὰν λέγαμε ὅτι ἀπὸ μὲν *εἰδολογικὴ ἢ μορφολογικὴ ἢ διαδικαστικὴ* ἄποψι ἡ δημοκρατία αὐτὴ εἶχε περιορισμένην ἐμβέλεια μέσα στὰ ὄρια τῆς πολιτικῆς ζωῆς τῶν «ἐλευθέρων» —κυρίως ἀρρένων— πολιτῶν, ἀπὸ δὲ ἀνθρωπολογικὴ ἄποψι ἔλλειπε ἢ περιοριζομένου δὲν ἐλάμβανεν ὑπ' ὄψιν τὴν ἀπόλυτη ἀξία τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος ἀδιαφόρως καὶ ἀνεξαρτήτως κοινωνικῆς τάξεως, φύλου καὶ τόπου καταγωγῆς.

Στὶς *διανθρώπινες σχέσεις καὶ ἠθικοκοινωνικὲς ἐκδηλώσεις* τῶν ἀρχαίων Ἀθηναίων καὶ λοιπῶν Ἑλλήνων, ὅπως καὶ σὲ ἀρκετὲς γραπτὲς διατυπώσεις κορυφαίων ἐκπροσώπων τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνισμοῦ, ὑπάρχουν πολλὰ σκιερὰ σημεῖα καὶ στίγματα, τὰ ὁποῖα ὀλίγον κατ' ὀλίγον μέσα στὶς χριστιανικὲς χιλιετίες, ἀκόμη καὶ μέσα σὲ πλαίσια μοναρχικῆς ἢ ἀριστοκρατικῆς πολιτειακῆς δομῆς, θεωρήθηκαν ἀπαράδεκτα ὑπὸ τὴν ἀναμφισβήτητη ἀνακαινιστικὴ καὶ μεταμορφωτικὴ ἐπίδρασι τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Ἡ ἀξιοποίησις τῆς «ἐλληνικῆς κληρονομιάς» πρέπει νὰ γίνεται ὄχι μὲ μυωπία ἢ δαλτωνισμό καὶ ἀχρωματοψία, ἀλλὰ μὲ τὴν ἀπὸ αὐτὸ τὸ αὐθεντικὸ ἀρχαιοελληνικὸ ιδεῶδες ἐπιβαλλομένη κριτικὴ ἀξιολόγησι τῶν παραδεδομένων. Ὡς τονίζει ὁ ἐπιφανὴς ἐκ Βιέννης καταγόμενος φιλόσοφος τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος Karl R. Popper, τὸ οὐσιωδέστερο γνῶρισμα τῆς ἀρχαιοελληνικῆς φιλοσοφικῆς παραδόσεως, ἦταν ὅτι ἐντὸς αὐτῆς μὲ «κριτικὴ συζήτησι» (kritische Diskussion) γινόταν συνεχῆς ἀναθεώρησις τῶν ἐκάστοτε προγενεστέρων φιλοσοφικῶν ἀπό-

49. Βασιλείου Μουστάκη, *Δημοκρατία*, Θρησκευτικὴ καὶ Ἠθικὴ Ἑγκυκλοπαιδεία (=ΘΗΕ), τόμ. 4, Ἀθῆναι 1964, στ. 1088.

ψεων⁵⁰. Τέτοια ἀκριβῶς —σύμφωνη πρὸς τὸ ἀρχαιοελληνικὸ ἰδεῶδες— στάσι ἀπέναντι στὸν ἀρχαῖο ἑλληνικὸ στοχασμὸ τήρησαν κορυφαῖοι ἐκπρόσωποι τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὅπως εἶναι λ.χ. στοὺς μὲν χρόνους τῶν ἐναντίων του διωγμῶν οἱ Χριστιανοὶ Ἀπολογητὲς καὶ ἄλλοι Ἐκκλησιαστικοὶ συγγραφεῖς, στοὺς δὲ βυζαντινοὺς χρόνους ἐπιφανεῖς Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας. Οἱ μεγάλοι πνευματικοὶ αὐτοὶ ὁδηγοὶ ἀφ' ἐνὸς κατέκριναν τὴν ἀξιοκατάκριτες —ἀλλ' ἐξηγουμένους καὶ κατανοούμενες ψυχολογικῶς— ἐχθρικὲς ἐνέργειες μερικῶν Χριστιανῶν ἐναντίον θεωρητικῶν ἐκφάνσεων καὶ μνημείων τῆς ἀρχαιοελληνικῆς πολιτιστικῆς καὶ μορφωτικῆς παραδόσεως καὶ ἀφ' ἑτέρου παρουσιάζουν τὴν ἤδη μνημονευθεῖσα ἐκλεκτικὴ στάσι τους ἀπέναντι στὰ δημιουργήματα τοῦ ἑλληνικοῦ στοχασμοῦ. Συμφώνως πρὸς τὴν στάσι αὐτή, ἐὰν οἱ ὑπερβατικὲς ἀλήθειες τῆς Θείας Ἀποκαλύψεως, τοῦ «σπερματικοῦ λόγου⁵¹ καὶ τοῦ πανανθρώπινου φυσικοῦ ἠθικοῦ νόμου ἔχουν διαχρονικὴ ἰσχὺ καὶ γίνονται δεκτὲς μὲ ἀπόλυτο σεβασμὸ, ἀντιθέτως οἱ ἀνθρωπίνης προελεύσεως ἔμμονες (ἐν+μένειν) καὶ ἐνδοκοσμικὲς γνῶμες καὶ διδασκαλίαι ὑπόκεινται σὲ ἐνταξί στους ἱστορικοὺς ὀρίζοντες καὶ σὲ κριτικὴ ἀξιολόγησι καὶ ἐπομένως εἶναι δυνατὸν νὰ ἀπορρίπτονται ἢ νὰ θεωροῦνται συμβατὲς πρὸς τὴν χριστιανικὴν θεολογία, κοσμοθεωρία, ἀνθρωπολογία καὶ βιοθεωρία, ὑφιστάμενες τὴν ὑπὸ τῶν Πατέρων προβαλλομένη καὶ ἐξιμνουμένη «καλλίστη ἀλλοίωσι». Ἡ ἀλλοίωσις αὐτὴ δὲν εἶναι ἡ ἐκλογὴ τοῦ «πρὸς τὸ χεῖρον δρόμου», ἀλλ' ἡ «ἀμεταστρέπτως» «ἐπὶ τὰ πρόσω» καὶ «πρὸς τὰ κρείττονα στροφῆ», ἢ «ἐπὶ τὰ κάλλιστα μεταποιήσις», τὸ «ἐκ χειρόνων εἰς κρείττονα προκόπτειν», τὸ νὰ ζῆ ὁ ἄνθρωπος «ἐπιποθῶν ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων» καὶ συνεχῶς «καταρτίζων τοὺς πόδας αὐτοῦ ὡσεὶ ἐλάφου καὶ ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ ἰσθμῶν», ἢ «μέθεξις» τῆς ζωῆς τοῦ Ἐσταυρωμένου καὶ Ἀναστάτου, τὸ «ἐν καινότητι ζωῆς περιπατεῖν», ἢ ἀναμόρφωσις τῆς ρυπωθείσης εἰκόνας εἰς τὸ ἀρχαῖον καὶ πρωτόκτιστον κάλλος⁵².

Μέσα στὴν ἀνακαινιστικὴ αὐτὴ ἀτμόσφαιρα, ὅπου γίνεται αἰσθητὴ ἢ μεταμορφωτικὴ ἐνέργεια τῶν ἀκτίων τοῦ θαβωροῦ φωτός, δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ εὐλογηθοῦν

τὰ ἀπαράδεκτα πολιτιστικὰ στίγματα καὶ ἐκφυλιστικὰ ἠθικοκοινωνικὰ φαινόμενα, τὰ ὁποῖα ἀναμφιβόλως εὐρίσκονται ἐκτὸς τοῦ ὀπτικοῦ πεδίου, μέσα στὸ ὁποῖο κινήθηκε ἢ ὑπὸ τοῦ διαπρεποῦς μύστου τῆς μουσικῆς κ. Θεοδωράκη ρωμαντικὴ ἐξύμνησις τῶν ἀρχαίων Ἀθηναίων.

Ἄς ἐπιτραπῆ νὰ ὑπενθυμίσωμε μερικὰ ἀπὸ τὰ στίγματα τοῦ ἠθικοκοινωνικοῦ βίου τῶν ἀρχαίων Ἀθηναίων καὶ λοιπῶν Ἑλλήνων:

δ) Στὴν Ἀθήνα οἱ «ἐλεύθεροι» πολῖτες ἦσαν μὰ μικρὴ μειοψηφία ἀνάμεσα στὰ πλήθη τῶν δούλων. Παρὰ τὴν καλοπροαίρετες, ἀλλ' ἀνεπιτυχεῖς προσπάθειες νὰ ὑποστηριχθῆ τὸ ἀντίθετον, εἶναι βέβαιον, ὅτι καὶ αὐτοὶ οἱ Πλάτων καὶ Ἀριστοτέλης εἶχαν δικαίωσι ὡς «φύσει» καὶ «νόμῳ» τὸν θεσμὸ τῆς δουλείας, θεωροῦντες τὸν δούλο ὡς «ὄργανον ἢ κτημᾶ τι ἔμψυχον»⁵³. Στὸ «κλεινόν» καὶ «ἰσοστεφὲς ἄστν» τῶν Ἀθηναίων «ἐπὶ 30.000 ἐλευθέρων πολιτῶν ὑπῆρχον 400.000 δούλων, εἰς τὴν Κόρινθον 400.000, εἰς τὴν Αἴγινα 460.000 κ.ο.κ.»⁵⁴.

Οἱ δούλοι δὲν ἦσαν «στὸ κέντρο τοῦ κόσμου, κύριοι τῆς μοίρας τους». Ὡς πράγματα ἢ ὄργανα ἦσαν στὴν ἀπόλυτη ἰδιοκτησία τοῦ κυρίου τους. Γι' αὐτὸ ἦταν ἐλεύθερη ἢ ἀγοραπωλησία τους. Μέσα στὴν πόλι τῆς σοφίας καὶ τῶν γραμμάτων, λίγο πιὸ πέρα ἀπὸ τὸ Διονυσιακὸ θέατρο καὶ τοὺς χώρους τῶν ἐνδόξων καὶ ἀκτινοβόλων φιλοσοφικῶν σχολῶν, λειτουργοῦσε σκλαβοπάζαρο, ἀγορὰ δούλων, ὁ λεγόμενος «κύκλος», ὅπου ἐπωλοῦντο καὶ ἀγοράζονταν ἀνθρώπινες ὑπάρξεις ἀντὶ μιᾶς ἢ δύο μέχρι 10 μνῶν⁵⁵. Ὁ Ξενοφῶν «κοστολογεῖ» τὴ δούλη γυναῖκα «εἰς δύο μνᾶς ἢ καὶ ἡμίσειαν μόνον μνᾶν»⁵⁶.

Μὲ τὴ διακήρυξι ὅτι «οὐκ ἔνι δούλος, οὐδὲ ἐλεύθερος» (Γαλ. γ', 28) καὶ μὲ τὴν ἐπίδρασι τῆς Ἐκκλησίας δημιουργήθηκαν βαθμηδὸν οἱ προϋποθέσεις γιὰ τὴν ὀριστικὴν κατάργησι τοῦ θεσμοῦ τῆς δουλείας μὲ τοὺς σθεναροὺς πνευματικοὺς ἀγῶνες χριστιανικῶν προσωποκοτήτων καὶ ὀργανώσεων. Τὸ ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς ὠδήγησε στὴν κατάργησι αὐτὴ ὄχι μὲ ἄμεσον ἐπαναστατικὸν τρόπο, ἀλλὰ μὲ εἰρηνικὲς διαδικασίες μέσα στὴν ἀνθρώπινες συνειδήσεις, ἐξηγεῖται ἐκ τοῦ ὅτι, κατὰ Ἰωάννην τὸν Χρυσόστομο, δὲν ἔπρεπε νὰ δοθῆ ἡ ἐντύπωσις, ὅτι

53. Π. Ἰ. Μπρατσιώτου, Ὑπόμνημα εἰς τὴν πρὸς Φιλίμονα ἐπιστολήν, Ἀθήναι, 1923, σσ. 109 καὶ 111.

54. Παναγιώτου Δημητροπούλου, Ἡ πίστις τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας ὡς κανὼν ζωῆς καὶ ὁ κόσμος, ἐν Ἀθήναις 1959, σ. 167.

55. Ἠλία Μαστρογιαννοπούλου, Ἡ Ἐκκλησία τῶν μαρτύρων, Ἀθήναι, σ. 33.

56. Ξενοφῶντος, Ἀπομνημονεύματα, Β', 5, 2.

50. Karl Popper, Zurück zu den Vorsokratikern, στὸ βιβλίον: Angela Hausner (ἐκδ.), Denkanstöße 2003 – Ein Lesebuch aus Philosophie, Kultur und Wissenschaft, München-Zürich 2002, σσ. 23-36.

51. Πρὸβλ. Ἰουστίνου, Ἀπολογία 2, 10, Migne Ἐ.Π. 6, 460.

52. Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Ἡ ἀληθὴς πρόοδος κατὰ τοὺς Τρεῖς Ἱεράρχας, ἐν Ἀθήναις 1970, σσ. 12-13, 17.

«ἐπὶ ἀνατροπῇ τῶν πάντων ὁ Χριστιανισμὸς εἰς τὸν βίον εἰσενήνεκται»⁵⁷. Τὸ τυχὸν κήρυγμα γὰρ ἄμεση καὶ καθολικὴ ἀπελευθέρωσι τῶν δούλων, ὡς ὀρθῶς ἔχει τονισθῆ, «θὰ ἐβύθιζε τὸν ρωμαϊκὸν κόσμον εἰς δυστυχίαν ἐξιχνουμένην πέραν παντὸς νοητοῦ ὁρίου καὶ θὰ ἐξαπέλυε πόλεμον ἐξοντώσεως μεταξὺ δούλων καὶ κυρίων, ὅστις θὰ μετέβαλλε τὴν Εὐρώπην καὶ τὴν Ἀσίαν εἰς πεδὶον αἵματος καὶ σφαγῆς»⁵⁸.

ε) Ἡ πληροφορία τοῦ Ξενοφῶντος γιὰ τὴν ἐξευτελιστικὴ τιμὴ πωλουμένων δούλων γυναικῶν συναρτᾶται πρὸς τὴν ὄλη κατὰ κανόνα ὑποτίμησι τῆς γυναικίας στήν ἀρχαία Ἑλλάδα. Ἦδη ὁ μὲν Πλάτων ἔλεγεν, ὅτι «ἡ θήλεια φύσις ἐστὶ πρὸς ἀρετὴν χαίρων τῆς τῶν ἀρρένων»⁵⁹, ὁ δὲ Ἀριστοτέλης διεκήρυττεν ὅτι «τὸ ἄρρεν πρὸς τὸ θῆλυ φύσει τὸ μὲν κρείττον, τὸ δὲ χεῖρον, τὸ μὲν ἄρχον, τὸ δ' ἀρχόμενον»⁶⁰ καὶ «τὸ ἄρρεν φύσει τοῦ θήλεος ἡγεμονικώτερον»⁶¹. Ἡ κόρη ζοῦσε στὴ γυναικωνίτιδα. Ἡ ἔξοδος ἐξ αὐτῆς μὲ συνοδεία δούλων ἦταν σπανία. Ἀπὸ τοὺς νόμους καθορίζονταν αὐστηρῶς οἱ περιπτώσεις, κατὰ τὶς ὁποῖες οἱ γυναῖκες εἶχαν δικαίωμα ἐξόδου, λ.χ. πρὸς τέλεσι ἢ παρακολούθησι θρησκευτικῶν πομπῶν καὶ τελετῶν. Οἱ γυναῖκες κατὰ κανόνα ἀποκλείονταν ἀπὸ τῆ συμμετοχῆ στὰ συμπόσια ἢ ἀπὸ ἀκρόασι κωμωδίας. Ἐθεωρεῖτο ἄριστον, ἡ γυναῖκα νὰ βλέπη, νὰ ἀκούη καὶ νὰ λέγη ὅσον τὸ δυνατόν ἐλάχιστα: «ὡς ἐλάχιστα μὲν ὄψοιτο, ἐλάχιστα δ' ἀκούσοιτο, ἐλάχιστα δ' ἔροιτο»⁶². Ἀποτέλεσμα τῆς πνευματικῆς καταπτώσεως τῶν ἀθηναίων γυναικῶν ἦταν ἡ ἀκμὴ τῶν ἐταιρῶν μὲ ἀποτέλεσμα νὰ πληθύνωνται οἱ διαλύσεις τῶν οἰκογενειῶν, νὰ αὐξάνεται ἡ διαφθορὰ καὶ νὰ ταπεινώνονται οἱ ἔγγαμες γυναῖκες⁶³.

Εἶναι χαρακτηριστικὸν ὅτι πολλοὶ ἀπὸ τοὺς σοφοὺς καὶ ποιητὲς ἐξέφρασαν τὴν περιφρόνησί τους πρὸς τὴ γυναῖκα. Ὁ Σιμωνίδης ὁ Ἀμοργίνος ἔλεγε: «Ζεὺς γὰρ μέγιστον τοῦτ' ἐποίησε κακόν, γυναῖκας...»⁶⁴. Ὁ Εὐριπίδης ἔλεγεν, ὅτι οἱ γυναῖκες εἶναι «εἰς μὲν ἔσθλ' ἀμυχανώταται, κακῶν δὲ πάντων τέκτονες σοφώταται». Αὐτὲς εἶναι «πάντων ὅσ' ἔστ' ἔμψυχα καὶ γνώμην ἔχει

ἀθλιώτατον φυτόν»⁶⁵. Ὁ λυρικός ποιητὴς Ἴππῶναξ θεωρεῖ ὡς «ἡδίστην ἡμέραν» γιὰ τὸν ἄνδρα, ὅταν τὴν γυναικά του «ἐκφέρῃ τεθνηκυῖαν»⁶⁶. Κατὰ τὸν Πλάτωνα, ὁ ρόλος τοῦ ἀνδρὸς ἔναντι τῶν γυναικῶν καθορίζεται ὡς ρόλος «φύλακος μιᾶς ἀγέλης»⁶⁷. Εἶναι γνωστὴ ἡ ἀρνητικὴ κριτικὴ, τὴν ὁποία δέχεται ὁ Πλάτων ἀπὸ φεμινιστικὴ σκοπιὰ⁶⁸.

στ) Οἱ μεμονωμένες ἀναλαμπές τῶν θεωρητικῶν καὶ ἀφηρημένων φιλοσοφικῶν ἀνθρωπιστικῶν αἰτημάτων ἐστεροῦντο τοῦ δυναμισμού, ὁ ὁποῖος θὰ ἦταν δυνατόν νὰ τὰ μεταβάλλῃ σὲ πρᾶξι καὶ ζωή. Γι' αὐτὸ ἀκόμη καὶ τὸν β' αἰῶνα μετὰ Χριστὸν ὁ πολυγραφώτατος ἱατρὸς καὶ φιλόσοφος Γαληνός, παρ' ὅλο πὺ εἶναι μία ἀπὸ τὶς ἠθικώτερες προσωπικότητες τοῦ ἀρχαίου κόσμου, τόνιζε ὅτι τὴν Διαιτητικὴ του γιὰ τὰ βρέφη συνέγραψε μόνον γιὰ τοὺς Ἕλληνας, διότι «γιὰ τοὺς Γερμανοὺς καὶ τοὺς λοιποὺς βαρβάρους δὲν σκεπτόταν διαφορετικὰ ἀπὸ ὅ,τι σκεπτόταν γιὰ τὶς ἀρκοῦδες, τοὺς ἀγριόχοιρους καὶ τὰ λοιπὰ ἄγρια θηρία»⁶⁹.

Ὁ σεβασμὸς τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος περιοριζόταν μόνον στὸν κύκλο τῶν ἐλευθέρων πολιτῶν καὶ κατὰ κανόνα δὲν ἐκτεινόταν πέραν τῶν τειχῶν τῆς πόλεως. Γενικῶς στὸν Ἑθνισμό «ὁ ἄνθρωπος εἶχε ἀξίαν μόνον ὡς μέσον γιὰ τοὺς σκοποὺς τοῦ κράτους, μόνον ἐφ' ὅσον ἐργαζόταν γιὰ τὸ κράτος»⁷⁰.

ζ) Οἱ ἀρχαιολογικὲς ἀνασκαφές στὴν Ἀθήνα ἔφεραν στὸ φῶς εἰδικὰ πηγὰδια, γεμάτα ἀπὸ σκελετοὺς καὶ ὀστά ἐκατοντάδων βρεφῶν, ποὺ χαρακτηρίσθηκαν ὡς ὁ «Καιάδας τῶν Ἀθηναίων». Τὸ γεγονός αὐτὸ ὑπενθύμισε ὅτι ἡ βρεφοκτονία καὶ νηπιοκτονία ἦταν ἄλλο στίγμα τοῦ βίου ὄχι μόνον τῶν Ρωμαίων, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν Ἑλλήνων. «Τὸ νεογέννητο —κατὰ τοὺς νόμους τοῦ Σόλωνος— πέφτει ἀπὸ τὴν γαστέρα τῆς μητέρας στὰ πόδια τοῦ πατέρα του. Καὶ ἂν μὲν ὁ πατέρας σκύψῃ καὶ τὸ πάρη στὰ χέρια, αὐτὸ σημαίνει ὅτι τοῦ χαρίζει τὴν ζωή· ἐὰν ὁμως ἀποστρέψῃ ἀπὸ αὐτὸ τὸ πρόσωπό του, αὐτὸ σημαίνει ὅτι τὸ βρέφος πρέπει ἢ νὰ ἐκτεθῇ στὰ ὄρνεα ἢ νὰ

57. Migne Ἐ.Π. 62, 704.

58. Παναγιώτου Δημητροπούλου, *ἐνθ' ἄνωτ.*, σ. 181, ὑποσημ. 3.

59. Πλάτωνος, *Νόμοι* 6, 781.

60. Ἀριστοτέλους, *Πολιτικά* Α', γ'.

61. Αὐτόθι Α', η'. Δημ. Μπαλάνου, *Ἡ θέσις τῆς γυναικὸς ἐν ταῖς θρησκείαις καὶ ἰδίως ἐν τῷ Χριστιανισμῷ*, ἐν Ἀθήναις 1910, σ. 3.

62. Ξενοφῶντος, *Οἰκονομικά* 7, 5.

63. Δημ. Μπαλάνου, *ἐνθ' ἄνωτ.*, σσ. 25-26.

64. Σιμωνίδου, *Περὶ γυναικῶν*, στ. 96.

65. Εὐριπίδου, *Μήδεια*, στ. 409 καὶ 230.

66. «Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Πίστεως», ἔκδ. «Ζωῆς», Ἀθήναι 1955, σ. 252.

67. Πλάτωνος, *Πολιτεία*, βιβλ. 5, III.

68. Βλ. λ.χ. στὰ ἐξῆς ἔργα: E. Fox-Keller, *Erkenntnis und sexuelle Liebe bei Platon und Bacon*, στὸ περιοδ. «Feministische Studien» 4 (1985) σσ. 47-56. A. W. Saxons Louse, *The Philosopher and the Female in the Thought of Plato*, Pennsylvania State Univ. 1994.

69. Γαληνοῦ, *Ἄπαντα*, ἔκδ. Kühne, τόμ. 9, σ. 52.

70. K. Schmidt, *Geschichte der Pädagogik*, τόμ. 2, σ. 2ἑξ. Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, *Οἰκοδόμοι πολιτισμοῦ*, Ἀθήναι 1968, σ. 88.

φονευθῆ με χέρι ἀνθρώπου». Εἶναι ἐπίσης γνωστή ἡ παράδοσις, κατὰ τὴν ὁποία οἱ Σπαρτιῆτες ἐξεσφενδόνιζαν στὸν Καιάδα (βάραθρο τοῦ Ταῦγέτου) τὰ ἀσθενικά καὶ δύσμορφα παιδιά. Ὁ ἀείμνηστος διακεκριμένος πρωτοπρεσβύτερος Κωνσταντῖνος Καλλίνικος, ἀναφερόμενος στὸ φαινόμενο τῆς βρεφοκτονίας, ἡ ὁποία ἦταν διαδεδομένη σὲ ὁλόκληρον τὸν ἑλληνορωμαϊκὸ κόσμο, προσέθεσεν, ὅτι συμφώνως πρὸς τὴν τότε πολιτικὴ του φιλοσοφία, «ἡ Πολιτεία ἔπρεπε νὰ ἀποκαθαίρεται ἀπὸ πᾶν περιττεῦον, διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς ἑαυτὴν τὴν εὐδαιμονίαν... Ἡ νηπιοκτονία ἄρα ἦτο ἀναγκαία χειρουργικὴ πράξις, τὴν ὁποίαν ἀπῆτει τὸ συμφέρον τοῦ Μινωταύρου τῆς Πολιτείας, εἰς τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ θυσιάζωνται καὶ τὰ ἀπλούστερα τῶν αἰσθημάτων»⁷¹. Φαίνεται ὅτι ἦταν συνηθέστερη ἢ θανάτωσις θηλέων βρεφῶν. Ἀπὸ τοὺς παπύρους τῆς Ὁξυρίγγου εἶναι γνωστόν, ὅτι στὴν ἐποχὴ τῆς γεννήσεως τοῦ Κυρίου Ἕλλην μισθοφόρος τοῦ ρωμαϊκοῦ στρατοῦ ποὺ ὀνομαζόταν Ἰλαρίων ἔγραψεν ἄνευ ἐνδοιασμοῦ με φυσικότητα στὴν ἐτοιμογέννητη γυναίκα του: «Ἐὰν τὸ παιδί, ποὺ θὰ γεννηθῆ εἶναι ἀρσενικό, νὰ τὸ κρατήσῃς· ἐὰν εἶναι θηλυκό, νὰ τὸ πετάξῃς» («Ἐὰν ἦ ἄρσεν ἄφες· ἐὰν ἦ θῆλυ, ἔκβαλε») ⁷².

Σήμερα, μετὰ τὸ στοργικὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Κυρίου γιὰ τὰ παιδιά («Ἄφετε τὰ παιδιά ἔρχεσθαι πρὸς με», Μάρκ. ι', 14), μετὰ τὸ κήρυγμα τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας καὶ μετὰ τὴν συμφώνως πρὸς τὸ Χριστιανικὸ πνεῦμα διαμόρφωσι τῆς βυζαντινῆς νομοθεσίας, ἡ ὁποία ὠδήγησε στὴν ἐξάλειψι ἀπανθρώπων ἐθίμων, ποὺ στρέφονταν κατὰ τῆς παιδικῆς ἡλικίας⁷³, μία κοινωνία θεωρεῖται τόσο πρὸς πολιτισμένη, ὅσον μέσα σ' αὐτὴν ὑπάρχουν εἰδικὰ ἰδρύματα γιὰ παιδιά (ἄσυλα, πρεβαντόρια, ἀσκληπιεῖα, βρεφονηπιακοὶ σταθμοὶ κ.τ.τ.) καὶ ὅσον εἶναι πρὸς ἀνεπτυγμένη καὶ ὠργανωμένη ἢ πρόνοια γιὰ τὰ πεινασμένα ἢ καθυστερημένα ἢ ἀνάπηρα ἢ καχεκτικά παιδιά⁷⁴. Στὰ δικαιώματα τῶν παιδιῶν αὐτῶν εἶχε ἀφιερῶθαι πρὸ ἐτῶν καὶ ὁ ἐορτασμός τῆς 41ης ἐπετείου τῆς Διακηρύξεως τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου⁷⁵.

71. Κωνσταντῖνου Καλλίνικου, *Πρακτικὰ ὁμιλίαι εἰς τὰ Κυριακὰ Εὐαγγέλια*, Ἀθήναι, 1930, σ. 342.

72. Adolf Deissman, *Licht vom Osten*, Tübingen 41943, σ. 134.

73. Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, *Ὁρθοδοξία καὶ Εὐρώπη*, Ἀθήνα, 1983, σ. 19. Γεωργίου Πετροπούλου, *Ἱστορία καὶ Εἰσῆγησις τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου*, Ἀθήναι, 1944, σσ. 188-189.

74. Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, *Χριστιανισμὸς καὶ Πολιτισμὸς*, Ἀθήνα 1980, σ. 18.

75. Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, *Ἐκκλησία καὶ Γαλλικὴ Ἐπανάστασις*, Ἀθήναι, 1990, σ. 41.

Ὁ Καθηγητὴς τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου Γ. Πετρόπουλος τονίζει ὅτι «τὸ βυζαντινὸν δίκαιον διαπνέει ἄνεμος ἀνθρωπιστικὸς... Αἰσθητὴ ὑπῆρξεν ἡ ἐπιρροή, ἣν ἤσκησεν ὁ Χριστιανισμὸς... Νόμοι προστατευτικοὶ τῶν ἀνηλικίων ἐξεδόθησαν»⁷⁶.

ἠ) Στὰ ἀνωτέρω ἄς προστεθῆ καὶ ἡ ἔλλειψις στοὺς ἀρχαίους Ἕλληνες συστηματικῆς ὀργανώσεως ἔργων ἀγάπης καὶ κοινωνικῆς προνοίας, ποὺ θὰ ἀπέβλεπαν στὴν ἀσκησι τῆς ἀγάπης καὶ ὄχι ἀπλῶς στὴν πρόληψι κοινωνικῶν ταραχῶν.

Γιὰ τοὺς ἐθνικούς, οἱ ὁποῖοι ἦσαν «ἀνελεῖμονες» (Ρωμ. α', 30) ἔγραφεν ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος: «Περὶ ἀγάπης οὐ μέλλει αὐτοῖς, οὐ περὶ χήρας, οὐ περὶ ὄρφανοῦ, οὐ περὶ θλιβομένου, οὐ περὶ πεινῶντος ἢ διψῶντος»⁷⁷. Ἀντιθέτως ἡ Ἐκκλησία σὲ Ἀνατολὴ καὶ Δύσι καὶ ὑπὸ τὴν ἐπίδρασι αὐτῆς καὶ τὸ Χριστιανικὸ Βυζαντινὸ Κράτος συνετέλεσαν στὴν πρωτοποριακὴ ἀνάπτυξι καὶ ὀργάνωσι τῶν ἔργων τῆς χριστιανικῆς ἀλληλεγγύης καὶ κοινωνικῆς προνοίας⁷⁸.

θ) Τὰ ἀνωτέρω λεχθέντα θὰ ἔπρεπε νὰ πείσουν τὸν ἀγωνισθέντα γιὰ τὴν προστασία τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων καὶ τὴν ἀλληλεγγύη κ. Θεοδωράκη ὅτι στὴν πολιτιστικὴ ἐξυγίανσι τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνισμοῦ συνετέλεσαν ὁ Χριστιανισμὸς καὶ ἡ Ἐκκλησία, ποὺ προέβλεπαν μίαν γνησίως ἀνθρωπιστικὴ ἀνθρωπολογία, συμφώνως πρὸς τὴν ὁποία ὁ Θεὸς «ἐποίησεν ἐξ ἐνός αἷματος πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων» καὶ ὅτι ὅλοι οἱ ἄνθρωποι «γένος ὑπάρχοντες τοῦ Θεοῦ» (Πράξ. ιζ', 26 καὶ 29). Ἐπομένως, «ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε περιτομὴ τι ἰσχύει οὔτε ἀκροβαστία» καὶ «οὐκ ἐν Ἰουδαίῳ οὐδὲ Ἕλλην, οὐκ ἐν δούλῳ οὐδὲ ἐλεύθερῳ, οὐκ ἐν ἄρσεν καὶ θῆλυ» (Γαλ. ε', 6 καὶ γ', 28).

Τὰ σχόλιά μας θὰ περατωθοῦν με τὴν εὐσύνοπτη ἀναφορὰ μας στὶς ἀπόψεις τοῦ κ. Θεοδωράκη περὶ τοῦ Βυζαντίου, περὶ τῆς Παλαιᾶς καὶ Καινῆς Διαθήκης καὶ περὶ τοῦ μαθήματος τῶν Θρησκευτικῶν.

76. Γεωργίου Πετροπούλου, *ἐνθ' ἄνωτ.*

77. Ἰγνατίου, Πρὸς Σμυρναίους VI.

78. Περισσότερα σχετικῶς βλ. δειγματοληπτικῶς στὰ ἐξῆς ἔργα: Φιλαρέτου Βαφείδου, *Ἡ ἀγάπη καὶ τὰ ἔργα αὐτῆς ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἐκκλησίᾳ*, Θεσσαλονίκη 1927. Κωνσταντῖνου Ἀμάντου, *Ἡ ἑλληνικὴ φιλανθρωπία κατὰ τοὺς μεσαιωνικοὺς χρόνους*, περιοδ. «Ἀθηνᾶ», τόμ. 35 (1923), σσ. 131 ἐξ. Φαίδωνος Κουκουλέ, *Βυζαντινῶν βίος καὶ πολιτισμὸς*, τόμ. Β', I, Ἀθήναι 1948. Ἰωάννου Δ. Μαστρογιάννη, *Ἡ κοινωνικὴ πρόνοια διὰ μέσου τῶν αἰώνων*, τόμ. 1, Ἀθήναι 1957, σσ. 13 ἐξ. Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, *Ἱστορία τοῦ Χριστιανικοῦ Πολιτισμοῦ*, Ἀθήναι, 1950. Τοῦ ἰδίου, *Οἰκοδόμοι πολιτισμοῦ*, Ἀθήναι, 1968, σσ. 86-99, 126-181. Τοῦ ἰδίου, *Ἱστορία καὶ Θεωρία τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Κοινωνικῆς Διακονίας*, Ἀθήναι 1985.

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Συνήλθε σήμερα σέ τακτική Συνεδρία ή Ίερά Σύνοδος τής Ίεραρχίας τής Ἐκκλησίας τής Ἑλλάδος ὑπό τήν Προεδρίαν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδοῦλου στήν Αἶθουσα Συνεδριῶν τής Ἱερᾶς Συνόδου.

Στήν Συνεδρία συμμετεῖχαν ἑβδομήκοντα πέντε (75) Ἱεράρχαι καί ἀπουσίαζαν δύο (2), δηλαδή οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Γόρτυνος καί Μεγαλοπόλεως κ. Θεόφιλος καί Μαρωνείας καί Κομοτηνῆς κ. Δαμασκηνός.

Μοναδικό θέμα τής Ἡμερησίας Διατάξεως τής τελευταίας ἡμέρας τῶν Συνεδριῶν τής Ι.Σ.Ι. ἦταν ἡ πλήρωση τῶν χηρευσῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων Νέας Σμύρνης, Κερκύρας καί Παξῶν καί Ἐδέσσης, Πέλλης καί Ἀλμωπίας, καθῶς καί ἡ πλήρωση τής νεοσυσταθείσης Ἱερᾶς Μητροπόλεως Γλυφάδας.

Γενομένης προσευχῆς, ἀνεγνώσθη ὁ Κατάλογος τῶν παρόντων Ἱεραρχῶν καί διεπιστώθη ἡ ἀπαρτία, διὰ τής συμμετοχῆς στήν Συνεδρία 75 Συνέδρων Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν.

Ἀκολούθως καί συμφώνως πρὸς τίς διατάξεις τοῦ Νόμου 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τής Ἐκκλησίας τής Ἑλλάδος», περὶ τοῦ τρόπου πληρώσεως τῶν κενῶν Μητροπολιτικῶν Ἐδρῶν, ἔγινε ψηφοφορία μέ θέμα «Πλήρωσις τῶν χηρευσῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων, ὡς καί τής νεοσυσταθείσης, διὰ Μεταθέσεως ἢ δι' Ἐκλογῆς». Ἔτσι, ἀπεφασίσθη μέ μεγάλη πλειονοψηφία, ὅπως καί οἱ τέσσερις Ἱερεῖς Μητροπόλεις πληρωθοῦν δι' ἐκλογῆς καί ὄχι διὰ μεταθέσεως.

Ἀποφασισθείσης τής δι' ἐκλογῆς πληρώσεως οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες ἐψήφισαν γιά τήν κατάρτιση τοῦ τριπροσώπου Ψηφοδέλτιου γιά τήν Ἱερά Μητρόπολη Νέας Σμύρνης, τὸ ὁποῖο διεμορφώθη ὡς ἀκολούθως:

1) Ἀρχιμανδρίτης Συμεὼν Κούτσας	ψῆφοι 60
2) Ἀρχιμανδρίτης Παντελεήμων Καθρεπτίδης	ψῆφοι 14
3) Ἀρχιμανδρίτης Μακάριος Βαρλᾶς	ψῆφοι 13

Λευκά Ψηφοδέλτια 1.

Εὐθύς ἀμέσως ἀκολούθησε ἡ ψηφοφορία, κατὰ τήν ὁποία οἱ ἐκλέκτορες ὑποχρεοῦνται νὰ ψηφίσουν ἓνα μόνον ὑποψήφιο ἐκ τοῦ καταρτισθέντος ὡς ἄνω τριπροσώπου.

Γενομένης τής διαλογῆς τῶν ψήφων, ἔλαβαν:

ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτης Συμεὼν Κούτσας	ψήφους 58
ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτης Παντελεήμων Καθρεπτίδης	ψήφους 11
ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτης Μακάριος Βαρλᾶς	ψήφους 2

Λευκά Ψηφοδέλτια 4

Οὕτω, Μητροπολίτης τής Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νέας Σμύρνης ἐξελέγη ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Συμεὼν Κούτσας.

Ἀμέσως μετὰ διεξήχθη ἡ ψηφοφορία γιά τὸ τριπρόσωπο πρὸς πλήρωση τής Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κερκύρας καί Παξῶν. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν τὸ ἀκόλουθο. Ἔλαβαν:

Ἀρχιμανδρίτης Νεκτάριος Ντόβας	ψήφους 48

Ἀρχιμανδρίτης Τιμόθεος Ἄνθης ψήφους 30
 Ἀρχιμανδρίτης Ἰγνάτιος Ριγανᾶς ψήφους 23
 Κατὰ τὴν ψηφοφορία γιὰ τὴν ἀνάδειξη τοῦ ἑνὸς ἐκ
 τῶν τριῶν Ἀρχιμανδριτῶν ἔλαβαν:

- 1) Ἀρχιμανδρίτης Νεκτᾶριος Ντόβας ψήφους 51
- 2) Ἀρχιμανδρίτης Τιμόθεος Ἄνθης ψήφους 16
- 3) Ἀρχιμανδρίτης Ἰγνάτιος Ριγανᾶς ψήφους 8

Λευκὰ Ψηφοδέλτια 0

Οὕτω, νέος Μητροπολίτης Κερκύρας καὶ Παξῶν ἐξελέγη ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Νεκτᾶριος Ντόβας.

Κατὰ τὴν διαδικασία γιὰ τὴν πλήρωση τῆς νεοσυσταθείσης Ἱερᾶς Μητροπόλεως Γλυφάδας τὸ τριπρόσωπον κατηρτίσθη ὡς ἀκολούθως:

- 1) Ἀρχιμανδρίτης Παῦλος Τσαούσογλου ψῆφοι 45
- 2) Ἀρχιμανδρίτης Ἐμμανουὴλ Σιγάλας ψῆφοι 29
- 3) Ἀρχιμανδρίτης Μάξιμος Κάππας ψῆφοι 18

Ἀκολούθως κατὰ τὴν ψηφοφορίαν, διὰ τὴν ἀνάδειξιν ἑνὸς ἐκ τῶν τριῶν, τῶν συγκροτησάντων τὸ τριπρόσωπον, ἔλαβον:

- 1) Ἀρχιμανδρίτης Παῦλος Τσαούσογλου ψήφους 43
- 2) Ἀρχιμανδρίτης Ἐμμανουὴλ Σιγάλας ψήφους 19
- 3) Ἀρχιμανδρίτης Μάξιμος Κάππας ψήφους 4

Λευκὰ Ψηφοδέλτια 9

Οὕτω, νέος Μητροπολίτης Γλυφάδας ἐκλέγεται ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Παῦλος Τσαούσογλου, Κληρικός τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

Κατὰ τὴν διαδικασίαν πρὸς πλήρωσιν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας τὸ τριπρόσωπον κατηρτίσθη ὡς ἀκολούθως:

- Ἀρχιμανδρίτης Ἰωὴλ Φραγκᾶκος ψῆφοι 63
- Ἀρχιμανδρίτης Νεκτᾶριος Λασκαρίδης ψῆφοι 27
- Ἀρχιμανδρίτης Γεωβᾶσιος Κούτσουρας ψῆφοι 13

Ἀκολούθως κατὰ τὴν ψηφοφορίαν, διὰ τὴν ἀνάδειξιν ἑνὸς ἐκ τῶν τριῶν, τῶν συγκροτησάντων τὸ τριπρόσωπον, ἔλαβον:

- Ἀρχιμανδρίτης Ἰωὴλ Φραγκᾶκος ψήφους 61
- Ἀρχιμανδρίτης Νεκτᾶριος Λασκαρίδης ψήφους 1
- Ἀρχιμανδρίτης Γεωβᾶσιος Κούτσουρας ψήφους 1

Λευκὰ Ψηφοδέλτια 9

Ἄκυρα Ψηφοδέλτια 1

Οὕτω, νέος Μητροπολίτης Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας ἐκλέγεται ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Ἰωὴλ Φραγκᾶκος, Ἱεροκήρυξ τῆς Ἱερᾶς αὐτῆς Μητροπόλεως.

Ἀκολούθως οἱ ἐψηφισμένοι Μητροπολίται ἔδωσαν τὸ Μικρὸ καὶ Μέγα Μήνυμα ἐνώπιον τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου καὶ τῶν Μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας.

Ἡ χειροτονία τοῦ νέου ἐψηφισμένου Μητροπολίτου Νέας Σμύρνης κ. Συμεῶν θὰ γίνῃ τὸ Σάββατο 12 Ὀκτωβρίου, στὸν Ἱερὸ Καθεδρικό Ναὸ τῶν Ἀθηνῶν.

Ἡ χειροτονία τοῦ νέου ἐψηφισμένου Μητροπολίτου Κερκύρας καὶ Παξῶν κ. Νεκταρίου θὰ γίνῃ τὴν Κυριακὴν 13 Ὀκτωβρίου, στὸν Ἱερὸ Καθεδρικό Ναὸ τῶν Ἀθηνῶν.

Ἡ χειροτονία τοῦ νέου ἐψηφισμένου Μητροπολίτου Γλυφάδας κ. Παύλου θὰ γίνῃ τὴν Δευτέραν 14 Ὀκτωβρίου, στὸν Ἱερὸ Καθεδρικό Ναὸ Ἀθηνῶν.

Ἡ χειροτονία τοῦ νέου ἐψηφισμένου Μητροπολίτου Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας κ. Ἰωὴλ θὰ γίνῃ τὴν Τρίτην 15 Ὀκτωβρίου, στὸν Ἱερὸ Καθεδρικό Ναὸ Ἀθηνῶν.

(11.10.2002)

(Ἡ Ἐπιτροπὴ Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας)

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

τοῦ ἐψηφισμένου Μητροπολίτου
 Νέας Σμύρνης κ. Συμεῶν Π. Κούτσα

Ὁ ἐψηφισμένος Μητροπολίτης Νέας Σμύρνης Συμεῶν Π. Κούτσας γεννήθηκε τὸ 1945 στὴν Πτερούντα Λέσβου. Τὸ 1963 ἀποφοίτησε ἀπὸ τὸ Α' Γυμνάσιο Ἀρρένων Μυτιλήνης. Κατὰ τὰ ἔτη 1963-67 σπούδασε θεολογία στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ὡς ὑπότροφος τοῦ Ἰδρύματος Κρατικῶν Ὑποτροφιῶν καὶ ἔλαβε τὸ πτυχίο του τὸν Μάρτιο τοῦ 1968. Ὡς φοιτητῆς διέμενε στὸ Θεολογικὸ Οἰκοτροφεῖο τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας καὶ διακονοῦσε παράλληλα ὡς κατηχητῆς σὲ διαφόρους ναοὺς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

Ἀφοῦ ἐκπλήρωσε τὶς στρατιωτικὲς του ὑποχρεώσεις, ὑπηρέτησε γιὰ δύο χρόνια ὡς γραμματεὺς τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἀττικῆς. Διάκονος χειροτονήθηκε τὸ 1973 καὶ Προεβύτερος-Ἀρχιμανδρίτης τὸ 1975 ἀπὸ τὸν Σεβασμ. Μητροπολίτη Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης κ. Ἱεροθέο. Τὸ 1973 διορίστηκε τακτικὸς ἱεροκήρυξ καὶ ὑπηρέτησε στὶς Ἱ. Μητροπόλεις Ἀττικῆς (1973-74), Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης (1974-79) καὶ Νέας Σμύρνης (1979

μέχρι σήμερα). Οἱ τομεῖς ἐκκλησιαστικοῦ ἔργου, στοὺς ὁποίους ἐπιδόθηκε περισσότερο εἶναι τὸ κήρυγμα, ἡ κατήχηση καὶ ἡ ἐξομολόγηση τῶν νέων.

Κατὰ τὰ ἔτη 1981-84 ἔλαβε ἐκπαιδευτικὴ ἄδεια καὶ ὑποτροφία ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Σύνοδο καὶ μετέβη στὸ Παρίσι γιὰ μεταπτυχιακὲς σπουδές, τὶς ὁποῖες συνέχισε καὶ στὸ Στρασβούργο ὡς ὑπότροφος τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως. Εἰδικεύθηκε στὴν Πατρολογία καὶ τὴ Βυζαντινὴ Θεολογία καὶ τὸ ἔτος 1984 ἀναγορεύθηκε διδάκτωρ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Στρασβούργου. Κατὰ τὸ χρονικὸ διάστημα ποὺ παρέμεινε στὴ Γαλλία διακόνησε καὶ τὶς ποιμαντικὲς ἀνάγκες τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Γαλλίας τόσο στὸ Παρίσι, ὅσο καὶ στὸ Στρασβούργο.

Συμμετέσχε ὡς μέλος ἢ καὶ ὡς εἰσηγητὴς σὲ διάφορα συνέδρια θεολογικά, ἱερατικά, κατηχητικά. Δημοσίευσε διάφορες μελέτες, ἄρθρα καὶ βιβλιοκρισίες, μετέφρασε ἀπὸ τὰ γαλλικὰ κείμενα ὀρθοδόξων θεολόγων τῆς Διασπορᾶς καὶ ἐπιμελήθηκε λειτουργικὲς ἐκδόσεις. Πολλὰ ἀπὸ τὰ βιβλία του γνώρισαν σημαντικὴ ἐπιτυχία καὶ ἐκδόθηκαν ἐπανειλημμένα καὶ μερικὰ μεταφράστηκαν καὶ σὲ ἄλλες γλώσσες.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

τοῦ ἐψηφισμένου Μητροπολίτου
Κερκύρας, Παξῶν καὶ Διαποντίων Νήσων
κ. Νεκταρίου Ντόβα

Ὁ Θεοφιλέστατος ἐψηφισμένος Μητροπολίτης Κερκύρας, Παξῶν καὶ Διαποντίων Νήσων κ. Νεκτάριος, κατὰ κόσμον Δημήτριος Ντόβας, ἐγεννήθη εἰς Βόλον τὸ 1953. Εἶναι ἀπόφοιτος τῆς Ἀνωτέρας Ἱερατικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν παρὰ τῆ Ριζαρείῳ (1973) καὶ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν (1979). Τὸ 1973 ἐκάθη μοναχὸς εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Ἄνω Ξενιάς τῆς ἐπαρχίας Ἀλμυροῦ, ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Ἠλία. Τὸ 1975 ἐχειροτονήθη Διάκονος ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος (νῦν Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος) κ. Χριστοδούλου. Διετέλεσεν ἀρχιδιάκονος ἕως τὸ 1979, ὅτε ἐχειροτονήθη Πρεσβύτερος ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Χριστοδούλου, λαβὼν καὶ τὸ ὄφρμιον τοῦ Ἀρχιμανδρίτου. Ἐδιορίσθη ἱερατικῶς προϊστάμενος τοῦ Ἱ. Ν. Ἀγ. Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Βόλου, ἀναπτύξας ἱεροκηρυκτικὴν, ποιμαντικὴν καὶ φιλανθρωπικὴν δρα-

στηριότητα, παράλληλα δὲ διοργάνωσε κατηχητικὰ σχολεῖα καὶ κύκλους συμμελέτης Ἁγίας Γραφῆς. Ἰδρυσε τὸ «Σπίτι Γαλήνης Χριστοῦ» τῆς ἐνορίας τοῦ Ἀγ. Κωνσταντίνου. Ἀπὸ τὸ 1975 ἕως τὸ 1986 διετέλεσε διευθυντὴς τοῦ ἰδιαίτερου γραφείου τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Χριστοδούλου καὶ στενὸς συνεργάτης αὐτοῦ. Τὸ 1986 διορίσθη Ἡγούμενος τῆς παλαιφάτου ἱστορικῆς Μονῆς Ἄνω Ξενιάς, ποὺ εἶχε καταστραφῆ ἀπὸ τοὺς Ἰταλοὺς κατὰ τὸν Β' Παγκόσμιον Πόλεμον, τὴν ὁποία ἀνοικοδόμησε ἐκ βάθρων. Διοργάνωσε τὴν ἐσωτερικὴν ζωὴν τῆς μονῆς, ἐδημιούργησε ἀδελφότητα μὲ νέους μοναχοὺς καὶ κατήχησε τὸν Ἑσωτερικὸν Κανονισμό αὐτῆς, ἐκλεγείσ τὸ 1988 ἰσόβιος Ἡγούμενος αὐτῆς. Καὶ εἰς τὴν Ἱ. Μονὴν ἀνέπτυξε δραστηριότητα πνευματικὴν. Εἶναι συγγραφεὺς ἐποικοδομητικῶν βιβλίων καὶ ἔχει δημοσιεύσει πλεῖστα ἄρθρα εἰς τὸν ἡμερήσιον καὶ ἐκκλησιαστικὸν περιοδικὸν τύπον. Εἶναι μόνιμον μέλος τῆς Συνοδικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ «Μοναχικοῦ βίου» καὶ τακτικὸν μέλος τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας Οἰκονομικῶν» τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

τοῦ ἐψηφισμένου Μητροπολίτου Γλυφάδας
κ. Παύλου Τσαούσογλου

Ὁ νέος Μητροπολίτης Γλυφάδας κ. Παῦλος Τσαούσογλου γεννήθηκε τὸ 1943 στὴν Ἐρμούπολη Σύρου. Εἶναι πτυχιούχος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Πραγματοποίησε μεταπτυχιακὲς σπουδὲς στὶς Η.Π.Α. στὸν τομέα τῆς Ποιμαντικῆς Κοινωνιολογίας καὶ Ψυχολογίας. Διετέλεσε Ἱεροκήρυκας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης (1966-1970), τοῦ Πανελληνίου Ἰδρύματος Εὐαγγελιστρίας Τήνου (1970-1976), τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νικαίας (1976-1988) καὶ τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν (1988-2001). Δίδαξε ὡς Καθηγητὴς τῆς Μέσης Ἐκπαίδευσης, ἐνῶ διετέλεσε Διευθυντὴς τοῦ Οἰκοτροφείου τῆς Ἀνωτέρας Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς (1988-1999). Ἐργάστηκε ἐθελοντικῶς ὡς ὑπεύθυνος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης στὸ Σωφρονιστικὸ Κατάστημα Ἀνθλίκων Κορυδαλλοῦ καὶ στὸ Εἰδικὸ Κατάστημα Κράτησης Νέων

Αὐλῶνος (1977-1999). Ἀνέπτυξε πλούσια ἱεραποστολική δράση με σαργανταοκτῶ ἀποστολές στὴν Ζιμπάμπουε, στὴ Μοζαμβίκη, στὴ Νότιο Ἀφρική καὶ στὸ Μπουρούντι (1988-1999). Διετέλεσε μέλος Συνοδικῶν, Ἀρχιεπισκοπικῶν καὶ Μητροπολιτικῶν Ἐπιτροπῶν. Ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος συμμετείχε σὲ πολλὰ διεθνή συνέδρια γιὰ κρατουμένους στὴν Ἑλλάδα καὶ στὸ ἐξωτερικό, Κορέα, Νορβηγία, Ρωσία, Γερμανία, Ρουμανία, Βουλγαρία, Η.Π.Α., Καναδᾶ, Μ. Βρετανία, Ἑλβετία καὶ Ζιμπάμπουε. Ἀνακηρύχθηκε σὲ Ἐπίτιμο Πρόεδρο τοῦ Φοιτητικοῦ Συλλόγου τῆς Ἀνωτέρας Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν, ἐνῶ τιμήθηκε με πλῆθος διακρίσεων καὶ μεταλλίων ἀπὸ τὴν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν, Ἱερὰς Μητροπόλεις, Συνδέσμους καὶ Συλλόγους. Πρὸ τῆς ἐκλογῆς του ὡς νέου Μητροπολίτου Γλυφάδας ὑπηρετήσε τὴν Ἐκκλησία ἀπὸ τὴ θέση τοῦ Ἡγουμένου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀσωμάτων Πετρακῆ (ἐκλογὴ 15.05.1999), ὅπου ἐπιτέλεσε πλούσιο λειτουργικό, ποιμαντικό, κοινωνικό, φιλανθρωπικό καὶ ἀνοικοδομητικό ἔργο.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

τοῦ ἐψηφισμένου Μητροπολίτου Ἑδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας κ. Ἰωὴλ Φραγκᾶκου

Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Ἰωὴλ Φραγκᾶκος (κατὰ κόσμον Παναγιώτης) ἐγεννήθη στὴ Νίκαια τοῦ Πειραιᾶ τὸ 1949.

Στὴν γενέτειρά του παρακολούθησε ὅλη τὴν ἐγκύκλια παιδεία καὶ τὸ 1967 εἰσήλθε στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ Ἀθηνῶν ἀπ' ὅπου καὶ ἀπεφοίτησε τὸ 1972.

Τὸ 1972-1974 ὑπηρέτησε τὴ θητεία του στὰ κέντρα καὶ στὴ Βόρεια Ἑλλάδα.

Τὸ 1974-1975 διορίσθηκε ὡς βοηθὸς λαϊκὸς Ἱεροκλήρυξ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στὴν Ἱερά Μητρόπολη Ἑδέσσης.

Τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 1975 χειροτονήθηκε διάκονος στὴν Ἱ. Μητρόπολη Ἑδέσσης ὑπὸ τοῦ αἰοιδίμου Μητροπολίτου Ἑδέσσης Καλλινίκου.

Τὸν Ἰούνιο τοῦ 1979 χειροτονήθηκε Πρεσβύτερος στὴν ἴδια Μητρόπολη.

Τὸν Ἰανουάριο τοῦ 1976 διορίσθηκε τακτικὸς Ἱεροκλήρυξ στὴν ἴδια Μητρόπολη, ὅπου καὶ ὑπηρετεῖ μέχρι καὶ σήμερα.

Ἐπίσης ἀπὸ τὸ 1974-1979 διετέλεσε Διευθυντὴς τοῦ Οἰκοτροφείου Μαθητῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἑδέσσης.

Εἶναι Ἱεροκλήρυξ καὶ Πνευματικὸς. Κατὰ καιροὺς διετέλεσε καθηγητὴς καὶ Διευθυντὴς στὰ Ἱερατικά σεμινάρια τῆς ἴδιας Μητροπόλεως.

Ἀσχολήθηκε με τὸ κήρυγμα σὲ ὅλες του τὶς μορφές, δηλαδὴ με τὸ λειτουργικό, ἀπογευματινὸ, σὲ ραδιοφωνικοὺς καὶ τηλεοπτικοὺς σταθμοὺς.

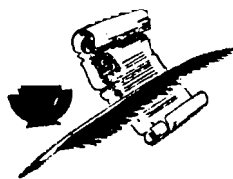
Ἀσχολήθηκε συστηματικὰ με τὴν Ἐξωτερικὴ Ἱεραποστολὴ καὶ τὴν ἀποστολὴ δεμάτων, Ἐκκλησιαστικῶν εἰδῶν καὶ χρημάτων σὲ διάφορες χώρες τῆς Ἱεραποστολῆς.

Ἀσχολήθηκε με τὴν συγγραφή ἐκκλησιαστικῶν ἔργων καὶ μάλιστα με τὴν ἐκκλησιαστικὴ ὑμνογραφία. Ὅλα τὰ ὑμνογραφικὰ του ἔργα ἔτυχαν τῆς ἐγκρίσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ἀπὸ τὰ ἑκατὸ ὑμνογραφικὰ ἔργα ἔχουν ἐκδοθεῖ ἄρκετά.

Ἐπὶ δύο ἔτη (1993 καὶ 2002) συνέγραψε τὰ κηρύγματα εἰς τὸ πανελλήνιον φυλλάδιον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «ΦΩΝΗ ΚΥΠΡΙΟΥ», ἐκδοθέντα μάλιστα εἰς ἴδιον τόμον τὰ τοῦ ἔτους 1993.

Ἐγραψε ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν τὰ κηρύγματα τῆς Κυριακῆς, τὰ ἐκφωνούμενα ὑπὸ τῶν Ἐφημεριῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἑδέσσης, δηλαδὴ τὸ γραπτὸν κήρυγμα.

Συστηματικὰ γράφει ἄρθρα σὲ διάφορα περιοδικά.

**ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΝΕΑΣ ΣΜΥΡΝΗΣ
ΣΥΜΕΩΝ
Π. ΚΟΥΤΣΑ,
ΠΟΥ ΕΞΕΦΩΝΗΣΕ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣ
ΕΠΙΣΚΟΠΟΝ
ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΤΟΥ,
ΣΤΟΝ
Ι. ΚΑΘΕΔΡΙΚΟ
ΝΑΟ ΑΘΗΝΩΝ
(12 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2002)**

Μακαριώτατε Πάτερ και Δέσποτα,
σεπτή χορεία τῶν ἁγίων Ἱεραρχῶν,
προσφιλέστατοι συμπρεσβύτεροι και Διάκονοι
ἀγαπητοί ἐν Κυρίῳ ἀδελφοί,

Ἄν πάντοτε και γιά ὅλα, κατά τήν ἀποστολική σύσταση, οἱ πιστοί ἔχουμε χρέος νά δοξάζουμε και νά εὐχαριστοῦμε «ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῷ Θεῷ και Πατρί» (Ἐφεσ. 5, 20), τὸ χρέος τοῦτο γίνεται ἀκόμη ἐπιτακτικότερο τήν ἱερή τούτη ὥρα γιά ὅσα ὑπερφυῆ και θαυμαστά σήμερα περι ἐμέ τελεσιουργοῦνται.

Ἕνας ταπεινός Πρεσβύτερος τῆς Ἐκκλησίας, τὸν ὁποῖο ἡ σεπτή Ἱεραρχία, τὸ ἱερὸ σῶμα τῶν Ἐπισκόπων τῆς Ἐκκλησίας μας, με τῆ χάρη και τὸν φωτισμὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἐξέλεξε ἐπίσκοπο και ποιμένα πνευματικὸ τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας τῆς Νέας Σμύρνης, καλεῖται νά ἀναδεχθεῖ τὸ χάρισμα τῆς ἀρχιερωσύνης. Βαδίζει γιά νά λάβει «*χάριν και ἀποστολήν*» (Ρωμ. 1, 5). Προσέρχεται γιά νά δεχθεῖ ἐν μυστηρίῳ «*τὸν κλῆρον τῆς διακονίας ταύτης*» κατά τήν ὠραία ἔκφραση τοῦ ἱεροῦ βιβλίου τῶν Πράξεων (1, 7). Και ὁ προσερχόμενος εἶναι ἡ εὐτέλειά μου.

Δοξάζω και εὐχαριστῶ τὸν Κύριο και Θεό μου, τὸν ἀναρχο Πατέρα και τὸν συνάναρχο Υἱὸ και τὸ συναῖδιο και πανάγιο Πνεῦμα, «*ἐπὶ πᾶσιν οἷς παρέσχε μοι ἀγαθοῖς*»· γιά ὅλες τῖς εὐεργεσίες Του, γιά ὅλες τῖς δωρεές Του, πὸν μοῦ ἐπιδάψιλλεσε καθ' ὅλη τῆ διάρκεια τῆς ζωῆς μου.

«*Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου*» (Ρωμ. 1, 8) γιὰτὶ με ἀξίωσε νά γεννηθῶ και νά ἀνατραφῶ «*ἐν παιδείᾳ και νοουθεσίᾳ Κυρίου*» (Ἐφεσ. 6, 4) στὰ σπλάχνα μιᾶς εὐλογημένης χριστιανικῆς οἰκογένειας, πὸν ἦταν οἰκεία με τήν ἱερατικὴ παράδοση τῆς Ἐκκλησίας μας.

Τὸν εὐχαριστῶ γιὰτὶ με ἀξίωσε νά γνωρίσω, ἀπὸ αὐτὰ τὰ παιδικὰ μου χρόνια, μιὰ σεμνὴ λευίτικὴ μορφή, τὸν ἐκ μητρὸς θεῖο μου ἀείμνηστο παπα-Μιλτιάδη. Κοντὰ του ἔμαθα νά ὑπηρετῶ στὸ Ἱερό· νά ἀνεβαίνω στὸ Ψαλτήρι· νά ψάλλω και νά διαβάζω· νά ζῶ και νά ἀναπνέω στὴ λειτουργικὴ ἀτμόσφαιρα τῆς Ἐκκλησίας μας.

Τὸν εὐχαριστῶ γιὰτὶ με ἀξίωσε νά ἔχω θεοσεβεῖς δασκάλους και λαμπροὺς καθηγητές, οἱ ὁποῖοι μοῦ ἐνέπνευσαν τὴν ἀγάπη γιά τὰ ἑλληνικὰ γράμματα και τὸν ἔρωτα γιά τὴν ὀρθόδοξη θεολογία και μόχθησαν γιά τὴ μόρφωσή μου και γιά τὴ θεολογικὴ μου κατάρτιση.

Τὸν εὐχαριστῶ γιὰτὶ με ἀξίωσε νά γνωρίσω και νά ἀναστραφῶ φλογεροὺς ἀδελφοὺς χριστιανούς, ἐναρέτους μοναχοὺς, ζηλωτὲς κληρικοὺς, σεμνοὺς ἐπισκόπους, οἱ ὁποῖοι με ἐνέπνευσαν. Με στήριξαν στὰ ἐφηβικὰ και νεανικὰ μου χρόνια. Με συντρόφευσαν στὰ πρῶτα βήματα τῆς κατὰ Χριστὸν ζωῆς. Καλλιέργησαν τὸν πόθο μου γιά τὴν ἀφιερωμένη ζωὴ και τὴν ἱερωσύνη.

Τὸν εὐχαριστῶ γιὰτὶ με ἀξίωσε νά ἀποκτήσω ἕνα θεοφόρο πνευματικὸ Πατέρα· ἕναν ἄνδρα πὸν ὑπῆρξε γιά μένα, ἀλλὰ και γιά ὀλόκληρη τὴν Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ «*και βίου καθηγητῆς και δογμάτων διδάσκαλος*» (Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, ἐπιστολὴ 58, ΒΕΠΕΣ 60, 238), τὸν μακαριστὸ Ἀρχιμ. Ἐπιφάνιο Θεοδωρόπουλο.

Τὸν εὐχαριστῶ ἀκόμη «*ὅτι πιστόν με ἠγήσατο, θέμενος εἰς διακονίαν*» (Α' Τιμ. 1, 12)· γιὰτὶ με ἀνέδειξε πρεσβύτερο τῆς Ἐκκλησίας Του, κήρυκα τοῦ Εὐαγγελίου Του, ποιμένα και ὁδηγὸ ἀθανάτων ψυχῶν, «*ὑπὲρ ὧν*» Ἐκεῖνος «*ἀπέθανε*» (Ρωμ. 14, 15).

Πάνω ἀπ' ὅλα, «*εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου*», διότι μέσα στὴν ἀνέκφραστη ἀγάπη καὶ τὸ ἄπειρο ἔλεός Του συγκαταβαίνει σήμερα νὰ λάβω καὶ τὸν τρίτο βαθμὸ τῆς ἱερωσύνης· γιατί με ἀξιώνει «*ὑπεισελεθεῖν τὸν εὐαγγελικὸν ζυγὸν καὶ τὴν ἀρχιερατικὴν ἀξίαν*» (Εὐχὴ χειροτονίας Ἐπισκόπου).

Ἐπίσκοπος τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ ὁ εὐτελής ἐγώ!

Μητροπολίτης τῆς πολυάνθρωπης Μητροπόλεως Νέας Σμύρνης.

Πνευματικὸς ποιμένας καὶ διδάσκαλος τῆς πίστεως ἐνὸς λαοῦ πού, χάριτι Κυρίου, ὑπηρετῶ καὶ ὡς πρεσβύτερος ἐπὶ εἴκοσι τρία ὀλόκληρα χρόνια!

Διάδοχος καὶ συνεχιστὴς τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου τῶν ἀοιδίμων πρώτων ἐπισκόπων Νέας Σμύρνης Χρυσόστομου Βούλτσου καὶ Ἀγαθαγγέλου Ταμπουρατζάκη, στὸ πλευρὸ τῶν ὁποίων διακόνησα με τὶς μικρὲς μου δυνάμεις τὴν τοπικὴ μας Ἐκκλησία.

Ἀπροσμέτρητη, «*ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες*» (Πράξ. 7, 2), ἡ τιμὴ. Ἄλλὰ μεγάλη καὶ βαρεῖα καὶ ἡ εὐθύνη τῆς ἀρχιερωσύνης. Καὶ ἡ εὐθύνη γίνεται ἀκόμη βαρύτερη, ὅταν κανεὶς ἀναλογίζεται τὶς πνευματικὲς ἀνάγκες τῶν συγχρόνων ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ τὶς συνθήκες καὶ τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς· τὶς τρομακτικὲς δυσκολίες καὶ τὰ πολλὰ ἐμπόδια, πού ἀντιμετωπίζει σήμερα ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ κατὰ τὴν ἄσκηση τῆς σωτηριώδους ἀποστολῆς τῆς Ἰσχύει πράγματι καὶ γιὰ τὴ δική μας ἐποχὴ ὅ,τι ἐπισημαίνει ὁ θεόσοφος Ἱεράρχης τῆς Καισαρείας γιὰ τὴν ἐποχὴ του: «*Ὁ καιρὸς πολλὴν ἔχει ῥοπήν πρὸς καταστροφὴν τῶν Ἐκκλησιῶν*» (Μεγ. Βασιλείου, ἐπιστ. 113, ΒΕΠΕΣ 55, 142).

Ἡ αἴσθησις αὐτῆς τῆς εὐθύνης πολλὰς φορὲς με πολιόρησε βασανιστικὰ ὅλα τοῦτα τὰ χρόνια τῆς ἱερατικῆς μου ζωῆς. Ὅμως, ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω ὅτι τὴν ὥρα αὐτὴ κυριολεκτικὰ με συνθλίβει. Καὶ ἐπανέρχονται στὸ νοῦ καὶ στὰ χεῖλη μου τὰ λόγια ἐκεῖνα πού ψέλλισα, ὅταν, πρὶν ἀπὸ τρεῖς δεκαετίες περίπου, ἐλάμβανα τὸν πρώτο βαθμὸ τῆς ἱερωσύνης:

«*Ἄραγε πῶς προσέρχομαι; Ἐξάρτι θεῖα ἡ ἀνθρωπίνῃ σπουδῇ*», ὡς λέγει ὁ ἱερός Χρυσόστομος; («*Ὅτε Πρεσβύτερος προεχειρίσθη...* PG 48, 700). Ἄραγε θὰ ἀνταποκριθῶ εἰς τὴν φοβερὰν ἀποστολήν; Θὰ φυλάξω καλῶς τὴν ἀνατιθεμένην εἰς τοὺς ὤμους μου διακονίαν; Θὰ ποιμάνω τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ κατὰ τὸ θέλημά Του; ... Μήπως ἀναμένει καὶ ἐμὲ ἡ τύχη Δαθὰν καὶ Ἀβειρῶν (Ἄριθμ. 16, 31-35) ἢ Ἡλὶ (Α' Βασιλ. 4) καὶ Σαοῦλ (Α' Βασιλ. 9 ἐξ.);»

Ἄν ὅπως τότε, ἔτσι καὶ τώρα ὑπερνίκησα τοὺς δισταγμούς μου καὶ τολμῶ νὰ βρισκομαι ἐδῶ αὐτὴ τὴ στιγ-

μή, εἶναι γιατί θαρρῶ στὴν ἄφατη φιλανθρωπία καὶ τὸ ἄπειρο ἔλεος τοῦ Κυρίου καὶ μόνο. Γιατί Ἐκεῖνος καταδέχεται νὰ Τὸν ὑπηρετοῦμε ἄνθρωποι «*περικείμενοι ἀσθένειαν*» (Ἐβρ. 5, 2), τῶν ὁποίων, με τὴ χάρι τοῦ Πνεύματος Του, θεραπεύει «*τὰ ἀσθενῆ*» καὶ ἀναπληρώνει «*τὰ ἐλλείποντα*». Γιατί συγκαταβαίνει ἐμεῖς «*τὰ ὀστράκινα σκευῆ*» νὰ λαμβάνουμε τὸν θησαυρὸ «*τῆς ἱερατικῆς ἀξίας*» (Ἰω. Χρυσόστομος, *Περὶ Ἱερωσύνης* Λόγ. 3 PG 48, 653), ἔτσι ὥστε μέσα στὴ δική μας ἀδυναμία καὶ ἀτέλεια νὰ ἀποκαλύπτεται ἡ πανσθενουργὸς δύναμις τοῦ Θεοῦ (Β' Κορ. 12, 9).

Ὅλοι μας, ὅλοι οἱ πιστοὶ συγκροτοῦμε τὸ σῶμα τῆς Ἐκκλησίας· ἀποτελοῦμε τὰ μέλη τῆς. Τέκνα τοῦ οὐρανοῦ Πατρὸς καὶ ἀδελφοὶ ἐν Χριστῷ, αὐτὸ πού μᾶς ἐνώνει, πού οἰκοδομεῖ τὴν ἐκκλησιαστικὴ ἐνότητα, εἶναι ἡ ἀγάπη ἀνάμεσά μας. Μαζὶ με τοὺς ἐν Χριστῷ πατέρες καὶ ἀδελφούς μας καὶ ὄχι μόνοι πορευόμαστε τὴν ὁδὸ τῆς παρουσίας ζωῆς. Ἡ προσωπικὴ μας ζωὴ συνυφαίνεται με τὴ δική τους. Καὶ ἡ παρουσία τους δίπλα μας γίνεται συχνὰ πηγὴ ἀναριθμητῶν εὐλογιῶν καὶ εὐεργεσιῶν γιὰ μᾶς.

Ἀποτελεῖ ἱερὸ χρέος νὰ τοὺς θυμόμαστε πάντοτε ἐν ἀγάπῃ. Καὶ νὰ τοὺς εὐγνωμονοῦμε, γιὰ ὅ,τι καλὸ μᾶς προσέφεραν, σὲ ὅλη μας τὴ ζωὴ. Πολὺ περισσότερο, σὲ κάποιες κορυφαῖες στιγμὲς τῆς ζωῆς μας, ὅπως ἡ παρούσα.

Αὐτὴ τὴν ἀνάγκη—ἐπιταγὴ συνειδήσεως καὶ ὄχι συμμόρφωση σὲ μία καθιερωμένη συνθήκη—αἰσθάνομαι κι ἐγὼ τὴ μοναδικὴ αὐτὴ στιγμὴ τῆς ζωῆς μου: νὰ καταθέσω τὸν φόρο τῆς εὐγνωμοσύνης μου καὶ νὰ ἐκφράσω τὶς ὀλόθερμες εὐχαριστίες μου πρὸς ὄλους ἐκείνους πού με περιέβαλαν με ἀγάπη καὶ τιμὴ, πού με εὐεργέτησαν ποικιλότροπα, πού συμπορεύτηκαν μαζί μου, πού μοῦ συμπαραστάθηκαν κατὰ τὴν ἄσκηση τῆς ταπεινῆς διακονίας μου.

Μὲ βαθεῖα συγκίνηση μνημονεύω, ἐν πρώτοις, αὐτοὺς πού ἀναπαύονται ἤδη «*ἐν χάριτι ζώντων*». Τοὺς ἀειμνήστους γονεῖς μου Παναγιώτη καὶ Ἐλένη· τοὺς ἀοιδίμους προκατόχους καὶ προϊσταμένους μου Μητροπολίτες Νέας Σμύρνης Χρυσόστομο καὶ Ἀγαθάγγελο, τὸν μακαριστὸ πνευματικὸ μου Πατέρα Ἐπιφάνιο, τοὺς κεκοιμημένους ἐκ τῶν καθηγητῶν μου στὸ Γυμνάσιο καὶ στὸ Πανεπιστήμιο. Εἶμαι βέβαιος ὅτι παρακολουθοῦν ἀπὸ ἐκεῖ πού βρίσκονται τὰ ὅσα σήμερα περὶ ἐμὲ τελοῦνται καὶ οἱ ψυχῆς τους εὐφραίνονται τὴν ἱερὴ τούτη ὥρα.

Ἄπὸ τὸν οὐρανὸ ἐπιστρέφω στὴ γῆ· ἀπὸ τὴ θριαμβεύουσα στὴ στρατευομένη Ἐκκλησία.

Εὐγνωμόνως εὐχαριστῶ τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιε-

πίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλο καὶ τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας τῆς ἐν Ἑλλάδι ἁγίας Ἐκκλησίας μας γιὰ τὴν πολλὴ ἀγάπη καὶ ἐκτίμηση πού τρέφουν πρὸς τὸ ταπεινὸ μου πρόσωπο· γιὰ τὴν τιμὴ πού μοῦ ἔκαναν νὰ με ψηφίσουν ἐπίσκοπο· γιὰ τὴν χαρὰ πού μοῦ δίνουν με τὴ συμμετοχὴ καὶ τὴν παρουσία τους σήμερα στὴ χειροτονία μου.

Θὰ ἀποτελοῦσε ἀσυγχώρητη παράλειψη, ἂν δὲν εὐχαριστοῦσα, ὅλως ἰδιαίτερος καὶ ἀπὸ τὰ μύχια τῆς καρδιάς μου, τοὺς ἐπισκόπους ἐκείνους —ἀλλὰ καὶ πολλοὺς ἄλλους ἀδελφούς κληρικούς καὶ λαϊκούς—, οἱ ὅποιοι, κινούμενοι ἀπὸ πολλὴ ἀγάπη καὶ βαθειὰ ἐκτίμηση πρὸς τὸ ταπεινὸ μου πρόσωπο, ἀγωνίστηκαν ὄντως γιὰ τὴν ἀνάδειξή μου εἰς ἐπίσκοπον.

Ἐξαιρέτως καὶ ὀνομαστὶ μνημονεύω τὸν πολὺ Γέροντα, τὸν σεπτὸ Ἱεράρχη Πειραιῶς κ. Καλλίνικο. Μνησθεὶ Κύριος ὁ Θεὸς τῆς εἰλικρινοῦς πατρικῆς ἀγάπης καὶ τοῦ ἀμερίστου ἐνδιαφέροντός του.

Εὐγνωμόνως εὐχαριστῶ τὸν πανσεβάσμιμο Γέροντά μου, τὸν Μητροπολίτη πρῶην Ὑδρας κ. Ἱερόθεο. Ἀπὸ τὰ τίμα χέρια του ἔλαβα τὴ χειροτονία στὸν πρῶτο καὶ στὸ δεύτερο βαθμὸ τῆς ἱερωσύνης καὶ κοντὰ του ὑπῆρξα ὡς ἱεροκήρυξ στὰ πρῶτα χρόνια τῆς ἱερατικῆς διακονίας μου. Ἐκείνου καὶ τὰ ἀρχιερατικὰ ἄμφια με νίκη καύχηση καὶ χαρὰ ἐντὸς ὀλίγου θὰ περιβληθῶ.

Μὲ βαθειὰ συγκίνηση καὶ πολλὴν ἀγάπη εὐχαριστῶ θερμὰ τὸν Ἠγούμενο καὶ τοὺς ἀδελφούς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κεχαριτωμένης Θεοτόκου Τροιζῆνης, στὴν ὁποία ἐντάχθηκα ἀπὸ τὸ ξεκίνημα τῆς δημιουργίας της, καὶ στὴν ἀνάπτυξη τῆς ὁποίας —στὰ πρῶτα μάλιστα καὶ δυσκολότερα χρόνια— συνέβαλα κι ἐγώ, χάριτι Κυρίου, με τὶς μικρὲς μου δυνάμεις. Στηρίζομαι στὴν ἀγάπη τους, στὴν προσευχή τους, στὴν ἀδελφικὴ συμπαράστασή τους.

Ἀπὸ τὰ βάθη τῆς καρδιάς μου εὐχαριστῶ τοὺς ἀξιότιμους Δημάρχους, τοὺς προσφιλεστάτους συνεργούς μου ἐν Κυρίῳ συμπρεσβυτέρους, τοὺς κατηχητές, τοὺς ἐπιτρόπους, τοὺς ψάλτες, τοὺς νεωκόρους, καθὼς καὶ ὅλους τοὺς χριστιανούς τῶν περιοχῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νέας Σμύρνης, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐξ αὐτῆς προελθούσης νέας Μητροπόλεως Γλυφάδας, γιὰ τὴν ἰδιαίτερη τιμὴ, τὸν ἀνυπόκριτο σεβασμὸ καὶ τὴν πολλὴ ἀγάπη πού μοῦ ἔδειξαν ὅλα τοῦτα τὰ χρόνια πού διακονῶ κοντὰ τους. Αὐτὴ ἡ ἀγάπη πού ἐκδηλώθηκε τελευταῖα ὡς ἀκλινῆς ἐμπιστοσύνη στὸ ταπεινὸ μου πρόσωπο καὶ ἡ θερμὴ προσευχή τους ὅλον αὐτὸ τὸν καιρὸ συνέβαλαν ἀσφαλῶς καθοριστικὰ στὴν πραγμάτωση τοῦ θαύματος πού σήμερα τελειοουργεῖται.

Εὐχαριστῶ τὰ πνευματικὰ μου παιδιὰ γιὰ τὴν ἀγάπη καὶ τὴν ἀφοσίωσή τους. Θὰ ἔχουν πάντοτε τὴν ἀγάπη μου, τὸ ἀνύστακτο ἐνδιαφέρον καὶ τὴν προσευχή μου. Καὶ ἡ πνευματικὴ τους προκοπὴ θὰ εἶναι γιὰ μένα ἡ πιὸ μεγάλη χαρὰ.

Τέλος, εὐχαριστῶ τὰ ἀδελφία μου καὶ τοὺς λοιποὺς κατὰ σάρκα συγγενεῖς μου. Ὅλως ἰδιαίτερος τὴν καλὴ ἀδελφὴ μου, πού μοῦ συμπαραστάθηκε με ἀφοσίωση πάντοτε καὶ παρὰ τὸν προσωπικὸ της σταυρὸ ἀπὸ τὴν ὥρα πού ἡ ἀείμνηστη μητέρα μου ἔπεσε στὸ κρεβάτι καὶ ἀργότερα ἀναχώρησε γιὰ τὸν οὐρανὸ, ἐκείνη κατέλαβε τὴ θέση τοῦ φύλακος ἀγγέλου τῆς ζωῆς μου.

* * *

Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ Πατέρες,

Καθὼς ἐντὸς ὀλίγου θὰ κύψω τὸν αὐχένα πρὸς τοῦ ἱεροῦ Θυσιαστηρίου γιὰ νὰ δεχθῶ τὸ ἀποστολικὸ χάρισμα τῆς ἀρχιερωσύνης, ἡ ψυχὴ μου ἀναμετρᾷ γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ τὸ βάρος καὶ τὶς εὐθύνες τῆς ἀποστολῆς, πού ἀπὸ σήμερα ἀναδέχομαι· τοὺς κόπους καὶ τὶς θλίψεις καὶ τὶς ἀγωνίες πού συνεπάγεται ἡ ἐπισκοπικὴ διακονία.

Ἐμπιστεύομαι τὴν ἀδύναμη ὑπαρξή μου στὰ χέρια τοῦ παντοδυνάμου Κυρίου. Ἐκεῖνος ἂς με στηρίξει. Ἐκεῖνος ἂς με ἐμπνέει. Ἐκεῖνος ἂς με καθοδηγεῖ. Ἐκεῖνος ἂς με σκεπάζει ἀπὸ τὶς πολλὲς παγίδες τοῦ πονηροῦ. Ἐκεῖνος ἂς με ἀναδεικνύει καθ' ἑκάστην ἡμέραν τύπον δικό Του· τύπον τοῦ Μεγάλου Ἀρχιερέως καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἐπικαλοῦμαι τὶς πρεσβείες τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου· τῆς ἁγίας ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος καὶ ἰσαποστόλου Φωτεινῆς, προστάτιδος καὶ τῆς παλαιᾶς καὶ τῆς Νέας Σμύρνης· τῶν ἁγίων ἐνδόξων Πατέρων ἡμῶν Βουκόλου, Πολυκάρπου καὶ Χρυσοστόμου ἐπισκόπων Σμύρνης, τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Συμεῶν τοῦ Νέου Θεολόγου καὶ πάντων τῶν Ἁγίων.

Τέλος, ἐκζητῶ καὶ τὶς δικές Σας προσευχές, σεβάσμιμοι Πατέρες καὶ ἀγαπητοὶ ἀδελφοί· ἐκζητῶ τὴ θερμὴ ἰκεσία ὀλόκληρης τῆς Ἐκκλησίας.

Ἰκετεύσατε ἐκτενῶς τὸν Θεὸ ὑπὲρ ἐμοῦ,

* γιὰ νὰ διακονήσω καλῶς ὡς ἐπίσκοπος τὴν Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ (Πρβλ. Α' Τιμ. 3, 13).

* «ἵνα μὴ μωμηθῶ» ἡ ἀρχιερατικὴ μου διακονία (Β' Κορ. 6, 3)·

* Γιὰ νὰ βρεθῶ πιστὸς οἰκονόμος τῶν θείων μυστηρίων (Πρβλ. Α' Κορ. 4, 1-2) καὶ νὰ παραστῶ «τῷ Θεῷ» ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως «ἐργάτης ἀνεπαίσχυντος» (Β' Τιμ. 2, 15) τῆς Ἐκκλησίας Του. Ἀμήν.

**ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΚΕΡΚΥΡΑΣ, ΠΑΞΩΝ
& ΔΙΑΠΟΝΤΙΩΝ
ΝΗΣΩΝ
κ. ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ
ΝΤΟΒΑ,
ΠΟΥ ΕΞΕΦΩΝΗΣΕ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ
ΕΙΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΝ
ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΤΟΥ,
ΣΤΟΝ Ι. ΚΑΘΕΔΡΙΚΟ
ΝΑΟ ΑΘΗΝΩΝ**

(13 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2002)

Μακαριώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα, Σεπτὲ Προκαθήμενε τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας καὶ πνευματικέ μου Πατέρα κ. Χριστόδουλε,
Σεβασμία τῶν Ἱεραρχῶν χορεία,
Ἀγαπητοὶ μου πατέρες συμπροεσβύτεροι,
Εὐλαβεῖς διάκονοι,
Λαὲ τοῦ Θεοῦ περιούσιε καὶ εὐλογημένε,

Ὅταν πρὶν ἀπὸ 30 ἔτη ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ὀδηγοῦσε τὰ βήματά μου στὴν παλαίφατο καὶ ἱστορικὴ Ἱερὰ Μονὴ Ἄνω Ξενιᾶς διὰ τὸ ἐνδυθῶ τὸ σχῆμα τοῦ Μοναχοῦ, οὐδέποτε εἶχε διέλθει ἀπὸ τὸν νοῦ μου ὅτι θὰ εὐρισκόμουν σήμερον ἐνώπιόν σας, Μακαριώτατε, γιὰ τὸ νὰ λάβω διὰ τῶν τιμῶν χειρῶν σας τὸν τρίτο βαθμὸ τῆς Ἱερωσύνης, τὸ καταστῶ Ἐπίσκοπος καὶ Ποιμένας, προεστώς τῆς Εὐχαριστίας, ἀλλὰ καὶ διάκονος καὶ ποδηγέτης ἕως ἐσχάτης μου ἀναπνοῆς, τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ ποὺ ἡ Σεπτὴ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι μοῦ ἐμπιστεύεται.

Καὶ ἀντηχοῦν μετὰ φόβου στὰ ὦτα μου, τὰ σωματικὰ καὶ τῆς καρδίας, οἱ λόγοι τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου, συγγραφέως τῆς Κλίμακος πρὸς τὸν Ποιμένα καὶ Ἐπίσκοπο, λόγοι ἐμπειρίας καὶ ἀγιότητος, λόγοι ζωῆς, ἀπόσταγμα σοφίας καὶ ἐμπνευση Πνεύματος Ἁγίου: «*Ἐπίσκοπος καὶ ποιμὴν στὴν κυριολεξία εἶναι ἐκεῖνος ποὺ μπορεῖ νὰ ἀναζητήσει καὶ νὰ θεραπεύσει τὰ ἀπωλολότα λογικὰ πρόβατα μὲ τὴν ἀκακία του, τὸν ζῆλο του καὶ τὴν προσευχὴ του. Κυβερνήτης εἶναι αὐτὸς ποὺ ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ τοὺς κόπους του ἀπέκτησε πνευματικὴ δύναμη, καὶ μπορεῖ ὄχι μόνο ἀπὸ τὴν τρικυμία, ἀλλὰ καὶ μέσα ἀπὸ τὴν ἄβυσσος νὰ ἀνασύρει καὶ νὰ σώσει τὸ πλοῖο.*» (Ἀγ. Ἰωάννου τοῦ Σιναΐτου, Εἰς τὸν Ποιμένα, 2-3).

Καλοῦμαι λοιπὸν ἀπὸ σήμερον νὰ φροντίζω καὶ νὰ διακονῶ τὰ λογικὰ πρόβατα, τὸν λαὸ τῆς θεοσώστου ἐπαρχίας τῆς Κερκύρας, τῶν Παξῶν καὶ τῶν Διαποντίων Νήσων, μὲ ὅπλα τὴν ἀκακία, τὸν ζῆλο καὶ τὴν προσευχὴ. Καλοῦμαι νὰ κυβερνήσω τὴν νοητὴ κιβωτὸ τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας τῆς Κερκύρας μέσα στὴν γαλήνη τῆς θάλασσας καὶ περισσότερο στὴν τρικυμία τοῦ κόσμου. Καλοῦμαι νὰ ἀναλώσω τίς πνευματικὲς καὶ σωματικὲς μου δυνάμεις στὴν κατὰ Θεὸν κοινωνία μὲ τοὺς ἀνθρώπους, νὰ καταστῶ ἄγρυπνος φρουρὸς, ποιμένας καὶ διδάσκαλος, γυμνάζοντάς τους στὰ πνευματικὰ, καὶ θεραπεύοντας παράλληλα κατὰ τὸ δυνατόν τίς ὑλικὲς τους ἀνάγκες.

Διότι αὐτὸ εἶναι τὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας: νὰ δώσει τὴν μαρτυρία «τῆς ἐν ἡμῖν ἐλπίδος» μέσα σ' ἓναν κόσμον ποὺ βαδίζει ἔχοντας ἀφήσει κατὰ μέρος τὴν προσδοκία τοῦ Θεοῦ. Νὰ μεταμορφώσει διὰ τῆς ἀγάπης, τῆς προσευχῆς καὶ τῆς ὑπομονῆς τὸν ἀνθρώπινο πόνο σὲ χαρὰ πνευματικὴ. Νὰ ἀποδείξει στὸν σύγχρονο ἄνθρωπο διὰ τῆς ἐμπειρίας τῶν Πατέρων καὶ τῶν Ἁγίων ὅτι «οὐκ ἐπ' ἄρτω μόνον ζήσεται», ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν τροφὴ τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ. Νὰ καταθέσει μαρτυρία ζωῆς γιὰ τὰ ἀνθρώπινα προβλήματα, χωρὶς νὰ περιορίσει τὸ ἐνδιαφέρον της σ' αὐτά, φωτίζοντάς τα μὲ τὴν μαρτυρία τοῦ ἀποκεκαλυμμένου Φωτός, τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ αὐτοῦ «χθὲς καὶ σήμερον καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας».

Ἐδῶ, Μακαριώτατε, ἔγκειται ἡ διακονία τοῦ Ἐπισκόπου: προῖσταται τῆς Εὐχαριστίας, κηρύττει ἔργω καὶ λόγῳ τὸ Εὐαγγέλιο, θέλει τὸ ποιμνίό του νὰ γίνῃ «τὸ ἅλας τῆς γῆς», γίνεταί μὲ τὴν ζωὴ του «λύχνος φωτίζων πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ». Ὁ Ἐπίσκοπος εἶναι πατέρας πνευματικὸς γιὰ ὅλους καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ κατεξοχὴν ἔργο του, νὰ ἀγκαλιάζει τὸν κοιπιῶντα καὶ πεφορτισμένον, ὅποιος καὶ ἂν εἶναι, ὡς εἰκόνα Θεοῦ. Νὰ προσεύχεται καὶ νὰ ἀγωνίζεται γιὰ τὴν μετάνοια τοῦ ἰδίου καὶ τοῦ λαοῦ του.

Κάθε του ἔργου, ποιμαντικό, κοινωνικό, φιλανθρωπικό, ἱεραποστολικό ἢ ἀσκητικό πρὸς τοῦτο πρέπει νὰ συντείνει, στὴν ἐπιστροφή στὴν χάρη καὶ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Ἐπίσκοπος εἶναι αὐτὸς ποὺ συνεχίζει τὶς παραδόσεις τοῦ Κυρίου καὶ τῶν Ἀποστόλων. Ἡ Ἐκκλησία τοῦ ἐμπιστεύεται τὴν διαδοχὴ τῶν ἐργατῶν τῆς, τὸν καλεῖ νὰ χειροτονήσει αὐτοὺς ποὺ θὰ ποιμάνουν τὸν λαὸ τοῦ Θεοῦ, νὰ φροντίσει γιὰ ὅσους ἐπιλέγουν τὸν ἀσκητικὸ βίον, νὰ βρίσκεται κοντὰ τους, προστάτης καὶ ποιμένας τους. Καὶ τὸν καλεῖ νὰ ὀπλισθεῖ μὲ δύναμη πνευματικὴ καὶ νὰ σταθεῖ σὲ ὄλους μὲ φιλοστοργία καὶ ἀγάπη, νὰ εἶναι πατέρας καὶ αὐτὴ τὴν πατρότητα νὰ μεταδίδει, κατὰ τὸν λόγον τοῦ Ἁγίου: «Περισσότερο ἀπὸ ὅλα, μᾶς χρειάζεται δύναμις πνευματικὴ. Ὡστε αὐτοὺς ποὺ ἐπεχειρήσαμε νὰ τοὺς εἰσαγάγωμε στὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων, καὶ ἀποφασίσαμε νὰ τοὺς δεῖξωμε τὸν Χριστὸν ἀναπανόμενον ἐπάνω στὴν μυστικὴ καὶ κρυφὴ τράπεζα, ὅταν τοὺς ἰδοῦμε νὰ πιέζονται καὶ νὰ στενοχωροῦνται ἀπὸ τὸν ὄχλον τῶν πειρασμῶν ποὺ θέλουν νὰ τοὺς ἐμποδίσουν, τότε ἄς τοὺς πιάσωμε ἀπὸ τὸ χεῖρ ὡς νήπια καὶ ἄς τοὺς ἐλευθερώσωμε ἀπὸ τὸν ὄχλον τῶν λογισμῶν αὐτῶν. Καὶ ἐὰν μερικοὶ ἀπὸ αὐτοὺς εἶναι πολὺ νήπιοι ἢ ἀδύνατοι, τότε εἶναι ἀνάγκη νὰ τοὺς σηκώσωμε καὶ νὰ τοὺς κρατήσωμε στοὺς ὄμους μας, μέχρις ὅτου περάσουν ἀπὸ τὴν θύρα τῆς πραγματικῆς στενῆς εἰσόδου» (Ἀγ. Ἰωάννου τοῦ Σιναΐτου, Εἰς τὸν Ποιμένα, 93).

Ὁ Ἐπίσκοπος ἀγωνίζεται καὶ γιὰ τὸ σύνολο τῶν πιστῶν, γιὰ τὴν ἐνότητα στοῦ ποιμνίου του, στοῦ κληρο καὶ τὸν λαό, σὲ ὅλη τὴν Ἐκκλησία, τηρώντας πάνω ἀπὸ ὅλα τὴν ἀλήθεια καὶ τοὺς νόμους τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Εὐαγγελίου, χωρὶς νοθεῖα τοῦ ὀρθοδόξου ἥθους καὶ τῆς διδασκαλίας τῶν πατέρων. Διαφυλάττει τὴν Παράδοση καὶ τοὺς Κανόνες τῆς Ἐκκλησίας, τηρεῖ τὰ δόγματα καὶ κρατᾷ τὴν παρακαταθήκη τῆς πίστεως, προφυλάσσοντας τὸ ποιμνίον του ἀπὸ τοὺς βαρεῖς λύκους τῶν αἱρέσεων, οἱ ὅποιοι δυστυχῶς, ἰδίως σήμερα, τὸ βάλλουν συνεχῶς.

Τέλος, ὁ Ἐπίσκοπος καλεῖται νὰ εἶναι καὶ νὰ παραμένει διαρκῶς φορέας τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς γνήσιας ἀγάπης, ποὺ δὲν ἐγκλωβίζεται στὴν αὐτάρχεια καὶ τὸ ἀτομικὸ θέλημα, ἀλλὰ προσφέρεται κενωτικὰ πρὸς τὸν Θεὸ καὶ τὸν συνάνθρωπο. Ὁ λόγος τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Σιναΐτου εἶναι καὶ πάλι συγκλονιστικός: «Μεγάλο πρᾶγμα εἶναι ἀληθινὰ τὸ νὰ ὑπομένεις μὲ ἀνδρεία τὸν καύσωνα τῆς ἡσυχίας καὶ τὴν ἄπνοια καὶ τὸν πόλεμον τῆς ἀμελείας καὶ ἀδιαφορίας, καὶ νὰ μὴν ἐπιζητεῖς ρεμβασμοὺς καὶ κινήσεις καὶ παρηγορίες ἔξω ἀπὸ τὸ πλοῖο, δηλαδὴ τὴν Ἐπισκοπὴ σου... Ἀσυγκρίτως, ἀνώτερον ὅμως εἶναι τὸ νὰ μὴ φοβῆσαι τοὺς θορύβους, ἀλλὰ νὰ μένεις ἀπτώτος στὴν καρδιά ἀπὸ τοὺς κτύπους τῶν καὶ ἀτάραχος καὶ νὰ συ-

ναναστρέφουσαι ἑξωτερικὰ μὲν μὲ τοὺς ἀνθρώπους, ἐσωτερικὰ δὲ μὲ τὸν Θεόν» (Εἰς τὸν Ποιμένα, 43).

Ἔργο λοιπὸν μεγάλο καὶ δύσκολο ξεκινᾷ σήμερα δι' ἐμέ, Μακαριώτατε. Ὁμολογῶ ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων τὴν ἀνεπάρκεια καὶ τὴν ἀδυναμία μου. Ὁμολογῶ ὅμως καὶ τὴν ἐμπιστοσύνη στοῦ ἄμετρον ἔλεος τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ὑπακοή στὴν Ἐκκλησία, ὅπως ἐπίσης καὶ τὴν βεβαιότητα ὅτι ἡ θεία Χάρις θὰ ἀναπληρώσει τὶς δικές μου ἐλλείψεις. Αἰτοῦμαι τὶς πρεσβείες τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ τῶν Ἁγίων τῆς πίστεώς μας. Αἰτοῦμαι τὴν στήριξη καὶ τὴν προσευχή σας, Μακαριώτατε, ὅπως ἐπίσης καὶ τὶς πατρικὲς σας συμβουλές. Αἰτοῦμαι τὴν στήριξη καὶ τὶς εὐχὲς τῶν Σεβασμιωτάτων Ἀρχιερέων, τῶν ἀδελφῶν μου πρεσβυτέρων καὶ διακόνων, τῶν μοναστῶν καὶ τοῦ λαοῦ τῆς θεοσώστου Ἐπαρχίας τῆς Κερκύρας, αἰτοῦμαι τὶς εὐχὲς καὶ τὴν παρηγορία τῶν ἀδελφῶν μου ποὺ τούτη τὴν ὥρα βρίσκονται ἐδῶ μαζί μου.

«Τί ἀνταποδώσω τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων ὧν ἀνταπέδωκέ μοι;» Μόνον νὰ ἐκφράσω, Μακαριώτατε, τὴν ἄπειρο εὐγνωμοσύνη καὶ δοξολογία μου πρὸς τὸν Τριαδικὸ Θεόν, τὸν ἀξιώσαντά με τοιαύτης τιμῆς καὶ χάριτος. Νὰ ἐκφράσω τὸ δάκρυ τῆς εὐχαριστίας καὶ τῆς ἀπείρου εὐγνωμοσύνης μου πρὸς τὴν Ὑπεραγία Θεοτόκο τὴν Ξενία, τὴν προστάτιδα τῆς Μονῆς μας, τὴν προστάτιδα καὶ εὐεργέτιδα τῆς ἐμῆς ἀναξιοτήτος, ἡ ὁποία ἀγκάλιασε ὑπερεκπερισσοῦ τὴν ὅλη διακονία μου. Ἦταν καὶ εἶναι ἓνα θαῦμα τὸ πῶς στήριξε τὴν ζωὴ μου, πῶς συνέδραμε στὴν ἀνακαίνιση τῆς Μονῆς τῆς, πῶς παρενέβαινε κάθε φορὰ ποὺ τὸ γόνυ μας κάμπτονταν μπροστὰ στοῦ πληθὸς τῶν πειρασμῶν καὶ τῶν δυσκολιῶν, πῶς ἐπλημμύριζε τὴν ἐσωτάτη ὑπαρξή μας μὲ πνευματικὴ χαρὰ, τὸ πῶς μᾶς φανέρωνε τὶς ἀποδείξεις τῆς εὐστοργίας καὶ τῆς ἀγάπης τῆς πάσας τὰς ἡμέρας. Θὰ τῆς εἶμαι εὐγνώμων καὶ γιὰ τὶς παλαιὲς εὐεργεσίες, ἀλλὰ καὶ γι' αὐτὴ τὴν ἔσχατη.

Ἐπιθυμῶ ὅμως, Μακαριώτατε, νὰ στραφῶ τώρα πρὸς τὸ πρόσωπό Σας. Εἶστε ὁ Πνευματικὸς μου Πατέρας, αὐτὸς στοῦ ὁποῖο ὀφείλω τὸ κατὰ Χριστὸν καὶ κατὰ Ἐκκλησίαν ζῆν. Ἐτούτη τὴν ὥρα, Μακαριώτατε, τὴν ὀφείλω κατὰ ἄνθρωπον σὲ Σᾶς. Ἐφθασα ὡς ἐδῶ βιώνοντας ἕως ἐσχάτων τὴν ὑπακοή στὴν Ἐκκλησία καὶ τὸ σεπτὸ πρόσωπό Σας. Ἐνθυμοῦμαι ἡμερῶν ἀρχαίων, ὅταν πρωτοήλθατε στοῦ Βόλο καὶ μὲ βοήκατε στὴν Ἱερὰ Μονή. Ὅταν μοῦ ζητήσατε νὰ ἔλθω κοντὰ Σας καὶ στοῦ πρόσωπό Σας νὰ διακονήσω τὴν Ἐκκλησία τῆς Δημητριάδος. Ὅταν μὲ χειροτονήσατε διάκονο καὶ στὴν συνέχεια πρεσβύτερο. Ὅταν μοῦ ἀναθέσατε, πέραν τῆς διακονίας τοῦ θυσιαστηρίου, τὴν πολλαπλὴ εὐθύνη νὰ σταθῶ κοντὰ Σας, νὰ διακονήσω στοῦ ἰδιαίτερο γραφεῖο

Σας, νὰ ζήσω τὴν νυχθημερὸν ἀγωνία καὶ τὸ ἀνύστακτο ἐνδιαφέρον Σας γιὰ τὴν διακονία τοῦ λαοῦ τῆς θεοσώστου ἐπαρχίας ποὺ θεοφιλῶς ποιμαίνατε καὶ νὰ ἄρω οἰονεὶ ὡς Σίμων Κυρηναῖος ὀλίγον βάρους ἀπὸ τὸν σταυρὸ Σας.

Καὶ τοῦτο ὄχι ἐξ ἀγαραρείας ἢ ἐξ ἀνάγκης, ἀλλὰ ἐμπνεόμενος ἀπὸ τὴν θέρη τῆς καρδιάς Σας γιὰ τὸν Χριστὸ καὶ τὴν Ἐκκλησία, πεπληρωμένος ἀπὸ τὴν βεβαιότητα τοῦ καθημερινοῦ ἀγιασμοῦ μέσα ἀπὸ τὴν προσφορὰ καὶ τὴν θυσία, ἀλλὰ καὶ διατηρώντας, χάρις στὴν δική Σας πεπνυμένη καθοδήγηση, ἀμείωτο τὸν ζῆλο τῆς πνευματικῆς ζωῆς, τὴν ἐπιθυμία τῆς προσευχῆς καὶ τὴν βεβαιότητα τῆς διαρκοῦς πραγματώσεως τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ στὴν ζωὴ μου. Καὶ ὅταν μὲ προτρέπατε νὰ ἀγωνισθῶ ὡς Ἡγούμενος τῆς Μονῆς τῆς μετανοίας μου, ὑπήκουσα μετ' ἐμπιστοσύνης, γνωρίζοντας ὅτι ἡ φωνὴ τοῦ Πατρὸς καὶ Ποιμενάρχου μου εἶναι ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ!

Ἐμαθίτευσά παρα τοὺς πόδας ὑμῶν, Μακαριώτατε. Βίωσα τὴν υἰότητα κοντὰ σὲ πατέρα πνευματικὸ, στοργικὸ ἀλλὰ καὶ αὐστηρὸ, ποὺ δὲν ἀπαιτεῖ, ἀλλὰ δείχνει τὸν δρόμο τοῦ Θεοῦ, ποὺ μὲ τὴν ἀπλότητα, τὴν ἀρετὴ, τὴν καλοσύνη, τὸ χαμόγελο καὶ τὴν ἀρχοντιά τῆς ψυχῆς καὶ τῶν αἰσθημάτων φανερῶνει στὰ πνευματικὰ του παιδιὰ τὴν πορεία πρὸς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Γιὰ ὅλες τὶς εὐεργεσίες, Μακαριώτατε, τὴν ἀγάπη Σας, τὴν προσευχὴ Σας, τὴν συμπαράστασή Σας, ἀλλὰ καὶ τὴν μεγάλη διακονία ποὺ ἡ Ἐκκλησία διὰ τῶν τιμίων χειρῶν Σας μοῦ ἀναθέτει, ἐπιθυμῶ νὰ ἐκφράσω ἀπὸ τὰ βάθη τῆς καρδιάς μου τὴν υἰικὴ εὐγνωμοσύνη καὶ εὐχαριστία. Καὶ νὰ μοῦ ἐπιτρέψετε καὶ πάλι, ἐκτὸς τῶν ἄλλων καθηκόντων μου, νὰ ξαναγίνω Σίμων Κυρηναῖος στὸν ἀγῶνα σας — ποὺ θὰ εἶναι καὶ δικός μου ἀγῶνας — νὰ ὀδηγήσετε τὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος στὸ νὰ ἐκπληρώσει μὲ τὴν χάρι τοῦ Θεοῦ τὴν ἀποστολή της, νὰ ἀποτελεῖ μαρτυρία ζωσας Ἐκκλησίας, σύγχρονης ἀλλὰ καὶ παραδοσιακῆς, ἀγαπῶσας, ἀλλὰ καὶ ἐλέγχουσας, ποὺ θὰ κηρύττει Ἰησοῦν Χριστὸν ἑσταυρωμένον καὶ Ἀναστάντα, τὴν ἐλπίδα τοῦ κόσμου!

Θέλω νὰ εὐχαριστήσω ἐκ βάθους ψυχῆς ὄλους τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἀρχιερεῖς ποὺ ἀπαρτίζουν τὴν Ἱερὰ Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας καὶ μὲ ἐτίμησαν, ἐκλέγοντάς με νέον Μητροπολίτη Κερκύρας. Εὐχαριστῶ καὶ ὄσους παρίστανται ἐδῶ, τούτη τὴν φρικτὴ ὥρα. Ἰδιαιτέρως δὲ ἐκείνους ποὺ στάθηκαν δι' ἐμὲ παιδαγωγοὶ ἐν Χριστῷ καὶ καλλιέργησαν μέσα μου τὸν ἱεραποστολικὸ ζῆλο παράλληλα μὲ τὴν φλόγα τῆς ἀσκήσεως. Ἐπιθυμῶ νὰ εὐχαριστήσω τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ κ. Ἰγνάτιο, μὲ τὸν ὁποῖο συνδεόμαστε ἀπὸ πολλῶν χρόνων καὶ ὁ ὁποῖος στὰ χρόνια τῆς ἐπισκοπικῆς διακονίας του φέρθηκε μὲ πολλὴ διάκριση καὶ ἀγάπη πρὸς

τὸ πρόσωπό μου, συμπαραστεκόμενος στὴν Μονὴ μας.

Ἐπιθυμῶ νὰ ἐκφράσω τὴν εὐγνωμοσύνη καὶ τὶς θερμῆς εὐχαριστίες πρὸς τοὺς πνευματικούς μου ἀδελφούς, τὰ μέλη τῆς δικῆς μας πνευματικῆς οἰκογενείας. Τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Καισαριανῆς Δανιήλ, μὲ τὸν ὁποῖον μαζί ξεκινήσαμε τὴν μοναχικὴ μας ἀφιέρωση, μαζί διακονήσαμε τὴν Ἐκκλησία τῆς Δημητριάδος, μαζί ζήσαμε τὰ χρόνια τοῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ τῶν δακρῶν, ἀλλὰ καὶ καὶ τὰ χρόνια τῆς ὀριμότητος καὶ μαζί θὰ συνεχίσουμε νὰ προσπαθοῦμε γιὰ τὴν δόξα τοῦ Θεοῦ. Τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Θεσσαλιώτιδος Θεόκλητο, μὲ τὸν ὁποῖον μᾶς συνέδεσε ὁ κοινὸς ἀγῶνας γιὰ τὴν ἐκπλήρωση τῶν ὁραμάτων τοῦ Μακαριωτάτου, ἀλλὰ καὶ ἡ χαρὰ τοῦ νὰ ἀνήκουμε στὴν ἴδια ἐν Χριστῷ ἀδελφότητα. Τὸν Θεοφιλέστατο Ἐπίσκοπο Σαλώνων Θεολόγο, Ἀρχιεραρχία τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὁ ὁποῖος μὲ τὴν μόρφωση, τὴν πνευματικὴ καλλιέργεια καὶ ἀγάπη του γιὰ τὸν Θεὸ καὶ τὴν Ἐκκλησία, στάθηκε πολὺτιμος συμπαραστάτης. Τὸν Πρωτοσύγκελλο τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν π. Θωμᾶ Συνοδινό, μὲ τὸν ὁποῖο μᾶς συνδέει μακροχρόνια φιλία καὶ μοιραζόμαστε κοινὸς προβληματισμούς γιὰ τὸ πῶς ἡ Ἐκκλησία μας θὰ ἀνταποκριθεῖ στὶς ἀπαιτήσεις τῶν καιρῶν μας.

Ἐνδακρυσ θέλω νὰ εὐχαριστήσω τούτη τὴν στιγμὴ τοὺς ἀδελφούς, πατέρες καὶ συμμοναστὲς τῆς Μονῆς τῆς Ἄνω Ξενιάς. Σήκωσαν τὸν Σταυρὸ τῆς διακονίας σ' ἓνα μοναστήρι τὸ ὁποῖο χρειάστηκε πολὺν ἀγῶνα γιὰ νὰ ἀνοικοδομηθεῖ. Ὑπέμειναν μαζί μου τὸν καύσωνα τῆς ἡμέρας καὶ τὸν παγετὸ τῆς νυκτός, τὶς στερήσεις, τὶς θλίψεις καὶ τὶς δυσκολίες ποὺ ἡ μοναχικὴ ζωὴ φέρει, στάθηκαν μέχρι τέλος συνοδοιπόροι. Συμπροσευχήθηκαν καὶ συλλειτούργησαν, πάλεψαν, στήριξαν καὶ συνέδραμαν ὥστε νὰ φθάσουμε ὡς ἐδῶ. Δοξάζω τὸν Θεὸ ποὺ μποροῦν καὶ μοιράζονται σήμερα μαζί μου αὐτὴ τὴ χαρὰ καὶ τοὺς εὐχαριστῶ εὐγνωμόνως γιὰ ὄλες τὶς θυσίες καὶ τοὺς κόπους τους!

Εἶναι κοντὰ μας, Μακαριώτατε, σήμερα καὶ συμμετέχουν στὴν χαρὰ ταύτη καὶ τὰ πνευματικὰ μας παιδιὰ. Κληρικοὶ καὶ λαϊκοί, ποὺ ἀγωνιστήκαμε καὶ ἀγωνιζόμαστε νὰ μορφώσουμε τὸν Χριστὸ ἐν ἡμῖν, νὰ ζήσουμε τὴν βασιλεία τοῦ Θεοῦ ὡς κοινωνία ἀγάπης, ὑπομονῆς, ἀσκήσεως καὶ ἀγῶνα. Πολλὰ ἀπὸ αὐτὰ μὲ ἀνέπαυσαν πάλιν καὶ πολλάκις. Ἐν Κυρίῳ καυχῶμαι. «Ἴδου ἐγὼ καὶ τὰ παιδιὰ ἃ μοι ἔδωκεν ὁ Θεός». Ξέρω ὅτι χαίρονται τούτη τὴ στιγμὴ καὶ προσεύχονται. Ταυτόχρονα, λυποῦνται διότι θὰ ἀποχωρισθοῦμε. Ὅμως μέσα στὴν Ἐκκλησία ἔρχεται ἡ ὥρα ποὺ κανεὶς θὰ πρέπει νὰ αἰσθανθεῖ τὴν ὀριμότητα νὰ πορευθεῖ ὡς ἐδιδάχθη. Νὰ κατανοήσῃ ὅτι ἡ πεποίθησή του δὲν εἶναι «ἐπὶ υἱοῦς

ἀνθρώπων ἀλλὰ ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ Σωτῆρι πάντων». Καὶ νὰ γνωρίζει ὅτι «ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει». Καὶ θὰ δίδει ὁ Θεὸς εὐκαιρίες νὰ ἀνταμώνουμε.

Εἶναι κοντά μας οἱ πατέρες καὶ οἱ ἐνοριῖτες ἀπὸ τὴν Ἑνορία τῆς διακονίας μου, τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Βόλου. Εἶναι κοντά μας ἄλλοι γνωστοὶ καὶ ἀγαπητοὶ ἀπὸ τὸν Βόλο καὶ τὴν ἐπαρχία τοῦ Ἄλμυροῦ, κληρικοὶ καὶ στελέχη τῆς Μητροπόλεως Δημητριάδος, πού μὲ γνώρισαν καὶ τοὺς γνώρισα, συνδιακονήσαμε καὶ χαρήκαμε τὴν κοινὴ πνευματικὴ πορεία. Εἶναι κοντά μας προσκυνητὲς τῆς Μονῆς μας πού ἡ χάρις τῆς Παναγίας ὀδήγησε τὰ βήματά τους στὸ ὄρος τῆς Ὁθροῦς καὶ μᾶς ἀξίωσε νὰ συνδεθοῦμε. Τοὺς εὐχαριστῶ ὀλόψυχα. Κοντά τους ἔζησα τὴν ὁμορφιά, τὴν γνησιότητα καὶ τὴν χαρμολύπη τῆς κοινωνίας. Δὲν θὰ χαθεῖ ἡ ἐπικοινωνία μας, διότι σὲ κάθε Θεία Λειτουργία θὰ ὑπάρχει θέση γιὰ τὰ ὀνόματά τους. Καὶ πάλι θὰ ἀνταμώνουμε, ὡς τῷ Κυρίῳ δόξη.

Ἄφησα τελευταίους, Μακαριώτατε, τοὺς κατὰ σάρκα συγγενεῖς μου. Καὶ τοῦτο διότι δὲν ξέρω ἂν μπορῶ μὲ λόγια νὰ ἐκφράσω τὴν ἄπειρο εὐγνωμοσύνη μου πρὸς αὐτούς. Τὴν μητέρα μου, ὁ ὁποία παρίσταται αὐτὴ τὴν ὥρα καὶ χαίρεται χαρὰν μεγάλην, καὶ στὴν ὁποία ὀφείλω τὴν εὐλάβεια, τὴν ἀγάπη πρὸς τὸ Θεὸ καὶ τὴν Ἐκκλησία, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀπλότητα καὶ ἀσκητικότητα μὲ τὴν ὁποία μᾶς μεγάλωσε. Ἡ προσευχή της καὶ ἡ εὐχή της ἀποτελοῦν γιὰ μένα ὄπλο πολύτιμο καὶ ἐνίσχυση πνευματικὴ. Τὰ κατὰ σάρκα ἀδελφία μου, τὰ ὁποία δὲν στάθηκαν ποτὲ ἐμπόδιο στὴν κλήση καὶ τὴν ἀποστολή μου, ἀλλὰ μοῦ συμπαράσθηκαν μὲ ἀγάπη καὶ ὑπομονή. Ἡ προσευχή μου καὶ ἡ μνημόνευση στὸ θυσιαστήριο, ἀλλὰ καὶ ἡ εὐγνωμοσύνη καὶ ἡ ἀγάπη εἶναι ὅ,τι μπορῶ ἀπὸ ὅλη μου τὴν καρδιά νὰ τοὺς προσφέρω καὶ ξέρω ὅτι αὐτὸ τοὺς ἀναπαύει ὅσο τίποτε ἄλλο.

Θὰ ἤθελα νὰ μνημονεύσω μὲ βαθύτατη συγκίνηση καὶ δύο πρόσωπα πού ἀνήκουν στὴν θριαμβεύουσα Ἐκκλησία καὶ τὰ ὁποία προσέφεραν στὴ ζωὴ μου τὸ μέγιστο δῶρο τῆς πατρότητος. Τὸν κατὰ σάρκα πατέρα μου, στὸν ὁποῖο ὀφείλω τὴν ὑπομονή, τὴν ἀκαταπόνητη διάθεση γιὰ διακονία καὶ τὴν ἀγάπη γιὰ τὴν ἀπλότητα καὶ τὴν κοινωνία μὲ τοὺς καθημερινούς ἀνθρώπους. Ἀλλὰ καὶ τὸν παιδαγωγό μου εἰς Χριστόν, τὸν μακαριστὸ Μητροπολίτη Δημητριάδος κυρὸ Ἡλία Τσακογιάννη, ὁ ὁποῖος ἐνίσχυσε στὴν καρδιά μου τὸν πόθο τῆς μοναχικῆς πορείας, μὲ ἔκλειρε μοναχὸ καὶ μὲ ἐνέπνευσε μὲ τὸ παράδειγμά του τῆς κατὰ Θεὸν πτωχείας καὶ τῆς ἀσκητικότητας. Εἶμαι βέβαιος ὅτι οἱ ψυχές τους ἀγάλλονται τούτῃ τῇ στιγμῇ στὸν οὐρανὸ καὶ ἐνώνουν τὶς προσευχές τους μὲ τὶς δικές μας. Ἄς εἶναι αἰωνία ἡ μνήμη τους.

Ἐπιθυμῶ νὰ ἀπευθυνθῶ, Μακαριώτατε, τούτῃ τῇ στιγμῇ πρὸς τὸν κληρὸ, τοὺς ἄρχοντες καὶ τὸν λαὸ τῆς Μητροπόλεως Κερκύρας, Παξῶν καὶ Διαποντίων Νήσων. Γνωρίζω ὅτι στερηθήκατε ἕναν ἄξιο Ποιμενάρχη, τὸν μακαριστὸ Μητροπολίτη Τιμόθεο. Ἐναν ἄνθρωπο, ὁ ὁποῖος ἀγωνίστηκε γιὰ τὸν λαὸ του, εἶχε ὄραματα, προσπάθησε νὰ δώσει τὴν μαρτυρία μιᾶς σύγχρονης Ἐκκλησίας, πού νὰ εἶναι κοντά στὸν ἄνθρωπο, στάθηκε κοντά στοὺς κληρικούς του καὶ ἀγάπησε τὰ μοναστήρια τῆς ἐπαρχίας του. ἔχτισε, ἀνοικοδόμησε, παραστάθηκε, προσευχήθηκε, προσπάθησε. Ὁ Θεὸς τὸν κάλεσε κοντά Του. Ἄς εἶναι αἰωνία ἡ μνήμη του.

Θέλω νὰ γνωρίζετε ὅτι τίποτε ἀπὸ ὅσα ὁ μακαριστὸς ἀγωνίστηκε νὰ πραγματώσει δὲν θὰ σταματήσει. Ὅλα θὰ συνεχιστοῦν μὲ νέα πνοή. Μὰ πάνω ἀπ' ὅλα θὰ ὑπάρξει αὐτὴ ἡ διάθεση γιὰ κοινωνία, τόσο μὲ τοὺς πατέρες καὶ ἀδελφούς μας πού διακονοῦν φιλότιμα στὶς Ἑνορίες, ὅσο καὶ μὲ τοὺς μοναχοὺς καὶ τὶς μοναχές τῶν Μοναστηριῶν μας, ἀλλὰ καὶ μὲ τὸν λαὸ. Ὅλοι θὰ βροῦνε Ἐπίσκοπο πού γνωρίζει τὶς ἀνάγκες, αἰσθάνεται τοὺς σταυροὺς πού φέρουν στοὺς ὤμους τους καὶ πού θὰ ἔλθει ὡς διάκονος καὶ πατέρας.

Ἐπικαλούμενος, Μακαριώτατε, τὶς πρεσβεῖες τῶν Ἁγίων τῆς Κερκύρας, τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Σπυριδῶνος, Ἀρχιεπισκόπου Τριφυθοῦντος, τῆς Ἁγίας Θεοδώρας, τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων Γαῖου, Ἰάσωνος, Σωσιπάτρου καὶ τῆς ἁγίας παρθενομάρτυρος Κερκύρας, τοῦ Ἁγίου Ἀρσενίου τοῦ Καππαδόκου καὶ τοῦ Ἁγίου Ἀπολλοδώρου, Ἐπισκόπου Φαιακίας, ζητῶ τὴν θερμὴ προσευχή ὅλων. Καὶ θέλω νὰ διαβεβαιώσω ὅτι θὰ προσπαθήσω νὰ κάνω πράξη γιὰ τὸν λαὸ πού ἡ Ἐκκλησία μοῦ ἐμπιστεύεται νὰ ποιμάνω τὰ λόγια τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τῆς Κλίμακος: «Πάρε τὸν λαὸ σου ἀπὸ τὸ χέρι. Πέρασέ τον μέσα ἀπὸ τὴν ἔρημο. Ὅταν τὸν δεῖς νὰ φλέγεται ἀπὸ τὴν ἐσωτερικὴ του φλόγα, δρόσισέ τον ἀνοίγοντάς του πηγὴ ὕδατος δακρῶν μὲ τὸ ξύλο, δηλαδή μὲ τὴν σταύρωση τῆς σαρκὸς σὺν τοῖς παθήμασι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις. Πολέμησε μαζί του τὰ ἐχθρικά ἔθνη τῶν δαιμόνων καὶ τῶν πειρασμῶν καὶ καῦσε τα μὲ τὸ πῦρ τῆς πίστεως πρὸς τὸν Κύριο. Φθάσε στὸν Ἰορδάνη, χώρισε τὸν λαὸ σου σὲ τμήματα μὲ τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ καὶ διαίρεσε τὰ ὕδατα τοῦ κόσμου μὲ τὰ δάκρυα τοῦ πνευματικοῦ ἀγῶνα, νεκρώνοντας τὰ πάθη, ἀλλὰ καὶ μὲ τὰ δάκρυα τῆς ἀγάπης, πού προέρχονται ἀπὸ τὴν χάρη τοῦ Θεοῦ καὶ σταθεροποίησέ τα στὰ μάτια τοῦ λαοῦ σου. Καὶ ἀνέβα μαζί του στὴν ἄνω Ἱερουσαλήμ, βλέποντας τὸν Χριστὸ, τὸ Θεὸ τῆς εἰρήνης. Ἐνόσου μαζί μὲ τὸν λαὸ σου μὲ τὴν ἀγάπη. Ἡ δὲ ἀγάπη εἶναι ὁ Θεός» (Εἰς τὸν Ποιμένα, 100). Ἀμήν.

**ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΓΛΥΦΑΔΑΣ
κ. ΠΑΥΛΟΥ
ΤΣΑΟΥΣΟΓΛΟΥ,
ΠΟΥ ΕΞΕΦΩΝΗΣΕ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣ
ΕΠΙΣΚΟΠΟΝ
ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΤΟΥ,
ΣΤΟΝ
Ι. ΚΑΘΕΔΡΙΚΟ ΝΑΟ
ΑΘΗΝΩΝ**

(14 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2002)

Μακαριώτατε, Πάτερ καὶ Δέσποτα,
Σεπτὲ Προκαθήμενε καὶ Πρωθιεράρχα τῆς Ἀποστολικῆς καὶ Αὐτοκεφάλου
Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος,
Σεβασμιώτατοι καὶ Θεοφιλέστατοι πολυσέβαστοί μου Ἀρχιερεῖς,
Τίμιον Πρεσβύτεριον, φιλόθεοι καὶ εὐλογημένοι χριστιανοί.

Τὴν ἱερὴ καὶ εὐλογημένη αὐτὴ στιγμή, καθὼς πνέουν ἐντὸς τοῦ οὐρανοσκε-
ποῦς αὐτοῦ χώρου οἱ ἀδρες τοῦ Πνεύματος, τὸ μόνον, τὸ ὅποιον ἢ ἀσθενῆς
γλῶσσά μου δύναται νὰ ψελλίση, εἶναι αἶνος καὶ δοξολογία πρὸς τὸν ἐπὶ πτε-
ρύγων Ἀγγέλων ἀναπαυόμενον Τριαδικὸν Θεόν· ἢ πανσθενουργὸς χεῖρ, τοῦ
Ἵποίου ἐκίνησε τὴν σκέψιν καὶ τίς καρδιές τῶν Σεβασμιωτάτων Ἱεραρχῶν, τῶν
συγκροτούντων τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
γιὰ νὰ με καταστήσουν, ἐμὲ τὸν μικρὸν καὶ ἐλάχιστον, ὡς Ἐπίσκοπον καὶ Ποι-
μενάρχη τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Κυρίου ἐκλογάδος, τῆς νεοσυσταθείσης Ἱερᾶς Μη-
τροπόλεως Γλυφάδας.

Μόνον τοῦτο λοιπὸν ἀρμόζει καὶ εἶναι ἄξιον καὶ δίκαιον καὶ ὀφειλόμενον
πρὸς τὸν Ἅγιον Θεόν, διότι οἰαδήποτε ἀναφορά, διὰ τὸ μέγιστον τῆς ἀρχιερω-
σύνης ὑπόδηγμα, συγκλονίζει τὸν ἐσωτερικὸν μου κόσμον, ἀκόμη καὶ ὡς γεγονὸς
ἀναφορᾶς εἰς αὐτήν, ἀφοῦ διὰ στόματος τῶν Ἀποστόλων, τῶν τῆς Ἐκκλησίας
Πατέρων, τῶν παγχρύσων τούτων στομάτων τοῦ λόγου, πολλὰ παρελάβομεν
καὶ εἰς τὰ ὁποῖα ὀφείλομεν νὰ ὑπακούσωμεν, ἕως τῆς τελευταίας μας ἀναπνοῆς,
καθ' ὅτι κατὰ τὸν Ἱερὸν ψαλμωδόν: «*τίς ἀναβήσεται εἰς τὸ ὄρος Κυρίου καὶ τίς
στήσεται ἐν τόπῳ αὐτοῦ; Ἄθῶος χερσὶ καὶ καθαρὸς τῇ καρδίᾳ*» (ψ. κγ' 3-4), ἐνῶ
κατὰ τὸν ἀγιοπατερικὸν λόγον «*Πέτρου καὶ Παύλου καὶ Μωϋσέως καὶ τῶν τοι-
ούτων ἐστὶ τὸ ποιμαίνειν ψυχὰς λογικὰς, ἐγὼ δὲ ταλαίπωρος εἰμί*» (Φιλοκαλία
ΕΠΕ 2, σελ. 292).

Ἀναμιμνήσκομαι τὰ πρῶτα βήματα τῆς Ἱερατικῆς μου διακονίας, ὅταν
ἐντρυφῶν με τὴν δίψαν τῆς νεότητος εἰς τὸν ἀκατάλυτον Πατερικὸν καὶ ἀσκη-
τικὸν λόγον ἀνέγνωσα, τὸ τοῦ Ἁγίου Ἰσιδώρου τοῦ Πηλουσιώτου: «*ἐσκήρυνα
ἐρευνῶν τὴν τῶν μοναχῶν καὶ ἱερέων ζωὴν, τὸ ἀναμάρτητον ζητῶν ἐν αὐτῇ, ὅπερ
μόνον ἐστὶ Θεοῦ, καὶ τοῦτο ἐν ἀνθρώποις ὁ κατορθῶν οὐχ ὑπάρχει*» (ΕΠΕ 1, σελ.
388).

Ἡ ἀπέραντος ὁμως καὶ ἄνευ ὁρίων ἀγάπη τοῦ Θεοῦ διὰ τὸν ἄνθρωπον, ἐπε-
δαψίλευσε καὶ εἰς τὴν ζωὴν μου στιγμὰς καθοριστικὰς, πεποικιλμένας με τὴν
πλουσίαν χάριν καὶ εὐλογίαν Του.

Δύο ἐξ αὐτῶν καὶ τοῦτο ὡς ἔκφρασις εὐγνωμοσύνης, προκρίνω νὰ ἀναφέρω
πρὸς Ὑμᾶς.

Πρῶτον, ὅτι ἐγγενήθην ὑπὸ εὐσεβεστάτων, πιστῶν καὶ φιλοκολούθων γονέ-
ων, οἱ ὅποιοι παιδιόθεν ὠδήγησαν τὰ βήματά μου, εἰς τὴν τροφὸν μητέρα Ἐκκλη-
σίαν καὶ ἐνέπνευσαν εἰς τὴν ψυχὴν μου, κατ' ἄνθρωπον, τὴν ἀγάπην, διὰ τὴν Ἱε-
ρωσύνην καὶ τὸ τίμιον καὶ εὐλογημένον ρᾶσον, τὴν ὁποίαν καὶ παρέλαβον, διὰ
νὰ τὴν διαφυλάξω ἀκεραίαν καὶ τὴν ὁποίαν ἐδιδάχθην ὑπὸ τιμίων καὶ ἐκλεκτῶν
κληρικῶν, ἀλλὰ καὶ λαϊκῶν διδασκάλων.

Ἄς εἶναι αἰωνία καὶ ἀγήρως ἡ μνήμη καὶ τῶν γεννητόρων μου καὶ τοῦ χει-
ροτονήσαντός με, εἰς Διάκονον καὶ Πρεσβύτερον, μακαριστοῦ Μητροπολίτου κυ-

ροῦ Στυλιανοῦ, ἀλλὰ καὶ τῶν κεκοιμημένων πνευματικῶν μου ποδηγητῶν καὶ διδασκάλων. Εἶμαι πεπεισμένος, ὅτι ἀπὸ τὴν θριαμβεύουσαν οὐράνιον Ἐκκλησίαν ἀγάλονται καὶ χαίρονται καὶ αἱ ψυχαὶ των περιῖπτανται συμπροσευχόμεναι μεθ' ἡμῶν καὶ συγκοινωνοῦσαι τοῦ μυστηρίου τῆς παρούσης πνευματικῆς χαρᾶς.

Μέγιστον ὁμῶς πάντων εἶναι δι' ἐμὲ τὸ γεγονός, ὅτι ἡ Θεία οἰκονομία ἐπεφύλασεν εἰς τὴν ζωὴν μου καὶ τὴν παροῦσαν στιγμὴν, τῆς ἀναδείξεως καὶ χειροτονίας μου εἰς Ποιμενάρχην τοῦ εὐλογημένου λαοῦ τῆς νεοφύτου Ἱερᾶς Μητροπόλεως Γλυφάδας, φύλακα πιστὸν τῆς Ὁρθοδόξου Παραδόσεως καὶ τηρητὴν τῶν ὁσίων καὶ Ἱερῶν τῆς ἀμωμήτου ἡμῶν πίστεως.

Καθὼς ζοῦμε εἰς μίαν ἐποχὴν, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἄνθρωπος, μέσα ἀπὸ τὸ πνεῦμα τοῦ καταναλωτισμοῦ ἐπιζητεῖ τὰ τοῦ κόσμου καὶ τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα ἀλλοιώνεται ἀπὸ τὴν ἀδήριτη ἀνάγκη τῆς ἀποκτήσεως, ὄλο καὶ περισσοτέρου πλοῦτου καὶ ἀγαθῶν, ἐνῶ ἀντιθέτως οἱ ἄνθρωποι τοῦ πνεύματος ἀγωνιοῦν καὶ προσεύχονται, διὰ τὴν πνευματικὴν ἔνδειαν καὶ συνήθως, τὸν λανθασμένον προσανατολισμὸν τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν κοινωνιῶν, εἶναι χρέος ἡθικὸν τῆς μόνης ἀστηρεύτου πηγῆς ῥημάτων ζωῆς αἰωνίου, δηλονότι τῆς Ἐκκλησίας, νὰ ἀναδεικνύη ἄνδρας ἱκανοὺς μὲ φρόνημα καὶ σθένος ἀκατάβλητον, προκειμένου νὰ καταστοῦν φωτεινὰ παραδείγματα καὶ «*πύρινοι στῦλοι, οἱ ὅποιοι ὁδηγοῦν τοὺς ἐν σκότει*».

Ἡ νέα χιλιετία ἐπιβάλλει ὄχι μόνον ἐπαγρύπνησιν, ἀλλὰ ἀνύστακτον καὶ ἀκαταπόνητον μέριμναν, διὰ τὴν ἀναζήτησιν κάθε προσφόρου καὶ ὑγιοῦς τρόπου καὶ μέσου, προκειμένου τὸ σωτηριῶδες μήνυμα τοῦ πρώτου καὶ μεγάλου Ἀρχιερέως Ἰησοῦ Χριστοῦ νὰ διαφυλαχθῇ, ὡς πολῦτιμος μαργαρίτης εἰς τὸ Ἄρτοφόριον τῶν ψυχῶν τοῦ ἐμπεπιστευμένου εἰς ἓνα ἕκαστον ἐκ τῶν Ἐπισκόπων λογικοῦ ποιμνίου. Τὸ κήρυγμα τοῦ οὐρανοβάμονος Ἀποστόλου Παύλου, ἀπὸ τὰ ἱερὰ Βήματα τῶν Ἀποστολικῶν πόλεων τῆς Ἑλλάδος, ἐξαιρέτως δὲ ἀπὸ τοῦ Βήματος τῆς Πνύκας, τῆς ἐξεχούσης πασῶν τῶν πόλεων, τῶν Ἀθηνῶν, μᾶς καθιστᾷ ὑπευθύνους, πρὸς ὁλόκληρον τὸν εὐρωπαϊκὸν κόσμον, προκειμένου νὰ μὴν ὑποστείλωμεν ποτὲ τὴν σημαίαν τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν πίστεως.

Κατακλείων τὸν λόγον, εὐχαριστῶ τὰ τίμια μέλη τοῦ Ἱεροῦ σώματος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τὰ ὅποια, διὰ τῆς τιμίας των ψήφου μὲ ἀνέδειξαν

Ἐπίσκοπον τῆς Ἐκκλησίας καὶ Μητροπολίτην Γλυφάδας.

Πρὸς ἅπαντας θὰ ἀποδίδω πάντοτε τὸν πρέποντα σεβασμὸν.

Εὐχαριστῶ τοὺς ἀδελφοὺς μου, συμπροσβυτέρους καὶ διακόνους, ἐξαιρέτως δὲ τὸν Αἰδεσιμολογιώτατον Πρωτοπρεσβύτερον π. Θωμᾶν Συνοδινόν, Πρωτοσύγκελλον τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ὁ ὅποιος ὑπῆρξε δι' ἐμὲ ὁ δίκαιος Προῖστάμενος καὶ συναντιλήπτωρ, διὰ τὴν κατὰ Θεὸν εὐδωσιν καὶ προκοπὴν τοῦ δυσκόλου ἔργου τῆς πολυαιωνίου σεβασμίας Ἱερᾶς Μονῆς Ἀσωμάτων Πετράκη, τὸ Καθολικόν, τῆς ὁποίας ἡ Ἱ. Σύνοδος ἐξωνόμασεν, ὡς προνομίαν, εἰς Συνοδικὸν Παρεκκλήσιον.

Εὐχαριστῶ τοὺς κατὰ σάρκα συγγενεῖς μου καὶ τοὺς εὐγνωμονῶ, γιὰ τὴν ἀγάπη καὶ τὴν ὑποστήριξί τους, εἰς ὅλας τὰς στιγμὰς τῆς ζωῆς μου.

Εὐχαριστῶ ἅπαντας τοὺς ἀκροατὰς τοῦ Θείου λόγου, εἰς Πρέβεξαν, Τήνον, Νίκαιαν, Ἀθήνας καὶ τοὺς ἐνταῦθα συμπροσευχομένους ἐκ τῆς ἰδιαιτέρας μου πατρίδος τῆς πολυαγαπημένης Ἑρμουπόλεως, πρὸς τοῦτο ἀφιχθέντας καὶ τοὺς ἐκ τῶν περιχώρων τῆς Ἀττικῆς φιλακολούθους χριστιανοὺς, τῶν ὁποίων ἡ παρουσία, κατ' αὐτὴν τὴν ἱερωτάτην στιγμὴν τῆς ζωῆς μου μὲ ἐνισχύει καὶ μὲ ἐμψυχώνει, εἰς τὴν νέαν μου διακονίαν.

Εὐχαριστῶ τοὺς Ὀσιολογιωτάτους καὶ Ὀσιωτάτους μοναχοὺς τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μονῆς Ἀσωμάτων Πετράκη καὶ τοὺς Ἡγουμενοσυμβούλους Ἀρχιμανδρίτας π. Ἰάκωβον Μπιζαοῦρτην καὶ π. Ἀντώνιον Ἀβραμιώτην, μετὰ τῶν ὁποίων συνειργάσθη ἀόκνως, προκειμένου νὰ παραμείνῃ ἄσβεστη ἡ φλόγα τοῦ ὀρθοδόξου μοναχικοῦ φρονήματος, εἰς τὰς καρδίας τῶν συνασκουμένων ἀδελφῶν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν ἐξωραϊσμὸν καὶ ἀνακαινίσιν τοῦ κτιριακοῦ συγκροτήματος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς καὶ τῶν Ἱ. Μετοχιῶν Αὐτῆς.

Εὐχαριστῶ τοὺς ἀκροατὰς τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, οἱ ὅποιοι μὲ ἐπιστολὰς καὶ τηλεφωνήματα ἐξεδήλωναν τὴν ἀγάπη τους καὶ μετεῖχαν στὸ πρῶτὸν σύντομο κήρυγμα.

Ἐνθυμοῦμαι προσευχητικὰ καὶ τοὺς Ἱεροσπουδαστὰς τῆς Ἀνωτέρας Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν, πολλοὶ ἐκ τῶν ὁποίων καὶ χαίρομαι διὰ τοῦτο, ἀνεδείχθησαν ἄξιοι Λειτουργοὶ τοῦ Ἱεροῦ Θυσιαστηρίου, ὡς καὶ τοὺς Διευθυντὰς καὶ Καθηγητὰς Αὐτῆς.

Ἀκόμη ἐνθυμοῦμαι, μὲ συγκίνησι καὶ ἀγάπη ὄλους τοὺς κρατούμενους τῶν φυλακῶν καὶ ἰδιαιτέρως τοῦ Κο-

ρουδαλλοῦ, τοὺς ἀδελφούς μας τοὺς ἐλαχίστους, ὅπως τοὺς χαρακτηρίζει ὁ ἴδιος ὁ Κύριός μας, οἱ ὅποιοι ἤδη ἀπεφυλακίσθηκαν καὶ ὅπου ὑπρέτησα, ὡς πνευματικὸς καὶ ὑπεύθυνος, παρὰλληλα, μὲ τὰ καθήκοντα τοῦ Ἱεροκλήρου, ἐπὶ 25 ἔτη καὶ πλέον ὡς ἐθελοντής.

Ἐπίσης φέρω στὴν μνήμη μου τοὺς ἐν τῇ Ἀφρικῇ Χριστιανούς, τοὺς ὁποίους εἶχα τὴν τιμὴ καὶ εὐλογία νὰ διακονήσω καὶ οἱ ὅποιοι ἐκ τῶν χειρῶν μου ἐδέχθησαν τὴν ἁγιαστικὴν χάριν τῆς Ἐκκλησίας, διὰ τῶν Ἱ. Μυστηρίων Αὐτῆς.

Ἄλλ' ὅμως, Μακαριώτατε, ὁ ἐκ τῶν ἐνδομύχων τῆς ψυχῆς μου λόγος, τῆς εὐγνωμοσύνης, ὀφείλεται πρὸς τὸ τίμιον πρόσωπόν Σας. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἠτύχησεν, κατ' αὐτοὺς τοὺς χαλεποὺς καιροὺς νὰ ἔχη δεξιὸν οἰακοστρόφον Ὑμᾶς, τὸν στοργικὸν πατέρα, τὸν ἄριστον λειτουργόν, τὸν δεινὸν ῥήτορα, τὸν κοινωνικὸν ἄνθρωπον, τὸν κλαίοντα μετὰ κλαιόντων καὶ χαίροντα μετὰ χαιρόντων, τὸν δίκαιον κριτὴν. Σᾶς εὐχαριστῶ, διότι εὐδοκήσατε, ὥστε νὰ εἶμαι ἐκ τῶν πνευματικῶν Σας τέκνων καὶ συνεργατῶν Σας, ἐν τῇ ταπεινῇ μου διακονίᾳ εἰς τὴν Ἱερὰν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν.

Σᾶς εὐγνωμονῶ, διότι ἐπεβλέπατε ἐπὶ τὴν ταπεινώσιν τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ καὶ ἐν μέσῳ πολλῶν καὶ ἄλλων ἀξίων καὶ καλῶν κληρικῶν προκρίνατε τὴν ἐλαχιστότητά μου καὶ παρεκαλέσατε δι' αὐτὴν τοὺς Συνοδικοὺς Σεβασμιωτάτους Ἱεράρχας.

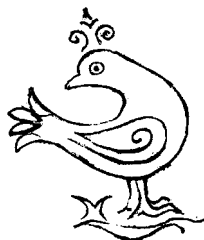
Δὲν θὰ παύσω προσευχόμενος δι' Ὑμᾶς τὴν πλησμονὴν ἀγάπης Σας θὰ κηρύττω καὶ θὰ ὁμολογῶ εἰς ἅπαντα τὸν βίον μου.

Αἱ ἐλάχισται πνευματικαὶ μου δυνάμεις θὰ εὐρίσκωνται πάντοτε πλησίον Σας, διὰ τὴν προαγωγὴν τοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας.

Εὐχεσθε ἀδελφοί μου, ὅπως ὁ Ἅγιος Θεός, διὰ πρεσβειῶν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, τὴν ὁποίαν παιδιόθεν ὑπερηγάπησα, τῶν Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ καὶ πασῶν τῶν Ἐπουρανίων Δυνάμεων Ἀσωμάτων, τὸ ἐπίγειον ἐνδιαίτημα, τῶν ὁποίων διηκόνησα καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, διαφυλάττη ἀκλινῆ καὶ ἀκράδαντον τὸν Ἱερὸν κληρον καὶ τὸν λαὸν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Γλυφάδας, κατευθύνῃ δὲ τὰ διαβήματά μου εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν.

«Ἐνσκήνωσον, Δέσποτα, ἐν ἐμοὶ καὶ κατοίκησον καὶ μείνον ἀδιαστάτως, ἀχωρίστως μέχρι τέλους ἐν ἐμοί, τῷ δούλῳ σου, ἀγαθέ, ἵνα κἀγὼ εὐρεθῶ ἐν τῷ ἐξόδῳ μου καὶ μετὰ τὴν ἐξοδὸν ἐν σοί, ἀγαθέ, καὶ συμβασιλεύσω σοι, τῷ ἐπὶ πάντων Θεῷ! Μείνον, Δέσποτα, καὶ μὴ ἐάσης με μόνον, ἵνα ἐρχόμενοι οἱ ἐχθροί μου, οἱ ζητοῦντες αἰεὶ τοῦ καταπιεῖν τὴν ψυχὴν μου καὶ εὐρίσκοντές σε μένοντα ἐν ἐμοί, φεύξονται παντελῶς καὶ μὴ ἰσχύσωσι κατ' ἐμοῦ, βλέποντές σε, τὸν ἰσχυρότερον πάντων, ἔνδοθεν καθήμενον ἐν τῇ οἰκίᾳ τῆς ταπεινῆς μου ψυχῆς».

Ἀμήν.

**ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΕΔΕΣΣΗΣ, ΠΕΛΛΗΣ
ΚΑΙ ΑΛΜΩΠΙΑΣ
κ. ΙΩΗΛ
ΦΡΑΓΚΑΚΟΥ,
ΠΟΥ ΕΞΕΦΩΝΗΣΕ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣ
ΕΠΙΣΚΟΠΟΝ
ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΤΟΥ,
ΣΤΟΝ
Ι. ΚΑΘΕΔΡΙΚΟ ΝΑΟ
ΑΘΗΝΩΝ**

(15 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2002)

Μακαριώτατε πάτερ και Δέσποτα,
Σεπτή τῶν Ἀρχιερέων χορεία,

Τίμιον Πρεσβυτέριον, ἀγαπητοὶ Διάκονοι, Ὁσιώτατοι Μοναχοὶ και Μονα-
χές. Προσφιλέστατοι ἐν Χριστῷ ἀδελφοί.

Ὁ λόγος πού τήν ὥρα αὐτή ἐκφωνεῖται νομίζω δέν θά πρέπει νά ἔχει σχέση μέ τή διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας μας γύρω ἀπό τὸ μεγάλο τῆς Ἀρχιερωσύνης ἀξίωμα, γιατί ὅλα αὐτά εἶναι γνωστά. Ἐάν ἀναφέρω μόνον λίγες σειρές ἀπό τὸ βιβλίον «Διαταγαὶ τῶν Ἀποστόλων» (ΒΕΠΕΣ, 2, 14, σελ. 35) πού λέγουν, πῶς ὁ Ἐπίσκοπος εἶναι «λόγου διάκονος, γνώσεως φύλαξ, μεσίτης Θεοῦ και ὑμῶν ἐν ταῖς πρὸς αὐτὸν λατρείαις· οὗτος διδάσκαλος εὐσεβείας, οὗτος μετὰ Θεὸν πατήρ ἡμῶν, «δι' ὕδατος και πνεύματος ἀναγεννήσας» ὑμᾶς εἰς υἰοθεσίαν· οὗτος ἄρχων και ἡγούμενος ὑμῶν, οὗτος ὑμῶν βασιλεὺς και δυνάστης, οὗτος ὑμῶν ἐπίγειος θεός, μετὰ Θεόν, ὃς ὀφείλει τῆς παρ' ὑμῶν τιμῆς ἀπολαβεῖν». Μαζί μ' αὐτά ἄς ἀναφέρω και τὸ λόγο τοῦ Παύλου πού ἐπιστᾶ τήν προσοχή στοὺς ποιμένες τῆς Ἐκκλησίας, νά προσέχουν τὸ ποιμνίον τους, «ἐν ᾧ ὑμᾶς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους ποιμαίνειν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ» (Πράξ. 20, 28). Πάμπολλες εἶναι οἱ μαρτυρίες τῶν ἁγίων τῆς Ἐκκλησίας Πατέρων γιὰ τὸ ἱερατικὸ αὐτὸ ἀξίωμα. Π.χ. Κατὰ τὸ Μέγα Βασίλειον ὁ Ἐπίσκοπος ὀφείλει νά κρατᾶ «ἀβάπτιστον» τὴν ὁλκάδα τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τὰ ἀλμυρὰ και πικρὰ τῆς κακοδοξίας και τῆς αἰρέσεως κύματα (Ἀμφιλοχίῳ χειροτονηθέντι Ἐπισκόπῳ, παρὰ Γρηγορ. Παλαμᾶ, ἔκδ. Χρήστου, τ. 1ος, σελ. 120, 2) ἢ νά ἀναφέρουμε τὸν Ἰσιδώρον τὸν Πηλουσιώτη πού λέγει πῶς δέν πρέπει νά προπηλακίζει «τὴν πολύφωτον ἱερωσύνην» (Ἑλλ. Πατρολ. 78, 284). Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ θεολόγος ἔχει συνοψίσει τὴν διακονία τοῦ Ἐπισκόπου στὰ ἐξῆς ἀξιωματικὰ λόγια· «Οὗτος ὄρος πάσης πνευματικῆς προστασίας, πανταχοῦ τὸ καθ' ἑαυτὸν παρορᾶν πρὸς τὸ τῶν ἄλλων συμφέρον» (ΒΕΠΕΣ, 58, 265), δηλ. αὐτὸ εἶναι τὸ βασικὸ καθῆκον κάθε πνευματικῆς ἡγεσίας, τὸ νά παραβλέπει σὲ κάθε περίπτωση τὸ δικὸν συμφέρον γιὰ χάρι τοῦ συμφέροντος τῶν ἄλλων. Ἀφήνω τὴν κεντρικὴν διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας πῶς δὲ νοεῖται Ἐκκλησία χωρὶς τὸν Ἐπίσκοπον και μάλιστα τὸν θέλει νά προΐσταται τῆς Εὐχαριστίας τοῦ Θεοῦ. Ὅλα αὐτά εἶναι πολὺ γνωστά στοὺς ἐντροφῶντες εἰς τὴν πατερικὴν διδασκαλία.

Σήμερα ἄς μοῦ ἐπιτραπῆ νά μιλήσω μέ λόγια πού ἔχουν σχέση μέ τὴν δική μου ζωὴν και πραγματικότητα. Ὅλα ὅσα θά πῶ εἶναι πέρα γιὰ πέρα ἀλήθεια. Δέν εἶναι οὔτε λόγια ταπεινόςχημα, οὔτε ταπεινολογίες και προϊόντα εὐσεβισμοῦ. Εἶναι αὐτὰ πού ἔζησα πολλὰ χρόνια στήν διακονία μου μέσα στήν Ἐκκλησία. Θά ἤθελα νά τονίσω ἐμφαντικὰ πῶς μέχρι και πρὶν λίγους μῆνες δέν πίστευα ὀλοκαρδῶς πῶς θά ἔφτανε γιὰ μένα ἡ στιγμή αὐτή. Ὅπως εἶναι διαρθρωμένη ἡ ἐκκλησιαστικὴ μας ζωὴ θεωροῦσα ἀδύνατον ἕνας σχετικὰ ἄσημος κληρικός, ὅπως ἐγὼ ὑπῆρξα, ὑπηρετώντας στὶς ἐσχάτιες τῆς πατρίδος μας ἐπὶ τριάντα συνεχῆ χρόνια, χωρὶς νά ἔχω Γεροντάδες ἐπιφανεῖς ἐν ζωῇ, ἀλλὰ και ἄλλους ἰσχυροὺς παρὰγοντες νά μὲ προβάλλουν, νά φτάσω νά γίνω Ἀρχιερεὺς και μάλιστα στὸν εὐλογημένον τόπον τῆς διακονίας μου. Ὁμολογῶ τὴν ἀλήθεια πῶς γιὰ πάμπολλα χρόνια δέν περνοῦσε ἀπὸ τὸ μυαλό μου αὐτὴ ἡ σκέψη. Θά ἤμουν ὁμως ἀνακριβής, ἐάν δέν ἔλεγα πῶς ἀπασχόλησε τὸ νοῦ μου τὸ γεγονός τῆς προαγωγῆς μου

εἰς Ἄρχιερέα τὰ τελευταῖα ἔτη, ἀλλὰ πάντοτε κυριαρχοῦσε ἡ σκέψη πὼς αὐτὸ εἶναι ἀδύνατο. Ἕνας ἐσωτερικὸς χαλινὸς μὲ συγκρατοῦσε καὶ πολλές φορὲς μὲ ταπεινῶνε καὶ μοῦ ἔλεγε πὼς αὐτὸ τὸ ἀξίωμα δὲν ἀνήκει σὲ σένα, γιατί δὲν ἔχεις τὰ ἀπαραίτητα προσόντα. «Τὶς εἰμὶ ἐγώ, κύριέ μου κύριε, καὶ τίς ὁ οἶκος μου, ὅτι ἠγάπηκάς με ἕως τούτων» (2 Βασιλ. 7, 18), δύναμαι νὰ ἀναφωνήσω μετὰ τοῦ Δαυῖδ. Ὁ ἀοίδιμος Γέροντάς μου π. Ἐπιφάνιος ἔχει κοιμηθεῖ πρὶν μερικὰ ἔτη. Ὁ ἀγιώτατος Ἐπίσκοπος Ἐδέσσης Καλλίνικος, πού μὲ χειροτόνησε καὶ μὲ διαπαιδαγώγησε ἄριστα, ὁ ὀνομασθεὶς ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ, εἶναι ἤδη κεκοιμημένος περισσότερα τοῦ Πνευματικοῦ μου ἔτη. Μετὰ τὸ θάνατο τῶν δύο αὐτῶν Γεροντάδων μου οἱ συνθήκες τῆς διαβιώσεώς μου δὲν ἦταν πάντα ἰδανικές. Ὅφειλω νὰ ὁμολογήσω πὼς πέρασα πολλές δυσκολίες καὶ σκέψεις φυγῆς κυριαρχοῦσαν σὲ ὄρες πού ὁ πονηρὸς ἀναρρίπιζε τὸ νοῦ μου. Αὐτὸ πού λέγει ὁ Παῦλος πὼς ἔζησε «ὡς ἀγνοούμενος καὶ ἐπιγινωσκόμενος» (2 Κορ. 6, 9), ἐν μικρογραφία ἐφαρμόσθηκε καὶ στὸ ταπεινὸ μου πρόσωπο. Πάρα πολλές φορὲς δυσκολεύθηκα, ἀλλὰ καὶ πάρα πολλές φορὲς χάρηκα ἀπὸ τὸ λαὸ τοῦ Θεοῦ, πού μὲ ὑπεραγάπησε. Ὑπῆρξαν στιγμὲς πού ὁ χρόνος μοῦ φαινόταν πὼς δὲν προχωρεῖ. Κάποτε εἶχα φτάσει καὶ σὲ στάσιμη κατάσταση περὶ τοῦ πρακτεοῦ. Τότε, Μακαριώτατε Δέσποτα, «ἀλήθειαν λέγω ἐν Χριστῷ οὐ ψεύδομαι» (Ρωμ. 9, 1), κατέφυγα εἰς τὴν Ὑπεραγία Θεοτόκο, τὴν προστάτιδα τῶν κληρικῶν. Πῆγα στὸ περιβόλι τῆς, δηλ. στὸ Ἅγιον Ὄρος, καὶ ἐκεῖ συναντήθηκα μὲ τὸν πατέρα Παῖσιο, πού ὑπῆρξε κόσμημα τῆς Ἐκκλησίας μας στοὺς τελευταίους καιροὺς. Αὐτός, χωρὶς κἄν νὰ ἐκθέσω λεπτομερῶς τὸ πρόβλημά μου, μοῦ εἶπε κατηγορηματικὰ πὼς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ εἶναι νὰ παραμείνω στὸν τόπο τῆς διακονίας μου κοντὰ στὸ λαὸ τοῦ Θεοῦ. Τὰ ἴδια μοῦ εἶπε καὶ ἄλλος διακριτικώτατος Πνευματικὸς τῆς Μακεδονίας. Τότε κι ἐγὼ ὑπῆκουσα στὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. «Οὐκ ἐγενόμην ἀπειθής» (Πραξ. 26, 19) στὰ λόγια τῶν ἁγίων αὐτῶν ἀνθρώπων. Παρέμεινα κοντὰ στὸ λαὸ τοῦ Θεοῦ καὶ ἐπὶ τριάντα ἔτη ἐκήρυττα, ἐξομολογοῦσα καὶ λειτουργοῦσα στὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Ἐδέσσης, στὴν ὁποία ὁ Θεὸς μὲ ἀξιώνει νὰ καταστῶ καὶ ποιμενάρχης τῆς. Ὁ Θεὸς κατὰ τὴν πατερικὴ ρῆση ἐκ τῶν ἐναντίων τὰ ἐναντία κατασκευάζει. Ἐκεῖ πού πολλές φορὲς καὶ χάρηκα καὶ στεναχωρήθηκα, καλοῦμαι νὰ συνεχίσω, ἀπὸ πῶς ὑπεύθυνη θέση, τὸν εὐσεβέστατο καὶ φιλόπατρι λαὸ τῆς Μακεδονίας μας. Ἄς

εἶναι εὐλογημένο τὸ ἅγιο ὄνομα τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ. Τὸ ὅτι χειροτονοῦμαι Ἱεράρχης τῆς Ἑλληνικωτάτης Μητροπόλεως τῆς Μακεδονίας, δηλ. τῆς Ἐπαρχίας Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας, αὐτὸ μόνον ὡς θαῦμα ἀπὸ τὴν πλευρά μου μπορεῖ νὰ χαρακτηρισθεῖ. Τί μπορῶ νὰ πῶ· «Τῷ βασιλεῖ τῶν αἰώνων, ἀφθάρτῳ, ἀοράτῳ, μόνῳ Θεῷ, τιμῇ καὶ δόξᾳ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων» (1 Τιμ. 1, 17).

Ἐπειδὴ γνωρίζω πὼς ὁ χρόνος εἶναι συνεσταλμένος καὶ πὼς δὲν ἔχω μεγάλα χρονικὰ περιθώρια, θὰ ἤθελα τὴ στιγμὴ αὐτὴ νὰ μνημονεύσω ὠρισμένων ὀνομάτων ἀνθρώπων, στοὺς ὁποίους χρωστῶ εὐγνωμοσύνη μεγάλη.

Χάριτες ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω μεγάλες στοὺς γονεῖς μου πού μὲ πολλές θυσίες, κόπους καὶ στερήσεις, μὲ ἀνέθρεψαν στὴ ζωὴ αὐτῇ. Ὁ Θεὸς ἄς ἀναπαύσει τὸν πατέρα μου καὶ ἄς ἐνισχύσει τὴ γενναϊόφρονα μητέρα μου, ἢ ὁποία ἐπὶ 23 καὶ πλέον ἔτη παραμένει πλησίον μου καὶ μὲ διακονεῖ ποικιλοτρόπως, μάλιστα δὲ ἡ παρουσία τῆς στὴν οἰκία μου ὑπῆρξε καὶ παράγων σημαντικὸς προαγωγῆς τῆς μικρῆς πνευματικῆς μου ἐργασίας.

Εὐγνωμοσύνη ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω τὴ στιγμὴ αὐτὴ στὸν ἀοίδιμο Πνευματικὸ μου Πατέρα ἀρχιμανδρίτη π. Ἐπιφάνιο Θεοδωρόπουλο, πού ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας μοῦ ἐνέπνευσε μέσα μου τὸν πόθο γιὰ τὴν ἱερωσύνη καὶ μὲ ἐνίσχυσε πνευματικά. Πολλὰ πού ἐφαρμύζω στὴν διακονία μου εἶναι ἀπὸ ἐκεῖνα πού πῆρα ἀπ' αὐτὸν τὸν ταπεινὸ, ἀθόρυβο, ἀλλὰ καὶ σοφὸ καὶ ἅγιο Πνευματικὸ, πού ἐκλέϊσε στὸν εἰκοστὸ αἰῶνα τὴν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ. Ἡ μορφὴ του εἶναι βαθειὰ τυπωμένη μέσα μου καὶ εὐχαριστῶ τὸ Θεό, πού μὲ ἀξίωσε νὰ ἔχω τέτοιο Πνευματικὸ. Τὸν παρακαλῶ τὴ στιγμὴ αὐτὴ νὰ πρεσβεύει στὸ Θεὸ καὶ γιὰ τὴ νέα καὶ πολὺ ὑπεύθυνη διακονία πού ἀναλαμβάνω.

Ὁ Θεὸς ὁμως, Μακαριώτατε Δέσποτα, μὲ ἀξίωσε νὰ γνωρίσω καὶ Ἐπίσκοπο, πού ἦταν ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ. Τὴ στιγμὴ αὐτὴ ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω μετὰ παρησίας πὼς ὁ Μητροπολίτης Ἐδέσσης Καλλίνικος, πού μὲ χειροτόνησε Διάκονο καὶ Πρεσβύτερο, εἶναι ἀπὸ τοὺς μεγίστους εὐεργέτες μου. Εἶναι αὐτὸς πού μοῦ ἔδωσε τὸ σωστὸ ἱερατικὸ ἦθος, μοῦ ἄφησε παράδειγμα καθαρῶ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως κληρικοῦ, μοῦ ἐντύπωσε στὴν καρδιά μου εἰκόνα ἀφιλαργύρου καὶ ἀνιδιοτελοῦς κληρικοῦ, ἀνθρώπου εὐγενεοῦς καὶ ὑποχωρητικοῦ. Ἄς εἶναι αἰωνία ἡ μνήμη του.

Στὴ διαδρομὴ τῆς ζωῆς μου πολλοὶ μὲ εὐεργέτησαν ποιμιλοτρόπως. Πολλοὶ Κληρικοὶ μὲ ἐστήριξαν σὲ δύσκολες περιπτώσεις τῆς ζωῆς μου. Ἀρχιερεῖς κινούμενοι ἀπὸ ἀγάπη πρὸς τὸ ταπεινὸ μου πρόσωπο ἐστήριξαν τὴν ἐκλογή μου αὐτή. Ὁ Θεὸς γνωρίζει πὼς μερικοὶ ἐκ τῶν Ἐπισκόπων ἀναπλήρωσαν τοὺς Γεροντάδες μου καὶ μὲ ζῆλο ὁμίλησαν καὶ ἐνήργησαν ὑπὲρ ἐμοῦ. Ἀκόμη μὲ μεγάλο σεβασμὸ στέκομαι καὶ σ' ὅλα τὰ μέλη τῆς Ἱεραρχίας πού κατὰ τὴν ἐκλογή τοῦ Μητροπολίτου Ἐδέσσης, ἐπέλεξαν τὸ ὄνομά μου γιὰ τὴν Μητρόπολη Ἐδέσσης. Ὁ Θεός, ὁ εἰδὼς τὸν καθένα ἀπὸ αὐτούς, ἅς τοὺς χαρίσει τὴν πλουσία χάρις του. Ἐγὼ πάντως μὲ εὐγνωμοσύνη ἰσόβια θὰ ὁμιλῶ καὶ θὰ προσεύχομαι γι' αὐτούς.

Θὰ ἦταν παράλειψη, ἐὰν δὲν ἀνέφερα ὅλους ἐκείνους τοὺς Ἱερεῖς, λαϊκοὺς, πνευματικά μου ἀναστήματα ἢ μὴ, Δημάρχους, Νομάρχη, Βουλευτές, Συλλόγους, μεμονωμένους ἀνθρώπους, τοπικοὺς δημοσιογράφους, ἐκδότες ἐφημερίδων καὶ ὅλους τοὺς μικροὺς καὶ μεγάλους ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Ἐδέσσης, Πέλης καὶ Ἀλμωπίας, πού ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μῦθ καρδιά ἐγραψαν, μίλησαν, καὶ ἐκινήθηκαν γιὰ τὴν ἐπίτευξη τῆς ἐκλογῆς μου εἰς Ἐπίσκοπον. Μερικοὶ, Μακαριώτατε Δέσποτα, ὅπως γνωστοὶ ἄρχοντες τοῦ λαοῦ μας, ἔφτασαν καὶ μέχρι τὸ γραφεῖο σας γιὰ νὰ ποῦν κάποιο καλὸ λόγο γιὰ μένα. Τοὺς εὐγνωμονῶ καὶ προσεύχομαι νὰ τοὺς ἔχει ὁ Θεὸς καλά. Ἐπίσης κι ὅλους ἐκείνους ἀπ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα, Ἐπισκόπους, Ἁγιορεῖτες Πατέρες, Πανεπιστημιακοὺς δασκάλους, λαϊκοὺς καὶ κληρικοὺς πού μίλησαν ἢ ἐγραψαν ὑπὲρ τῆς ἐκλογῆς μου καὶ αὐτοὺς τοὺς εὐχαριστῶ πολὺ ἀπὸ καρδίας.

Ἐπίσης εὐχαριστῶ πολὺ τὸν Τοποτηρητὴ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐδέσσης, Μητροπολίτην Βερροίας κ. Παντελεήμονα γιὰ τὴν πλουσία καὶ ἀρχοντικὴ ἀγάπη πού μου ἔδειξε στὸ διάστημα τῆς τοποτηρητείας του καὶ γιὰ τὴν διεκπεραίωση πολλῶν πραγμάτων, πού ἔχουν σχέση μὲ τὴν ἐκλογή, τὴ χειροτονία καὶ τὴ μελλοντικὴ ἐνθρόνισή μου στὴν Ἐδεσσα. Ἄς τοῦ ἀνταποδώσει ὁ Θεὸς σ' Αὐτὸν καὶ στοὺς συνεργάτες του τὸν κόπο τους πολλαπλασιῶς μὲ ἀγαθά.

Τέλος, Μακαριώτατε Δέσποτα, ἅς μοῦ ἐπιτραπεῖ νὰ ἀναφερθῶ στὸ ὄντως τετιμημένον πρόσωπόν Σας. Μετὰ τὸ θάνατο τοῦ ἀοιδίμου κυροῦ Χρυσοστόμου εὐμενῶς ἐπιβλέψατε στὸ ταπεινὸ μου πρόσωπο καὶ ἐστήριξατε τὴν ἀνάδειξή μου εἰς Ἐπίσκοπον. Ἡ καλὴ σας διάθεση καὶ ἡ ἐνεργὸς σας συμμετοχὴ στὴν διαδικασίᾳ γιὰ τὴν

ἀνύψωσή μου εἰς Μητροπολίτην Ἐδέσσης, Πέλης καὶ Ἀλμωπίας ἔγινε ἡ αἰτία καὶ τὸ κίνητρο καὶ γιὰ πολλοὺς ἄλλους νὰ ἐπιλέξουν τὸ ταπεινὸν μου πρόσωπο γιὰ τὴν Ἐπισκοπὴ αὐτή. Αὐτὸ μὲ γεμίζει μὲ μιὰ ἱεροπρεπῆ χαρὰ καὶ ὀφείλω νὰ κάνω φανερὴ τὴν εὐγνωμοσύνη μου στὴν προσωπικότητά σας, πού θὰ εἶναι διὰ βίου καὶ νὰ ὑποσχεθῶ νὰ σᾶς συμπαρασταθῶ στὸ πολυσχιδὲς ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἔθνους ἔργο σας, ὅσο μπορῶ, ἀπὸ τὴ θέση πού θὰ καταλάβω. Ἄς εἶναι τὰ ἔτη σας πολλὰ καὶ καρποβριθῆ.

Πρὶν κλείσω τὴ μικρὴ αὐτὴ ὁμιλία μου θὰ ἤθελα νὰ ἐκφράσω καὶ τὸ βαθὺ σεβασμὸ μου πρὸς τὸ σεπτὸ πρόσωπο τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, τοῦ Πατριάρχου τοῦ Γένους μας. Ἐπειδὴ ἡ Μητρόπολη Ἐδέσσης ἀνήκει στὶς λεγόμενες νέες χῶρες, ἐκζητῶ τις εὐχὲς τοῦ Παναγιωτάτου γιὰ τὴ μελλοντικὴ μου πορεία.

Πέραν ὅλων αὐτῶν τῶν ὀφειλομένων εὐχαριστιῶν ἐνθυμούμενος πὼς ὁ ἅγιος Ἰσαὰκ ὁ Σύρος ἀναφέρει πὼς οἱ μεγαλύτεροι εὐεργέτες μας εἶναι οἱ πειρασμοί, ὀφείλω τὴ μεγάλη αὐτὴ στιγμή τῆς ζωῆς μου νὰ εὐχαριστήσω καὶ ὅλους ἐκείνους πού καθ' οἰονδήποτε τρόπο μὲ ἐλύπησαν καὶ μὲ ταπείνωσαν. Ἰδιαίτερος ἐκείνους πού ἀνήκουν στὸν ἐκκλησιαστικὸ χῶρο, πού μὲ ἐστεναχώρησαν καὶ μὲ ἔθλιψαν. Φαινομενικὰ μὲ ταλαιπώρησαν, ἀλλὰ πνευματικά με ὠφέλησαν. Μοῦ ἔκοψαν τὸ ἐγωϊστικὸ μου φρόνημα καὶ μὲ ἔκαναν πιὸ ἐπειικὴ καὶ φιλόανθρωπο καὶ περισσότερο ἀντικειμενικὸ. Μὲ ἔκαναν νὰ πλησιάσω πιὸ κοντὰ τὸ Θεὸ καὶ νὰ ἔχω μαζί του μιὰ ζωντανὴ σχέση. Τοὺς συγχωρῶ ἀπὸ καρδίας, δὲ μνησικακῶ ἐναντίον τους, προσεύχομαι γι' αὐτοὺς καὶ τοὺς εὐχαριστῶ γιὰ τὴ διαπαιδαγώγησή αὐτή.

Καὶ τώρα πού εἰσέρχομαι δι' ὑμῶν, Μακαριώτατε Δέσποτα, εἰς τὸ ἐσώτατο τοῦ θυσιαστηρίου, ἐπικαλοῦμαι τὴ βοήθεια τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τις πρεσβεῖες τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, τῆς ἀκαταισχύντου ἐλπίδος μας, ὅπως ἐπίσης καὶ τις εὐχὲς τῶν ἁγίων τῆς Μητροπόλεώς μας, δηλ. τῆς Ἁγίας νεομάρτυρος Χρυσῆς, τῆς ἁγίας Μεγαλομάρτυρος Βάσσης τῆς Ἐδεσσαίας καὶ τῶν τέκνων αὐτῆς, Ἀγαπίου Θεογονίου καὶ Πιστοῦ, τῆς ἁγίας Παρθένας τῆς Ἐδεσσαίας καὶ τοῦ μεγάλου Ἱεράρχου ἁγίου Ἰλαρίωνος Ἐπισκόπου Μογλενῶν. Ὁ καταληκτικὸς λόγος μου ἅς εἶναι· Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ἐλέησον τὸν δοῦλον σου, Ὑπεραγία Θεοτόκε σῶσον τὸν ἱκέτη σου. Ἄγιοι τοῦ Θεοῦ ἱκετεύσατε ὑπὲρ ἐμοῦ. Ἀμήν.

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Άριθμ. Πρωτ. 3203
Διεκτ. 1674

Αθήνησι τῆ 17ῃ Σεπτεμβρίου 2002

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Σ

- Ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, λαβοῦσα ὑπ' ὄψη:
1. Τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ Ἰδρυτῆ τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ γιὰ τὴν ἄσκηση τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης καὶ φιλανθρωπίας.
  2. Τὶς ὑποχρεώσεις πρὸς τὸ πλήρωμα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως ὑπὸ τῆς ὁμώνυμου τοπικῆς Ἐκκλησίας, καὶ εἰδικώτερα πρὸς τοὺς δοκιμαζομένους ἀπὸ τὸ γῆρας, τὶς ἀσθένειες καὶ τὴν οἰκονομικὴ ἀνέχεια ἀδελφούς μας.
  3. Τὶς ὑφιστάμενες κοινωνικὲς καὶ ποιμαντικὲς ἀνάγκες τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως.
  4. Τὶς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 1 §4, 29 §2 καὶ 59 §2 τοῦ Νόμου 590/1977 «Περὶ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».
  5. Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 4/19-06-2002 Πρόταση τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἀνθίμου, ὡς ἐνεκρίθη ὑπὸ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς οἰκείας Ἱερᾶς Μητροπόλεως.
  6. Τὴν ἀπὸ 7.8.2002 Γνωμάτευση τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.
  7. Τὴν ἀπὸ 28.8.2002 Ἀπόφαση Αὐτῆς.

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ε Ι

Συνιστᾶ στὴν Ἱερά Μητρόπολη Ἀλεξανδρουπόλεως Ἐκκλησιαστικὸ Ἴδρυμα ὑπὸ τὴν ἐπωνυμία «ΙΩΑΚΕΙΜΕΙΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΕΩΣ», ὡς διάδοχο Ἴδρυμα τοῦ διαλυθέντος κατὰ νόμο Ἰωακείμειου Γηροκομείου Ἀλεξανδρουπόλεως, τὸ ὁποῖο θὰ λειτουργεῖ μὲ τὴν μορφή Νομικοῦ Προσώπου Ἰδιωτικοῦ Δικαίου καὶ θὰ ἐδρεύει στὴν Ἀλεξανδρουπόλη. Ἡ ὀργάνωση, διοίκηση, διαχείριση καὶ λειτουργία τοῦ Ἰδρύματος τούτου θὰ διέπεται ἀπὸ τὶς διατάξεις τοῦ ἐπομένου Κανονισμοῦ.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως ὑπὸ τὴν ἐπωνυμία «ΙΩΑΚΕΙΜΕΙΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΕΩΣ – ΜΟΝΑΔΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ – Μ.Κ.».

Ἄρθρον 1

Σύσταση – Ἐπωνυμία – Ἔδρα – Σφραγίδα

Στὴν περιφέρεια τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως καὶ ὑπὸ τὴν

Κανονισμὸς Λειτουργίας τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως ὑπὸ τὴν ἐπωνυμία «ΙΩΑΚΕΙΜΕΙΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΕΩΣ – ΜΟΝΑΔΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ – Μ.Κ.».

Κανονισμὸς Λειτουργίας Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμία «“ΣΤΕΓΗ ΑΓΑΠΗΣ” ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΣΠΕΤΣΩΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΥΔΡΑΣ, ΣΠΕΤΣΩΝ ΚΑΙ ΑΙΓΙΝΗΣ».

Κανονισμὸς ὑπ' ἀριθμ. 152/2002 «Περὶ συστάσεως Ἀνωτάτης Ἐλεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

Πράξις ἐπανυπαγωγῆς τῆς Ἐνορίας Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Λεωφόρου Συγγροῦ (Ἅγιος Σώστης) τῆς Νομαρχίας Ἀθηνῶν τοῦ Νομοῦ Ἀττικῆς εἰς τὴν Ἱεράν Μητρόπολιν Νέας Σμύρνης.

Κανονισμὸς ὑπ' ἀριθμ. 154/2002 «Περὶ συστάσεως καὶ λειτουργίας Ἐκκλησιαστικοῦ Βυζαντινοῦ Μουσείου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Τρίκκης καὶ Σταγῶν».

Κανονισμὸς ὑπ' ἀριθμ. 155/2002 «Περὶ συστάσεως καὶ λειτουργίας Ἐκκλησιαστικοῦ Μουσείου Λαϊκῆς Τέχνης καὶ Πολιτισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Τρίκκης καὶ Σταγῶν».

Κανονισμὸς ὑπ' ἀριθμ. 153/2002 «Περὶ συστάσεως καὶ λειτουργίας τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος “Περὶ Γυναικείων Θεμάτων”».

έποπτεία και εϋθύνη αϋτῆς συνιστᾶται Ἐκκλησιαστικὸ Ἴδρυμα, ποϋ θὰ λειτουργεῖ ὡς Νομικὸ Πρόσωπο Ἰδιωτικοϋ Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) μὴ κερδοσκοπικοϋ χαρακτῆρα, μὲ τὴν ἐπωνυμία «ΙΩΑΚΕΙΜΕΙΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΕΩΣ – ΜΟΝΑΔΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ – Μ.Κ.», και θὰ διέπεται ἀπὸ τὶς διατάξεις τοϋ παρόντος Κανονισμοϋ. Ἔδρα τοϋ Ἰδρύματος τοϋτοϋ εἶναι ἡ πόλη τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως. Τὸ Ἴδρυμα θὰ στεγάζεται στὸ κτιριακὸ συγκρότημα δυναμικότητας ἑκατὸ (100) κλινῶν, ποϋ πρόκειται νὰ ἀνεγερθεῖ σὲ ἀκίνητο 15.000 τ.μ., ἰδιοκτησίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἐντὸς τῆς περιοχῆς Ἀλεξανδρουπόλεως πλησίον τοϋ Σταυριδείου Ἰδρύματος Χρονίως Πασχόντων «Ὁ Ἅγιος Κυπριανὸς». Τὸ Ἴδρυμα ἔχει δικὴ τοϋ σφραγίδα μὲ δύο ἐπάλληλους κύκλους, ἡ ὁποία φέρει στὸ κέντρο τῆς παράστασης τοϋ Ἁγίου Νικολάου, πολιούχου τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως. Στὸν μὲν ἐξωτερικὸ κύκλο ἀναγράφονται οἱ λέξεις «ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΕΩΣ», στὸν δὲ ἐσωτερικὸ οἱ λέξεις «ΙΩΑΚΕΙΜΕΙΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ – ΜΟΝΑΔΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ – Μ.Κ.».

Ἄρθρο 2 Σκοπὸς

1. Σκοπὸς τοϋ Ἰδρύματος εἶναι ἡ παροχὴ και ἐξασφάλιση, χωρὶς ἐπιδίωξη ἐπιχειρηματικοϋ κέρδους, σὲ κατάλληλους και εἰδικὰ ἐξοπλισμένους χώρους τοϋ, διαμονῆς, διατροφῆς, ἱατροφαρμακευτικῆς και κάθε ἐν γένει περιθαλψῆς, πνευματικῆς και ψυχολογικῆς ὑποστήριξης και συμπαράστασης, ψυχαγωγίας, ἀπασχόλησης, προστασίας, φροντίδας, στοργῆς, θαλπωρῆς, ἀνακούφισης και ἀγάπης σὲ ὑπερήλικα ἄτομα μὲ συμπληρωμένο τὸ 55ο ἔτος τῆς ἡλικίας τοϋς (αϋτοεξυπηρετούμενα ἢ μὴ), ἄνδρες και γυναῖκες, ἀποδεδειγμένα ἄπορα, ἀλλὰ και εϋπορα, ἀποδεδειγμένα ἀνασφάλιστα, ἀλλὰ και ἀσφαλισμένα, ποϋ κατοκοῦν ἐντὸς τῆς περιφέρειας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως, ἀλλὰ και στὴν περιοχή τῆς Θράκης γενικώτερα. Τὰ ἀποδεδειγμένα ἄπορα ἢ ἀνασφάλιστα ἄτομα περιθάλλονται δωρεάν, ἀπαλλασσόμενα ἀπὸ τὴν ὑποχρέωση καταβολῆς τροφείων. Τὰ ὑπόλοιπα ὑπερήλικα ἄτομα καταβάλλουν στὸ Ἴδρυμα ποσὸ τροφείων κατὰ μῆνα, τὸ ὕψος τοϋ ὁποιοϋ προσδιορίζεται, πρὸς ἀναλογικὴ κάλυψη τῶν ἐξόδων λειτουργίας τοϋ Ἰδρύματος και μόνο, σύμφωνα μὲ τὴν διάταξη τῶν ἐδαφίων α και β τῆς παραγράφου 1 τοϋ

ἄρθρου 1 τῆς Υ.Α.Π4/οικ 4690 (Υγείας) τῆς 30-8/11-9-96.

2. Εἰδικώτερα τὸ Ἴδρυμα λειτουργεῖ ὡς Μονάδα Φροντίδας Ἡλικιωμένων μὴ κερδοσκοπικοϋ χαρακτῆρα (Μ.Φ.Η.-Μ.Κ.) και ἐξασφαλίζει ὑποχρεωτικά στοὺς περιθαλπομένους τὰ ἀκόλουθα:

– Υγιεινὴ διαμονὴ προσαρμοσμένη στὶς ἀνάγκες κάθε κατηγορίας περιθαλπομένων, καθὼς και ἀσφαλὴ και ἀνετη διαβίωσή τοϋς.

– Υγιεινὴ και ἐπαρκὴ διατροφή ἀνάλογη μὲ τὴν κατάσταση τῆς υγείας τοϋ κάθε περιθαλπομένου μὲ ἐλάχιστο ἡμερήσιο ὄριο τὶς 1600 θερμίδες διατροφῆς μὲ τὴν σωστὴ ποιοτικὴ σύνθεση.

– Συνεχὴ φροντίδα γιὰ τὴν ἀτομικὴ καθαριότητα τῶν περιθαλπομένων καθὼς και τὴν καθαριότητα τῶν χώρων τῆς Μονάδας.

– Τακτικὴ ἱατρικὴ παρακολούθηση καθὼς και ἐγκαιρὴ και κατάλληλη γιὰ κάθε περιθαλπομένο ἱατροφαρμακευτικὴ βοήθεια και πρόσκαιρη νοσηλεία.

– Ἡ νοσηλεία θὰ περιορίζεται στὴν ἐγκαιρὴ εἰσαγωγὴ στὸ ἐνδεδειγμένο νοσηλευτήριο.

– Δυνατότητα αϋτοεξυπηρέτησης και αϋτοπροστασίας μὲ τὴν λήψη τῶν κατάλληλων μέτρων διευκόλυνσης τῶν περιθαλπομένων (χειρολαβῆς, χειρολισθηρῆς, ἀπλά και εἰδικὰ μπαστούνια, περιπατητήρες κ.λπ.).

– Προσφορὰ και διευκόλυνση ἀπασχόλησης, ψυχαγωγία, ψυχολογικὴ βοήθεια, ἀνάλογα μὲ τὴν ἡλικία, κατάσταση και περίπτωση τοϋ περιθαλπομένου.

– Φυσικοθεραπεία μὲ τὴν ἐφαρμογὴ ἀπλῶν φυσικοθεραπευτικῶν ἢ κινήσιοθεραπευτικῶν μεθόδων ἢ μέριμνα γιὰ τὴν περαιτέρω εἰδικὴ θεραπεία σὲ φυσικοθεραπευτήρια, μὲ σκοπὸ τὴν βελτίωση τῶν δυνατοτήτων αϋτοεξυπηρέτησῆς τοϋς, ἐφόσον αϋτὴ κρίνεται ἐπισημονικῶς ἐφικτὴ.

– Δυνατότητα ἄσκησης τῶν θεραπευτικῶν τοϋς καθηκόντων και συμμετοχῆ, ἐφόσον τὸ ἐπιτρέπει ἡ κατάσταση τοϋς, σὲ πολιτιστικῆς και καλλιτεχνικῆς ἐκδηλώσεις.

– Τὸν ὀφειλόμενο στὴν ἀνθρώπινη ἀξία σεβασμὸ και ἐνδιαφέρον, ἀνεξαρτήτως τῆς σωματικῆς ἢ πνευματικῆς κατάστασης τοϋ περιθαλπομένου.

3. Τὸ Ἴδρυμα συνεργάζεται μὲ τὸ ἀδελφὸ Σταυριδεῖο Ἴδρυμα Χρονίως Πασχόντων «Ὁ Ἅγιος Κυπριανὸς» τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως και δύναται νὰ παραδίδει εἰς αϋτὸ γιὰ νοσηλεία, μὲ τὴν τήρηση τῶν προϋποθέσεων τῆς κειμένης νομοθεσίας, τοὺς κατὰ κοιτοὺς ὑπερήλικες, μὲ τὴν συγκατάθεση τῶν ἰδίων ἢ τῶν οἰκείων τοϋς, ἐξασφαλιζομένων τῶν ποσῶν τρο-

φείων κατά μήνα, στις περιπτώσεις που ἡ καταβολὴ αὐτὴ προβλέπεται, ὑπὲρ αὐτοῦ.

4. Τὸ Ἴδρυμα ὀφείλει νὰ ἐπιτρέπει στὸν-στὴν Κοινωνικὸ-Κοινωνικὴ Σύμβουλο, πού ὀρίζεται σὲ αὐτὸ σύμφωνα μὲ τὴ διάταξη τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Ν. 2345/95, τὴν ἐλεύθερη πρόσβαση σὲ ὅλους τοὺς χώρους του καὶ νὰ ἐξασφαλίζει σὲ αὐτὸν-αὐτὴν τὴν ἀκώλυτη ἄσκηση τῶν καθηκόντων ἐπίβλεψης καὶ συνεχοῦς παρακολούθησης τῶν ὑπηρεσιῶν πού παρέχονται ὡς πρὸς τὴν ποσότητα καὶ τὴν ἐπάρκεια αὐτῶν. Ἐπίσης, ὡς Μονάδα Φροντίδας Ἡλικιωμένων μὴ κερδοσκοπικοῦ χαρακτῆρα, ὑπόκειται, ὡς πρὸς τὴν πιστὴ ἐφαρμογὴ τῶν σχετικῶν κειμένων διατάξεων, στὴν ἐποπτεία τῆς κατὰ τόπον ἀρμόδιας Νομαρχιακῆς Αὐτοδιοίκησης.

Ἄρθρο 3

Διοίκηση – Διοικητικὸ Συμβούλιο

1. Τὸ Ἴδρυμα διοικεῖται ἀπὸ ἐπταμελὲς Διοικητικὸ Συμβούλιο πού ἀπαρτίζεται ἀπὸ: α) τὸν ἐκάστοτε Μητροπολίτη Ἀλεξανδρουπόλεως, ὡς Πρόεδρο, μὲ νόμιμο ἀναπληρωτὴ του, σὲ περίπτωση ἀπουσίας ἢ κωλύματός του, τὸν ἐκάστοτε Πρωτοσύγκελλο ἢ τὸν ἐκάστοτε Γενικὸ Ἀρχιερατικὸ Ἐπίτροπο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως, β) τὸν ἐκάστοτε Δήμαρχο Ἀλεξανδρουπόλεως ἢ τὸν νόμιμο ἀναπληρωτὴ του, γ) πέντε ἄτομα, ἄνδρες ἢ γυναῖκες, πού κατοικοῦν ἐντὸς τῆς περιφέρειας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως ἢ κατάγονται ἀπὸ αὐτὴν καὶ διακρίνονται γιὰ τὴν εὐσέβεια, τὸ ἦθος, τὴν πνευματικὴ κατάρτιση, τὴν ὠριμότητα καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τους γιὰ τὴν ζωὴ καὶ τὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας.

2. Τὰ ὡς ἄνω ἕξι μέλη τοῦ Δ.Σ. διορίζονται μαζὶ μὲ τὰ δύο ἀναπληρωματικὰ μέλη γιὰ μιὰ τριετία ἀπὸ τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ἀλεξανδρουπόλεως. Τὸ ἀξίωμα τους εἶναι τιμητικὸ καὶ ἄμισθο, οἱ δὲ χρηματίσαντες μέλη τοῦ Δ.Σ. ὄχι πέραν τῶν τριῶν συνεχῶν περιόδων δύνανται νὰ ἐπαναδιορισθοῦν.

3. Μέλη τοῦ Δ.Σ. πού παραιτοῦνται ἢ δὲν ἀνταποκρίνονται στὰ καθήκοντά τους ἢ δὲν συμμετέχουν ἀδικαιολόγητα σὲ περισσότερες ἀπὸ τέσσερις συνεχεῖς συνεδριάσεις ἢ προβαίνουν σὲ ἐνέργειες πού ἔρχονται σὲ ἀντίθεση μὲ τὸν σκοπὸ τοῦ Ἰδρύματος, παύονται καὶ ἀντικαθίστανται μὲ νέα μέλη ἀπὸ τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη.

4. Τὸ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος συγκροτεῖται σὲ σῶμα κατὰ τὴν πρώτη συνεδριάση του.

5. Τὸ Δ.Σ. συνέρχεται τακτικὰ κάθε δύο μῆνες καὶ ἐκτάκτως ὅταν παρίσταται ἀνάγκη, ὕστερα ἀπὸ πρόσκληση τοῦ Προέδρου, ἢ ὅποια ἐμπεριέχει τὰ θέματα τῆς ἡμερησίας διάταξης ἢ, σὲ περίπτωσι ἀπουσίας ἢ κωλύματος αὐτοῦ, τοῦ νομίμου ἀναπληρωτῆ του.

6. Τὸ Δ.Σ. βρίσκεται σὲ ἀπαρτία ὅταν παρίσταται ὀπωσδήποτε ὁ Πρόεδρος ἢ σὲ περίπτωση ἀπουσίας ἢ κωλύματος αὐτοῦ, ὁ νόμιμος ἀναπληρωτῆς του καὶ τρία ἀπὸ τὰ μέλη του, οἱ δὲ ἀποφάσεις αὐτοῦ λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφία τῶν παρόντων μελῶν. Σὲ περίπτωση ἰσοψηφίας ὑπερισχύει ἢ ψῆφος τοῦ Προέδρου ἢ σὲ περίπτωση ἀπουσίας ἢ κωλύματος αὐτοῦ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτῆ του.

7. Κατὰ τὶς συνεδριάσεις τοῦ Δ.Σ. τηροῦνται πρακτικά, στὰ ὅποια καταχωροῦνται οἱ ἀποφάσεις πού λαμβάνονται ἀλλὰ καὶ οἱ ἀπόψεις τῶν μειοψηφούντων μελῶν. Τὰ πρακτικὰ δὲ αὐτὰ ὑπογράφονται ἀπὸ ὅλα τὰ παρόντα μέλη.

8. Στὶς συνεδριάσεις τοῦ Δ.Σ. μετέχει ἄνευ ψήφου καὶ ὁ Διευθυντῆς τοῦ Ἰδρύματος, πού διορίζεται ἀπὸ τὸ Δ.Σ. Εἰσηγεῖται δὲ τὰ θέματα τῆς ἡμερησίας διάταξης.

Ἄρθρο 4

Ἀρμοδιότητες Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τοῦ Ἰδρύματος ἔχει τὶς ἀκόλουθες ἀρμοδιότητες: α) ἀποφασίζει γιὰ κάθε θέμα πού ἀφορᾷ στὴν ὀργάνωση, διοίκηση, λειτουργία, διαχείριση καὶ ἀξιοποίηση ἐν γένει τῶν περιουσιακῶν στοιχείων καὶ διάθεση τῶν πόρων τοῦ Ἰδρύματος, καθὼς καὶ γιὰ κάθε ἐνέργεια πού σχετίζεται μὲ τὴν ἐκπλήρωση τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ, β) συνεργάζεται μὲ τὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο, καθὼς καὶ μὲ τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Συμβούλια τῶν Ἱερῶν Ναῶν καὶ τὰ Ἡγουμενοσυμβούλια τῶν Ἱερῶν Μονῶν τῆς περιφέρειας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως καὶ μὲ τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τοῦ Σταυριδεῖου Ἰδρύματος Χρονίως Πασχόντων «Ὁ Ἅγιος Κυπριανός», μὲ τοὺς πολιτιστικούς, ἐπιστημονικούς, φιλανθρωπικούς κ.ἄ. συλλόγους, καθὼς καὶ μὲ τὴν Νομαρχιακὴ Αὐτοδιοίκηση, τὴν Τοπικὴ Αὐτοδιοίκηση, τοὺς τοπικοὺς φορεῖς καὶ ἐν γένει τὶς ἀρμόδιες κρατικὲς ὑπηρεσίες γιὰ τὴν προαγωγή καὶ ἐπίτευξη τῶν σκοπῶν τοῦ Ἰδρύματος, γ) μεριμνᾷ γιὰ τὴν ὀρθή, ὁμαλὴ καὶ ἀπρόσκοπτη λειτουργία τοῦ Ἰδρύματος, δ) καταρτίζει τὸν ἐτήσιο Προϋπολογισμό καὶ Ἀπολογισμό τοῦ Ἰδρύματος, ε) καθορίζει καὶ συνιστᾷ γιὰ τὴν κάλυψη τῶν ἀναγκῶν τοῦ Ἰδρύματος τὶς θέσεις τοῦ προσωπικοῦ (διοικητικοῦ, ἱατρικοῦ,

νοσηλευτικού ειδικού και βοηθητικού) και αποφασίζει για την πρόσληψη και την παύση αυτού, για τα καθήκοντα, τις αρμοδιότητες και τις αποδοχές του, καθώς και για τα λοιπά συναφή ζητήματα, σύμφωνα πάντα με τις διατάξεις της κειμένης νομοθεσίας, στ) αποφασίζει επί των αιτήσεων εισαγωγής υπερηλικών ατόμων στο Ίδρυμα, για τα σχετικά με την καταβολή ποσού τροφείων κατά μήνα στις περιπτώσεις που αυτό προβλέπεται και εν γένει για κάθε άλλο θέμα, το οποίο δεν προβλέπεται στον παρόντα Κανονισμό.

Ἄρθρο 5

Ἀρμοδιότητες του Προέδρου

Ὁ Πρόεδρος του Δ.Σ. α) ἔχει τὴν ἐποπτεία ὀργάνωσης, διοίκησης, λειτουργίας, διαχείρισης και αξιοποίησης ἐν γένει τῶν περιουσιακῶν στοιχείων και διάθεσης τῶν πόρων του Ἰδρύματος και συντονίζει τὰ μέλη του Δ.Σ. για τὴν ὑλοποίηση του σκοπού του Ἰδρύματος, β) ἐκπροσωπεῖ τὸ Ἰδρυμα ἐνώπιον κάθε Διοικητικῆς, Δικαστικῆς και Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς και ὁποιασδήποτε ἄλλης Ἀρχῆς και σὲ ὅλες του τις σχέσεις με ἄλλα Ἰδρύματα, Ὄργανισμούς, νομικά και φυσικά πρόσωπα, γ) λαμβάνει γνώση ὄλων τῶν εἰσερχομένων και ἐξερχομένων ἐγγράφων του Ἰδρύματος και ὑπογράφει ὅλη τὴν ἀλληλογραφία, τὰ οικονομικῆς φύσης ἐγγράφα, τὰ συμβόλαια και τις συμβάσεις αὐτοῦ, δ) συγκαλεῖ τὸ Δ.Σ. σὲ τακτικὲς και ἔκτακτες συνεδριάσεις, καταρτίζει τὴν ἡμερήσια διάταξη αὐτῶν και διευθύνει τις συζητήσεις.

Ἄρθρο 6

Προσωπικὸ του Ἰδρύματος

1. Τὸ προσωπικὸ του Ἰδρύματος διακρίνεται σὲ ἔμμισθο και ἐθελοντικὸ. Τὸ ἔμμισθο προσωπικὸ προσλαμβάνεται, ἀπασχολεῖται, ἀμείβεται και παύεται ἀπὸ τὸ Δ.Σ. σύμφωνα με τις διατάξεις τῆς κειμένης νομοθεσίας. Στὸ ἐθελοντικὸ προσωπικὸ συγκαταλέγονται ὅσοι με τὴ θέλησή τους και ἄνευ ἀμοιβῆς παρέχουν τις ὑπηρεσίες τους στὸ Ἰδρυμα.

2. Τὸ προσωπικὸ, ἔμμισθο και ἐθελοντικὸ διακρίνεται περαιτέρω σὲ Διοικητικὸ, Ἱατρικὸ, Νοσηλευτικὸ, Εἰδικὸ και Βοηθητικὸ. Συνιστῶνται δὲ για τὴν κάλυψη τῶν ἀναγκῶν του Ἰδρύματος οἱ κατὰ κατηγορία ἀκόλουθες θέσεις, ὅπως λεπτομερῶς περιγράφονται κατωτέρω:

A. Διοικητικὸ:

I) Μία (1) θέση Διευθυντοῦ, πτυχιούχου τουλάχιστον Ἀνωτέρας Κρατικῆς Σχολῆς, πρακτικῆς ἢ θεωρητικῆς κατεύθυνσης. Στὴν ἐν λόγω θέση δύναται νὰ διορίζεται ἀπὸ τὸ Δ.Σ. του Ἰδρύματος ἱερέας ἐφημέριος ἢ συνταξιούχος με τὰ ἄνω προσόντα, με ἐπιμόσθιο κατὰ συμφωνία και τριετὴ θητεία, ἢ ὁποία ἀνανεώνεται κατὰ τὴν κρίση του Δ.Σ. Ὁ Διευθυντής, μεταξύ ἄλλων ἔχει τὴν κύρια εὐθύνη και μεριμνᾷ, συνεργαζόμενος με τὸν Πρόεδρο του Ἰδρύματος για τὴν ὀρθὴ και ἀπρόσκοπτη ὀργάνωση και λειτουργία του Ἰδρύματος και για ὅλα τὰ σχετικὰ θέματα.

II) Μία (1) θέση Ἐπιμελητοῦ, πτυχιούχου τουλάχιστον Ἀνωτέρας Κρατικῆς Σχολῆς, για ἄσκηση καθηκόντων Γραμματέως του Ἰδρύματος. Ὁ Ἐπιμελητής, μεταξύ ἄλλων τηρεῖ, με τις ὁδηγίες του Διευθυντοῦ, τὸ Βιβλίο Πρωτοκόλλου εἰσερχομένων και ἐξερχομένων ἐγγράφων του Ἰδρύματος, συντάσσει ὅλα τὰ ἐγγράφα και γενικῶς διεκπεραιώνει ὅλη τὴν ἀλληλογραφία του Ἰδρύματος, περι τῆς ὁποίας ἐνημερώνει τὸν Πρόεδρο και τὴν ὁποία προωθεί σὲ αὐτὸν για ὑπογραφή. Ἐπίσης τηρεῖ τὸ Βιβλίο Πρακτικῶν τῶν Συνεδριάσεων του Δ.Σ. του Ἰδρύματος, φροντίζει για τὴ διασφάλιση τῶν ἀρχείων του Ἰδρύματος και τὴν φύλαξη τῆς σφραγίδας του και τηρεῖ και τὰ ὑπόλοιπα Γενικά Βιβλία και στοιχεία του Ἰδρύματος.

III) Μία (1) θέση Διαχειριστοῦ - Λογιστοῦ, ἀποφοίτου Λυκείου ἢ Ι.Ε.Κ. οικονομικῆς κατεύθυνσης, για ἄσκηση καθηκόντων Ταμῆ του Ἰδρύματος. Ὁ Διαχειριστής-Λογιστής, μεταξύ ἄλλων και σύμφωνα με τις σχετικὲς ὁδηγίες, ὑποδείξεις και ἐντολές του Διευθυντοῦ, ὁ ὁποῖος ἔχει τὴν ἄμεση εὐθύνη, α) φροντίζει για τὴν ἐκτέλεση τῶν ἀποφάσεων του Δ.Σ. που ἀφοροῦν στὴ διαχείριση τῶν περιουσιακῶν στοιχείων και στὴ διάθεση τῶν πόρων του Ἰδρύματος, β) τηρεῖ και φυλάσσει τὸ Βιβλίο Ταμείου καθώς και τὰ τριπλότυπα Γραμμάτια Εἰσπράξεων και Ἐντάλματα Πληρωμῶν, γ) εἰσπράττει με τριπλότυπα Γραμμάτια Εἰσπράξεων, τὰ ὁποία συνυπογράφει με τὸν Πρόεδρο και τὸν Διευθυντὴ, κάθε ἔσοδο του Ἰδρύματος και διενεργεῖ τις πληρωμὲς που ἀποφασίζει τὸ Δ.Σ. διὰ τριπλοτύπων Ἐνταλμάτων πληρωμῶν, τὰ ὁποία ἐπίσης συνυπογράφει, ὅπως ἄλλωστε και ὅλα τὰ οικονομικῆς φύσης ἐγγράφα, με τὸν Πρόεδρο και τὸν Διευθυντὴ, δ) εὐθύνεται για τὴν φύλαξη του περιεχομένου του Ταμείου του Ἰδρύματος, τῶν χρηματογράφων και κάθε φύσης ἀποδεικτικῶν ἐγγράφων, καταθέτει τὸ χρηματικὸ πλεόνασμα ἀπὸ τὴν οικονομικὴ διαχείριση του Ἰδρύματος, τὸ ὁποῖο ὑπερβαίνει τὸ ποσὸ περι του ὕψους του ὁποῖου ἀποφασίζει τὸ Δ.Σ., για τὴν κάλυψη τῶν τρεχουσῶν

καὶ ἐκτάκτων ἀναγκῶν σὲ μία ἀπὸ τὶς Τράπεζες ποὺ λειτουργοῦν στὴν πόλη τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως (σὲ λογαριασμοὺς Ταμειυτηρίου) στὸ ὄνομα τοῦ Ἰδρύματος καὶ διενεργεῖ καταθέσεις καὶ ἀναλήψεις χρημάτων, τὶς τελευταῖες μόνο μὲ ἐξουσιοδότηση τοῦ Προέδρου, ε) φροντίζει γιὰ τὴν ἐγκαιρὴ σύνταξη ἐν σχεδίῳ καὶ ὑποβολὴ στὸ Δ.Σ. τοῦ ἐτήσιου Προϋπολογισμοῦ καὶ Ἀπολογισμοῦ τοῦ Ἰδρύματος στ) τηρεῖ καὶ φυλάσσει καὶ τὰ ὑπόλοιπα Διαχειριστικὰ Βιβλία καὶ στοιχεῖα τοῦ Ἰδρύματος, ζ) μεριμνᾷ γιὰ τὴν προμήθεια ἐξοπλισμοῦ, τροφίμων κ.ἄ. τοῦ Ἰδρύματος.

Β. Ἱατρικό:

Μία (1) θέση Ἱατροῦ, ὁ ὁποῖος καὶ εἶναι ὑπεύθυνος γιὰ θέματα ὑγειονομικῆς ἐν γένει φύσης μὲ μερικὴ ἀπασχόληση ἡμερησίως.

Γ. Νοσηλευτικό:

I) Μία (1) θέση Προϊσταμένου -ης, κατὰ προτίμηση ἀποφοίτου Σχολῆς τετραετοῦς φοίτησης Νοσηλευτῶν -τριῶν ἢ Ἐπισκεπτῶν -τριῶν Ὑγείας ἢ τριετοῦς φοίτησης μὲ διετὴ τουλάχιστον νοσηλευτικὴ πείρα.

II) Τέσσερις (4) θέσεις Νοσηλευτῶν -τριῶν ἢ Βοηθῶν Νοσηλευτοῦ -τριάς.

III) Τέσσερις (4) θέσεις Βοηθῶν νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ.

IV) Τρεῖς (3) θέσεις Βοηθῶν νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ γιὰ τὴν κάλυψη τοῦ νυκτερινοῦ ὥραριου ἐργασίας.

Δ. Εἰδικό:

I) Δύο (2) θέσεις Φυσικοθεραπευτοῦ, -τριάς.

II) Δύο (2) θέσεις Κοινωνικοῦ, -ῆς λειτουργοῦ.

III) Μία (1) θέση ψυχολόγου μὲ μερικὴ ἡμερήσια ἀπασχόληση.

IV) Μία (1) θέση ἐργοθεραπευτοῦ, -τριάς μὲ δίωρη ἡμερήσια ἀπασχόληση.

Ε. Βοηθητικό:

I) Μία (1) θέση Μάγειρα – Μαγείρισσας.

II) Μία (1) θέση Βοηθοῦ Μάγειρα, ὁ ὁποῖος νὰ καλύπτει τὸ βραδυνὸ ὥραριο ἐργασίας.

III) Πέντε (5) θέσεις Καθαριστριῶν καὶ Τραπεζοκόμων.

IV) Δύο (2) θέσεις Πλυντριῶν.

V) Μία (1) θέση τεχνίτου Ἡλεκτρολόγου - Ὑδραυλικοῦ ὡς συντηρητοῦ, ἀποφοίτου Ἐπαγγελματικοῦ Ἐκπαιδευτηρίου.

3. Ἡ πλήρωση τῶν ἄνω θέσεων, πλὴν αὐτῶν ποὺ σύμφωνα μὲ τὶς διατάξεις τῆς κειμένης νομοθεσίας ἐπιβάλλεται νὰ πληρωθοῦν, θὰ γίνεται σύμφωνα μὲ τὶς ἀνάγκες, ἀλλὰ καὶ σὲ συνδυασμὸ μὲ τὶς οικονομικὲς δυνα-

τότητες τοῦ Ἰδρύματος καὶ κατὰ τὰ ὀριζόμενα γιὰ τὴν πρόσληψη ἐργαζομένων ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Ἄρθρο 7

Τηρούμενα Βιβλία καὶ στοιχεῖα

1. Τὸ Ἴδρυμα τηρεῖ, μὲ τὴν μέριμνα τοῦ Ἐπιμελητοῦ, τὰ Γενικὰ αὐτοῦ βιβλία καὶ στοιχεῖα, θεωρημένα γιὰ κάθε νόμιμη χρῆση ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Ἀλεξανδρουπόλεως, ἦτοι: α) τὸ Βιβλίο Πρωτοκόλλου εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων ἐγγράφων, β) τὸ Βιβλίο Πρακτικῶν τῶν Συνεδριάσεων τοῦ Δ.Σ., γ) τὸ Ἡμερολόγιο εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων περιθαλπομένων καὶ μεταβολῶν περιθαλψῆς τους, δ) τοὺς Ἀτομικοὺς φακέλους περιθαλπομένων πλήρως ἐνημερωμένους, οἱ ὁποῖοι περιέχουν καὶ καρτέλες φαρμακευτικῆς ἀγωγῆς καὶ διαίτας, ὅταν ὑπάρχει εἰδικὸς λόγος. Οἱ φάκελοι αὐτοὶ θὰ φυλάσσονται γιὰ μιὰ πενταετία ἀπὸ τὴν καθ' οἷονδῆποτε τρόπο ἀποχώρηση τοῦ περιθαλπομένου, ε) τὸ Βιβλίο ἀποβιούντων, στ) τὸ Μητρώο προσωπικοῦ τηρούμενο κατὰ κατηγορία προσωπικοῦ (Διοικητικό, Ἱατρικό, Νοσηλευτικό, Εἰδικὸ καὶ Βοηθητικό), τοῦ ὁποῖου ἢ σχετικὴ κατάσταση θεωρημένη ἀνά ἐξάμηνο ἀπὸ τὴν ἀρμόδια Διεύθυνση τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, θὰ ἀναρτᾶται στὸ γραφεῖο τῆς Διεύθυνσης.

2. Ἐπίσης τὸ Ἴδρυμα, ποὺ ἔχει ἰδίᾳ διαχείριση, τηρεῖ, μὲ τὴν μέριμνα τοῦ Διαχειριστοῦ-Λογιστοῦ, τὰ Διαχειριστικὰ αὐτοῦ βιβλία καὶ στοιχεῖα, σύμφωνα μὲ τὸ σύστημα τήρησης τῶν λογιστικῶν βιβλίων τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Νομικῶν Προσώπων, θεωρημένα γιὰ κάθε νόμιμη χρῆση ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Ἀλεξανδρουπόλεως, ἦτοι: α) τὸ Βιβλίο Ταμείου, στὸ ὁποῖο καταχωροῦνται κατὰ χρονολογικὴ σειρὰ καὶ μὲ λογιστικὴ τάξη ὅλα τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα τοῦ Ἰδρύματος, καθὼς καὶ τὰ ἀριθμημένα κατ' αὐξοῦντα ἀριθμὸν τριπλότυπα Γραμμάτια Εἰσπράξεων καὶ Ἐντάλματα Πληρωμῶν, β) τὸ Βιβλίο Κτηματολογίου, στὸ ὁποῖο καταγράφεται ὅλη ἡ ἀκίνητη περιουσία τοῦ Ἰδρύματος, γ) τὸ Βιβλίο Ὑλικοῦ (οἰκοσκευῆς καὶ ἐξοπλισμοῦ), στὸ ὁποῖο καταγράφεται ὅλη ἡ κινητὴ περιουσία αὐτοῦ, δ) τὸ Βιβλίο Ἀποθήκης Τροφίμων.

Ἄρθρο 8

Πόροι τοῦ Ἰδρύματος καὶ διάθεσή τους

1. Πόροι τοῦ Ἰδρύματος εἶναι: α) οἱ ἐκάστοτε ἐπιχο-

ρηγήσεις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως, καθώς και οἱ ὑπὲρ αὐτοῦ εἰσφορὲς τῶν Ἱερῶν Ἐνοριακῶν καὶ προσκυνηματικῶν Ναῶν καὶ τῶν Ἱερῶν Μονῶν τῆς περιφέρειας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, β) τόκοι ἀπὸ τὶς καταθέσεις τοῦ Ἰδρύματος καὶ πρόσσοδοι ἀπὸ τὴν ἀξιοποίηση τῆς κινητῆς καὶ ἀκίνητης περιουσίας αὐτοῦ, γ) κάθε ἄλλη πρόσσοδος, σύμφωνη μὲ τὸ Ὁρθόδοξο Χριστιανικὸ πνεῦμα, ποῦ προέρχεται ἀπὸ κάθε νόμιμη πηγή καὶ δὲν κατονομάζεται ρητὰ στὸν παρόντα Κανονισμό, δ) προαιρετικὲς εἰσφορὲς, σὲ εἶδος ἢ σὲ χρῆμα, φίλων τοῦ Ἰδρύματος, ε) δωρεές, ἐν ζωῇ ἢ αἰτία θανάτου κληρονομίες, κληροδοτήματα καὶ κληροδοσίες κινητῶν καὶ ἀκινήτων φυσικῶν ἢ νομικῶν προσώπων, στ) Κρατικὲς ἐπιχορηγήσεις, ἐπιχορηγήσεις ἐκ τῶν εἰδικῶν προγραμμάτων τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως, Ἐπιχορηγήσεις ἐκ μέρους τῆς Νομαρχιακῆς ἢ Τοπικῆς Αὐτοδιοίκησης, Ὁργανισμῶν καὶ ἄλλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, ἐπιχορηγήσεις ἐκ μέρους φυσικῶν προσώπων καὶ κάθε νόμιμη ἐπιχορήγηση, ζ) τὰ προσδιορισμένα ποσὰ τροφείων κατὰ μῆνα στὶς περιπτώσεις ποῦ ἡ καταβολὴ αὐτῶν προβλέπεται (εἴτε ἀπὸ τὰ ἴδια τὰ ὑπερήλικα ἄτομα ἐξ ἰδίων πόρων, εἴτε ἀπὸ τὰ ἀσφαλιστικὰ ταμεῖα τους, εἴτε ἀπὸ τὴν κοινωνικὴ κρατικὴ πρόνοια, εἴτε ἀπὸ τοὺς οἰκείους τους).

2. Οἱ ἀνωτέρω πόροι διατίθενται μὲ ἀπόφαση τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος γιὰ: α) τὴν διαμονή, διατροφή, ἰατροφαρμακευτικὴ καὶ κάθε ἐν γένει περίθαλψη καὶ φροντίδα τῶν περιθαλπομένων, β) τὴν ἀντιμετώπιση τῶν δαπανῶν συντήρησης, ἐπισκευῆς καὶ ἀνακαινίσεως τοῦ κτιριακοῦ συγκροτήματος καὶ τῶν δαπανῶν κοινοχρήστων, γ) τὴν ἀντιμετώπιση τῶν τρεχουσῶν δαπανῶν διοίκησης καὶ λειτουργίας τοῦ Ἰδρύματος, δ) τὴν προμήθεια τοῦ ἀπαιτούμενου ἐξοπλισμοῦ καὶ λοιπῶν κινητῶν περιουσιακῶν στοιχείων καὶ ἀναλώσιμων πρὸς κάλυψη τῶν σχετικῶν ἀναγκῶν, ε) τὶς ἀμοιβὲς καὶ τὶς ἀσφαλιστικὲς ἐργοδοτικὲς εἰσφορὲς τοῦ ὑπηρετοῦντος ἔμμισθου προσωπικοῦ σύμφωνα μὲ τὶς διατάξεις τῆς κειμένης νομοθεσίας, στ) τὴν ἀπόδοση κάθε ἄλλης ὀφειλῆς τοῦ Ἰδρύματος ποῦ ἀναγράφεται στὸν ἐγκεκριμένο Προϋπολογισμό καὶ τὴν κάλυψη κάθε ἄλλης δαπάνης ποῦ ἀποσκοπεῖ στὴν ἐπίτευξη τοῦ σκοποῦ τοῦ Ἰδρύματος.

Ἄρθρο 9

Τὸ παρὸν καταργεῖται μὲ ἀπόφαση τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου, κατόπιν αἰτιολογημένης ἀπόφασης τοῦ Δ.Σ. αὐτοῦ, γιὰ τὴν λήψη τῆς ὁποίας εἶναι ἀπαραίτητη ἡ ψῆφος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου, ὡς Προέδρου, ὅταν δὲν ἐκπληρώνει τὶς ἐκκλησιαστικὲς αὐτοῦ προϋποθέσεις καὶ τὴν ἀποστολὴ του, ὅταν παρεκκλίνει τοῦ σκοποῦ τοῦ ἢ καταστεῖ ἀνέφικτη ἡ λειτουργία του. Σὲ κάθε περίπτωση κατάργησης τοῦ Ἰδρύματος, κάθε κινητὸ ἢ ἀκίνητο περιουσιακὸ αὐτοῦ στοιχεῖο, καθώς και κάθε δικαίωμα καὶ ἀξίωση αὐτοῦ περιέρχεται στὸ Νομικὸ Πρόσωπο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως.

Ἄρθρο 10

Ὁ παρὼν κανονισμὸς τροποποιεῖται ἀπὸ τὴ Διαρκὴ Ἱερά Σύνοδο, κατόπιν αἰτιολογημένης ἀπόφασης τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος, γιὰ τὴν λήψη τῆς ὁποίας εἶναι ἀπαραίτητη ἡ ψῆφος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου, ὡς Προέδρου.

Ἄρθρο 11

Ὁ παρὼν κανονισμὸς ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ στὸ ἐπίσημο Δελτίο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρο 12

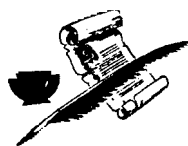
Ἀπὸ τὶς διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ τούτου προκαλεῖται δαπάνη εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως, τὸ ὕψος τῆς ὁποίας δὲν μπορεῖ νὰ προσδιορισθεῖ.

Ἀθήνα 28.8.2002

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

† Ὁ Σαλῶνων Θεολόγος

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἄρθρο 1

Ἄριθμ. Πρωτ. 389 Ἀθήνησι τῆ 7ῃ Ὀκτωβρίου 2002
Διεκπ. 1767

ΑΠΟΦΑΣΙΣ

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἔχουσα ὑπ' ὄψει:

1. Τίς ὑποχρεώσεις Τῆς πού ἀπορρέουν ἀπὸ τίς Εὐαγγελικὲς Ἐπιταγές, τοὺς Ἱεροὺς Κανόνες καὶ τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους πρὸς τὸ Χριστεπώνυμο τῆς Ἐκκλησίας πλήρωμα.

2. Τίς διατάξεις τῶν παραγράφων 4 τοῦ ἄρθρου 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ Νόμου 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

3. Τίς ὑφιστάμενες Κοινωνικὲς καὶ πνευματικὲς ἀνάγκες τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης.

4. Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 11/2001 Ἀπόφαση τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀναλήψεως τοῦ Χριστοῦ Σπετσῶν.

5. Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 62/55/25.1.2002 Πρόταση τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης κ. Ἐφραίμ.

6. Τὴν ἀπὸ 14.8.2002 Γνωμάτευση τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

7. Τὴν ἀπὸ 4.9.2002 Ἀπόφαση Αὐτῆς.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Τὴν σύσταση Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος μὲ τὴν ἐπωνυμία: «“ΣΤΕΓΗ ΑΓΑΠΗΣ” ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΣΠΕΤΣΩΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΥΔΡΑΣ, ΣΠΕΤΣΩΝ ΚΑΙ ΑΙΓΙΝΗΣ».

Ἡ συγκρότηση, ὀργάνωση καὶ λειτουργία τοῦ Ἰδρύματος τούτου διέπεται ἀπὸ τίς διατάξεις τοῦ κατωτέρω Κανονισμοῦ.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

**Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμία
«“ΣΤΕΓΗ ΑΓΑΠΗΣ” ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ ΤΟΥ
ΧΡΙΣΤΟΥ ΣΠΕΤΣΩΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ
ΥΔΡΑΣ, ΣΠΕΤΣΩΝ ΚΑΙ ΑΙΓΙΝΗΣ»**

Στὴν Ἑνορία Ἀναλήψεως τοῦ Χριστοῦ Σπετσῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης, συνιστᾶται Ἐκκλησιαστικὸ Ἰδρυμα μὲ τὴν ἐπωνυμία: «“ΣΤΕΓΗ ΑΓΑΠΗΣ” ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΣΠΕΤΣΩΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΥΔΡΑΣ, ΣΠΕΤΣΩΝ ΚΑΙ ΑΙΓΙΝΗΣ», τὸ ὁποῖο θὰ λειτουργεῖ ὡς ἐξηρητημένη Ὑπηρεσία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, αὐτοτελοῦς διαχείρισης, μὴ κερδοσκοπικοῦ χαρακτήρα καὶ τὸ ὁποῖο τελεῖ ὑπὸ τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἐποπτεία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Τὸ Ἰδρυμα θὰ στεγάζεται στὸ ἀκίνητο πού ἀνήκει στὴν Ἑνορία Ἀναλήψεως τοῦ Χριστοῦ καὶ εὐρίσκεται στὴν περιοχὴ «Ἅγιος Νεκτᾶριος».

Ἄρθρο 2

Σκοπὸς τοῦ Ἰδρύματος εἶναι ἡ λειτουργία κέντρου προστασίας καὶ περιθάλψεως τῶν συνανθρώπων μας τῆς τρίτης ἡλικίας, ὅσων ἔχουν ἀνάγκη καὶ ζητοῦν προστασία ἀπὸ τὴν ἐκκλησία νὰ βρῶσιν σ' αὐτὸ καταφυγὴ, σίτιση καθημερινή, ἰατροφαρμακευτικὴ καὶ κάθε ἄλλη περίθαλψη καὶ προστασία. Τὸ Ἰδρυμα θὰ δέχεται ἡλικιωμένα καὶ ἀποδεδειγμένα ἄπορα ἄτομα ἀπὸ τὴν περιοχὴ τοῦ Δήμου Σπετσῶν, καὶ ἐφ' ὅσον ὑπάρχει δυνατότητα καὶ ἀπὸ τὴν ὑπόλοιπη Μητροπολιτικὴ περιφέρεια, τὰ ὁποῖα θὰ ἀποτελοῦν τοὺς ἐσωτερικοὺς τροφίμους. Ἐπίσης σκοπὸς τοῦ Ἰδρύματος εἶναι ἡ ἀποστολὴ φαγητοῦ κατ' οἶκον, σὲ ὅσους δὲν δύνανται νὰ προσέρχονται στὸ Ἰδρυμα, καθὼς ἐπίσης καὶ ἡ προσφορὰ πνευματικῆς τροφῆς, ἀγάπης, συμπαραστάσεως καὶ ψυχαγωγίας, διὰ τῆς λειτουργίας εἰς τὸ Ἰδρυμα σχετικοῦ ἐντευκτηρίου καὶ βιβλιοθήκης.

Ἄρθρο 3

Τὸ Ἐκκλησιαστικὸ Ἰδρυμα διοικεῖται ἀπὸ ἑπταμελὲς Διοικητικὸ Συμβούλιο ὑπὸ τὴν Προεδρία τοῦ Μητροπολίτου Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης, ἀναπληρουμένου σὲ ὅλα τὰ καθήκοντά του ἀπὸ τὸν ἐκάστοτε Ἐφημέριον τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Χριστοῦ Σπετσῶν καὶ ἕξ (6) εὐσεβεῖς λαϊκοὺς, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ἀπὸ τοὺς ὁποῖους ἓνας νὰ εἶναι ἐκκλησιαστικὸς Σύμβουλος

τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ καὶ ἓνα μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἐνοριακοῦ Φιλοπτώχου Ταμείου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Ἀναλήψεως Χριστοῦ.

Ἡ θητεία τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἶναι τριετής, ἐκτὸς τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ ἀναπληρωτοῦ του, χωρὶς νὰ ἀποκλείεται ὁ ἐπαναδιορισμὸς μελῶν σ' αὐτό, ἐφ' ὅσον ἐπιδεικνύουν ἐξαιρετικὸ ζήλο καὶ φροντίδα γιὰ τὸ Ἴδρυμα.

Σὲ περίπτωση κενώσεως τῆς θέσεως τοῦ Ἐφημερίου, ἀναπληρωτοῦ Προέδρου τοῦ Ἰδρύματος, καθήκοντα προσωρινοῦ Ἀναπληρωτοῦ Προέδρου ἀσκεῖ ὁ προσωρινὸς Πρόεδρος τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου, ὀριζόμενος ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως μέχρι τοῦ διορισμοῦ νέου Ἐφημερίου.

Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο βρίσκεται σὲ ἀπαρτία ἐφ' ὅσον εἶναι παρόντες τὸ ἡμισυ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν, πλέον τοῦ ἑνός, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ Προέδρου. Ὁ Μητροπολίτης ἢ ὁ ἀναπληρωτῆς του, προεδρεύει τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὡς Ἐπόπτης τοῦ Ἰδρύματος, καὶ συγκαλεῖ αὐτὸ ἐκτάκτως γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση σοβαρῶν ζητημάτων.

Κατὰ τὴν πρώτη συνεδρίαση τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο ὀρίζει τὸν Γραμματέα καὶ τὸν Ταμία αὐτοῦ.

ἄρθρο 4

Τὸ Ἐκκλησιαστικὸ Ἴδρυμα ἐκπροσωπεῖται ἐνώπιον πάσης φύσεως Δικαστηρίων καὶ Δημοσίων Διοικητικῶν ἐν γένει ἀρχῶν, καθὼς καὶ στὶς συναλλαγές του μὲ φυσικὰ καὶ νομικὰ πρόσωπα, ἀπὸ τὸν Πρόεδρο τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὁ ὁποῖος ὑπογράφει τὰ πάσης φύσεως ἐγγράφα καὶ συμβάσεις καὶ τὸν ὁποῖον, ὅταν ἀπουσιάζει ἢ κωλύεται, τὸν ἀντικαθιστᾷ ὁ Ἀναπληρωτῆς Πρόεδρος τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου.

ἄρθρο 5

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ἢ ὁ Ἀναπληρωτῆς του συγκαλεῖ τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο σὲ συνεδρίαση καὶ προεδρεύει αὐτοῦ, προϊσταται στὶς ὑπηρεσίες του, ἀσκεῖ τὴν γενικὴ ἐποπτεία καὶ τὸν ἐλεγχὸ τῆς λειτουργίας του. Ἐκπροσωπεῖ τὸ Ἐκκλησιαστικὸ Ἴδρυμα ὅπως ἀναφέρεται στὸ προηγούμενο ἄρθρο καὶ

φροντίζει γιὰ τὰ συμφέροντα αὐτοῦ, σύμφωνα μὲ τὶς διατάξεις τῶν Νόμων καὶ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ καὶ μὲ τὶς ἀποφάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Παραγγέλλει μαζὶ μὲ τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τὴν πληρωμὴ τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ κάθε ἄλλη ἔκτακτη δαπάνη καὶ φροντίζει γιὰ τὴν τήρηση ἀκριβῶς τῶν διατάξεων ποῦ ἰσχύουν κάθε φορὰ καὶ ἀναφέρονται στὰ Ἰδρύματα.

Εἰσηγεῖται στὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τὰ θέματα ποῦ πρέπει νὰ συζητηθοῦν καὶ νὰ ληφθοῦν πάνω σὲ αὐτὰ ἀποφάσεις καὶ τὶς ἐκτελεῖ.

ἄρθρο 6

Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο ἔχει τὴν εὐθύνη τῆς καλῆς λειτουργίας τοῦ Ἰδρύματος, ἐποπτεύει στὸ προσωπικὸ καὶ τὸ διορίζει, ἐλέγχει τὴν διαχείριση καὶ καταρτίζει τὸν προϋπολογισμὸ καὶ ἀπολογισμὸ, στοὺς ὁποῖους καὶ ὑποβάλλει στὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο γιὰ ἐγκριση.

ἄρθρο 7

Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τοῦ Ἰδρύματος συντάσσει τὸν ἐσωτερικὸ κανονισμὸ λειτουργίας, ὁ ὁποῖος ἐγκρίνεται ἀπὸ τὸν Σεβ. Μητροπολίτη Ὑδρας Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης.

ἄρθρο 8

1. Οἱ πόροι τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος εἶναι: α) οἱ Κρατικὲς ἐπιχορηγήσεις, β) Μισθώματα ἀπὸ τυχόν ἀκίνητα, γ) εἰσφορές, δωρεές, κληρονομίες, κληροδοσίες, συντάξεις τῶν τροφίμων καὶ λοιπὲς πάσης φύσεως προσφορές, δ) προσφορὲς Συλλόγων, Σωματείων Σπετσῶν, ε) Ἐπιχορηγήσεις Γ.Φ.Τ. Μητροπόλεως, Ἱ. Ναῶν καὶ Ἱ. Μονῶν.

2. Οἱ πόροι τοῦ Ἰδρύματος διατίθενται: α) γιὰ τὴν διαβίωση τῶν τροφίμων καὶ τὴν ἰατρικὴ περίθαλψή τους, β) γιὰ δαπάνες καθαριότητος, γ) γιὰ τὴν συντήρηση καὶ τὸν ἐξωραϊσμὸ τοῦ κτιρίου, δ) γιὰ κάθε ἄλλη δαπάνη ἢ ὁποῖα προβλέπεται ἀπὸ τὸν προϋπολογισμὸ.

ἄρθρο 9

Ἡ λειτουργία τοῦ Ἰδρύματος στηρίζεται σὲ ἐθελοντική προσφορά καὶ ἐργασία φιλανθρώπων, δυναμένων νὰ λειτουργοῦν καὶ ὡς «Σύλλογος Φίλων τοῦ Ἰδρύματος», ὑπὸ τὴν ἐποπτεία καὶ τὶς ὁδηγίες τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

ἄρθρο 10

Τὸ Ἴδρυμα τηρεῖ τὰ κάτωθι βιβλία:

1. Βιβλίο πρακτικῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.
2. Βιβλίο Πρωτοκόλλου εἰσερχομένης καὶ ἐξερχομένης ἀλληλογραφίας.
3. Βιβλίο Ταμείου.
4. Διπλότυπα εἰσπράξεων καὶ ἐντάλματα πληρωμῆς.
5. Βιβλίο παραλαβῆς τροφίμων ἀποθήκης.
6. Βιβλίο ἀκινήτων καὶ κινητῶν περιουσιακῶν στοιχείων.

ἄρθρο 12

Τὸ Ἴδρυμα ἔχει δική του σφραγίδα ἢ ὁποία φέρει στὸ μέσο τὴν εἰκόνα τῆς Θείας Ἀναλήψεως καὶ σὲ κύκλο τὶς λέξεις ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΥΔΡΑΣ, ΣΠΕΤΣΩΝ καὶ ΑΙΓΙΝΗΣ «ΣΤΕΓΗ ΑΓΑΠΗΣ» ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΘΕΙΑΣ ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ ΣΠΕΤΣΩΝ.

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ἄρθρο 13

Κατ' ἔτος, καὶ μὲ τὴν φροντίδα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, θὰ τελεῖται Ἱερὸ Μνημόσυνο ὑπὲρ τῶν ψυχῶν τῶν ἀοιδίμων δωρητῶν καὶ εὐεργετῶν τοῦ Ἰδρύματος.

ἄρθρο 14

Γιὰ ὁποιοδήποτε θέμα, τὸ ὁποῖο δὲν προβλέπεται ἀπὸ τὸν παρόντα Κανονισμό γιὰ τὴ διοίκηση καὶ διαχείριση τοῦ Ἰδρύματος ἀποφασίζει ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης σὲ συνεργασία μὲ τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο.

ἄρθρο 15

Ἡ διάρκεια λειτουργίας τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος εἶναι ἐπ' ἀόριστον. Καταργεῖται μὲ ἀπόφαση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὕστερα ἀπὸ ἀπόφαση τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἐνοριακοῦ Ναοῦ τῆς Θείας Ἀναλήψεως Σπετσῶν καὶ ἐγκριση τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης, ἢ ὁποία δημοσιεύεται στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Σὲ περίπτωση κατάργησής του ἢ περιοσίᾳ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ἰδρύματος περιέχεται στὴν ἰδιοκτησία τοῦ Ἐνοριακοῦ Ναοῦ τῆς Θείας Ἀναλήψεως τοῦ Χριστοῦ.

ἄρθρο 16

Ὁ παρῶν Κανονισμὸς τροποποιεῖται ἀπὸ τὴ Διαρκὴ Ἱερὰ Σύνοδο, κατόπιν αἰτιολογημένης ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος, γιὰ τὴν λήψη τῆς ὁποίας εἶναι ἀπαραίτητη ἢ ψήφος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου, ὡς Προέδρου.

ἄρθρο 17

Ὁ παρῶν Κανονισμὸς ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του στὸ ἐπίσημο Δελτίο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

ἄρθρο 18

Ἀπὸ τὶς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ τούτου προκαλεῖται δαπάνη σὲ βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀναλήψεως Χριστοῦ Σπετσῶν, τὸ ὕψος τῆς ὁποίας δὲν μπορεῖ νὰ προσδιορισθεῖ.

Ἀθήνα 4 Σεπτεμβρίου 2002

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ, Πρόεδρος
 Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς
 † Ὁ Σαλῶνων Θεολόγος

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἄριθμ. Πρωτ. 3484 Ἀθήνησι τῇ 15ῃ Ὀκτωβρίου 2002
Διεκπ. 1805

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ὑπ' ἀριθμ. 152/2002 **«Περὶ Συστάσεως Ἀνωτάτης Ἐλεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς** **Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος»**

Ἔχουσα ὑπ' ὄψει:

1. Τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 1 παρ. 4, 3, 4 περ. ε & στ, 9 παρ. 2 καὶ 46 παρ. 2 τοῦ Νόμου 590/1977 «Περὶ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (Φ.Ε.Κ. Α' τ. 146/1977),
2. Τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 52 παρ. 2 τοῦ Νόμου 2778/1999 (Φ.Ε.Κ. Α' τ. 295/1999),
3. Τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 1, 2, 3, 7, 10 καὶ 16 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 100/1998 Κανονισμοῦ «Περὶ συστάσεως Ἐκκλησιαστικῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας Οἰκονομικῶν (Ε.Κ.Υ.Ο.)» (Φ.Ε.Κ. Α' 261/1998),
4. Τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 1 παρ. 4, 7 παρ. 1 περ. β', γ', δ' καὶ 16 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 125/1999 Κανονισμοῦ «Περὶ ἐσωτερικῆς διαρθρώσεως, λειτουργίας καὶ συστάσεως θέσεων προσωπικοῦ τῆς Ε.Κ.Υ.Ο.» (Φ.Ε.Κ. Α' τ. 135/1999),
5. Τὰς ἀπὸ 11.12.2001 καὶ 27.08.2002 Ἀποφάσεις τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου,
6. Τὴν ἀπὸ 9.10.2002 Ἀπόφασιν Αὐτῆς,

ΨΗΦΙΖΕΙ

Τὸν ὑπ' ἀριθμ. 152/2002 Κανονισμὸν ἔχοντα οὕτω:

Ἄρθρον 1

Σύστασις τῆς Ἀνωτάτης Ἐλεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (Α.Ε.Ε.Ε.Ε.) καὶ σκοποὶ αὐτῆς

Συνιστᾶται Ἀνωτάτη Ἐλεγκτικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μὲ σκοπὸν:

α. τὸν ἔλεγχον τῶν συμβάσεων διὰ ποσὰ ἄνω τῶν τριακοσίων χιλιάδων (300.000€) ΕΥΡΩ, τὰς ὁποίας συνάπτουν αἱ Ὑπηρεσίαι καὶ οἱ Ὄργανισμοὶ ποῦ ὑπάγονται εἰς τὴν Δ.Ι.Σ.,

β. τὴν ἐπίλυσιν ἀνακουπτόντων κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὡς ἄνω συμβάσεων ζητημάτων, τὰ ὁποῖα τίθενται ὑπ' ὄψιν τῆς, καὶ

γ. τὴν ἐξέτασιν τῶν ἐνστάσεων κατὰ τῶν Πορισμάτων τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιθεωρήσεως καὶ τῶν Αἰτήσεων Ἀναθεωρήσεως κατὰ καταλογιστικῶν πράξεων τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἐπιθεωρητῶν (Ἄρθ. 56 παρ. 12 Ν. 2362/1995 καὶ ἄρθ. 19 παρ. 4 καν. 100/1998).

Ἄρθρον 2

Σύνθεσις τῆς Ἀνωτάτης Ἐλεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Ἡ Α.Ε.Ε.Ε.Ε. εἶναι ἐπταμελὴς καὶ διορίζεται διὰ Πράξεως τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου. Ἀπαρτίζεται ἐκ προσωπικότητων, ἔχουσῶν ἐμπειρίαν καὶ εἰδικὰς γνώσεις νομικῶν, οἰκονομικῶν καὶ τεχνικῶν ἐπιστημῶν, ἰδίᾳ δὲ ἐξ ἐπιτίμων δικαστικῶν λειτουργῶν Ἀνωτάτων Δικαστηρίων, ἐν ἐνεργείᾳ ἢ ἐπιτίμων μελῶν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, δικηγόρων, οἰκονομολόγων καὶ διπλωματούχων μηχανικῶν, μελῶν τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ θητεία τῆς Ἐπιτροπῆς ὀρίζεται τετραετῆς δυναμένη νὰ ἀνανεωθῇ.

Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς ὀρίζεται ὁ κατὰ βαθμὸν ἀνώτερος ἐπίτιμος δικαστικὸς λειτουργὸς καὶ ἐπὶ ἰσοβάθμων ὁ ἀρχαιότερος, ὅπως καὶ κατὰ τὴν συμμετοχὴν τῶν εἰς τοὺς δικαστικοὺς σχηματισμοὺς.

Ἀντιπρόεδρος ὀρίζεται ὁ ἀμέσως ἐπόμενος δικαστικὸς λειτουργός.

Εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν μετέχει καὶ γραμματεὺς, ἐπιφορτισμένος μὲ τὴν τήρησιν τῶν Πρακτικῶν, ὀριζόμενος ἐκάστοτε ὑπὸ τῆς Ε.Κ.Υ.Ο.

Ἄρθρον 3

Λειτουργία τῆς Α.Ε.Ε.Ε.Ε.

1. Ἡ Α.Ε.Ε.Ε.Ε. εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτία παρόντων τουλάχιστον πέντε (5) μελῶν αὐτῆς.

2. Αἱ ἀποφάσεις αὐτῆς λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν, ἐν ἰσοψηφίᾳ ὑπερισχύει ἡ ψήφος τοῦ Προέδρου. Ἡύξημένη πλειοψηφία τουλάχιστον ἐκ πέντε ψήφων ἀπαιτεῖται σχετικῶς μὲ τὰς δικαιοπραξίας ὁσάκις:

α. εἴτε ἡ διάρκεια αὐτῶν ὑπερβαίνει τὰ δώδεκα (12)

έτη καὶ τὸ ποσὸν τῶν τριακοσίων χιλιάδων (300.000) Εὐρὼ ἐτησίως.

β. εἴτε τὸ ποσὸν αὐτῶν ὑπερβαίνει τὸ ἐν ἑκατομμύριον (1.000.000) Εὐρὼ.

3. Εἰσηγηταὶ ἐπὶ τῶν τιθεμένων εἰς τὴν Α.Ε.Ε.Ε.Ε. θεμάτων κατὰ περίπτωσιν εἶναι:

α. ὁ Διευθυντὴς τῆς Ε.Κ.Υ.Ο. ἢ ὁ ὑπ' αὐτοῦ ὀριζόμενος ἀρμόδιος ὑπηρεσιακὸς παράγων,

β. οἱ ἐπὶ κεφαλῆς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπηρεσιῶν, τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν Δ.Ι.Σ.,

γ. οἱ Πρόεδροι ἢ οἱ Διευθύνοντες Σύμβουλοι τῶν ἰδρυθεισῶν ἢ ἰδρυθησομένων Α.Ε., ὑπὸ τῆς Δ.Ι.Σ. ἢ τῆς Ε.Κ.Υ.Ο.

ἄρθρον 4

Ἀρμοδιότητες τῆς Α.Ε.Ε.Ε.Ε.

Ἡ Α.Ε.Ε.Ε.Ε. ἔχει τὰς ἀκολουθούσας ἀρμοδιότητας:

1. Ἀποφαίνεται ἐπὶ τῆς νομιμότητος τῶν πράξεων ἀγορᾶς, διαθέσεως, μισθώσεως καὶ ἀξιοποιήσεως ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας, περὶ τῶν ὁποίων ὑπάρχει ἡ ἀπόφασις τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς (Δ.Ε.) τῆς Ε.Κ.Υ.Ο. ἢ τῶν Ὁργάνων τῶν Διοικούντων τὰς Ἐκκλησιαστικὰς Ὑπηρεσίας ποὺ ὑπάγονται εἰς τὴν Δ.Ι.Σ. ἢ τῶν Δ.Σ. τῶν Ἐταιρειῶν τοῦ ἄρθρου 52 παρ. 2 τοῦ Ν. 2778/1999, ἐφ' ὅσον ἡ συνολικὴ προϋπολογισθεῖσα δαπάνη ἢ τὸ ἔσοδον δι' ἐκάστην ὑπερβαίνει τὸ ποσὸν τῶν τριακοσίων χιλιάδων (300.000) Εὐρὼ.

2. Αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς ἔχουν ὡς συνέπειαν, αἱ μὲν θετικαὶ νὰ ἄγουν εἰς τελείωσιν τῶν ἀποφάσεων τῆς Δ.Ε. τῆς Ε.Κ.Υ.Ο., μετὰ τὴν ἐγκρισίν των ὑπὸ τῆς Δ.Ι.Σ., αἱ δὲ ἀρνητικαί, ἐγκρινόμεναι ὑπὸ τῆς Δ.Ι.Σ. νὰ ἄγουν εἰς διακοπὴν τῆς συνθέτου διοικητικῆς διαδικασίας.

3. Ἡ Δ.Ι.Σ., ἢ Δ.Ε. τῆς Ε.Κ.Υ.Ο. καὶ τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὸ ἄρθρον 3 παράγραφον 3 τοῦ παρόντος, Διοικητικὰ ὄργανα, δύνανται νὰ ἀναπέμπουν πρὸς τὴν Α.Ε.Ε.Ε.Ε., πρὸς ἐπανεξέτασιν συγκεκριμένων ζητημάτων, ἐφ' ὅσον προκύπτουν νέα στοιχεῖα μὴ προβληθέντα καὶ μὴ ληφθέντα ὑπ' ὄψιν ἀπὸ τὴν Α.Ε.Ε.Ε.Ε. ἰδίως, προβληθέντα καὶ μὴ ληφθέντα ὑπ' ὄψιν ἀπὸ τὴν Α.Ε.Ε.Ε.Ε. ἰδίως, ἐν περιπτώσει ἀρνητικῶν ἀποφάσεων αὐτῆς. Ἡ ἐπανεξέτασις ὑπὸ τῆς Α.Ε.Ε.Ε.Ε. ἔχει τὰς συνέπειας τῆς προηγουμένης παραγράφου.

4. Ἀποφαίνεται ἐπὶ τῶν τιθεμένων ὑπ' ὄψιν αὐτῆς, ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω ἀρμοδίων Ἐκκλησιαστικῶν Διοικητικῶν Ὁργάνων, ἐρωτημάτων ἢ τεχνικῶν ζητημάτων, κατὰ τὴν πορείαν τῆς ἐκτελέσεως τῶν συμβάσεων.

5. Ἀποφαίνεται τελειωτικῶς ἐπὶ παραπόνων ἢ ἀντιρρήσεων ἐπὶ ἐκθέσεων ἐλέγχου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἐπιθεωρητῶν.

6. Ἀποφαίνεται τελειωτικῶς ἐπὶ ἐπικειμένης ἐκδόσεως καταλογιστικῆς Πράξεως τῆς Δ.Ι.Σ. ἢ τοῦ Δ.Σ. ἄλλου ἐκκλησιαστικοῦ νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, τελοῦντος ὑπὸ τὸν ἐλεγχον ἢ τὴν ἐποπτεῖαν τῆς Δ.Ι.Σ., κατὰ ἐλλειμματικῶν ἐκκλησιαστικῶν δημοσίων ὑπολόγων.

7. Ἀποφαίνεται τελειωτικῶς ἐπὶ αἰτήσεων ἀναθεωρήσεως κατὰ καταλογιστικῶν πράξεων τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἐπιθεωρητῶν (ἄρθρον 56 παρ. 12 Ν. 2362/1995 καὶ 19 παρ. 4 Καν. 100/98).

8. Ἡ αἴτησις παραπόνων ἢ ἀναθεωρήσεως εἰσάγεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν μὲ ἠτιολογημένην εἰσήγησιν τοῦ Προϊσταμένου τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιθεωρήσεως. Ἡ Ἐπιτροπὴ δύναται νὰ ζητῇ διευκρινίσεις ἀπὸ τὸν Ἐκκλησιαστικὸν Ἐπιθεωρητὴν, ὅστις συνέταξε τὴν Ἐκθεσιν τῆς ὁποίας ζητεῖται ἀναθεώρησις ἢ καθ' ἧς ὑπεβλήθησαν παράπονα.

ἄρθρον 5

Τελείωσις τῶν Συμβάσεων

1. Αἱ συμβάσεις περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 1 τοῦ παρόντος, παράγουν ἔννομες συνέπειες ἀπὸ τῆς τελικῆς ἐγκρίσεώς των ὑπὸ τῆς Δ.Ι.Σ.

2. Συμβάσεις αἱ ὁποῖαι ἀφοροῦν εἰς τὴν διοίκησιν, διαχείρισιν καὶ ἀξιοποίησιν τῆς κατ' ἄρθρον 46 τοῦ Ν. 590/1977 ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας ὑπογράφονται: α) ὅσον ἀφορᾷ μὲν εἰς τὴν ὑποκειμένην εἰς τὴν διαχείρισιν τῆς Ε.Κ.Υ.Ο. περιουσίαν εἴτε ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δ.Ι.Σ. εἴτε ὑπὸ τῶν καθ' ὕλην ἀρμοδίων ὀργάνων τῆς Ε.Κ.Υ.Ο. (ἄρθρ. 8 παρ. 5 καὶ ἄρθρ. 10 παρ. 4 τοῦ Κανονισμοῦ 100/98), β) ὅσον ἀφορᾷ δὲ εἰς τὴν περιουσίαν τὴν ἀνήκουσαν εἰς τὰ λοιπὰ Ἐκκλησιαστικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ὑπὸ τῶν νομίμων ἐκπροσώπων τοῦ οἰκείου Ἐκκλησιαστικοῦ Νομικοῦ Προσώπου.

Άρθρον 6

Σκοπιμότης και νομιμότης συμβάσεων

1. Η σκοπιμότης τῆς ἐπιλογῆς των, ἐν ἄρθρῳ 4 παρ. 1 τοῦ παρόντος, δραστηριοτήτων ἐκφεύγει τῆς ἀρμοδιότητος τῆς Α.Ε.Ε.Ε.Ε.

2. Ἀντικείμενον εὐθύνης καὶ ἐξετάσεως τῆς Α.Ε.Ε.Ε.Ε. ἀποτελεῖ ἡ νομιμότης ὡς πρὸς τὴν τήρησιν τῶν ἐκάστοτε ἰσχυόντων νόμων καὶ τῶν κανονισμῶν τῆς Ἐκκλησίας.

Άρθρον 7

Πᾶσα ἐτέρα διάταξις ἀντιτιθεμένη εἰς τὸν παρόντα Κανονισμὸν καταργεῖται ἅμα τῇ δημοσιεύσει αὐτοῦ.

Άρθρον 8

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἀρχίζει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸ Ἐπίσημον Δελτίον «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Άρθρον 9

Ἀπὸ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ προκαλεῖται δαπάνη εἰς βάρος τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος περὶ τὸ ἐτήσιον, κατ' ἐλάχιστον, ποσὸν τῶν δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) Εὐρώ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9ῃ Ὀκτωβρίου 2002

Ὁ Πρόεδρος

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

† Ὁ Σαλῶνων Θεολόγος

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Άριθμ.

Πρωτ. 3519
Διεκπ. 1822

Ἀθήνησι τῇ 16ῃ Ὀκτωβρίου 2002

ΠΡΑΞΙΣ ΕΠΑΝΥΠΑΓΩΓΗΣ ΤΗΣ ΕΝΟΡΙΑΣ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΛΕΩΦΟΡΟΥ ΣΥΓΓΡΟΥ (ΑΓΙΟΣ ΣΩΣΤΗΣ) ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΕΡΑΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΝ ΝΕΑΣ ΣΜΥΡΝΗΣ.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἔχουσα ὑπ' ὄψει:

1. Τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος»,

2. Τὴν ἀπὸ 12.10.2001 Ἀπόφασιν Αὐτῆς (Φ.Ε.Κ. 130/τ.Β'/7.2.2002),

3. Τὴν ἀπὸ 7.10.2002 πρότασιν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου,

4. Τὴν ἀπὸ 7.10.2002 Ἀπόφασιν Αὐτῆς,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Ἀνακαλεῖ τὴν ἀπὸ 12.10.2001 Ἀπόφασιν Αὐτῆς δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ Φ.Ε.Κ. 130 (τ.Β') τῆς 7.2.2002 καὶ ἡ Ἐνορία Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Λεωφόρου Συγγροῦ (Ἅγιος Σώστης) τῆς Νομαρχίας Ἀθηνῶν τοῦ Νομοῦ Ἀττικῆς, ἐπανυπάγεται εἰς τὴν Ἱεράν Μητρόπολιν Νέας Σμύρνης.

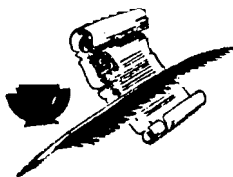
Ἡ παροῦσα νὰ δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἀθήνησι τῇ 7ῃ Ὀκτωβρίου 2002

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

† Ὁ Σαλῶνων Θεολόγος

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἄριθμ. Πρωτ. 2383 Ἀθήνησι τῆ 22α Ὀκτωβρίου 2002
Διεκπ. 1853

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 154/2002 «ΠΕΡΙ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΤΡΙΚΚΗΣ ΚΑΙ ΣΤΑΓΩΝ».

Λαβοῦσα ὑπ' ὄψει:

1. Τὴν διάταξιν τῆς παραγρ. 5, ἄρθρου 45 τοῦ Νόμου 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος»,
2. Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 592/27.6.2002 Πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Τρίκκης καὶ Σταγῶν κ. Ἀλεξίου.
3. Τὴν ἀπὸ 2.9.2002 Γνωμάτευσιν τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.
4. Τὴν ἀπὸ 4.9.2002 Ἀπόφασιν τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου.
5. Τὴν ἀπὸ 9.10.2002 Ἀπόφασιν Αὐτῆς.

Ψ Η Φ Ι Ζ Ε Ι

Τὸν ὑπ' ἀριθμ. 154/2002 Κανονισμόν ἔχοντα οὕτω:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α' ΣΥΣΤΑΣΙΣ – ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΗ ΕΠΩΝΥΜΙΑ – ΕΔΡΑ – ΣΦΡΑΓΙΣ – ΣΚΟΠΟΙ

Ἄρθρον 1

1. Παρὰ τῆ Ἱερᾶ Μητροπόλει Τρίκκης καὶ Σταγῶν συνιστᾶται ἰδιαιτέρα ὑπηρεσία ὑπὸ τὴν διακριτικὴν ἐπωνυμίαν: «Ἐκκλησιαστικὸν Βυζαντινὸν Μουσεῖον Ἱερᾶς Μητροπόλεως Τρίκκης καὶ Σταγῶν» ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ οἰκείου Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Ὁργανοῦται ἡ ὑπηρεσία αὕτη τοῦ Μουσείου καὶ λειτουργεῖ κατὰ τὸν παρόντα Κανονισμόν, στεγάζεται δὲ καὶ λειτουργεῖ εἰς τὸ οἰκεῖον Ἐπισκοπεῖον, καὶ εἰς ἰδιαιτερον χώρον, κατάλληλον διὰ τὰς δραστηριότητάς της.
2. Ἡ ὡς εἴρηται Ὑπηρεσία τοῦ Βυζαντινοῦ Μουσείου,

ἀποτελοῦσα κλάδον τοῦ ἐνιαίου διοικητικοῦ φορέως τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ὑπάγεται, ὡς εἰκός, εἰς τὸ νομικὸν πρόσωπον αὐτῆς, ἡ δὲ πάσης φύσεως περιουσία της, ἥτις διακρίνεται μόνον κατὰ χρῆσιν, κατὰ πλήρη κυριότητα, νομὴν καὶ κατοχὴν εἰς τὸ ὡς ἄνω Νομικὸν Πρόσωπον.

3. Ἐδρα τοῦ Μουσείου εἶναι ἡ Ἐδρα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

4. Τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Βυζαντινὸν Μουσεῖον δύναται νὰ λειτουργεῖ παραρτήματα καὶ εἰς Ἱεροὺς Ναοὺς καὶ Μονὰς ἢ ἄλλους χώρους τῆς πόλεως τῶν Τρικάλων ἢ τῆς Μητροπολιτικῆς Περιφέρειας.

6. Τὸ Μουσεῖον ἔχει ἴδιαν σφραγίδα μὲ δύο ἐπάλληλους κύκλους, ἡ ὁποία φέρει εἰς τὸ κέντρον τὴν εἰκόνα τοῦ Πολιοῦχου τῆς Πόλεως Τρικάλων ΑΓΙΟΥ ΒΗΣΣΑΡΙΩΝΟΣ. Εἰς μὲν τὸν ἐξωτερικὸν κύκλον ἀναγράφονται αἱ λέξεις: «ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΤΡΙΚΚΗΣ ΚΑΙ ΣΤΑΓΩΝ», εἰς δὲ τὸν ἐσωτερικὸν κύκλον αἱ λέξεις: «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ».

Ἄρθρον 2

1. Οἱ σκοποὶ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Βυζαντινοῦ Μουσείου εἶναι, γενικῶς καὶ εἰδικῶς, ὅμοιοι καὶ τῆς αὐτῆς φύσεως, πρὸς τοὺς σκοποὺς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, δηλονότι κάθε σκοπὸς εἶναι, προεχόντως, χριστιανικός, θρησκευτικός, πνευματικός, πολιτιστικός καὶ κοινωνικός καὶ ἀποβλέπει εἰς τὴν προβολήν, στερέωσιν, τόνωσιν καὶ ἐξύψωσιν τῆς Ὁρθοδόξου Χριστιανικῆς πίστεως, λατρείας, καὶ φρονήματος τῶν πιστῶν καὶ παντὸς ἐνδιαφερομένου.

2. Εἰδικώτεροι σκοποὶ καὶ μέσα πραγματοποιήσεως τῶν σκοπῶν εἶναι:

α) Ἡ εἰς ἐνιαῖον χώρον ἢ χώρους συγκέντρωσης καὶ διαφύλαξίς των, ἀποκλειστικῆς κυριότητος, νομῆς καὶ κατοχῆς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, Ἱερῶν Σκευῶν, Ἀμφίων, Λειτουργικῶν βιβλίων, Ἱερῶν Εἰκόνων, Ἐγγράφων καὶ πάσης φύσεως ἱερῶν ἀντικειμένων Βυζαντινῆς Ἐκκλησιαστικῆς Περιόδου ἢ καὶ μεταγενεστέρως τοιαύτης.

β) Ἡ συγκέντρωσης καὶ διαφύλαξις παρομοίων ἀντικειμένων, τὰ ὁποία ἔχουν Ἐκκλησιαστικὴν, Χριστιανικὴν, Θρησκευτικὴν, Πνευματικὴν, Πολιτιστικὴν ἱστορικὴν καὶ Ἀρχαιολογικὴν ἀξίαν καὶ ἀνήκουν κατὰ πλήρη κυ-

ριότητα, νομὴν καὶ κατοχὴν, εἰς τὴν Ἱερὰ Μητρόπολιν.

γ) Ὅμοιως ἢ συγκέντρωσις καὶ διαφύλαξις ὁμοίων πρὸς τὰ ἀνωτέρω ἀντικειμένων, τὰ ὅποια ἤθελον νομίμως ἀφιερωθῆ, δωρηθῆ, παραχωρηθῆ, ἀγορασθῆ ἢ καθ' οἰονδήποτε ἄλλον νόμιμον τρόπον περιέλθῃ εἰς τὴν κυριότητα, νομὴν καὶ κατοχὴν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

δ) Ἡ ἐκθεσις, ἀνάδειξις, παρουσιάσις καὶ προβολὴ τῶν ἀνωτέρω ἀντικειμένων εἰς τοὺς πιστοὺς, μελετητὰς, ἐπιστήμονας καὶ εἰς τοὺς ἔχοντας πραγματικὸν ἐνδιαφέρον διὰ τὰ ἀντικείμενα αὐτά.

ε) Ἡ συντήρησις καὶ διαφύλαξις τῶν ἄνω ἀντικειμένων κατὰ τὸν καταλληλότερον τρόπον, ἰδίως δι' ἐπιστημονικῶν μεθόδων καὶ μέσων παρὰ ἐξειδικευμένων προσώπων.

στ) Ἡ ὀργάνωσις ἐκδηλώσεων, πραγματοποιήσις ἐκδόσεων, ὡς καὶ πάσα ἄλλη δραστηριότης σχετιζομένη πρὸς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν, θρησκευτικὴν, πνευματικὴν καὶ ἐν γένει πολιτιστικὴν κληρονομίαν τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας καὶ περιοχῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄
ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ – ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Ἄρθρον 3

1. Ἡ ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ νομικοῦ προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Τρίκκης καὶ Σταγῶν Ὑπηρεσία τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Βυζαντινοῦ Μουσείου διοικεῖται ἀπὸ πενταμελῆ Διοικητικὴν Ἐπιτροπὴν (Δ.Ε.), διοριζομένην ὑπὸ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου διὰ Πράξεως Αὐτοῦ, ἐπὶ τριετῆ θητεία, δυναμένη νὰ ἀνανεωθῆ. Τὸ ἀξίωμα εἶναι τιμητικὸν καὶ ἄμισθον.

2. Μέλη τῆς Δ.Ε. διορίζονται κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ ἐξ εὐύπολῆπτων πολιτῶν τῆς πόλεως Τρικάλων ἢ τῆς Μητροπολιτικῆς Περιφερείας Τρίκκης καὶ Σταγῶν, διακρινόμενοι διὰ τὴν χριστιανικὴν των εὐσέβειαν, πνευματικὸν τρόπον ζωῆς, τὴν εὐαισθησίαν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον των διὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ ὡς ἄνω ἔργου.

3. Ἡ Δ.Ε. τελεῖ ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐποπτεῖαν, τὰς ὁδηγίας καὶ συμβουλὰς τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου ἢ τοῦ ἀναπληρωτοῦ του, εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου της.

4. Πρόεδρος τῆς Δ.Ε. τυγχάνει ὁ ἐκάστοτε Μητροπολίτης Τρίκκης καὶ Σταγῶν, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ ἐκάστοτε ὀριζομένου ἀναπληρωτοῦ του κληρικοῦ. Κατὰ

τὴν πρώτην συνεδρίαν διορίζονται παρὰ τοῦ Προέδρου ὁ Γραμματεὺς καὶ ὁ Ταμίας τῆς Δ.Ε.

5. Ἡ ιδιότης τοῦ μέλους τῆς Ἐπιτροπῆς δὲν ἀποτελεῖ κώλυμα διὰ τὴν συμμετοχὴν εἰς ἄλλην Ἐπιτροπὴν, ἢ διὰ τὴν προσφορὰν ἄλλως πῶς ὑπηρεσίας εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν.

6. Ὁ Μητροπολίτης δύναται νὰ παύει καὶ νὰ ἀντικαθιστᾷ τὰ μέλη τῆς Δ.Ε. κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θητείας των καὶ κατὰ τὴν κρίσιν του.

Ἄρθρον 4

1. Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης ὡς Πρόεδρος τῆς Δ.Ε. ἔχει τὴν εὐθύνην ὅλης τῆς λειτουργίας τοῦ Μουσείου καὶ συντονίζει τὰ μέλη τῆς Δ.Ε. πρὸς ὑλοποιήσιν τῶν σκοπῶν αὐτοῦ. Ἐκπροσωπεῖ τὸ Μουσεῖον ἐνώπιον πάσης Διοικητικῆς, Δικαστικῆς καὶ Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς καὶ ἐνώπιον παντὸς τρίτου. Συγκαλεῖ τὴν Δ.Ε. εἰς συνεδρίασιν, ὀρίζων τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τῶν θεμάτων, διευθύνει τὰς κατ' αὐτὰς συζητήσεις καὶ ὑπογράφει μετὰ τοῦ Γραμματέως τὰ ἐγγράφα, τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων καὶ ἀποφάσεων τῆς Δ.Ε. Λαμβάνει γνῶσιν ὄλων τῶν εἰσερχομένων ἐγγράφων τῶν προοριζομένων διὰ τὸ Μουσεῖον, ὑπογράφει μετὰ τοῦ Γραμματέως ὄλην τὴν ἀλληλογραφίαν αὐτοῦ καὶ μετὰ τοῦ Ταμίου τὰ οικονομικῆς φύσεως ἐγγράφα καὶ ἐν γένει μεριμνᾷ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ τούτου καὶ τῶν ἀποφάσεων τῆς Δ.Ε.

2. Ἡ Δ.Ε. συνέρχεται τακτικῶς μὲν δις τοῦ μηνός, ἐκτάκτως δὲ ὡσάκις παρίσταται ἀνάγκη, κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Προέδρου ἢ τοῦ ἀναπληροῦντος αὐτὸν ἢ κατόπιν κοινῆς αἰτήσεως τριῶν ἐκ τῶν λοιπῶν μελῶν αὐτῆς πρὸς τὸν Πρόεδρον, ὁ ὁποῖος καὶ ἀποφασίζει σχετικῶς.

3. Ἡ κατὰ τὴν πρώτην παράγραφον ἐκπροσώπησις τοῦ Μουσείου δύναται νὰ ἀνατεθῆ καὶ εἰς οἰονδήποτε ἄλλο μέλος τῆς Δ.Ε. δι' ἀποφάσεως αὐτῆς κατόπιν σχετικῆς προτάσεως τοῦ Προέδρου.

4. Ἡ Δ.Ε. εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτία καὶ ἀποφασίζει ἐγκύρως, ὅταν παρίστανται ὅπωςδῆποτε ὁ Πρόεδρος (καὶ κωλυομένου τούτου ὁ ἀναπληρωτῆς του) καὶ δύο ἐκ τῶν ἐτέρων μελῶν της. Αἱ ἀποφάσεις καὶ αἱ προσήκουσαι λύσεις τῶν ἐκάστοτε ζητημάτων, εἰ δυνατόν, λαμβάνονται ὁμοφώνως, ἄλλως κατὰ πλειοψηφίαν τῶν παρόντων

μελῶν. Εἰς περίπτωσιν ἰσοψηφίας τὸ θέμα ἐπανερχεται εἰς συζήτησιν τὴν ἀμέσως ἐπομένην τακτικὴν ἢ ἔκτακτον συνεδρίαν τῆς Δ.Ε. καὶ εἰς περίπτωσιν ἐκ νέου ἰσοψηφίας ὑπερισχύει ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου. Διὰ τὰς ἀποφάσεις τηροῦνται τὰ σχετικὰ πρακτικά, ἡ δὲ γνώμη τῆς μειοψηφίας καταχωρίζεται ὑποχρεωτικῶς ἐν συνόψει.

5. Ὁ οἰκεῖος Μητροπολίτης δύναται, ἰδιαιτέρως εἰς δύσκολα ἐπιστημονικὰ ἢ τεχνικὰ θέματα, τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦν εἰδικὰς γνώσεις, ν' ἀναθέτῃ, κατὰ τὴν κρίσιν του, εἰς ἕτερον πρόσωπον τὴν ἐκφορὰν γνώμης καὶ προτάσεων ἐπὶ τοῦ ζητήματος πρὸς ὑποβοήθησιν τῆς Ἐπιτροπῆς.

ἄρθρον 5

1. Ὁ Ἀντιπρόεδρος, ὃν ὀρίζει ἐκ τῶν μελῶν τῆς Δ.Ε. ὁ Πρόεδρος, ἀναπληροῖ τὸν Πρόεδρον ἀπόντα ἢ κωλύμενον, εἰς ὅλας τὰς ὡς ἄνω ἀρμοδιότητας καὶ ἐνεργεῖ κατόπιν ἐντολῆς του.

2. Ὁ Γραμματεὺς προΐσταται τῆς Γραμματείας τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Βυζαντινοῦ Μουσείου καὶ διασφαλίζει τὴν καλὴν λειτουργίαν αὐτοῦ. Τηρεῖ τὸ βιβλίον Πρωτοκόλλου καὶ συντάσσει ὅλα τὰ ἔγγραφα καὶ ὅλην τὴν ἀλληλογραφίαν αὐτοῦ, περὶ τῆς ὁποίας ἐνημερώνει τὸν Πρόεδρον καὶ τὴν ὁποῖαν ὑπογράφει μετ' αὐτοῦ. Ἐπίσης τηρεῖ τὸ βιβλίον Μητρώου Κειμηλίων καὶ τὸ βιβλίον τῶν Πρακτικῶν τῶν Συνεδριάσεων καὶ ἀποφάσεων τῆς Δ.Ε., ὑπογράφει δὲ μετὰ τοῦ Προέδρου τὰ ἐν λόγῳ πρακτικά, τὰ ὁποῖα συντάσσει, καὶ φυλάσσει τὴν σφραγίδα τοῦ Μουσείου.

3. Ὁ Ταμίας ἐνεργεῖ διὰ λογαριασμὸν τῆς Δ.Ε. τὰς διαχειριστικὰς πράξεις ἀναφορικῶς μὲ τὴν κατὰ χρῆσιν ἀνήκουσαν εἰς τὸ Μουσεῖον περιουσίαν καὶ εἶναι ὑπόλογος ἐναντι τῆς Δ.Ε. Τηρεῖ τὸ βιβλίον Ταμείου, καθὼς καὶ τὰ Διπλότυπα Γραμμάτια ἢ Ἀποδείξεις Εἰσπράξεων καὶ Ἐντάλματα ἢ ἀποδείξεις πληρωμῶν. Εἰσπράττει μὲ διπλότυπα γραμμάτια ἢ ἀποδείξεις εἰσπράξεων, τὰ ὁποῖα ὑπογράφει μετὰ τοῦ Προέδρου, πᾶν ἔσοδον τοῦ Μουσείου, διενεργεῖ τὰς πληρωμὰς ποῦ ἀπεφάσισεν ἡ Δ.Ε. βάσει διπλοτύπων ἐνταλμάτων ἢ ἀποδείξεων πληρωμῆς, τὰ ὁποῖα ἐπίσης ὑπογράφει, ὅπως ἄλλωστε καὶ ὅλα τὰ οἰκονομικῆς φύσεως ἔγγραφα, μετὰ τοῦ Προέδρου καὶ εὐθύνεται διὰ τὴν φύλαξιν τῶν χρημάτων τοῦ Μουσείου, τὰ ὁποῖα κατατίθενται σὲ φερέγγυα καὶ ἀξιόπιστα

τραπεζικὰ καὶ πιστωτικὰ ἰδρύματα, ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Τρίκκης καὶ Σταγῶν μὲ τὴν ἐνδειξιν «Διὰ τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Βυζαντινὸν Μουσεῖον». Διενεργεῖ, τέλος, ἀναλήψεις χρημάτων κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Δ.Ε. Ἐπίσης τηρεῖ τὸ βιβλίον Καταχωρήσεως κινητῆς καὶ ἀκίνητης Περιουσίας.

ἄρθρον 6

Ἡ Δ.Ε. διοικεῖ τὸ Μουσεῖον καὶ διαχειρίζεται τὰς ὑποθέσεις αὐτοῦ. Εἰδικώτερον:

1. Ὅρίζει τὴν χρῆσιν καὶ τὴν διαμόρφωσιν τῶν χώρων τοῦ Μουσείου. Καθορίζει τὸν τρόπον καὶ τὸν ἀριθμὸν ἐκθέσεως τῶν κειμηλίων καὶ τὰς προθήκας. Μερικῶς διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν πάσης φύσεως ἀντικειμένων.

2. Παρακολουθεῖ τὴν ὑπὸ ἐπιστημονικῆς καὶ διοικητικῆς ἀπόψεως καλὴν λειτουργίαν αὐτοῦ.

3. Καθορίζει, κατὰ τὴν κρίσιν της, τὰς ἡμέρας καὶ ὥρας ἐπισκέψεως τοῦ Μουσείου, τὸν τρόπον προσελεύσεως καὶ εἰσόδου τῶν ἐνδιαφερομένων προσώπων, λαμβάνουσα πάντοτε τὰ κατάλληλα μέτρα διὰ τὴν διασφάλισιν τῶν ἀντικειμένων καὶ τὴν καλλιτέραν λειτουργίαν τοῦ Μουσείου.

4. Ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ δύναται, κατὰ τὴν ἀπόλυτον καὶ ἀνεξέλεγκτον κρίσιν της, ν' ἀπαγορεύῃ τὴν εἰσόδον τινὸς εἰς τὸ Μουσεῖον καὶ νὰ διατάσῃ τὴν ἀποχώρησιν τῶν ἐπισκεπτῶν. Δύναται νὰ ἐκδίδῃ ὁδηγίας διὰ τοὺς ἐπισκέπτας τοῦ Μουσείου. Δύναται νὰ καθιερώσῃ ἀνάλογον εἰσιτήριον.

5. Κάθε ἐπισκέπτης τοῦ Μουσείου ὀφείλει ἀναντιρρήτως πλήρη σεβασμὸν καὶ συμμόρφωσιν πρὸς τὰς ὁδηγίας καὶ συστάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῶν ὑπ' αὐτῆς ὀριζομένων προσώπων.

ἄρθρον 7

Δὲν ἐπιτρέπεται γενικῶς ἡ ἔξοδος ἐκ τοῦ Μουσείου οἰουδήποτε κειμηλίου ἢ ἄλλου ἀντικειμένου. Ἐπιτρέπεται κατ' ἐξαιρέσιν τοιαύτη ἔξοδος εἰς ὅλως εἰδικὰς περιπτώσεις καὶ κατόπιν ἠτιολογημένης ὁμοφώνου ἀποφάσεως τῆς Δ.Ε. καὶ ἔγκρισιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως δι' ὠρισμένον σκοπόν, ὁ ὁποῖος θὰ ἀποβλέπῃ (ὡς ἀπαραίτητον μεταξὺ

τῶν ἄλλων προϋπόθεσιν) εἰς ἰδιαιτέραν χριστιανικὴν καὶ πνευματικὴν ὠφέλειαν. Ἡ ἐξοδος τοῦ κειμηλίου εἶναι δυνατὴ διὰ προκαθωρισμένον μόνον χρόνον καὶ λαμβάνονται πάντοτε τὰ ἀναγκαῖα ἐξασφαλιστικὰ μέτρα καὶ ἐγγυήσεις ἐπιστροφῆς τοῦ ἀντικειμένου ἀθίκτου καὶ ἀκεραίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ, ΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ

Ἄρθρον 8

1. Ἡ διοίκησις καὶ διαχείρισις τῆς περιουσίας τοῦ Μουσείου ἐνεργεῖται ὑπὸ τῆς Δ.Ε.

2. Πρὸς εἰσπραξίν παντὸς ἐσόδου παρὰ τοῦ Ταμίου ἐκδίδεται διπλότυπον γραμμάτιον ἢ ἀπόδειξις εἰσπράξεως θεωρημένο -η ὑπὸ τῆς οἰκείας Ἱερᾶς Μητροπόλεως μετὰ τὴν ἐνδειξίν: «ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΤΡΙΚΚΗΣ ΚΑΙ ΣΤΑΓΩΝ: ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ». Τὸ γραμμάτιον ἢ ἡ ἀπόδειξις ὑπογράφεται δεόντως ὑπὸ τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Ταμίου καὶ καταχωρίζεται εἰς τὸ βιβλίον Ταμείου.

3. Ἡ περιέλευσις οἰουδήποτε κινητοῦ ἢ ἀκινήτου πράγματος εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ Μουσείου γίνεται πάντοτε κατὰ τὰς νομίμους διατυπώσεις τῶν νόμων τῆς Πολιτείας καὶ τῶν Κανόνων τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ περιέλευσις αὕτη γίνεται πάντοτε εἰς τὸ νομικὸν πρόσωπον τῆς οἰκείας Ἱερᾶς Μητροπόλεως, εἰς τὴν ὁποίαν μεταβιβάζεται ἢ κυριότης, νομὴ καὶ κατοχὴ τοῦ πράγματος. Ἐν τῇ πράξει δὲ τῆς μεταβιβάσεως γίνεται εἰδικωτέρα μνεῖα καὶ ἀναφορὰ μετὰ τὴν ἐνδειξίν διὰ τὸ «Ἐκκλησιαστικὸν Βυζαντινὸν Μουσεῖον», τὸ ὁποῖον θὰ ἔχη τὴν χρήσιν, διὰ τοὺς ἄνω σκοπούς.

4. Διὰ πᾶσαν παραλαβὴν οἰουδήποτε ἀντικειμένου καὶ πράγματος κινητοῦ ἢ ἀκινήτου προερχομένου ἐξ οἰασδήποτε αἰτίας (ἀφιέρωσις, παραχώρησις, δωρεὰ, ἀγορά, κληρονομία, κληροδοσία κ.λπ.), μετὰ ἀπὸ τὴν πρᾶξιν μεταβιβάσεως, συντάσσεται ὑπὸ τῆς Δ.Ε. πρωτόκολλον περιελεύσεως εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ Μουσείου καὶ παραλαβῆς, καταχωριζόμενον εἰς τὸ εἰδικὸν βιβλίον τῶν περιουσιακῶν στοιχείων αὐτοῦ.

5. Πᾶσα πληρωμὴ γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει διπλοτύπου ἐντάλματος ἢ ἀποδείξεως πληρωμῆς θεωρουμένου -ης

ὑπὸ τῆς οἰκείας Μητροπόλεως καὶ ὑπογραφομένου -ης ὑπὸ τοῦ Προέδρου καὶ Ταμίου καὶ καταχωρεῖται εἰς τὸ βιβλίον Ταμείου.

6. Ἡ λογιστικὴ ἐργασία γίνεται κατὰ τὸ ἀπλογραφικὸν σύστημα (βιβλίον Ταμείου, Βιβλίον ἐσόδων καὶ ἐξόδων). Βιβλία ἕτερα καὶ βοηθητικὰ στοιχεῖα δὲν ἀποκλείονται.

7. Καταθέσεις χρημάτων γίνονται πάντοτε εἰς φερέγγυα καὶ ἀξιόπιστα Τραπεζικὰ καὶ πιστωτικὰ ἰδρύματα ὑπὸ ἐπ' ὄνοματι τῆς «ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΤΡΙΚΚΗΣ ΚΑΙ ΣΤΑΓΩΝ» μετὰ τὴν ἐνδειξίν «Διὰ τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Βυζαντινὸν Μουσεῖον».

Ἡ ἀνάληψις τῶν χρημάτων γίνεται μετὰ πρακτικὸν τῆς Δ.Ε. ὑπὸ τοῦ Ταμίου, μετὰ βεβαίωσιν τῶν μελῶν τῆς Δ.Ε. ἐπ' ὄνοματι τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

8. Ἡ οἰκεία Ἱερὰ Μητρόπολις, κατόπιν προτάσεως τῆς Δ.Ε. ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, δύναται ν' ἀγοράσῃ παρ' οἰουδήποτε τρίτου ιδιώτου ἢ νομικοῦ προσώπου δημοσίου ἢ ιδιωτικοῦ δικαίου, ἀντικείμενα καὶ κειμήλια, πρὸς ἐμπλουτισμὸν τοῦ Μουσείου.

9. Ἡ Δ.Ε. συντάσσει τὸν προϋπολογισμὸν καὶ ἀπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Μουσείου, τοὺς ὁποίους ὑποβάλλει πρὸς ἐγκρίσιν πρὸς τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον.

10. Ἡ οἰκεία Ἱερὰ Μητρόπολις ἀποδέχεται τὰς ὑπὲρ τοῦ Μουσείου κληρονομίας, κληροδοσίας καὶ δωρεὰς κινητῶν καὶ ἀκινήτων.

11. Πᾶσα περιουσία κινητῆ ἢ ἀκινήτος τοῦ Μουσείου εἶναι αὐτοδικαίως περιουσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Τρίκκης καὶ Σταγῶν.

12. Ἡ Δ.Ε. ὑποβάλλει κατ' ἔτος ἐκθεσιν πεπραγμένων εἰς τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς οἰκείας Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Ἄρθρον 9

Πόροι τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Βυζαντινοῦ Μουσείου εἶναι:

1. Ἐπιχορηγήσεις τῆς οἰκείας Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ εἰσφοραὶ τῶν Ἱερῶν Ἐνοριακῶν Ναῶν, τῶν Ἱερῶν Προσκυνημάτων καὶ Ἱερῶν Μονῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

2. Τὸ προῖον ἐκ δυσκοφοριῶν, κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

3. Αἱ εἰσφοραὶ εἰς εἶδος ἢ χρῆμα τῶν πιστῶν.

4. Κρατικαὶ ἐπιχορηγήσεις, ἐπιχορηγήσεις ἐκ μέρους τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως, Δήμων, Κοινοτήτων, Ὁργανισμῶν, Ἰδρυμάτων καὶ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου καὶ πᾶσα ἐν γένει νόμιμος ἐπιχορήγησης.

5. Αἱ καταλιπόμενα ὑπὲρ αὐτῆς δωρεαί, κληρονομία, κληροδοσία ὡς καὶ πᾶσα ὑπὲρ αὐτῆς διάθεσις.

6. Αἱ πάσης φύσεως εἰσπράξεις ἀπὸ δραστηριότητος τοῦ Μουσείου (π.χ. πωλήσεις βιβλίων, καρτῶν, διαφανειῶν κ.λπ.) ἢ ἐξ εἰσιτηρίου ἢ ἐκ πάσης φύσεως ἐκδηλώσεων διοργανουμένων ὑπ' αὐτοῦ:

Ἄρθρον 10

Οἱ πόροι τοῦ Μουσείου διατίθενται λελογισμένως κατὰ τὴν ἔμφρονα κρίσιν τῆς Δ.Ε. ὑπὲρ τῶν πάσης φύσεως ἀνακυπτουσῶν ἀναγκῶν αὐτοῦ καὶ τῶν ἐκ πάσης φύσεως ἀναφυσόμενων δαπανῶν (λ.χ. δαπανῶν συντηρήσεως, βελτιώσεως αἰθουσῶν καὶ τῶν χώρων τοῦ Μουσείου, δαπανῶν ἐκτελέσεως ἔργων ἐξωραϊσμοῦ, κατασκευῆς ἐπιπλῶν, προθηκῶν, κατασκευῆς ἔργων ἀκινήτων, οἰκοδομῶν, ἐγκαταστάσεων, τρεχουσῶν δαπανῶν καθαρισμοῦ, κλιματισμοῦ, ὑδρεύσεως, φωτισμοῦ, τηλεφώνου κ.λπ.), ὑπὲρ λοιπῶν δαπανῶν προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ ἐγκεκριμένου προϋπολογισμοῦ, καθὼς καὶ ὑπὲρ τυχόν δαπανῶν μισθοδοσίας ἢ ἀποζημιώσεων προσωπικοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ, ΒΙΒΛΙΑ, ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Ἄρθρον 11

1. Ἡ οἰκεία Ἱερὰ Μητρόπολις δύναται κατόπιν ὁμοφώνου προτάσεως τῆς Δ.Ε. καὶ ἐγκρίσεως τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου νὰ προσλαμβάνη ἔμμισθον προσωπικὸν διὰ τὴν ἀντιμέτωπισιν τῶν ἀναγκῶν λειτουργίας του. Τὸ προσωπικὸν τοῦτο ἀνήκει εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἀπασχολούμενον εἰδικῶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Μουσείου, ἐκ τῶν πόρων τῆς ὁποίας μισθοδοτεῖται.

2. Διὰ τοῦ παρόντος συνιστῶνται αἱ ὡς κάτωθι θέσεις:

α. Μία (1) θέσις Ἐπιστημονικοῦ Συνεργάτου, κεκτημένου πτυχίου Φιλοσοφικῆς Σχολῆς,

β. Μία (1) θέσις Διοικητικοῦ Γραμματέως,

γ. Μία (1) θέσις θυρωροῦ-προσωπικοῦ ἀσφαλείας,

δ. Μία (1) θέσις βοηθητικοῦ προσωπικοῦ.

Αἱ ὡς ἄνω θέσεις δύναται νὰ πληρωθοῦν καὶ διὰ κληρικῶν-μετακλητῶν ὑπαλλήλων κεκτημένων τὰ οὐσιαστικὰ καὶ τυπικὰ προσόντα τῆς θέσεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 5/1978 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Κώδικος Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπαλλήλων».

3. Ὅμοίως, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις δύναται νὰ προσλάβῃ συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς κειμένης νομοθεσίας πρόσθετον ὑπηρετικὸν ἢ ἐργατικὸν προσωπικὸν ἐπὶ παγία μηνιαία ἀντιμισθία, ἡμερομισθίῳ ἢ ὥρομισθίῳ.

5. Ἡ Δ.Ε. ἀποδέχεται, κατὰ τὴν κρίσιν της, τὰς ὑπηρεσίας προσώπων, τὰ ὁποῖα ἐπιθυμοῦν νὰ προσφέρουν δωρεὰν ταύτας. Ἡ τοιαύτη ὁμως ἀποδοχὴ τελεῖ ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι τὰ πρόσωπα αὐτὰ ἔχουσιν ἤδη βιοποριστικὸν ἐπάγγελμα.

Ἄρθρον 12

Τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Βυζαντινὸν Μουσεῖον τηρεῖ μερὶμνη τοῦ Γραμματέως καὶ τοῦ Ταμίου τὰ ἀναγκαῖα διὰ τὴν λειτουργίαν αὐτοῦ βιβλία. Εἰδικώτερον τηρεῖ τὰ ἐξῆς βιβλία, θεωρημένα παρὰ τῆς οἰκείας Ἱερᾶς Μητροπόλεως: α) Βιβλίον Πρωτοκόλλου εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων ἐγγράφων, β) Βιβλίον Πρακτικῶν συνεδριάσεων καὶ ἀποφάσεων τῆς Δ.Ε., γ) Βιβλίον Μητρώου Κειμηλίων, ἐνθα καταχωρεῖται ὑπὸ πλήρη περιγραφὴν καὶ ἀριθμὸν ἕκαστον κειμήλιον ἢ ἀντικείμενον, δ) Βιβλίον Ταμείου καὶ διπλότυπα Γραμμάτια ἢ Ἀποδείξεις Εἰσπράξεων καὶ Διπλότυπα Ἐντάλματα ἢ Ἀποδείξεις Πληρωμῶν, ε) Βιβλίον καταχωρήσεως ἀκινήτου περιουσίας, ζ) Βιβλίον καταχωρήσεως κινητῆς περιουσίας, εἰς τὸ ὁποῖον περιλαμβάνονται τὰ ἀνήκοντα εἰς τὸ Μουσεῖον πάσης φύσεως κινητὰ πράγματα, πλὴν τῶν Κειμηλίων ἢ παρομοίων ἀντικειμένων.

2. Τὰ στοιχεῖα τὰ περιλαμβανόμενα εἰς τὰ ὡς ἄνω βιβλία δύναται νὰ καταχωρίζονται καὶ εἰς ἠλεκτρονικὸν ὑπολογιστήν, πρὸς διευκόλυνσιν τῆς λειτουργίας τοῦ Μουσείου. Εἰς τὴν περίπτωσιν ὁμως αὐτὴν τὰ ἀνωτέρω βιβλία τηροῦνται ὑποχρεωτικά, μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς καταργήσεώς των.

Ἄρθρον 13

1. Τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Βυζαντινὸν Μουσεῖον ὑπὸ τὴν ὡς ἄνω μορφήν καὶ ὀργάνωσιν καταργεῖται δι' ἀποφάσεως τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου ἐγκρινομένης ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας κατόπιν ἠτιολογημένης ἀποφάσεως τῆς Δ.Ε., λαμβανομένης διὰ τεσσάρων, τουλάχιστον, ψήφων καὶ ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην τὰ πάσης φύσεως περιουσιακὰ στοιχεῖα κινητὰ ἢ ἀκίνητα, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν νόμων τῆς πολιτείας, τὰ ὅποια διοικοῦσε, διεχειρίζετο καὶ ἐχρησιμοποιοῦσε τὸ Μουσεῖον, περιέρχονται αὐτοδικαίως εἰς τὸ νομικὸν πρόσωπον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, εἰς τὴν ὅποιαν ἀνήκουν ἄλλωστε κατὰ πλήρη κυριότητα, νομὴν καὶ κατοχήν.

2. Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς καταργήσεως τοῦ Μουσείου ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις ὑπεισέρχεται, αὐτοδικαίως, καὶ δύναται νὰ ἀναλαμβάνῃ τὰς εἰς οἰονδήποτε πιστωτικὸν ἴδρυμα ἢ Τράπεζαν τυχόν καταθέσεις χρημάτων, τιμαλφῶν, κειμηλίων, ἀξιογράφων, μετοχῶν, ὁμολόγων, ὡς καὶ πάσης φύσεως περιουσιακῶν ἀντικειμένων φερομένων ἐπ' ὄνοματι τοῦ Μουσείου. Τὰς αὐτὰς ἐνεργείας καὶ δικαιώματα ἔχει ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις καὶ ἐναντι οἰονδήποτε τρίτου ἢ νομικοῦ προσώπου δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου διὰ τὴν ἀπόδοσιν πάσης φύσεως περιουσιακῶν ἀντικειμένων ἢ ἀπαιτήσεως.

3. Γενικῶς ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις ὑποκαθίσταται εἰς τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ Μουσείου.

Ἄρθρον 14

Ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ εἶναι ἀρμοδία νὰ ἀποφασίσῃ διὰ πᾶν θέμα μὴ προβλεπόμενον εἰδικῶς ὑπὸ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄

Ἄρθρον 15

1. Ἡ ἰσχὺς τοῦ κανονισμοῦ τούτου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ περιοδικοῦ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

2. Μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος κανονισμοῦ διορίζονται ἐντὸς εὐλόγου χρόνου τὰ μέλη τῆς Δ.Ε.

3. Ὁ παρῶν Κανονισμὸς τροποποιεῖται δι' ἀποφάσεως τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου ἐγκρινομένης παρὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας κατόπιν ἠτιολογημένης ἀποφάσεως τῆς Δ.Ε. τοῦ Μουσείου λαμβανομένης διὰ πλειοψηφίας 4/5 τουλάχιστον ψήφων καὶ ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς οἰκείας Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Ἄρθρον 16

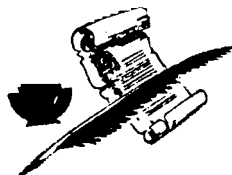
Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ προκαλεῖται δαπάνη εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ νομικοῦ προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Τρίκκης καὶ Σταγῶν, τὸ ὕψος τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ προσδιορισθῇ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9ῃ Ὀκτωβρίου 2002

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

† Ὁ Σαλῶνων Θεολόγος

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἄριθμ. Πρωτ. 2384 Ἀθήνησι τῆ 22α Ὀκτωβρίου 2002
Διεκπ. 1854

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 155/2002 «ΠΕΡΙ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΛΑΪΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΤΡΙΚΚΗΣ ΚΑΙ ΣΤΑΓΩΝ».

Λαβοῦσα ὑπ' ὄψει:

1. Τὴν διάταξιν τῆς παραγρ. 5, ἄρθρου 45 τοῦ Νόμου 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος»,
2. Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 593/27.6.2002 Πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Τρίκκης καὶ Σταγῶν κ. Ἀλεξίου.
3. Τὴν ἀπὸ 2.9.2002 Γνωμάτευσιν τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.
4. Τὴν ἀπὸ 4.9.2002 Ἀπόφασιν τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου.
5. Τὴν ἀπὸ 9.10.2002 Ἀπόφασιν Αὐτῆς.

Ψ Η Φ Ι Ζ Ε Ι

Τὸν ὑπ' ἀριθμ. 155/2002 Κανονισμόν ἔχοντα οὕτω:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄ ΣΥΣΤΑΣΙΣ – ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΗ ΕΠΩΝΥΜΙΑ – ΕΔΡΑ – ΣΦΡΑΓΙΣ – ΣΚΟΠΟΙ

Ἄρθρον 1

1. Παρὰ τῆ Ἱερᾶ Μητροπόλει Τρίκκης καὶ Σταγῶν συνιστᾶται ἰδιαιτέρα ὑπηρεσία ὑπὸ τὴν διακριτικὴν ἐπωνυμίαν: «Ἐκκλησιαστικὸν Μουσεῖον Λαϊκῆς Τέχνης καὶ Πολιτισμοῦ Ἱερᾶς Μητροπόλεως Τρίκκης καὶ Σταγῶν» ἐξαρτωμένην ἐκ τοῦ οἰκείου Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Ὄργανοῦται ἡ Ὑπηρεσία αὕτη τοῦ Μουσείου καὶ λειτουργεῖ κατὰ τὸν παρόντα Κανονισμόν καὶ στεγάζεται καὶ λειτουργεῖ εἰς τὸ οἰκεῖον Ἐπισκο-

πεῖον, εἰς ἰδιαιτερον χώρον, κατάλληλον διὰ τὰς δραστηριότητάς της.

2. Ἡ ὡς εἴρηται Ὑπηρεσία τοῦ Μουσείου, ἀποτελοῦσα κλάδον τοῦ ἐνιαίου διοικητικοῦ φορέως τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ὑπάγεται, ὡς εἰκός, εἰς τὸ νομικὸν πρόσωπον αὐτῆς, ἡ δὲ πάσης φύσεως περιουσία της, ἣτις διακρίνεται μόνον κατὰ χρῆσιν, ἀνήκει κατὰ πλήρη κυριότητα, νομὴν καὶ κατοχὴν εἰς τὸ Νομικὸν Πρόσωπον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

3. Ἐδρα τῆς Ὑπηρεσίας εἶναι ἡ Ἐδρα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

4. Ἡ Ὑπηρεσία τοῦ Μουσείου δύναται νὰ λειτουργεῖ παραρτήματα καὶ εἰς Ἱεροὺς Ναοὺς καὶ Μονὰς ἢ ἄλλους χώρους τῆς πόλεως τῶν Τρικάλων ἢ τῆς Μητροπολιτικῆς Περιφερείας.

6. Τὸ Μουσεῖον ἔχει ἰδίαν σφραγίδα μὲ δύο ἐπάλληλους κύκλους, ἡ ὁποία φέρει εἰς τὸ κέντρον τὴν εἰκόνα τοῦ Πολιοῦχου τῆς Πόλεως Τρικάλων ΑΓΙΟΥ ΒΗΣΣΑΡΙΩΝΟΣ. Εἰς μὲν τὸν ἐξωτερικὸν κύκλον ἀναγράφονται αἱ λέξεις: «ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΤΡΙΚΚΗΣ ΚΑΙ ΣΤΑΓΩΝ», εἰς δὲ τὸν ἐσωτερικὸν κύκλον αἱ λέξεις: «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΛΑΪΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ».

Ἄρθρον 2

1. Οἱ σκοποὶ τοῦ Μουσείου εἶναι:

α) Ἡ εἰς ἐνιαῖον χώρον ἢ χώρους συγκέντρωσης καὶ διαφύλαξιν των, ἀποκλειστικῆς κυριότητος, νομῆς καὶ κατοχῆς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, πάσης φύσεως ἀντικειμένων λαϊκῆς τέχνης καὶ πολιτισμοῦ προγενεστέρας περιόδου, τὰ ὁποῖα μαρτυροῦν τὸν τρόπον ζωῆς, τέχνης, ἠθῶν, ἐθίμων καὶ πολιτισμοῦ τῆς περιοχῆς καὶ τὰ ὁποῖα ἔχουν σήμερον ἱστορικὴν καὶ πολιτιστικὴν ἀξίαν καὶ συνιστοῦν στοιχεῖον Ἐθνικῆς καὶ Ἐκκλησιαστικῆς κληρονομίας.

β) Ἡ συγκέντρωσης καὶ διαφύλαξιν ἀπὸ τοὺς κινδύνους φθορᾶς καὶ ἀπωλείας παρομοίων ὡς ἄνω ἀντικειμένων, τὰ ὁποῖα ἤθελον νομίμως δωρηθῆ, παραχωρηθῆ, ἀγορασθῆ ἢ καθ' οἷονδήποτε ἄλλον νόμιμον τρόπον περιέλθῃ εἰς τὴν κυριότητα, νομὴν καὶ κατοχὴν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

γ) Ἡ ἐκθεσις, ἀνάδειξις, παρουσιάσις καὶ προβολὴ τῶν ἀνωτέρω ἀντικειμένων εἰς πάντα ἐνδιαφερόμενον.

δ) Ἡ συντήρησις καὶ διαφύλαξιν τῶν ἄνω ἀντικειμέ-

νων κατὰ τὸν καταλληλότερον τρόπον, ἰδίως δι' ἐπισημονικῶν μεθόδων καὶ μέσων παρὰ ἐξειδικευμένων προσώπων.

ε) Ἡ ὀργάνωσις ἐκδηλώσεων, πραγματοποιήσις ἐκδόσεων, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη δραστηριότης σχετιζομένη πρὸς τὴν λαϊκὴν, πολιτισμικὴν κληρονομίαν τῆς περιοχῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄
ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ – ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Ἄρθρον 3

1. Ἡ ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Τρίκκης καὶ Σταγῶν Ὑπηρεσία τοῦ Μουσείου διοικεῖται ἀπὸ πενταμελὴ Διοικητικὴν Ἐπιτροπὴν (Δ.Ε.), διοριζομένην ὑπὸ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου διὰ Πράξεως Αὐτοῦ, ἐπὶ τριετῇ θητεία, δυναμένη νὰ ἀνανεωθῇ. Τὸ ἀξίωμα εἶναι τιμητικὸν καὶ ἄμισθον.

2. Μέλη τῆς Δ.Ε. διορίζονται κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ ἐξ εὐύποληπτων πολιτῶν τῆς πόλεως Τρικάλων ἢ τῆς Μητροπολιτικῆς Περιφερείας Τρίκκης καὶ Σταγῶν, διακρινόμενοι διὰ τὴν χριστιανικὴν των εὐσέβειαν, πνευματικὸν τρόπον ζωῆς καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τους καὶ εὐαισθησίαν διὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ ὡς ἄνω ἔργου.

3. Ἡ Δ.Ε. τελεῖ ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐποπτείαν, τὰς ὁδηγίας καὶ συμβουλὰς τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου ἢ τοῦ ἀναπληρωτοῦ του, εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου τῆς.

4. Πρόεδρος τῆς Δ.Ε. τυγχάνει ὁ ἐκάστοτε Μητροπολίτης Τρίκκης καὶ Σταγῶν ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ ἐκάστοτε ὀριζομένου ἀναπληρωτοῦ του κληρικοῦ. Κατὰ τὴν πρώτην συνεδρίαν διορίζονται παρὰ τοῦ Προέδρου ὁ Γραμματεὺς καὶ ὁ Ταμίας τῆς Δ.Ε.

5. Ἡ ιδιότης τοῦ μέλους τῆς Ἐπιτροπῆς δὲν ἀποτελεῖ κώλυμα διὰ τὴν συμμετοχὴν εἰς ἄλλην Ἐπιτροπὴν, ἢ διὰ τὴν προσφορὰν ἄλλως πῶς ὑπηρεσίας εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν.

6. Ὁ Μητροπολίτης δύναται νὰ παύει καὶ νὰ ἀντικαθιστᾷ τὰ μέλη τῆς Δ.Ε. κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θητείας των καὶ κατὰ τὴν κρίσιν του.

Ἄρθρον 4

1. Ὁ Σεβασμώτατος Μητροπολίτης ὡς Πρόεδρος

τῆς Δ.Ε. ἔχει τὴν εὐθύνην ὅλης τῆς λειτουργίας τοῦ Μουσείου καὶ συντονίζει τὰ μέλη τῆς Δ.Ε. πρὸς ὑλοποιήσιν τῶν σκοπῶν αὐτοῦ. Ἐκπροσωπεῖ τὸ Μουσεῖον ἐνώπιον πάσης Διοικητικῆς, Δικαστικῆς καὶ Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς καὶ ἐνώπιον παντὸς τρίτου. Συγκαλεῖ τὴν Δ.Ε. εἰς συνεδρίασιν, ὀρίζων τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τῶν θεμάτων, διευθύνει τὰς κατ' αὐτὰς συζητήσεις καὶ ὑπογράφει μετὰ τοῦ Γραμματέως τὰ ἔγγραφα, τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων καὶ ἀποφάσεων τῆς Δ.Ε. Λαμβάνει γνῶσιν ὅλων τῶν εἰσερχομένων ἐγγράφων τοῦ Μουσείου, ὑπογράφει μετὰ τοῦ Γραμματέως ὅλην τὴν ἀλληλογραφίαν αὐτοῦ καὶ μετὰ τοῦ Ταμίου τὰ οἰκονομικῆς φύσεως ἔγγραφα καὶ ἐν γένει μεριμνᾷ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ τούτου καὶ τῶν ἀποφάσεων τῆς Δ.Ε.

2. Ἡ Δ.Ε. συνέρχεται τακτικῶς μὲν δις τοῦ μηνός, ἐκτάκτως δὲ ὡσάκις παρίσταται ἀνάγκη, κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Προέδρου ἢ τοῦ ἀναπληροῦντος αὐτὸν ἢ κατόπιν κοινῆς αἰτήσεως τριῶν ἐκ τῶν λοιπῶν μελῶν αὐτῆς πρὸς τὸν Πρόεδρον, ὁ ὁποῖος καὶ ἀποφασίζει σχετικῶς.

3. Ἡ κατὰ τὴν πρώτην παράγραφον ἐκπροσώπησις τοῦ Μουσείου δύναται νὰ ἀνατεθῇ καὶ εἰς οἰονδήποτε ἄλλο μέλος τῆς Δ.Ε. δι' ἀποφάσεως αὐτῆς κατόπιν σχετικῆς προτάσεως τοῦ Προέδρου.

4. Ἡ Δ.Ε. εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ καὶ ἀποφασίζει ἐγκύρως, ὅταν παρίστανται ὅπωςδῆποτε ὁ Πρόεδρος (καὶ κωλυομένου τούτου ὁ ἀναπληρωτῆς του) καὶ δύο ἐκ τῶν ἐτέρων μελῶν τῆς. Αἱ ἀποφάσεις καὶ αἱ προσήκουσαι λύσεις τῶν ἐκάστοτε ζητημάτων, εἰ δυνατόν, λαμβάνονται ὁμοφώνως, ἄλλως κατὰ πλειοψηφίαν τῶν παρόντων μελῶν. Εἰς περιπτώσιν ἰσοψηφίας τὸ θέμα ἐπανέρχεται εἰς συζήτησιν τὴν ἀμέσως ἐπομένην τακτικὴν ἢ ἐκτακτον συνεδρίαν τῆς Δ.Ε. καὶ εἰς περιπτώσιν ἐκ νέου ἰσοψηφίας ὑπερισχύει ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου. Διὰ τὰς ἀποφάσεις τηροῦνται τὰ σχετικὰ πρακτικὰ, ἢ δὲ γνώμη τῆς μειοψηφίας καταχωρίζεται ὑποχρεωτικῶς ἐν συνόψει.

5. Ὁ οἰκεῖος Μητροπολίτης δύναται, ἰδιαιτέρως εἰς δύσκολα ἐπιστημονικὰ ἢ τεχνικὰ θέματα, τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦν εἰδικὰς γνώσεις, ν' ἀναθέτῃ, κατὰ τὴν κρίσιν του, εἰς ἕτερον πρόσωπον τὴν ἐκφορὰν γνώμης καὶ προτάσεων ἐπὶ τοῦ ζητήματος πρὸς ὑποβοήθησιν τῆς Ἐπιτροπῆς.

ἄρθρον 5

1. Ὁ Ἀντιπρόεδρος, ὃν ὀρίζει ἐκ τῶν μελῶν τῆς Δ.Ε. ὁ Πρόεδρος, ἀναπληροῖ τὸν Πρόεδρον ἀπόντα ἢ κωλύομενον, εἰς ὅλας τὰς ὡς ἄνω ἀρμοδιότητας καὶ ἐνεργεῖ κατόπιν ἐντολῆς του.

2. Ὁ Γραμματεὺς προΐσταται τῆς Γραμματείας τοῦ Μουσείου καὶ διασφαλίζει τὴν καλὴν λειτουργίαν αὐτοῦ. Τηρεῖ τὸ βιβλίον Πρωτοκόλλου καὶ συντάσσει ὅλα τὰ ἔγγραφα καὶ ὅλην τὴν ἀλληλογραφίαν αὐτοῦ, περὶ τῆς ὁποίας ἐνημερώνει τὸν Πρόεδρον καὶ τὴν ὁποίαν ὑπογράφει μετ' αὐτοῦ. Ἐπίσης τηρεῖ τὸ βιβλίον Μητρώου Κειμηλίων καὶ τὸ βιβλίον τῶν Πρακτικῶν τῶν Συνεδριάσεων καὶ ἀποφάσεων τῆς Δ.Ε., ὑπογράφει δὲ μετὰ τοῦ Προέδρου τὰ ἐν λόγῳ πρακτικά, τὰ ὁποία συντάσσει καὶ φυλάσσει τὴν σφραγίδα τοῦ Μουσείου.

3. Ὁ Ταμίας ἐνεργεῖ διὰ λογαριασμὸν τῆς Δ.Ε. τὰς διαχειριστικὰς πράξεις ἀναφορικῶς μὲ τὴν κατὰ χρῆσιν ἀνήκουσαν εἰς τὸ Μοσεῖον περιουσίαν καὶ εἶναι ὑπόλογος ἐναντι τῆς Δ.Ε. Τηρεῖ τὸ βιβλίον Ταμείου, καθὼς καὶ τὰ Διπλότυπα Γραμμάτια ἢ Ἀποδείξεις Εἰσπράξεων καὶ Ἐντάλματα ἢ ἀποδείξεις πληρωμῶν. Εἰσπράττει μὲ διπλότυπα γραμμάτια ἢ ἀποδείξεις εἰσπράξεων, τὰ ὁποία ὑπογράφει μετὰ τοῦ Προέδρου, πᾶν ἔσοδον τοῦ Μουσείου, διενεργεῖ τὰς πληρωμὰς ποῦ ἀπεφάσισεν ἡ Δ.Ε. βάσει διπλοτύπων ἐνταλμάτων ἢ ἀποδείξεων πληρωμῆς, τὰ ὁποία ἐπίσης ὑπογράφει, ὅπως ἄλλωστε καὶ ὅλα τὰ οικονομικῆς φύσεως ἔγγραφα, μετὰ τοῦ Προέδρου καὶ εὐθύνεται διὰ τὴν φύλαξιν τῶν χρημάτων τοῦ Μουσείου, τὰ ὁποία κατατίθενται σὲ φερέγγυα καὶ ἀξιόπιστα τραπεζικὰ καὶ πιστωτικὰ ἰδρύματα, ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Τρίκκης καὶ Σταγῶν μὲ τὴν ἐνδειξιν «Διὰ τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Μοσεῖον Λαϊκῆς Τέχνης καὶ Πολιτισμοῦ». Διενεργεῖ, τέλος, ἀναλήψεις χρημάτων κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Δ.Ε. Ἐπίσης τηρεῖ τὸ βιβλίον Καταχωρήσεως κινητῆς καὶ ἀκίνητης Περιουσίας.

ἄρθρον 6

Ἡ Δ.Ε. διοικεῖ τὸ Μοσεῖον καὶ διαχειρίζεται τὰς ὑποθέσεις αὐτοῦ. Εἰδικώτερον:

1. Ὄρίζει τὴν χρῆσιν καὶ τὴν διαμόρφωσιν τῶν χώρων τοῦ Μουσείου. Καθορίζει τὸν τρόπον καὶ τὸν ἀριθμὸν ἐκθέσεως τῶν κειμηλίων καὶ τὰς προθήκας. Μερμνᾶ

διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν πάσης φύσεως ἀντικειμένων.

2. Παρακολουθεῖ τὴν ὑπὸ ἐπιστημονικῆς καὶ διοικητικῆς ἀπόψεως καλὴν λειτουργίαν αὐτοῦ.

3. Καθορίζει, κατὰ τὴν κρίσιν τῆς, τὰς ἡμέρας καὶ ὥρας ἐπισκέψεως τοῦ Μουσείου, τὸν τρόπον προσελεύσεως καὶ εἰσόδου τῶν ἐνδιαφερομένων προσώπων, λαμβάνουσα πάντοτε τὰ κατάλληλα μέτρα διὰ τὴν διασφάλισιν τῶν ἀντικειμένων καὶ τὴν καλλιτέραν λειτουργίαν τοῦ Μουσείου.

4. Ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ δύναται, κατὰ τὴν ἀπόλυτον καὶ ἀνεξέλεγκτον κρίσιν τῆς, ν' ἀπαγορεύῃ τὴν εἴσοδον τινὸς εἰς τὸ Μοσεῖον καὶ νὰ διατάσῃ τὴν ἀποχώρησιν τῶν ἐπισκεπτῶν. Δύναται νὰ ἐκδίδῃ ὁδηγίας διὰ τοὺς ἐπισκέπτας τοῦ Μουσείου. Δύναται νὰ καθιερώσῃ ἀνάλογον εἰσιτήριον.

5. Κάθε ἐπισκέπτης τοῦ Μουσείου ὀφείλει ἀναντιρρήτως πλήρη σεβασμὸν καὶ συμμόρφωσιν πρὸς τὰς ὁδηγίας καὶ συστάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῶν ὑπ' αὐτῆς ὀριζομένων προσώπων.

ἄρθρον 7

Δὲν ἐπιτρέπεται γενικῶς ἡ ἐξοδος ἐκ τοῦ Μουσείου οἰουδήποτε κειμηλίου ἢ ἄλλου ἀντικειμένου. Ἐπιτρέπεται κατ' ἐξαίρεσιν τοιαύτη ἐξοδος εἰς ὅλως εἰδικὰ περιπτώσεις καὶ κατόπιν ἠτιολογημένης ὁμοφώνου ἀποφάσεως τῆς Δ.Ε. καὶ ἔγκρισιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως δι' ὠρισμένον σκοπόν, ὁ ὁποῖος θὰ ἀποβλέπῃ (ὡς ἀπαραίτητον μεταξὺ τῶν ἄλλων προϋπόθεσιν) εἰς ἰδιαιτέραν χριστιανικὴν καὶ πνευματικὴν ὠφέλειαν. Ἡ ἐξοδος τοῦ κειμηλίου εἶναι δυνατὴ διὰ προκαθωρισμένον μόνον χρόνον καὶ λαμβάνονται πάντοτε τὰ ἀναγκαῖα ἐξασφαλιστικὰ μέτρα καὶ ἐγγυήσεις ἐπιστροφῆς τοῦ ἀντικειμένου ἀθίκτου καὶ ἀκεραίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ, ΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ

ἄρθρον 8

1. Ἡ διοίκησις καὶ διαχείρισις τῆς περιουσίας τοῦ Μουσείου ἐνεργεῖται ὑπὸ τῆς Δ.Ε.

2. Πρὸς εἰσπραξιν παντὸς ἐσόδου παρὰ τοῦ Ταμίου ἐκδίδεται διπλότυπον γραμμάτιον ἢ ἀπόδειξις εἰσπράξεως θεωρημένο -η ὑπὸ τῆς οἰκείας Ἱερᾶς Μητροπόλεως μὲ τὴν ἐνδειξιν: «ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΤΡΙΚΚΗΣ ΚΑΙ ΣΤΑΓΩΝ: ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΛΑΪΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ». Τὸ γραμμάτιον ἢ ἡ ἀπόδειξις ὑπογράφεται δεόντως ὑπὸ τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Ταμίου καὶ καταχωρίζεται εἰς τὸ βιβλίον Ταμείου.

3. Ἡ περιέλευσις οἰουδήποτε κινητοῦ ἢ ἀκινήτου πράγματος εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ Μουσείου γίνεται πάντοτε κατὰ τὰς νομίμους διατυπώσεις τῶν Νόμων τῆς Πολιτείας καὶ τῶν Κανόνων τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ περιέλευσις αὕτη γίνεται πάντοτε εἰς τὸ Νομικὸν Πρόσωπον τῆς οἰκείας Ἱερᾶς Μητροπόλεως, εἰς τὴν ὁποίαν μεταβιβάζεται ἢ κυριότης, νομὴ καὶ κατοχὴ τοῦ πράγματος. Ἐν τῇ πράξει δὲ τῆς μεταβιβάσεως γίνεται εἰδικωτέρα μνεῖα καὶ ἀναφορὰ μὲ τὴν ἐνδειξιν διὰ τὸ «Ἐκκλησιαστικὸν Μοῦσεῖον Λαϊκῆς Τέχνης καὶ Πολιτισμοῦ», τὸ ὁποῖον θὰ ἔχη τὴν χρῆσιν, διὰ τοὺς ὡς ἄνω σκοπούς.

4. Διὰ πᾶσαν παραλαβὴν οἰουδήποτε ἀντικειμένου καὶ πράγματος κινητοῦ ἢ ἀκινήτου προερχομένου ἐξ οἰασδήποτε αἰτίας (ἀφιέρωσις, παραχώρησις, δωρεά, ἀγορά, κληρονομία, κληροδοσία κ.λπ.), μετὰ ἀπὸ τὴν πρᾶξιν μεταβιβάσεως, συντάσσεται ὑπὸ τῆς Δ.Ε. πρωτόκολλον περιελεύσεως εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ Μουσείου καὶ παραλαβῆς, καταχωριζόμενον εἰς τὸ εἰδικὸν βιβλίον τῶν περιουσιακῶν στοιχείων αὐτοῦ.

5. Πᾶσα πληρωμὴ γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει διπλοτύπου ἐντάλματος ἢ ἀποδείξεως πληρωμῆς θεωρουμένου -ης ὑπὸ τῆς οἰκείας Μητροπόλεως καὶ ὑπογραφομένου -ης ὑπὸ τοῦ Προέδρου καὶ Ταμίου ποῦ καταχωρεῖται εἰς τὸ βιβλίον Ταμείου.

6. Ἡ λογιστικὴ ἐργασία γίνεται κατὰ τὸ ἀπλογραφικὸν σύστημα (βιβλίον Ταμείου, Βιβλίον ἐσόδων καὶ ἐξόδων). Βιβλία ἕτερα καὶ βοηθητικὰ στοιχεῖα δὲν ἀποκλείονται.

7. Καταθέσεις χρημάτων γίνονται πάντοτε εἰς φερέγγυα καὶ ἀξιόπιστα Τραπεζικὰ καὶ πιστωτικὰ ἰδρύματα, ἐπ' ὀνόματι τῆς «ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΤΡΙΚΚΗΣ ΚΑΙ ΣΤΑΓΩΝ», μὲ τὴν ἐνδειξιν «Διὰ τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Μοῦσεῖον λαϊκῆς τέχνης καὶ πολιτισμοῦ».

Ἡ ἀνάληψις τῶν χρημάτων γίνεται μὲ πρακτικὸν τῆς Δ.Ε. ὑπὸ τοῦ Ταμίου, μετὰ βεβαίωσιν τῶν μελῶν τῆς Δ.Ε. ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

8. Ἡ οἰκεία Ἱερὰ Μητρόπολις κατόπιν προτάσεως τῆς Δ.Ε. ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμ-

βουλίου δύναται ν' ἀγοράσῃ παρ' οἰουδήποτε τρίτου ιδιώτου ἢ νομικοῦ προσώπου δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀντικείμενα καὶ κειμήλια, πρὸς ἐμπλουτισμὸν τοῦ Μουσείου.

9. Ἡ Δ.Ε. συντάσσει τὸν προϋπολογισμὸν καὶ ἀπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Μουσείου, τοὺς ὁποίους ὑποβάλλει πρὸς ἔγκρισιν εἰς τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον.

10. Ἡ οἰκεία Ἱερὰ Μητρόπολις ἀποδέχεται τὰς ὑπὲρ τοῦ Μουσείου κληρονομίας, κληροδοσίας καὶ δωρεὰς κινητῶν καὶ ἀκινήτων.

11. Πᾶσα περιουσία κινητῆ ἢ ἀκίνητος τοῦ Μουσείου εἶναι αὐτοδικαίως περιουσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Τρίκκης καὶ Σταγῶν.

12. Ἡ Δ.Ε. ὑποβάλλει κατ' ἔτος ἔκθεσιν πεπραγμένων εἰς τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς οἰκείας Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Ἄρθρον 9

Πόροι τοῦ Μουσείου εἶναι:

1. Ἐπιχορηγήσεις τῆς οἰκείας Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ εἰσφοραὶ τῶν Ἱερῶν Ἐνοριακῶν Ναῶν, τῶν Ἱερῶν Προσκυνημάτων καὶ Ἱερῶν Μονῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

2. Τὸ προῖον ἐκ δισκοφοριῶν, κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

3. Αἱ εἰσφοραὶ εἰς εἶδος ἢ χρῆμα τῶν πιστῶν.

4. Κρατικαὶ ἐπιχορηγήσεις, ἐπιχορηγήσεις ἐκ μέρους τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως, Δήμων, Κοινοτήτων, Ὄργανισμῶν, Ἰδρυμάτων καὶ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου καὶ πᾶσα ἐν γένει νόμιμος ἐπιχορηγήσις.

5. Αἱ καταλιπόμενα ὑπὲρ τούτου δωρεαί, κληρονομία, κληροδοσίαι ὡς καὶ πᾶσα ὑπὲρ αὐτῆς διάθεσις.

6. Αἱ πάσης φύσεως εἰσπράξεις ἀπὸ δραστηριότητος τοῦ Μουσείου (π.χ. πωλήσεις βιβλίων, καρτῶν, διαφανειῶν κ.λπ.) ἢ ἐξ εἰσιτηρίου ἢ ἐκ πάσης φύσεως ἐκδηλώσεων διοργανουμένων ὑπ' αὐτοῦ:

Ἄρθρον 10

Οἱ πόροι τοῦ Μουσείου διατίθενται λελογισμένως κατὰ τὴν ἔμφρονα κρίσιν τῆς Δ.Ε. ὑπὲρ τῶν πάσης φύσεως ἀνακουπτουσῶν ἀναγκῶν αὐτοῦ καὶ τῶν ἐκ πάσης

φύσεως ἀναφουμένων δαπανῶν (λ.χ. δαπανῶν συντηρήσεως, βελτιώσεως αἰθουσῶν καὶ τῶν χώρων τοῦ Μουσείου, δαπανῶν ἐκτελέσεως ἔργων ἐξωραΐσμοῦ, κατασκευῆς ἐπίπλων, προθηκῶν, κατασκευῆς ἔργων ἀκινήτων, οἰκοδομῶν, ἐγκαταστάσεων, τρεχουσῶν δαπανῶν καθαρισμοῦ, κλιματισμοῦ, ὑδρεύσεως, φωτισμοῦ, τηλεφώνου κ.λπ.), ὑπὲρ λοιπῶν δαπανῶν προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ ἐγκεκριμένου προϋπολογισμοῦ, καθὼς καὶ δαπανῶν μισθοδοσίας ἢ ἀποζημιώσεων προσωπικοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ, ΒΙΒΛΙΑ, ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Ἄρθρον 11

1. Ἡ οἰκεία Ἱερὰ Μητρόπολις δύναται κατόπιν ὁμοφώνου προτάσεως τῆς Δ.Ε. καὶ ἐγκρίσεως τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου νὰ προσλαμβάνη ἔμμισθον προσωπικὸν διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἀναγκῶν λειτουργίας του. Τὸ προσωπικὸν τοῦτο ἀνήκει εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἀπασχολούμενον εἰδικῶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Μουσείου, ἐκ τῶν πόρων τῆς ὁποίας μισθοδοτεῖται.

2. Διὰ τοῦ παρόντος συνιστῶνται αἱ ὡς κάτωθι θέσεις:

- α. Μία (1) θέσις Ἐπιστημονικοῦ Συνεργάτου, κεκτημένου πτυχίου Φιλοσοφικῆς Σχολῆς,
- β. Μία (1) θέσις Διοικητικοῦ Γραμματέως,
- γ. Μία (1) θέσις θυρωροῦ-προσωπικοῦ ἀσφαλείας,
- δ. Μία (1) θέσις βοηθητικοῦ προσωπικοῦ.

Αἱ ὡς ἄνω θέσεις δύναται νὰ πληρωθοῦν καὶ διὰ κληρικῶν-μετακλητῶν ὑπαλλήλων κεκτημένων τὰ οὐσιαστικὰ καὶ τυπικὰ προσόντα τῆς θέσεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 5/1978 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Κώδικος Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπαλλήλων».

3. Ὁμοίως κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἢ Ἱερὰ Μητρόπολις δύναται νὰ προσλαμβάνη συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς κειμένης νομοθεσίας πρόσθετον ὑπηρετικὸν ἢ ἐργατικὸν προσωπικὸν ἐπὶ παγία μηνιαία ἀντιμισθία, ἡμερομισθίῳ ἢ ὥρομισθίῳ.

5. Ἡ Δ.Ε. ἀποδέχεται, κατὰ τὴν κρίσιν της, τὰς ὑπηρεσίας προσώπων τὰ ὁποῖα ἐπιθυμοῦν νὰ προσφέρουν δωρεάν ταύτας. Ἡ τοιαύτη ὁμως ἀποδοχὴ τελεῖ ὑπὸ τὸν ὄρον ὅτι τὰ πρόσωπα αὐτὰ ἔχουσιν ἤδη βιοποριστικὸν ἐπάγγελμα.

Ἄρθρον 12

Τὸ Μουσεῖον τηρεῖ μερίμνη τοῦ Γραμματέως καὶ τοῦ Ταμίου τὰ ἀναγκαῖα διὰ τὴν λειτουργίαν αὐτοῦ βιβλία. Εἰδικώτερον τηρεῖ τὰ ἐξῆς βιβλία, θεωρημένα παρὰ τῆς οἰκείας Ἱερᾶς Μητροπόλεως: α) Βιβλίον Πρωτοκόλλου εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων ἐγγράφων, β) Βιβλίον Πρακτικῶν συνεδριάσεων καὶ ἀποφάσεων τῆς Δ.Ε., γ) Βιβλίον Μητρώου Κειμηλίων, ἐνθα καταχωρεῖται ὑπὸ πλήρη περιγραφὴν καὶ ἀριθμὸν ἕκαστον κειμήλιον ἢ ἀντικείμενον, δ) Βιβλίον Ταμείου καὶ διπλότυπα Γραμμάτια ἢ Ἀποδείξεις Εἰσπράξεων καὶ Διπλότυπα Ἐντάλματα ἢ Ἀποδείξεις Πληρωμῶν, ε) Βιβλίον καταχωρήσεως ἀκινήτου περιουσίας, ζ) Βιβλίον καταχωρήσεως κινητῆς περιουσίας, εἰς τὸ ὁποῖον περιλαμβάνονται τὰ ἀνήκοντα εἰς τὸ Μουσεῖον πάσης φύσεως κινητὰ πράγματα, πλὴν τῶν ἀντικειμένων λαϊκῆς τέχνης καὶ πολιτισμοῦ ἢ παρομοίων ἀντικειμένων.

2. Τὰ στοιχεῖα τὰ περιλαμβανόμενα εἰς τὰ ὡς ἄνω βιβλία δύναται νὰ καταχωρίζονται καὶ εἰς ἠλεκτρονικὸν ὑπολογιστὴν, πρὸς διευκόλυνσιν τῆς λειτουργίας τοῦ Μουσείου. Εἰς τὴν περίπτωσιν ὁμως αὐτὴν τὰ ἀνωτέρω βιβλία τηροῦνται ὑποχρεωτικά, μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς καταργήσεώς των.

Ἄρθρον 13

1. Τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Βυζαντινὸν Μουσεῖον ὑπὸ τὴν ὡς ἄνω μορφήν καὶ ὀργάνωσιν καταργεῖται δι' ἀποφάσεως τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου ἐγκρινομένης ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας κατόπιν ἠτιολογημένης ἀποφάσεως τῆς Δ.Ε., λαμβανομένης διὰ τεσσάρων, τουλάχιστον, ψήφων καὶ ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην τὰ πάσης φύσεως περιουσιακὰ στοιχεῖα κινητὰ ἢ ἀκίνητα, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν νόμων τῆς πολιτείας, τὰ ὁποῖα διοικοῦσε, διεχειρίζετο καὶ ἐχρησιμοποιοῖε τὸ Μουσεῖον, περιέρχονται αὐτοδικαίως εἰς τὸ νομικὸν πρόσωπον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκουν ἄλλωστε κατὰ πλήρη κυριότητα, νομὴν καὶ κατοχήν.

2. Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς καταργήσεως τοῦ Μουσείου ἢ Ἱερὰ Μητρόπολις ὑπεισέρχεται, αὐτοδικαίως, καὶ δύναται νὰ ἀναλαμβάνη τὰς εἰς οἰονδήποτε πιστωτικὸν ἴδρυμα ἢ Τράπεζαν τυχόν καταθέσεις χρημάτων, τιμαλφῶν, κειμηλίων, ἀξιογράφων, μετοχῶν, ὁμολόγων,

ὡς καὶ πάσης φύσεως περιουσιακῶν ἀντικειμένων φερομένων ἐπ' ὄνοματι τοῦ Μουσείου. Τὰς αὐτὰς ἐνεργείας καὶ δικαιώματα ἔχει ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις καὶ ἐναντιοῦδῆποτε τρίτου ἢ νομικοῦ προσώπου δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου διὰ τὴν ἀπόδοσιν πάσης φύσεως περιουσιακῶν ἀντικειμένων ἢ ἀπαιτήσεως.

3. Γενικῶς ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις ὑποκαθίσταται εἰς τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ Μουσείου.

Ἄρθρον 14

Ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ εἶναι ἀρμοδία νὰ ἀποφασίσῃ διὰ πᾶν θέμα μὴ προβλεπόμενον εἰδικῶς ὑπὸ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄

Ἄρθρον 15

1. Ἡ ἰσχὺς τοῦ κανονισμοῦ τούτου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ περιοδικοῦ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

2. Μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος κανονισμοῦ διορίζονται ἐντὸς εὐλόγου χρόνου τὰ μέλη τῆς Δ.Ε.

3. Ὁ παρῶν Κανονισμὸς τροποποιεῖται δι' ἀποφάσεως τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου ἐγκρινομένης παρὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας κατόπιν ἠτιολογημένης ἀποφάσεως τῆς Δ.Ε. τοῦ Μουσείου λαμβανομένης διὰ πλειοψηφίας 4/5 τουλάχιστον ψήφων καὶ ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς οἰκείας Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Ἄρθρον 16

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ προκαλεῖται δαπάνη εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ νομικοῦ προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Τρίκκης καὶ Σταγῶν, τὸ ὕψος τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ προσδιορισθῇ.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 9ῃ Ὀκτωβρίου 2002

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

† Ὁ Σαλῶνων Θεολόγος

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Ἀριθμ. Πρωτ. 3592
Διεκπ. 1855

Ἀθήνησι τῆ 22α Ὀκτωβρίου 2002

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 153/2002 «ΠΕΡΙ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΣΥΝΟΔΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ «ΠΕΡΙ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ»»

Ἐχουσα ὑπ' ὄψει:

1. Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 4 παρ. ε', 9 παράγρ. 2 καὶ 4 καὶ 10 παρ. 5 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

2. Τὸ γεγονός ὅτι εἰς τὴν σύγχρονον κοινωνίαν ἡ θέση τῶν γυναικῶν ἔχει ἀποκτήσει καὶ νομικῶς, ἐξέχουσαν σημασίαν, ἡ δὲ Ἐκκλησία ὀφείλει νὰ ἐκδηλώσῃ τὸ ἐνδιαφέρον Της πρὸς περιφρούρησιν τῶν δικαιωμάτων τῆς γυναίκας, ἐκφράζουσα τὴν γνώμην Της ἐπὶ παντὸς ζητήματος, τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐν τῇ κοινωνίᾳ θέσιν τῆς γυναίκας καὶ προβαίνουσα εἰς τὸ πλαίσιον τῆς ἀρμοδιότητός Της εἰς τὰς ἀναγκαίας καὶ ἐνδεδειγμένες πρὸς τοῦτο ἐνεργείας.

3. Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 9/2002. Γνωμοδότησιν τοῦ παρὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Εἰδικοῦ Ἐπιστημονικοῦ Συμβούλου κ. Ἀναστασίου Μαρίνου.

4. Τὴν ἀπὸ 4ης Σεπτεμβρίου 2002 Ἀπόφασιν τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου.

5. Τὴν ἀπὸ 9 Ὀκτωβρίου 2002 Ἀπόφασιν Αὐτῆς

ΨΗΦΙΖΕΙ

Τὸν ὑπ' ἀριθμ. 153/2002 Κανονισμὸν Αὐτῆς «Περὶ συστάσεως καὶ λειτουργίας τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «περὶ Γυναικείων Θεμάτων»», ἔχοντα ὡς ἐξῆς:

Ἄρθρον 1

Σύστασις

Συνιστᾶται Εἰδικὴ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «ΠΕΡΙ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ».

Ἄρθρον 2
Σκοποὶ

Σκοποὶ τῆς Εἰδικῆς αὐτῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι:

α. Ἡ μελέτη παντὸς ζητήματος, τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ εἰς τὴν εἰς τὴν κοινωνίαν ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ ἑλλαδικοῦ χώρου, θέσιν τῆς γυναίκας, ὡς καὶ ἡ συλλογὴ ἐπιστημονικῶν στοιχείων, τὰ ὁποῖα ἀφοροῦν εἰς τὰ γυναικεῖα θέματα τόσον εἰς τὴν Ἑλλάδα ὅσο καὶ ἐκτὸς αὐτῆς καὶ ἐφ' ὅσον τὸ ζήτημα αὐτὸ ἔχει ἔστω καὶ ἔμμεσον σχέσιν μετὰ τὰ ἐνδιαφέροντα καὶ τὸν σκοπὸν τῆς Ἐκκλησίας.

β. Ἡ ὑποβολὴ εἰσηγήσεων πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον διὰ τὴν λήψιν τῶν ἀναγκαίων μέτρων πρὸς περιφρούρησιν τῶν δικαιωμάτων τῆς γυναίκας εἰς τὸ πλαίσιον τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τῆς Ἱερᾶς Παραδόσεως.

γ. Ἡ ἐπισημάνσις πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς λήψεως, ὑπὸ ἄλλων Ἐκκλησιῶν, τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως ἢ ἄλλων ἐθνικῶν ἢ διεθνῶν ὀργανισμῶν, ἀποφάσεων ἢ μέτρων, τὰ ὁποῖα ἀφοροῦν εἰς τὴν γυναῖκα καὶ ἡ ἐτοιμασίαν σχετικῶν προτάσεων πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ἀποφάσεων καὶ μέτρων αὐτῶν, ἐφ' ὅσον τοῦτο δικαιολογεῖται ἐκ τῶν σκοπῶν καὶ τῶν κατὰ τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους ἀρμοδιοτήτων τῆς Ἐκκλησίας.

δ. Ἡ κατόπιν ἐγκρίσεως τῆς Δ.Ι.Σ. διοργάνωσις εἴτε ὑπὸ μόνης τῆς Ἐπιτροπῆς, εἴτε ἐν συνεργασίᾳ μετὰ ἄλλας Ἐπιτροπὰς, Ἱερὰς Μητροπόλεις, Ἐκκλησίας, ἐθνικοὺς ἢ διεθνεῖς Ὄργανισμοὺς καὶ φορεῖς, ἐκκλησιαστικοὺς καὶ μὴ, διαφόρων ἐκδηλώσεων (Σεμιναρίων, Συνεδρίων, Ἡμερίδων κ.λπ.), ἢ συμμετοχὴ εἰς αὐτάς, ἢ ἔκδοσις κειμένων καὶ ἡ διενέργεια ραδιοτηλεοπτικῶν ἐκπομπῶν πρὸς ἐκπαίδευσιν τῶν γυναικῶν ἢ ἡ ἀπλή συμμετοχὴ εἰς αὐτάς.

ε. Ἡ μελέτη ἀξιοποιήσεως τῶν γυναικῶν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸ πλαίσιον τῶν ἀναγκῶν, τὰς ὁποίας ἐπιβάλλουν αἱ σύγχρονοι συνθήκαι καὶ ἐν ἀρμονίᾳ πρὸς τὴν Ἱερὰν Παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας.

στ. Ἡ ἀποστολή, μετὰ ἐγκρίσιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐκπροσώπων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἰς Συνέδρια ἢ παρεμφερεῖς ἐκδηλώσεις εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ὁ προγραμματισμὸς σχετικῶν ἐρευνῶν καὶ γενικῶς ἢ ἀνάληψις πρωτοβουλιῶν, αἱ ὁποῖαι ἀποσκοποῦν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐνδιαφέροντος τῶν νέων θεολόγων διὰ τὰ δικαιώματα τῆς γυναίκας.

ζ. Ἡ συνεργασία μετὰ τὰς Ἱερὰς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἄλλους ἐκκλησιαστικοὺς ἢ μὴ ὀργανισμοὺς, ἐθνικοὺς ἢ διεθνεῖς, καὶ σωματεῖα διὰ τὴν ἀνάδειξιν τῆς θέσεως τῆς γυναίκας εἰς τὴν σύγχρονον κοινωνίαν, τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τῆς.

η. Ἡ δυνατότης συνεργασίας, κατόπιν ἐγκρίσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, μετὰ ἐκπροσώπων ἢ ἀναλόγους Ἐπιτροπὰς ἄλλων θρησκειῶν, πρὸς τὸν σκοπὸν κατοχύρωσεως τῶν δικαιωμάτων τῆς γυναίκας εἰς τὴν σύγχρονον κοινωνίαν, καὶ ἐπισημάνσεις τῶν ὑποχρεώσεών τῆς, ἐξ ἐπόψεως ἐκκλησιαστικῆς ἢ θρησκευτικῆς γενικῶς.

Εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν νοεῖται δραστηριότης τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ γυναικειῶν θεμάτων, ἢ ὁποῖα ἔρχεται εἰς ἀντίθεσιν μετὰ τὴν ὀρθόδοξον χριστιανικὴν διδασκαλίαν.

Ἄρθρον 3
Συγκρότησις τῆς Ἐπιτροπῆς

Ἡ Εἰδικὴ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ ἀπαρτίζεται ἐξ ἑπτὰ (7) μελῶν.

Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι Ἀρχιερεὺς ἢ ἄλλου βαθμοῦ Κληρικός, ὁ ὁποῖος ἔχει ἐνασχόλησιν σχετικὴν πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς Ἐπιτροπῆς ἢ ἔχει κοινωνικὴν δραστηριότητα. Εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν μετέχουν ὡς μέλη: α) Νομικός, β) Ἱατρός, γ) Πρεσβυτέρα, δ) Γυναῖκα στέλεχος Ἐνορίας ἢ δραστηριότητος Ἐνορίας, ε) Κοινωνιολόγος καὶ στ) Ἐκπαιδευτικός.

Ἀπαραιτήτως τὰ τρία μέλη δεόν νὰ εἶναι γυναῖκες.

Ὁ Πρόεδρος καὶ τὰ μέλη, ὀρίζονται μετὰ τῶν ἀναπληρωτῶν, ἐπὶ τριετείᾳ θητεία, δυναμένη νὰ ἀνανεωθῇ, μετὰ ἀπόφασιν τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἄρθρον 4
Σύμβουλοι

Διὰ τὴν ἐπιβοήθησιν τοῦ ἔργου τῆς Ἐπιτροπῆς, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θητείας τῆς, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος δύναται νὰ διορίζῃ καὶ μικρὸν ἀριθμὸν Συμβούλων. Ὡς σύμβουλοι ἐπιλέγονται προσωπικότητες ἀδιαμφισβητήτου κύρους, καταρτίσεως καὶ ἐπιπέδου, πνευματικῆς καὶ κοινωνικῆς ἐξειδικευμένης γνώσεως καὶ γενικῆς καλλιέργειας, πρὸς τοὺς ὁποῖους ἡ Ἐπιτροπὴ προσφεύγει συμ-

βουλευτικῶς, ὅταν αὐτὴ κρίνει, πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ τελικοῦ πορίσματος εἰς τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα.

Ἄρθρον 5

Διαδικασία – Ἐπιλογή θεμάτων

Ἡ Ἐπιτροπὴ συνέρχεται μὲ ἔγγραφον πρόσκλησιν τοῦ Προέδρου αὐτῆς, τουλάχιστον ἅπαξ τοῦ μηνός. Τὰ πρὸς συζήτησιν θέματα προτείνονται ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας ἐπιλεγόμενα ἐκ τῆς ἐπικαιρότητος.

Μετὰ τὴν συζήτησιν τῶν θεμάτων συντάσσεται ἔγγραφος γνωμοδότησις – πόρισμα, ἢ ὁποῖα ὑποβάλλεται εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον πρὸς ἔγκρισιν.

Ἄρθρον 6

Πόροι

Πόροι τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι:

α. Ἡ ἐπιχορήγησις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

β. Πᾶσα ἄλλη συνδρομὴ ἢ ἐπιχορήγησις ἀπὸ φυσικὸν ἢ νομικὸν πρόσωπον, ἰδιωτικὸν ἢ κρατικὸν φορέα τῆς ἡμεδαπῆς ἢ τῆς ἀλλοδαπῆς.

Ἡ δὲ διαχείρισις τούτων διεξάγεται ὑπὸ τῆς Ε.Κ.Υ.Ο.

Ἄρθρον 7

Ἴσχύς

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸ ἐπίσημον δελτίον «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἄρθρον 8

Τροποποιήσις

Ο παρῶν Κανονισμὸς δύναται, νὰ τροποποιήται δι' ὁμοίας Ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Πρῶτασις τροποποιήσεως αὐτοῦ δύναται, νὰ ὑποβάλη καὶ ἡ ἰδίᾳ ἢ Ἐπιτροπὴ διὰ τοῦ Προέδρου αὐτῆς.

Ἄρθρον 9

Δαπάνη

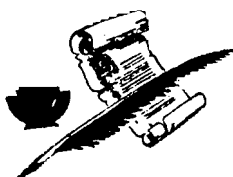
Ἀπὸ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ προκαλεῖται δαπάνη εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τὸ ὕψος τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ προσδιορισθῇ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9ῃ Ὀκτωβρίου 2002

Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

† Ὁ Σαλῶνων Θεολόγος

Ἐναρξίς λειτουργίας «Λαϊκοῦ Πανεπιστημίου» τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

**Ἐναρξίς λειτουργίας
«Λαϊκοῦ Πανεπιστημίου»
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος**

**«Ἑλληνισμός και
Χριστιανισμός»**

**Ἡ καλή «ἀλλοίωσις»
τοῦ Ἑλληνισμοῦ διὰ
τοῦ Χριστιανισμοῦ**

**Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἑνωσις
ὡς χώρος χριστιανικῆς
παραδόσεως**

«Ἱστορικὴ κληρονομιά»

**«Μάθημα εὐρωπαϊκῆς
ταυτότητος»**

**«Ὁ γενικὸς προσανατολισμὸς
τῆς Παιδείας»**

**Οἱ οἰκολογικὲς προσπάθειες
πρέπει νὰ μὴ εἶναι συρρικνω-
μένες και ἀποσπασματικὲς**

**Τιμητικὸς τόμος ἀφιερωμένος
στὸν κ. Θεόδωρο Νικολάου**

**Φυτῶρια προβολῆς τῆς
Ὁρθοδοξίας στὴν Εὐρώπη**

**Οἰκουμενικὸ πνευματικὸ
γεγονὸς**

Τὴν 23ῃ Ὀκτωβρίου 2002 στὴν αἴθουσα Ἰ. Δρακοπούλου τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καπποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ἐγένετο ἡ ἔναρξις λειτουργίας «Λαϊκοῦ Πανεπιστημίου» τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τοῦ ὁποίου ἡ διοργάνωσις ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου καὶ τῆς Ἱ. Συνόδου ἐγένετο μὲ τὴν φροντίδα τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Πολιτιστικῆς Ταυτότητος, ἡ ὁποία προεδρεύεται ἀπὸ τὸν Σεβ. Μητροπολίτη Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ κ. Ἰγνατίου.

Μετὰ τὴν διὰ προσευχῆς ἔναρξι πραγματοποιήσεως τοῦ σχετικοῦ προγράμματος, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Ἰγνάτιος παρουσίασε καὶ ἐξήγησε τὴ σημασία, τὴ δομὴ καὶ τὰ πλαίσια τῆς λειτουργίας τοῦ νέου ἐλπιδοφόρου θεσμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὁ ὁποῖος κατὰ τοὺς πρώτους μῆνες τῆς λειτουργίας του θὰ ἀντιμετώπιση τὸ ἐπίκαιρο θέμα τῶν σχέσεων Ἑλληνισμοῦ καὶ Χριστιανισμοῦ.

Στὴ συνέχεια ὁ γνωστὸς γιὰ τὰ φιλεκκλησιαστικά του αἰσθήματα Πρύτανης τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Γ. Μπαμπινιώτης κατὰ τὸν χαιρετισμὸ του ἀφ' ἑνὸς ἐξήγησε τὴν συμβολὴ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν μεγάλων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας στὴν γόνιμη σύζευξι τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας μὲ τοὺς πνευματικοὺς θησαυροὺς τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐπεσήμανε τοὺς ἱστορικοὺς δεσμοὺς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν μὲ τὴν Ἐκκλησία, τῶν ὁποίων δεσμῶν συμβολικὴ ἐκδήλωσις εἶναι ἡ ὑπ' αὐτοῦ παραχώρησις τῆς Αἰθούσης Ἰ. Δρακοπούλου πρὸς στέγασιν τοῦ «Λαϊκοῦ Πανεπιστημίου» τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

«Ἑλληνισμός και Χριστιανισμός»

Τὴν ἔναρξις λειτουργίας τοῦ «Λαϊκοῦ Πανεπιστημίου» τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κήρυξε ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος, ὁ ὁποῖος κατὰ τὸν χαιρετισμὸ του ἀφ' ἑνὸς ἐξήγησε τὴ σημασία τοῦ νέου πνευματικοῦ θεσμοῦ πρὸς παροχὴν ἐξειδικευμένων γνώσεων γιὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν κρουσμάτων τῆς πνευματικῆς παρακμῆς καὶ ἀφ' ἑτέρου τόνισε τὴ σημασία τῆς ἐξετάσεως τῶν σχέσεων Ἑλληνισμοῦ καὶ Χριστιανισμοῦ, γιὰ νὰ κατανοηθῇ ἀπὸ ὅλους ὅτι ὁ Ἑλληνισμὸς ὄχι μόνον δὲν καταστράφηκε ἀπὸ τὸν Χριστιανισμό, ὡς ἰσχυρίζονται κατὰ ὀργανωμένο συκοφαντικὸ τρόπο μερικοὶ «Ἑλληνολάτρες», ἀλλὰ σώθηκε καὶ ἀναζωογονήθηκε διὰ τῆς συμμαχίας του μὲ τὸν Χριστιανισμό, ὁ ὁποῖος προσέβαλε τὰ συμβατὰ πρὸς αὐτὸν ἐκλεκτὰ στοιχεῖα τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνισμοῦ.

Τέλος, ὁ Μακαριώτατος ἐξέφρασε τὴς εὐχαριστίες του πρὸς τοὺς ὀργανωτὲς τοῦ «Λαϊκοῦ Πανεπιστημίου», πρὸς τοὺς κατακλύσαντες τὴν αἴθουσα φιλομαθεῖς πάσης ἡλικίας καὶ ἰδιαιτέρως πρὸς τὸν Πρύτανη κ. Μπαμπινιώτην διὰ τὴν διαβεβαίωσίν του ὅτι τὸ Πανεπιστήμιον, «στεγάζει καὶ στηρίζει» τὸν νέον αὐτὸ θεσμὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ καλή «ἀλλοίωσις» τοῦ Ἑλληνισμοῦ διὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ

Τὸ πρῶτο ἐπίσημο μάθημα στὸ «Λαϊκὸ Πανεπιστήμιον» τῆς Ἐκκλησίας τῆς

Ἑλλάδος ἔγινε ἀπὸ τὸν Πρόεδρο τῆς Ἀκαδημίας Σεβ. Μητροπολίτη Περγάνου κ. Ἰωάννη, ὁ ὁποῖος, μὲ τὴν ἐξαίρετη, συμπυκνωμένη, συστηματικὴ καὶ κριτικὴ ἐξέταση πολλῶν διαστάσεων τοῦ θέματος «Ἑλληνισμὸς καὶ Χριστιανισμὸς», ἔδωσε ἀφορμὴν πρὸς διεξαγωγὴ γόνιμης συζητήσεως, τὴν ὁποία ἔκλεισε μὲ σύνοψι τῶν λεχθέντων ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος.

Ὁ Σεβ. Πρόεδρος τῆς Ἀκαδημίας τόνισε στὴν ἀρχὴ τὴν ζωτικὴ καὶ ἐπείγουσα ἀνάγκη τῆς ἐξετάσεως τοῦ θέματος αὐτοῦ ὄχι τόσο διότι πληθαίνουν οἱ «στεροῦμενες σοβαρότητος» φωνές ἐναντίον τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὅσον περισσότερο διότι τὸ θέμα «ἄπτεται τῆς πολιτισμικῆς αὐτοσυνειδησίας» μας καὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς «ἐλληνικῆς ταυτότητος», «σὲ ἐποχὴ ραγδαίων ἀνακατατάξεων», πολιτισμικῶν μεταβολῶν, ἐνοποιήσεων, ἀλληλοπεριχωρήσεων καὶ «ἀκατασχέτων τάσεων πρὸς παγκοσμιοποίησι». Ὅλες αὐτὲς οἱ πνευματικὲς διεργασίες δημιουργοῦν στοὺς Ὁρθοδόξους Ἕλληνες «ἐσωτερικὸν πρόβλημα», πὺ ἐπιβάλλει τὴν συνειδητὴ ἀπάντησι στὸ ἐρώτημα: Μὲ ποῖον Ἑλληνισμὸ πορευόμεθα στὴν Εὐρώπη καὶ ποῖα εἶναι ἡ σχέσις τῆς οἰκουμενικότητος τῆς Ὁρθοδοξίας μὲ τὴ Δύσι;

Ὑπὸ τοιαύτην ὀπτικὴ γωνία ὁ Σεβασμιώτατος, ἐξετάζοντας τίς σχέσεις Ἑλληνισμοῦ καὶ Χριστιανισμοῦ, ἐπεσήμανε ἰδιαίτερος τὴν ὑπὸ τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας καλὴν «ἀλλοίωσι» τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς πνευματικῆς παραδόσεως ἀφ' ἑνὸς μὲ τὴν ἐκλεκτικὴ ἐπιλογὴ τῶν θετικῶν στοιχείων τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, ἀφ' ἑτέρου μὲ τὴν διὰ νέου περιεχομένου καινοποίησι ἐλληνικῶν ὀνομάτων καὶ φιλοσοφικῶν ὄρων καὶ τρίτον διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ Φλωρόφσκυ τονισθέντος ὑπαρξιακῆς ἀναθεωρήσεως καὶ μεταμορφώσεως τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνισμοῦ στὰ ζητήματα τῆς ἀντιμετωπίσεως τῶν σχέσεων Θεοῦ καὶ κόσμου, Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου μὲ ἀνάπτυξι τῆς χριστιανικῆς Θεολογίας, Κοσμολογίας καὶ Ἀνθρωπολογίας σὲ αὐτονόητη συνάρτησι πρὸς τὴν Χριστολογία, Σωτηριολογία καὶ Ἐσχατολογία. Ὁ μεταμορφωθείς διὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ Ἑλληνισμὸς εἶναι ἀδιανόητος ἄνευ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία εἶναι ἡ κοινωνικὴ ἔκφρασις τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Ἡ ἀνωτέρω ἰσχνὴ κατόπιν ἀκροάσεως παρουσιάσις μερικῶν κεντρικῶν σημείων τοῦ πρώτου μαθήματος, τὸ ὁποῖον ἔγινε στὸ «Λαϊκὸν Πανεπιστήμιον» τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἄς χρησιμεύσῃ ὡς κίνητρον ἀναζητήσεως καὶ ἀναγνώσεως στὸ ἐγγὺς μέλλον τοῦ ὑπὸ δημοσίευσιν κειμένου τοῦ περιεχομένου τοῦ μαθήματος αὐτοῦ.

Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἑνωσις ὡς χώρος χριστιανικῆς παραδόσεως

Ἐκ τοῦ θαυμασίου Ἐνημερωτικοῦ Δελτίου τῆς «Διακοινοβουλευτικῆς Συνέλευσης Ὁρθοδοξίας» πληροφοροῦμεθα ὅτι κατὰ τὴν Ὁγδὴ Συνέλευσι αὐτῆς στὸ ἱερό νησί τῆς Πάτμου προεβλήθη «ἡ συμβολὴ τῆς Ὁρθόδοξης ἀντίληψης στὴν διευρυμένη Εὐρωπαϊκὴ Ἑνωσις».

Στὴ Συνέλευσι αὐτὴ ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἑλληνικοῦ Κοινοβουλίου κ. Ἀπ. Κακλαμάνης τόνισε ὅτι «ἡ ὀρθόδοξη ἀντίληψη ... κομίζει στὴν Εὐρώπη καὶ σὲ ὅλον τὸν κόσμο ἓνα πρότυπο ἀνθρώπου καὶ ἓνα πρότυπο βίου: ὅτι ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἴμαστε στὴν οὐσία μας, δηλαδὴ φύσει, ἴδιοι. Ἀπομένει σὲ ἡμᾶς νὰ πραγματώσουμε τὴν βαθύτερη, πανανθρώπινη ἐλπίδα: νὰ ἐπιτύχουμε μιὰ κοινωνία παγκόσμια, ὅπου ὅλοι εἴμαστε ὄχι μόνο φύσει, ἀλλὰ καὶ θέσει ἴδιοι μέσα στὴν διαφορετικότητά μας».

Ἐξ ἄλλου ἡ Ἐπίτροπος τῆς Ἑλλάδος στὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἐπιτροπὴ κ. Ἄ. Διαμαντοπούλου, ἡ ὁποία εἶναι σημαντικώτατος παράγων προωθήσεως τῶν ἐλληνικῶν θέσεων στὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἑνωσις, ἐπεσήμανε μεταξὺ ἄλλων τὰ ἑξῆς: «Οἱ βασικὲς ἀρχές καὶ διακηρύξεις» τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἑνώσεως «εἶναι οἱ ἀρχές τοῦ Χριστιανισμοῦ, δηλαδὴ οἱ ἀξίες τῆς εἰρήνης, τῆς ἀλληλεγγύης, τοῦ σεβασμοῦ τῶν ἀνθρωπίνων καὶ ἀτομικῶν δικαιωμάτων, τοῦ σεβασμοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ ἀτόμου πὺ εἶναι καὶ τὰ θεμέλια τοῦ εὐρωπαϊκοῦ οἰκοδομήματος... Ἡ κοινὴ γνώμη ἀντιλαμβάνεται τὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἑνωσις ὡς ἓνα ἄλλο χῶρον χριστιανικῆς παράδοσης. Ἡ διεύρυνσι τῆς Εὐρώπης, ἡ καινούργια προοπτικὴ τῶν δώδεκα νέων κρατῶν μελῶν πραγματικὰ θὰ ἐνισχύσει αἰσθητὰ τὴν συνοχὴ τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἡ διευρυμένη Εὐρώπη θὰ συνορεύει μὲ τίς χώρες τῆς πρῶν Σοβιετικῆς Ἑνώσεως. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι ἡ Ὁρθοδοξία μπορεῖ νὰ παίξῃ ἓνα νέο προνομιακὸ ρόλο στὸ διάλογο μὲ τὴν Οὐκρανία καὶ τὴν Ρωσία καὶ συνεπῶς στὴν σταθερότητα τῆς ἡπείρου...»

»Ποιὸ εἶναι τὸ εὐρωπαϊκὸ σχέδιο γιὰ τὴν Ὁρθοδοξία; Σ' αὐτὴν τὴν νέα Εὐρώπη τῶν εἴκοσι ἐφτά χωρῶν γιὰ ἓναν Ὁρθόδοξο Χριστιανὸ θὰ ἔλεγα ὅτι εὐκόλα ἡ Εὐρώπη μπορεῖ νὰ παραπέμψῃ στὴ σκέψῃ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ὁ ὁποῖος μᾶς ἔδειξε ὅτι «τὸ μυστήριον τοῦ ἀδελφοῦ» εἶναι ἡ ἀπαραίτητη συνέχεια «τοῦ μυστηρίου τοῦ θυσιαστηρίου».

«Ἱστορική κληρονομιά»

Χαρακτηριστική ὑπῆρξε στήν ἴδια Συνέλευσι ἡ ἑναρκτηρία ὁμιλία τοῦ ἐπί κεφαλῆς τῆς Διεθνούς Γραμματείας αὐτῆς Γραμματέως, τοῦ Βουλευτοῦ καί πρώην Ὑπουργοῦ κ. Σ. Ἄ. Παπαθεμελῆ, ὁ ὁποῖος εἶπεν: «... Ἐμεῖς οἱ Ὀρθόδοξοι τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἡπείρου εἴμαστε τὸ ἄλλο μισὸ τῆς. Δὲν ἔχουμε αὐταπάτες ὅτι διαμορφώνουμε σήμερα τὸ εὐρωπαϊκὸ μέλλον. Αὐτὸ μπορεῖ νὰ συμβεῖ μὲ τὴν τελικὴ διεύρυνση τῆς Εὐρώπης καί βεβαίως μὲ τὴν ἀναγνώριση καί ἀνάδειξη τῆς Ὀρθοδοξίας ὡς συνδημιουργοῦ παράγοντα ἤθους καί βίου ἀνθρώπινου καί κοινωνικοῦ. Ἐμεῖς, στήν Διακοινοβουλευτικὴ τῆς Ὀρθοδοξίας, πιστεύουμε ὅτι τὸ κοινωνικὸ καί ἀνθρωπολογικὸ ιδεῶδες τῆς Ὀρθοδοξίας εἶναι μετακαπιταλιστικὸ, μετακομμουνιστικὸ καί μετασοσιαλιστικὸ. Θὰ μπορούσα νὰ προσθέσω εἶναι καί μεταμοντέρνο, μετανεοτερικὸ. Αὐτὸ τὸ ιδεῶδες ἔχει ἀγγίσει τὴν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου στήν μακρὰ διαδρομὴ του. Οἱ μεγάλοι Πατέρες τῆς Ὀρθόδοξης Ἐκκλησίας, θὰ πῶ τῆς ἐνιαίας καθολικῆς καί ἀδιαίρετης Ἐκκλησίας εἴτε Ἀνατολικοὶ εἴτε Δυτικοὶ Πατέρες, κατόρθωσαν νὰ συλλάβουν αὐτὸ τὸ ἀνθρωπολογικὸ ιδεῶδες, νὰ μιλήσουν γιὰ τὴν ἀξία τοῦ ἀνθρώπου ὡς εἰκόνας τοῦ Θεοῦ, μιὰν ἀξία γιὰ τὴν ὁποία πρέπει νὰ ἀγωνιστεῖ κανεὶς καί τότε μόνον ἐὰν οἱ ἄνθρωποι εἶναι εἰκόνα τοῦ Θεοῦ, εἶναι παιδιὰ τοῦ Θεοῦ, χωρὶς διακρίσεις μῆτε φυλετικῆς μῆτε χρώματος, χωρὶς καμία ἀπολύτως διάκριση, εἶναι παιδιὰ τοῦ ἴδιου Οὐράνιου Πατέρα.

»Ἐμεῖς βεβαίως κουβαλοῦμε μέσα μας, καί νομίζω ὅτι τὸ κάνουν ὅλοι οἱ λαοὶ αὐτὸ τὸ πράγμα καί στὴ Δύση καί στὴν Ἀνατολή, τὴν ἱστορικὴ κληρονομιά.»

«Μάθημα εὐρωπαϊκῆς ταυτότητος»

Κατὰ τὴ σύσκεψι στήν Ὀρθόδοξη Ἀκαδημία Κρήτης τῶν Προέδρων τῶν Κοινοβουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν Παιδείας τῶν Κοινοβουλίων, πού εἶναι μέλη τῆς Διακοινοβουλευτικῆς Συνελεύσεως Ὀρθοδοξίας, ὁ Καθηγητῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Δ. Δεληκωνσταντῆς ἀναφερόμενος στοὺς μᾶθημα τῶν Ὀρθόδοξων, τὸ ὁποῖο, ὡς μὴ ὄφελε, πολεμεῖται ἀπὸ μερικὸς στήν Ἑλλάδα, τόνισε, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, εὐστοχώτατα τὰ ἑξῆς:

«Τὰ θρησκευτικὰ εἶναι πρωτίστως μάθημα Ὀρθόδοξης ταυτότητος καί πολιτισμοῦ. Ἐδῶ ὑπογραμμίζεται ὁ ρόλος τῆς Ὀρθόδοξης Χριστιανικῆς παράδοσης γιὰ τὴν διαμόρφωση, τὴν διατήρηση καί τὸ μέλλον τοῦ πολιτισμοῦ μας. Φυσικὰ τὸ μάθημα τῶν Ὀρθόδοξων θὰ εἰσάγει τὰ παιδιὰ στὴ δική μας ἰδιαίτερη παράδοση, ὄχι ὡς ἓνα «κλειστὸ σύστημα», ἀλλὰ ὡς μιὰ πραγματικότητα, ἢ ὁποῖα κατανοεῖται ὀρθῶς μέσα ἀπὸ τὴν ἀναφορικότητα καί τὴν ἀνοιχτοσύνη τῆς πρὸς τὶς ἄλλες παραδόσεις.

»Ἐὰν ἰσχύει ὅτι ἡ ἱστορικὴ καί πολιτισμικὴ πορεία τῆς Εὐρώπης φέρει ἀνεξίτηλη τὴ σφραγίδα τοῦ Χριστιανισμοῦ, τὸ μάθημα τῶν Ὀρθόδοξων εἶναι μάθημα Εὐρωπαϊκῆς ταυτότητος. Μέσα ἀπὸ αὐτὸ γνωρίζουμε βασικῆς διαστάσεις τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ καί κατανοοῦμε τὴ σημασία τῆς Ὀρθοδοξίας γιὰ τὴν οἰκοδομὴ τῆς Εὐρώπης. Εἶναι αὐτονόητον ὅτι ἡ σχολικὴ θρησκευτικὴ ἀγωγή... ὀφείλει νὰ προβάλλει τὴν ἀξία τῆς συνάντησης καί τοῦ διαλόγου Ὀρθοδοξίας καί Δυτικοῦ Χριστιανισμοῦ...»

«Ὁ γενικὸς προσανατολισμὸς τῆς Παιδείας»

Στὴ συνέχεια πρέπει νὰ ἐξαρθῆ ἡ «Διακλήρυξη», τὴν ὁποία ἔκαμαν οἱ Πρόεδροι τῶν Κοινοβουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν Παιδείας, πού εἶναι μέλη τῆς Διακοινοβουλευτικῆς Συνελεύσεως Ὀρθοδοξίας, σὲ συνεργασία μὲ τὴν Ὀρθόδοξη Ἀκαδημία Κρήτης. Στὴ «Διακλήρυξη» αὐτὴ ἐπισημαίνονται ἀναμφισβήτητες ἀλήθειες, μερικῆς ἀπὸ τὶς ὁποῖες εἶναι οἱ ἑξῆς:

«Γιὰ τὶς χώρες-μέλη τῆς Δ.Σ.Ο. καί τοὺς κατοίκους τους, πού διέπονται ἀπὸ τὸν Εὐρωπαϊκὸ πολιτισμὸ καί τὴν μακροαῖωνα Εὐρωπαϊκὴ παράδοση, ἡ πλέον δυναμικὴ καί πνευματικὴ ἀπάντηση καί ἐναλλακτικὴ πρόταση στὶς ἀπαιτήσεις τοῦ σήμερα καί τοῦ αὔριο, ἡ Οἰκουμενικότητα τοῦ Χριστιανισμοῦ καί ἡ ἱερότητα τῆς ἀξίας ἀνθρώπου, ὅπως βιώνονται στήν ὀρθόδοξη παράδοση, ἀποτελοῦν σταθερὰ θεμέλια, στὰ ὁποῖα πρέπει νὰ οἰκοδομηθεῖ καί ἡ μελλοντικὴ πορεία τῆς σύγχρονης Εὐρώπης. Στὴν Οἰκουμενικότητα αὐτὴ διασώζεται τόσο ἡ ἐνότητα τοῦ ἀνθρώπινου γένους ὅσο καί ἡ ἰδιαιτερότητα τοῦ κάθε λαοῦ. Θεμελιώδη χαρακτηριστικὰ τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου εἶναι ἡ μοναδικότητά του, τὸ ἀπαρβίαστο τῆς ἐλευθερίας του, ἡ κριτικὴ καί ἡ ἀδέσμευτη ἐπιλογή του, ὁ σεβασμὸς τῆς ἐτερότητας καί ἐπομένως ἡ

ἀποδοχή τοῦ ἄλλου, ὄχι ἀπλά με τὴν ἔννοια τῆς ἀνοχῆς, ἀλλὰ με τὴν ἔννοια τῆς συμπόρευσης με πνεῦμα συναλλαγῆς, συναντίληψης καὶ ἀλληλεγγύης. Ἡ προβολὴ ἀπὸ τὶς χώρες μας καὶ ἡ διὰ τῆς Παιδείας κυρίως διάσωση, οἰκείωση καὶ προβολὴ τῶν ἀξιῶν αὐτῶν εἶναι ὑποχρέωση τῶν χωρῶν μας, γιατί ἀποτελοῦν ἀναγκαῖο στοιχεῖο, στοῦ ὁποῖο πρέπει νὰ θεμελιωθεῖ ἡ Εὐρωπαϊκὴ ὁλοκλήρωση.

»Τὸ πνεῦμα αὐτὸ εἶναι ἀκόμη πιὸ ἀπαραίτητο γιὰ τὶς χώρες ἐκεῖνες, πού τὸ ἐκπαιδευτικὸ τους σύστημα ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἀπέκλειε τὴ θρησκευτικὴ ἀγωγή καὶ ἐνθάρρυνε ἀρχές ἀγνωστικισμοῦ καὶ ἀθεΐας. Ἡ προσήλωση τῆς Παιδείας καὶ ἡ ἀξιοποίηση στοῦ χώρου τῶν γνήσιων χριστιανικῶν στοιχείων πού διαφυλάσσονται στὴν πίστη καὶ στὴν ζωὴ τῆς Ὁρθοδοξίας μποροῦν νὰ συμβάλουν ἀποφασιστικὰ στὴ διαμόρφωση πολιτῶν με ἐλεύθερο δημοκρατικὸ φρόνιμα, με σεβασμὸ πρὸς κάθε συνάνθρωπο χωρὶς διακρίσεις καὶ ἀποκλεισμούς καὶ με συνειδητὴ συμμετοχὴ στὴν προαγωγή τῆς πανανθρώπινης συναδέλφωσης, ἀλληλεγγύης καὶ εἰρήνης.

Ἐνας τέτοιος προσανατολισμὸς τῆς Παιδείας εἶναι διαμετρικὰ ἀντίθετος πρὸς τὶς ὁλοένα καὶ πιὸ ἔντονες πιέσεις τῆς λεγόμενης παγκοσμιοποίησης».

Οἱ οἰκολογικὲς προσπάθειες πρέπει νὰ μὴ εἶναι συρρικνωμένες καὶ ἀποσπασματικὲς

Ἐπειδὴ σχεδὸν καθημερινῶς ἀπὸ τὰ Μ.Μ.Ε. γίνονται ἀναφορὲς στὶς προσπάθειες γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τοῦ οἰκολογικοῦ προβλήματος καὶ τὴ λήψη μέτρων πρὸς προστασίαν τῆς κτίσεως, ἃς ἐπιτραπῆ νὰ ἐπισημανθῆ ὅτι στὶς προσπάθειες αὐτὲς δὲν πρέπει νὰ παραθεωρῆται ὅτι καὶ οἱ ἄνθρωποι εἶναι εὐπαθὲς μέρος τῆς κτίσεως καὶ ὅτι τὸ οἰκολογικὸν ἐνδιαφέρον δὲν πρέπει νὰ ἀγνοῆ ἢ παραθεωρῆ τὴν ὁλότητα τῶν διαστάσεων τῆς πνευματικῆς ἀνθρωπόσφαιρας. Αὐτὴ πρέπει νὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὄχι μόνον γιὰ τὴν ἐπίδρασί της πρὸς τὰ ἔξω, δηλαδὴ γιὰ τὴν ἠθικὴν εὐθύνη της στὴν ἔνεκα ὠφελιμισμού, πλεονεξίας καὶ ἠθικοῦ μιθριδατισμοῦ καταστροφῆ ἢ μόλυνσι τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος καὶ τῶν οἰκοσυστημάτων τῆς γλωρίδος καὶ πανίδος, ἀλλὰ, ὡς ἐπισημαίνεται στοῦ κύριου ἄρθρου τοῦ τεύχους τοῦ Σεπτεμβρίου 2002 τοῦ περιοδικοῦ «Ἐφημέριος», καί, «γιὰ τὴ συμπεριφορὰ της πρὸς τὰ ἔσω, γιὰ τὴν πνευματικὴ αὐτοκαταστροφὴ καὶ

τὸν αὐτοεκφυλισμὸ της με τὴν παντοειδῆ διάβρωσι καὶ μόλυνσι τοῦ πνευματικοῦ περιβάλλοντος (λ.χ. με τὶς πνευματικὲς διοξίνες τῶν ρυπαρῶν δημοσιευμάτων τοῦ Τύπου, με τὴν κανθαριδίνη τῶν αἰσχυρῶν καὶ ψυχοφθόρων ραδιοτηλεοπτικῶν προγραμμάτων, με τὰ πνευματικὰ δηλητήρια τῶν ἠλεκτρονικῶν καὶ ψηφιακῶν Μ.Μ.Ε., με τὸ φθοροποιοῦ παράδειγμα πολλῶν γονέων)».

Ἐπομένως «ἡ ἀκεραιότητα τῆς Δημιουργίας προϋποθέτει καὶ τὴν δι' αὐτοπροστασίας καὶ αὐτοκαθάρσεως συνεχῆ ἐξυγίανσι τῆς πνευματικῆς ἀτμοσφαιρας, ἡ ὁποία —κατὰ τὴ μαρτυρία τῆς ψυχοσωματικῆς Ἰατρικῆς— ἔχει ἀντανάκλασι καὶ ἐπιπτώσεις καὶ στὴ σωματικὴ καὶ βιολογικὴ σφαῖρα».

Τὸ συμπέρασμα εἶναι ὅτι, γιὰ νὰ μὴ εἶναι ἡ παγκόσμια οἰκολογικὴ προσπάθεια ἀτελής, συρρικνωμένη καὶ ἀποσπασματικὴ, πρέπει «οἱ ἰθύνοντες τὶς τύχες τοῦ πλανήτου μας ἢ τῶν ἐπὶ μέρος τμημάτων του σε συνεργασία με τὴν Χριστιανικὴ Ἐκκλησιαστικὴ Ἡγεσία νὰ συντονίσουν τὶς προσπάθειές τους πρὸς δημιουργίαν κάποιου νέου Πρωτοκόλλου ἐξυγιάνσεως καὶ προστασίας καὶ τῆς πνευματικῆς ἀνθρωπόσφαιρας. Ὅσον καὶ ἂν τὸ αἶτημα αὐτὸ φαίνεται κάπως οὐτοπιστικὸ στὸν ἐκκοσμικευμένο κόσμῳ, πρέπει τουλάχιστον οἱ ἐκπρόσωποι τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας νὰ τὸ ἐπαναλαμβάνουν συνεχῶς μέσα στὶς σφαῖρες τῆς ἐπιρροῆς τους. Πρέπει κάποτε νὰ ἀφηνεισθοῦμε καὶ νὰ συνειδητοποιήσωμε τὴν ὁλότητα τῶν ὑλικοβιολογικῶν καὶ πνευματικῶν διαστάσεων τοῦ οἰκολογικοῦ προβλήματος».

Τιμητικὸς τόμος ἀφιερωμένος στον κ. Θεόδωρο Νικολάου

Μὲ πολλὴ χαρὰ τόσοσιν οἱ ὀρθόδοξοι θεολόγοι καὶ ἐπαῖοντες διανοούμενοι, ὅσον καὶ οἱ ἑτερόδοξοι φίλοι ἢ μελετητὲς τῆς Ὁρθοδοξίας πληροφορήθησαν ἢ εἶδαν τὴν σὲ γερμανικὴ γλῶσσα ἔκδοσι ἀπὸ τοὺς ἐκδοτικούς οἴκους Otto Lembeck (Frankfurt am Main) καὶ «Μέλισσα» (Ἀσπροβάλα Ἑλλάδος) πολυτελοῦς ὀγκώδους τόμου ἐξ ἑπτακοσίων δέκα ἑξ σελίδων μεγάλου σχήματος (24X16 ἐκ.) ὑπὸ τὸν τίτλον «Ὁρθόδοξη Θεολογία μεταξὺ Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως» (Orthodoxe Theologie zwischen Ost und West). Ὁ τόμος αὐτὸς ἐκδόθηκε ἐντὸς τοῦ 2002 ἀπὸ τοὺς καθηγητὲς τοῦ Ἰνστιτούτου Ὁρθοδόξου Θεολογίας στοῦ Πανεπιστήμιου τοῦ Μονάχου (Ludwig-

Maximilian Universität-München) κ.κ. Κωνσταντῖνο Νικολακόπουλο, Ἰθανάσιο Βλέτση καὶ Βλαδίμηρο Ἰβάνωφ ὡς τιμητικό ἀφιέρωμα (Festschrift) γιὰ νὰ τιμηθῆ με ἀφορμὴν τὴν 60ῆ ἐπέτειο τῶν γενεθλίων του ὁ διακεκριμένος Καθηγητὴς καὶ Πρόεδρος τοῦ ἰδίου Ἰνστιτούτου τοῦ Πανεπιστημίου τῆς βαυαρικῆς πρωτεύουσας, κ. Θεόδωρος Νικολάου, ὁ ὁποῖος εἶναι καὶ ἐπίλεκτο τακτικό ἐνεργὸ μέλος τῆς Θεολογικῆς «Τάξεως» τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῶν Τεχνῶν.

Ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς παρατιθεμένης στὸν Τόμο βιογραφίας καὶ ἐργογραφίας του, ὁ κ. Νικολάου εἶναι ἓνας ἀπὸ τοὺς ὀλίγους ρηξικελεύθους σκαπανεῖς τοῦ ὀρθοδόξου θεολογικοῦ στοχασμοῦ στὸ ἀνωτέρω μνημονευθὲν θεολογικὸ Ἰνστιτούτο καὶ σὲ ὁλόκληρη τὴν Εὐρώπη. Ἡ Α.Θ.Π. ὁ Σεπτὸς Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος, στὸ δημοσιεύμενο στὴν ἀρχὴ τοῦ τόμου Γράμμα, πὺν ἐστάλη στοὺς ἐπιμελητὲς τῆς ἐκδόσεως αὐτοῦ καθηγητὲς, γράφει, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, τὰ ἐξῆς διὰ τὸν κ. Νικολάου: «Κύριος πληρῶσαι πᾶσαν εὐδοκίαν ἐν αὐτῷ καὶ δῶν αὐτῷ πᾶν καταθύμιον, ἀνθ' ὧν ὑπὲρ τοῦ τμήματος τούτου καὶ τῆς Ὁρθοδόξου Θεολογίας ἐν γενεῇ ἐμόχθησε καὶ μοχθεῖ ἐρευνῶν, μελετῶν, συγγράφων, διδάσκων, προνοούμενος τὸ καλὸν τοῦ Τμήματος, προβάλλων ἐν γῆ ἄλλοτρία τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν καὶ Θεολογίαν καὶ κηρύττων καὶ διαβεβαιούμενος τὴν ἀληθεῖαν ταύτης».

Ὁ κ. Νικολάου, ἰδίως διὰ τοῦ δαψιλοῦς συγγραφικοῦ καὶ διδακτικοῦ ἔργου του καὶ διὰ τῆς γνωστῆς παρουσίας του ἐντὸς τῆς πολυπολιτισμικῆς Εὐρώπης συντέλεσε τὰ μέγιστα στὴν προβολὴ σὲ ὁλόκληρη τὴν Χριστιανικὴ Οἰκουμένη τῶν πνευματικῶν θησαυρῶν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ Θεολογίας. Στὴν προβολὴ αὕτη συντελεῖ καὶ τὸ ὑπ' αὐτοῦ ἐκδιδόμενον θαυμάσιο ὑψηλοτάτης ποιτικῆς στάθμης γερμανόγλωσσο ἐπιστημονικὸ περιοδικὸ ὑπὸ τὸν τίτλο «Orthodoxes Forum», τοῦ ὁποῖου ἡ σύνταξις διευθύνεται ὑπὸ τοῦ ἰδίου καὶ τοῦ πολὺ ἐλπιδοφόρου Καθηγητοῦ κ. Κωνσταντῖνου Νικολακοπούλου, ὡς καὶ τοῦ Δρος κ. Ἀναργύρου Ἀναπλιώτου.

Φιντώρια προβολῆς τῆς Ὁρθοδοξίας στὴν Εὐρώπη

Ἀκολούθως πρέπει νὰ ἐκφράσωμε τὴ χαρὰ μας τόσοσιν καὶ γιὰ τοὺς ἐξαιρέτους συνεργάτας τοῦ κ. Νικολάου, οἱ

ὁποῖοι εἶχαν τὴν πρωτοβουλία τῆς ἐκδόσεως τοῦ τιμητικοῦ τόμου, ὅσον καὶ γιὰ τὸ ὅτι ὁ Παναγιώτατος Προκαθήμενος τῆς Ὁρθοδοξίας στὸ μνημονευθὲν ἀνωτέρω Γράμμα Του ὁμιλεῖ «περὶ τῶν προόδων καὶ τῆς ἐν Θεῷ προκοπῆς τοῦ Τμήματος Ὁρθοδόξου Θεολογίας τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Μονάχου» καὶ προσθέτει: «Ἰδιαιτέρως ἐχάρημεν διὰ τὴν πλήρωσιν τῶν θέσεων τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ, γεγονός τὸ ὁποῖον θὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ὁμαλὴν λειτουργίαν τοῦ Τμήματος, ὅπερ ἀποτελεῖ ἀκραῖον κέντρον προβολῆς τῆς Ὁρθοδόξου Θεολογίας εἰς αὐτὴν τὴν καρδίαν τῆς Εὐρώπης».

Πρέπει ἐπίσης ἰδιαιτέρως νὰ ἐξαρθῆ ἡ συμβολὴ τοῦ κ. Νικολάου στὴν ἴδρυσι τοῦ «Κέντρου Οἰκουμενικῶν Ἐρευνῶν στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Μονάχου». Τὸ κέντρο αὐτό, συμφώνως πρὸς σχετικὴ ἀνακοίνωσι, «εἶναι κάτι μοναδικὸ γιὰ τὸν γερμανόφωνο χῶρο, ἐφόσον συμπεριλαμβάνει τὴν Ὁρθοδοξίαν στὸν οἰκουμενικὸ πανεπιστημιακὸ διάλογο. Στοχεύει στὴν προσέγγισι τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ κυρίως στὴν παρουσίαι τῆς πολύχρονης συνεργασίας τῆς εὐαγγελικῆς καὶ καθολικῆς σχολῆς ὅπως καὶ τοῦ τμήματος ὀρθοδόξου θεολογίας ὑπὸ θεομοθετημένη μορφῇ. Στὰ πλαίσια τῶν κοινῶν στόχων τοῦ Κέντρου θὰ ἀσχοληθοῦν καθηγητὲς καὶ φοιτητὲς μετὰ τίς δογματικὰς διαφορὰς, οἱ ὁποῖες μέχρι σήμερον στάθηκαν ἐμπόδιο στὴν ἐνότητα τῶν Ἐκκλησιῶν. Πέραν τῶν ἐρευνητικῶν προγραμμάτων, τὰ ὁποῖα θὰ ἀναπτύξει τὸ Κέντρο, οἱ ἐργασίαι του θὰ ἔχουν συνήθως τὴ μορφὴ ἀνωτέρων οἰκουμενικῶν σεμιναρίων. Κατὰ τὸ παρελθὸν θερινὸ ἐξάμηνο ἀσχολήθηκε τὸ ἀνώτερον οἰκουμενικὸ σεμινάριο μετὰ τὴν κοινὴ καθολικὴ-λουθηρανικὴ δήλωσι «Communio Sanctorum» (κοινωνία ἁγίων), ἐνῶ κατὰ τὸ τρέχον χειμερινὸ ἐξάμηνο θὰ συζητηθοῦν τὰ κείμενα, πὺν ἐπεξεργάσθησαν οἱ κοινὲς διεθνεῖς ἐπιτροπὲς μεταξὺ ἀφενὸς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ ἀφετέρου τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς καὶ τῆς Λουθηρανικῆς».

Οἰκουμενικὸ πνευματικὸ γεγονός

Ἐὰς προσθέσωμεν ὅτι τὸ περιεχόμενον τοῦ τόμου «Ὁρθόδοξη Θεολογία μεταξὺ Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως» εἶναι αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ ἀξιόλογο πνευματικὸ γεγονός, διότι —ἐκτὸς τῶν συγχαρητηρίων μηνυμάτων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν Γερμανίας κ. Αὐγουστίνου, ρώσου-ὀρθοδόξου

Ἀρχιεπισκόπου κ. Feofan, σέρβου-ὀρθοδόξου ἐπισκόπου κ. Κωνσταντίνου, ρουμάνου-ὀρθοδόξου Μητροπολίτου κ. Serafim, τοῦ διακεκομένου Καρδινάλιου Friedrich Wetter καὶ τοῦ λουθηρανῶ ἐπισκόπου τῆς Βαναρίας Δρος Johannes Friedrich— περιέχει ἐκτεταμένη βιογραφία καὶ ἐργογραφία τοῦ κ. Νικολάου καὶ 45 μελέτες, ἐκ τῶν ὁποίων, ὡς σημειώνουν οἱ ἐπιμελητὲς τῆς ἐκδόσεως στὸν Πρόλόγο τους, καταδεικνύονται «ἡ εὐρύτης καὶ ἀκτινοβόλος ἐπενέργεια τοῦ θεολογικοῦ στοχασμοῦ τοῦ κ. Νικολάου καὶ οἱ οἰκουμενικὲς διασυνδέσεις καὶ συναρτήσεις τῆς Ὀρθοδόξου, τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς καὶ τῆς Προτεσταντικῆς Θεολογίας σὲ πολλοὺς ἐπὶ μέρους

θεολογικοὺς κλάδους (Βιβλικὴ Θεολογία, Πατρολογία, Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία, Συστηματικὴ Θεολογία, Πρακτικὴ Θεολογία, Ἐκκλησιαστικὸ Δίκαιο, Θεολογία τῆς Ἱεραποστολῆς, Φιλοσοφία, Ἀρχαία Φιλολογία καὶ Οἰκουμενικὴ Θεολογία). Ὁ ἐκλεκτὸς συνάδελφος κ. Νικολάου καὶ οἱ ἐκλεκτοὶ συνεργάτες του Καθηγητὲς στὸ Ἰνστιτούτο Ὀρθοδόξου Θεολογίας ἄς δεχθοῦν καὶ τὰ ἰδικά μας, θεομὰ συγχαρητήρια, ὡς καὶ εὐχὲς γιὰ περαιτέρω πρόοδο καὶ ἀκτινοβολία τῆς ἀξιολογοτάτης προσφορᾶς τους.

Ε.Δ.Θ.

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΥΠΟΥ τῆς 26ης Σεπτεμβρίου 2002

**Ἱερά Σύνοδος τῆς
Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος**
Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν
Ἱεραὶ Μητροπόλεις
Ἡλείας
Θεσσαλιώτιδος καὶ
Φαναριοφερσάλων
Σύρου
Νικαίας
Φθιώτιδος
Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων
Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία

Μὲ τὴν εὐγενικὴ πρόσκληση καὶ φροντίδα τοῦ Εὐρωβουλευτῆ καὶ Καθηγητῆ τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαίου κ. Δημητρίου Τσάτσου ἐξαμελῆς ἐξ Ἀρχιερέων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀποστολὴ ἐπισκέφθηκε τὸ Εὐρωκοινοβούλιο στὶς Βρυξέλλες ἀπὸ 16 ὡς 19 Σεπτεμβρίου 2002.

Στὴν Εὐρω-ἀποστολὴ αὐτῆ τῆς Ἐκκλησίας μας, ἡ ὁποία εἶναι ἡ πέμπτη κατὰ σειρὰν, συμμετεῖχαν οἱ Σεβ. Μητροπολίτες Μαντινείας καὶ Κυνουρίας κ. Ἀλέξανδρος, Ἰσθμίου κ. Ἰγνάτιος, Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων κ. Θεόκλητος, Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ κ. Δανιήλ, Κασσανδρείας κ. Νικόδημος, Σύρου, Τήνου, Ἰσθμίου, Κέας καὶ Μήλου κ. Δωρόθεος. Στὴν ἀποστολὴ συμμετεῖχε καὶ ὁ Αἰδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος κ. Θεόδωρος Σταθακόπουλος.

Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς παραμονῆς τους στὶς Βρυξέλλες οἱ Σεβασμιώτατοι Ἀρχιερεῖς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπισκέφθηκαν τὴν Σύνοδο τῶν Εὐρωπαϊκῶν Ἐκκλησιῶν (Conference of European Churches), ὅπου εἶχαν ἐνδιαφέρουσα ἐπικοινωνία καὶ ἐνημέρωση ἀπὸ τὸν ἀπερχόμενο διευθυντὴ κ. Keith Jenkins καὶ τὸν κ. Rudiger Noll, νέο διευθυντὴ τῆς CEC, καθὼς καὶ τὸ κτῆριο τῆς Commission des Episcopats de la Communaute Europeene, ὅπου τοὺς ὑποδέχθηκε καὶ τοὺς ἐνημέρωσε γιὰ τὸ ἔργο τῆς COMMECE ὁ γραμματέας Mgr Noel Treanor.

Ἐπίσης μετέβησαν στὸ κτῆριο τῆς Ἀντιπροσωπείας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στὶς Βρυξέλλες, ὅπου ἐνημερώθηκαν ἀπὸ τὸν Θεοφιλέστατο Ἐπίσκοπο Ἀχαΐας κ. Ἀθανάσιο γιὰ τὶς δραστηριότητες καὶ τὸ ἔργο τῆς Ἀντιπροσωπείας μας ἐκεῖ, ὅπως καὶ ἀπὸ τὸν κ. Ἀθανάσιο Βέττα, ὁ ὁποῖος τοὺς ἐνημέρωσε γιὰ τὴν πρόοδο τῶν ἐργασιῶν ἀνακαινίσεως τοῦ κτηρίου τῶν γραφείων τῆς Ἀντιπροσωπείας μας στὶς Βρυξέλλες.

Τὴν Τετάρτη 18 Σεπτεμβρίου ἡ Εὐρωπαϊκὴ ἀποστολὴ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μετέβη στὸ Εὐρωκοινοβούλιο, ὅπου ξεναγήθηκε καὶ ἐνημερώθηκε ἀπὸ τὸν κ. Ἀντώνη Καϊλῆ καὶ στὴ συνέχεια ἀπὸ τοὺς εὐρωβουλευτὲς κ. Γεώργιο Κατηφόρη, κ. Δημήτριο Τσάτσο καὶ κ. Μινέρβα-Μελπομένη Μαλλιώρη γιὰ θέματα ἀρμοδιότητάς τους στοὺς τομεῖς καὶ τὶς Ἐπιτροπὲς τοῦ Εὐρωκοινοβουλίου ποὺ ἐργάζονται. Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἴδιας ἡμέρας συναντήθηκε μὲ τὴν Ἐπίτροπο κ. Ἄννα Διαμαντοπούλου, ἡ ὁποία ἐνημέρωσε τοὺς Σεβασμιωτάτους γιὰ τὰ θέματα τῆς Ἐπιτροπῆς.

Στὰ πλαίσια τῆς ἐπισκέψεώς τους στὶς Βρυξέλλες οἱ Ἕλληνες Ἀρχιερεῖς συναντήθηκαν καὶ μὲ τὸν πρέσβη τῆς Ἑλλάδος στὴν Μόνιμη Ἑλληνικὴ Ἀντιπροσωπεία κ. Ἀριστείδη Ἀγαθοκλῆ, ὁ ὁποῖος τοὺς ἐνημέρωσε γιὰ θέματα τῆς ἀρμοδιότητάς του, καὶ κυρίως γιὰ τὴν Προεδρία ποὺ θὰ ἀναλάβει ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνηση τὸ πρῶτο ἐξάμηνο τοῦ 2003.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου)

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΥΠΟΥ τῆς 7ης Ὀκτωβρίου 2002

Συνήλθε σήμερα στήν πρώτη τακτική Συνεδρία Αὐτῆς ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑπό τήν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου, γιά νά ἐξετάσει τά θέματα, τά ὁποῖα εἶναι γραμμένα στήν Ἡμερήσια Διάταξη τῆς Συνόδου.

Πρὸ τῆς Συνεδρίας ἐτελέσθη Ἀρχιερατική Θεία Λειτουργία στό Καθολικό τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Πετράκη, ἱερουργοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Χαλκίδος κ. Χρυσοστόμου.

Ἐντὸς τῆς αἰθούσης τῶν Συνεδριῶν ἐψάλη ἡ ἑναρκτήρια Ἀκολουθία γιά τήν ἑναρξη τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ἀναγνωσθέντος τοῦ Καταλόγου τῶν συμμετεχόντων Ἱεραρχῶν, διεπιστώθη ἡ ἀπουσία τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν Θεσσαλονίκης κ. Παντελεήμονος, Πολυανῆς καί Κιλκισίου κ. Ἀποστόλου, Γόρτυνος καί Μεγαλοπόλεως κ. Θεοφίλου, Μαρωνείας καί Κομοτηνῆς κ. Δαμασκηνοῦ καί Λήμνου καί Ἀγίου Εὐστρατίου κ. Ἱεροθέου. Ἡ ἀπουσία των ἐθεωρήθη δικαιολογημένη.

Κατὰ τήν ἑναρξη τῆς Συνεδρίας, ὁ Μακαριώτατος Πρόεδρος προσεφώνησε τὸ Σῶμα τῆς Ἱεραρχίας καί ηὐχήθη καλὴ ἐπιτυχία στίς ἐργασίες Αὐτῆς, ποῦ τελεῖ ὑπὸ τήν εὐλογία τοῦ Θεοῦ καί τήν ἐπίπνοια τοῦ Ἀγίου Πνεύματος. Εἰδικώτερα ὁ Μακαριώτατος ἀφοῦ ἐξέφρασε τὴν ἰδιαίτερη χαρὰ του γιά τὴν εὐκαιρία τῆς ἐπικοινωνίας μὲ ὅλους τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτες, Μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, προέβη σὲ μιά περιληπτικὴ παρουσίαση ὅλου τοῦ φάσματος τῶν προβλημάτων τοῦ νεοελληνικοῦ βίου. Ἐτόνισε δὲ ἰδιαίτερα τίς συνέπειες ἐκ τῆς παγκοσμιοποιήσεως, ἡ ὁποία ὀδηγεῖ σὲ πολυπολιτισμὸ, σὲ ἀκαθόριστη πολυγλωσσία καί σὲ συγκρητισμὸ, ἔτσι ὥστε νά διαμορφώνεται ἓνα ἐπισηφάλες μέλλον γιά τὴν ἐπιβίωση τοῦ Γένους τῶν Ἑλλήνων. «*Μέσα σ' αὐτὴν τὴν ἀτμόσφαιρα*», εἶπε, «*ἡ Ἐκκλησία μας εἶναι ἡ ἐσχάτη ἐλπίδα τῶν Χριστιανῶν. Ὅντας πλέον μέσα στήν Εὐρώπη εἶναι ἀνάγκη νά πορευθοῦμε μὲ χριστιανικὴ διάθεση γιά ἀγωνιστικότητα καί δημιουργικότητα πρὸς ὅλες τίς κατευθύνσεις τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς*».

Στὴν προσφώνηση τοῦ Μακαριωτάτου ἀντεφώνησεν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος ὑπὸ τὴν ιδιότητά του ὡς Ἀντιπροέδρου τῆς

Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας. Ὁ Σεβασμιώτατος ὠμίλησε γιά τὴν κρισιμότητα τῶν καιρῶν ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων ἡ σύγκληση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας εἶναι ἓνα ξεχωριστὸ πνευματικὸ γεγονός, ἀπὸ τὸ ὁποῖο ὁ Ἱερός Κληρὸς καί ὁ εὐσεβὴς Λαὸς ἀναμένουν μὲ ἐλπίδα τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ καί πνευματικὴ οἰκοδομή. Ὁ Σεβασμιώτατος ἐπίσης ἀνεφέρθη στὸ ἱστορικὸ τῆς συγκλήσεως τῶν Ἱερῶν Συνόδων, ἀπὸ τοῦ 3ου αἰῶνος, στήν Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία, ποῦ φθάνει μέχρι τῶν ἡμερῶν μας.

Ἀκολούθως, συνεκροτήθη ἡ Ἐπιτροπὴ Τύπου ὑπὸ τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἀνθίμου, Ναυπάκτου καί Ἀγίου Βλασίου κ. Ἱεροθέου καί Καισαριανῆς, Βύρωνος καί Ὑμηττοῦ κ. Δανιήλ.

Στὴν συνέχεια, ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας, ἐφαρμόζουσα τὴν διάταξη τοῦ Νόμου 590/1977 «*Περὶ ἐγγραφῆς νέων Κληρικῶν στὸν Κατάλογο τῶν πρὸς Ἀρχιερατεία Ἐκλογίμων*» ἐψήφισε διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας. Ἀπὸ τὴν γενομένη καταμέτρηση τῶν ψήφων διεπιστώθη ὅτι στὸν Κατάλογο τῶν πρὸς Ἀρχιερατεία Ἐκλογίμων ἐνεγράφησαν καί οἱ δέκα ἐπτὰ προταθέντες Ἀρχιμανδριταὶ Κληρικοὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ, καί περὶ ὥρα 10.30 π.μ. διεκόπη ἡ Συνεδρία τῆς Ι.Σ.Ι. Κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος, καθὼς καί τὰ μέλη τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου μετέβησαν στὸ Μέγαρο τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων, ὅπου συμμετέχοντες στήν ἐκδήλωση ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς νέας Βουλευτικῆς Περιόδου, ἐτέλεσαν τὸν Ἀγιασμόν, προεξάρχοντας τοῦ Μακαριωτάτου καί ηὐχήθησαν τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ καί καλὴ ἐπιτυχία στίς ἐργασίες τοῦ ἀνωτάτου αὐτοῦ ὀργάνου τῆς Δημοκρατικῆς μας Πολιτείας.

Ἐπαναληφθεῖσης τῆς Συνεδρίας ὁ Μακαριώτατος Πρόεδρος, ἀνέγνωσε ἐνώπιον τῶν Μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, τὴν Εἰσηγητικὴ Ὁμιλία του, ἡ ὁποία ἐκάλυψε τὰ σοβαρότατα θέματα καί προβλήματα τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας καί τῆς Ἑλληνικῆς Κοινωνίας. Τὰ θέματα αὐτὰ μὲ τίς εἰσαγωγικὲς παρατηρήσεις καί τὴν πατρικὴ προτροπὴ πρὸς ὅλους γιά ἐνότητα καί ἀγῶνα, ἀντιστοιχοῦν σὲ δώδεκα κεφάλαια καί εἴκοσι ἐξὶ παραγράφους. Συνοπτικὸ σημεῖωμα γιά ὅλα τὰ θέματα τῆς Εἰσηγητικῆς Ὁμιλίας τοῦ Μακαριωτάτου, ἐδόθη στὰ Μ.Μ.Ε. Ἡ συζήτηση θὰ διεξαχθεῖ αὔριο (σήμερα).

Ὡσαύτως ὁ Μακαριώτατος Πρόεδρος κ. Χριστό-

δουλος ἀνεκοίνωσε στήν Ἱερά Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας ὅτι ὡς Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί Τοποτηρητής τῆς χηρευούσης Ἱεράς Μητροπόλεως Νέας Σμύρνης, ἀποσύρει τήν πρότασή του ἀπό τήν Ἡμερησία Διάταξη τῆς Ι.Σ.Ι. μέ τήν ὁποία προεβλέπετο ἡ ἐπανυπαγωγή τοῦ Ἱεροῦ Ἐνοριακοῦ Ναοῦ Ἁγίου Σώστη στήν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν ἐκ τῆς ὁποίας εἶχε ἀποσπασθεῖ. Τό ζήτημα αὐτό εἶναι δυνατόν νά ἐξετασθεῖ σέ εὐθετώτερο χρόνο.

(Ἡ Ἐπιτροπή Τύπου τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας)

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΥΠΟΥ τῆς 8ης Ὀκτωβρίου 2002

Συνήλθε σήμερα στήν δεύτερη τακτική Συνεδρία Αὐτῆς ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑπό τήν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου. Μετά τήν γενομένη Προσευχή καί ἀναγνωσθέντος τοῦ Καταλόγου τῶν Ἱεραρχῶν ἐνεκρίθησαν τὰ Πρακτικά τῆς προηγουμένης Συνεδρίας.

Εὐθύς ἀμέσως ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας εἰσήλθε στή συζήτηση, στή διατύπωση γνώμων, στήν ἄσκηση κριτικῆς, στήν ἐκφραση συμφωνίας ἢ διαφωνίας γιά τήν γενομένη χθές εἰσηγητική ὁμιλία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου. Στήν συζήτηση ἔλαβαν μέρος κατά σειράν καί διετύπωσαν τὰς ἀπόψεις των οἱ Σεβ. Μητροπολίται: Κίτρου καί Κατερίνης κ. Ἀγαθόνικος, Ἰωαννίνων κ. Θεόκλητος, Λαγκαδᾶ κ. Σπυρίδων, Ζακύνθου κ. Χρυσόστομος, Φιλίππων κ. Προκόπιος καί Κορίνθου κ. Παντελεήμων. Ὁ Μακαριώτατος Πρόεδρος ἀπήντησε εἰς ἓνα ἕκαστον ἐκ τῶν ὡς ἄνω Ἱεραρχῶν χωριστά.

Ἀκολούθως ὡμίλησαν οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται Γουμένισσης κ. Δημήτριος, Καλαβρύτων κ. Ἀμβρόσιος, Ἡλείας κ. Γερμανός, Σπάρτης κ. Εὐστάθιος, Περιστερίου κ. Χρυσόστομος καί Θεσσαλιώτιδος κ. Θεόκλητος. Ἐπίσης ὡμίλησαν οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται Θηβῶν κ. Ἱερώνυμος, Ναυπάκτου κ. Ἱερόθεος, Σύρου κ. Δωρόθεος, Κοζάνης κ. Ἀμβρόσιος, Φθιώτιδος κ. Νικόλαος, Βεροίας κ. Παντελεήμων καί Ἐλευθεροπόλεως κ. Εὐδόκιμος. Οἱ ἀπόψεις πού διετυπώθησαν κατά πλειονότητα ἀφοροῦσαν τό θέμα τοῦ σεβασμοῦ τοῦ Συνοδικοῦ Συστήματος, τὰ Οἰκονομικά τῆς Ἐκκλη-

σίας, τὰ ἔργα τῆς Ἐκκλησίας, τὰ Εὐρωπαϊκά Προγράμματα, τό Γραφεῖο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στήν Εὐρωπαϊκή Ἐνωση στίς Βρυξέλλες, τό ζήτημα τοῦ ράσου, τήν Ἐνορία τοῦ Ἁγίου Σώστη, τήν κάθαρση πρὸς ἀποφυγὴν σκανδάλων καί τήν Ἐκκλησιαστική Ἐκπαίδευση. Οἱ ἀπόψεις αὐτὲς εἶχαν ἄλλοτε μὲν χαρακτήρα ἀπλοῦ σχολιασμοῦ, ἄλλοτε ἦσαν ἐπικριτικά, ἄλλοτε ἐπικυρωτικά, ἄλλοτε ἐποικοδομητικά ἢ ἀνῆκαν στήν κατηγορία τῶν προτάσεων.

Εἰς ὅλα αὐτὰ ἀπήντησε ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος καί μὲ πλῆθος ἐπιχειρημάτων, πληροφοριῶν καί συγκεκριμένων στοιχείων ἀπέδειξε ὅτι σέβεται ἀπόλυτα τό Συνοδικό Σύστημα τῆς Ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί ὅτι ὡς Πρόεδρος τῆς Δ.Ι.Σ. ἢ τῆς Ι.Σ.Ι. συνεργαζόμενος ἀκόμη καί στὰ ἐπουσιώδη μετὰ τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν καί τῶν ἀρμοδίων Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπηρεσιῶν, προσπαθεῖ μετὰ πλείστου μόχθου καί πλήθους δυσχερειῶν νά πράξει ὅ,τι εἶναι δυνατό καί καλύτερο γιά τό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας μας καί γιά ὅλη τήν ἑλληνική κοινωνία. Ἐδήλωσε ὅτι σέβεται καί ἀκούει ὅλες τίς γνώμες τῶν Ἱεραρχῶν ἀλλά καί ὑπηρεσιακῶν ὀργάνων ἐκ προσωπικοτήτων μὲ εἰδικές γνώσεις καί σεβασμὸ στήν Ἐκκλησία, ὥστε οἱ λαμβανόμενες ἀποφάσεις νά εἶναι νόμιμες, κανονικὲς καί εὐχρηστες στήν ἐφαρμογή τους. «Γιὰ ὅλες αὐτὲς τίς ἐργῶδεις καί ἀγωνιώδεις προσπάθειες ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας», συμπλήρωσε ὁ Μακαριώτατος, «φρονῶ ὅτι θὰ ἦταν δίκαιο νά δέχομαι ὄχι μόνον ἀρνητικὴ κριτικὴ καί ψόγο ὑπὸ μερικῶν, ἀλλὰ καί τὸν δίκαιο ἔπαινο ἢ ἓνα ἀνθρώπινο «εὐχαριστῶ»».

Σχετικὰ μὲ τό θέμα πού ἐδημιουργήθη γιά τό ράσο τοῦ Ὀρθοδόξου Κλήρου, ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας μὲ ἀπόλυτη πλειονοψηφία καί μὲ σαφέστατη σύμφωνη δήλωση καί τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου, ἀπεφάσισε ὁμόφωνα ὅτι δὲν τίθεται κανένα ἀπολύτως ζήτημα τροποποίησης τῆς περιβολῆς τῶν Ὀρθοδόξων Κληρικῶν τῆς Ἐκκλησίας μας καί ἔτσι πάντα τὰ ἀφορῶντα στοῦ τίμιου καί ἱεροῦ ράσου παραμένουν ὡς ἔχουν σήμερα καί ὡς εἶχαν κατά τήν προηγηθεῖσα μακραίωνη παράδοση καί πρακτικὴ.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας ἀπεφάσισε μετὰ ἀπὸ εἰσήγηση τῆς Διαρκοῦς Ἱεράς Συνόδου νά μὴ ἐπιβάλλει κανένα ἐπιτίμιο στὸν Πανοσιολογιώτατο Καθηγούμενο τῆς Ἱεράς Μονῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Ναυπάκτου κ. Σπυρίδωνα Λογοθέτη, μετὰ τήν ἐπελθοῦσα

διευθέτηση τοῦ ζητήματος ποῦ εἶχε δημιουργηθεῖ μεταξύ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ναυπάκτου καὶ τοῦ Πανοσιολογιωτάτου Καθηγουμένου. Συγκεκριμένα ἡ Ἰ.Σ.Ι. ἐξετίμησε θετικά καὶ ἐξέφρασε τὴν ικανοποίησή της γιὰ τὴν ἐπελθοῦσα κατὰ Χριστὸν συμφιλίωση καὶ ἀγάπη, συνεχάρη δὲ σχετικῶς τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ναυπάκτου καὶ Ἁγίου Βλασίου κ. Ἱερόθεο.

(Ἡ Ἐπιτροπὴ Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας)

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΥΠΟΥ τῆς 9ης Ὀκτωβρίου 2002

Συνήλθε σήμερα στὴν τρίτη τακτικὴ Συνεδρία Αὐτῆς ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου. Μετὰ τὴν γενομένη Προσευχὴ καὶ ἀναγνωσθέντος τοῦ Καταλόγου τῶν Ἱεραρχῶν, διεπιστώθη ἡ ἀπουσία τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν Πολυανῆς καὶ Κιλκισίου κ. Ἀποστόλου, Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως κ. Θεοφίλου, Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Δαμασκηνοῦ καὶ Βεροίας καὶ Ναούσης κ. Παντελεήμονος. Ἡ ἀπουσία των ἐθεωρήθη δικαιολογημένη. Εὐθὺς ἀμέσως ἀνεγνωσθῆσαν καὶ ἐνεκρίθησαν τὰ Πρακτικά τῆς προηγουμένης Συνεδρίας, τὰ ὅποια, ἄς σημειωθεῖ, ἦσαν ἐκτενῆ καὶ ἀπαιτήθηκε πολὺς χρόνος γιὰ τὴν ἀνάγνωσή τους. Ἐπὶ τῶν Πρακτικῶν καὶ συμφώνως πρὸς τὸν Κανονισμό, διετυπώθησαν σύντομοι συμπληρώσεις ἢ τροποποιήσεις ὑπὸ Σεβασμιωτάτων Συνοδικῶν Συνέδρων.

Μετὰ τὸ διάλειμμα ἐπανήρχησε ἡ Συνεδρία τοῦ Σώματος καὶ συμφώνως πρὸς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξη, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἄνθιμος ἀνέπτυξε τὴν εἰσήγησή του μὲ θέμα: «Κεφάλαια ἀπὸ τὸ περιεχόμενο τῆς Ὀρθοδόξου Χριστιανικῆς Πίστewος, γιὰ νὰ ἐμπνευστοῦν οἱ νέοι μας τῆς σύγχρονης γενιᾶς πρὸς ἓνα αἰσιόδοξο μέλλον προσωπικῆς δημιουργίας καὶ προσφορᾶς». Ἡ εἰσήγηση διήρκεσε 1 ὥρα καὶ 5 λεπτά, προκάλεσε τὸ γενικὸ ἐνδιαφέρον τῶν Συνέδρων καὶ ἔτυχε τῆς εὐφήμου μνείας τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου κ. Χριστοδούλου καὶ ὄλων τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν. Ὁ Ὀμιλητής, μετὰ ἀπὸ τὴν γενικὴ τοποθέτηση τοῦ θέματος, προσδιόρισε ἕξι βασικά θέματα ποῦ ἀποτελοῦν προβλήματα καὶ ἐρεθίσματα γιὰ τοὺς ἐφήβους καὶ τοὺς νέους καὶ ποῦ ζητοῦν οἱ

νέοι νὰ λάβουν ἀπαντήσεις. Τὰ θέματα αὐτὰ εἶναι «Ο ΘΕΟΣ», «Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ», «Ο ΚΟΣΜΟΣ», «Ο ΕΡΩΤΑΣ», «Ο ΠΛΟΥΤΟΣ – Η ΔΟΞΑ» καὶ «Ο ΘΑΝΑΤΟΣ» καὶ μετὰ, μὲ τὴν ἀναλυτικὴ μέθοδο κατωνόμασε τίς ἀντίστοιχες σὲ κάθε ἓνα ἀπὸ τὰ θέματα αὐτὰ πηγές τῆς Ὀρθοδόξου Χριστιανικῆς Πίστewος ποῦ εἶναι: «*Η ΤΡΙΑΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ*», «*Η ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ*», «*Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ*», «*Η ΕΓΚΡΑΤΕΙΑ ΚΑΙ Η ΟΜΟΡΦΙΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ*», «*ΤΟ ΕΦΗΜΕΡΟ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ – ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΚΑΙ ΟΧΙ ΣΚΟΠΟΣ*», «*ΤΑ ΕΣΧΑΤΑ ΚΑΙ Η ΑΝΑΣΤΑΣΗ*». Ἐπὶ τῆς εἰσηγήσεως ἐπηκολούθησε εὐρεία συζήτηση καὶ διετυπώθησαν ὑπὸ τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν Ζακύνθου κ. Χρυσοστόμου, Λαγκαδᾶ κ. Σπυρίδωνος, Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ κ. Ἰγνατίου, Σιδηροκάστρου κ. Μακαρίου, Πειραιῶς κ. Καλλινίκου, Φθιώτιδος κ. Νικολάου, Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου κ. Παντελεήμονος, Ναυπάκτου καὶ Ἁγίου Βλασίου κ. Ἱεροθέου, Γουμένισσης, Ἀξιουπόλεως καὶ Πολυκάστρου κ. Δημητρίου, Ἠλείας κ. Γερμανοῦ καὶ Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων κ. Θεοκλήτου, ἐνδιαφέρουσαι θεωρητικαὶ ἀπόψεις καὶ πρακτικαὶ προτάσεις.

Σημειώνεται ὅτι ἡ Συνεδρία δὲν ἐπερατώθη, ἀλλὰ ἀπλῶς διεκόπη γιὰ νὰ ἐπαναληφθεῖ τὸ ἀπόγευμα ὥρα 18.00 μὲ συνέχεια τὴν συζήτηση ἐπὶ τῆς εἰσηγήσεως καὶ τὴν παρουσίαση τῆς Εἰσηγήσεως τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ναυπάκτου καὶ Ἁγίου Βλασίου κ. Ἱεροθέου μὲ θέμα: «*Ἡ συμβολὴ τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὴν ἐπιτυχή διοργάνωσιν τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων τοῦ 2004*».

(Ἡ Ἐπιτροπὴ Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ τῆς 9ης Ὀκτωβρίου 2002

Μὲ ἀφορμὴ ἀπόσπασμα ἐκ τῆς σημερινῆς Εἰσηγήσεως τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἄνθιμου ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ποῦ ἀφοροῦσε προβληματισμούς γιὰ τὴ Νεότητα, ἐδημιουργήθηκε ἡ ἐσφαλμένη ἐντύπωση καὶ ἐκαλλιεργήθηκε ἡ φήμη ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος προτίθεται νὰ δημιουργήσει χριστιανοδημοκρατικὸ κόμμα καὶ νὰ ἐπηρεάσει τάχα ἔτσι τὴν πολιτικὴ ζωὴ τοῦ τόπου.

Οὐδὲν ἀναληθέστερο τούτου. Ὁ Σεβασμιώτατος Εἰσηγητὴς ὑπεγράμμισε ὅτι «... ἡ Ἐκκλησία μας ἔχει ἀπο-

δείξει ἐμπράκτως πόσο τιμᾶ τοὺς ἀξίους πολιτικούς ἀνδρες». Καὶ ἐνῶ διετύπωσε τὴν ἀποψη ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἔχει τὸ δικαίωμα καὶ τὴν ὑποχρέωση νὰ ἐνισχύσει τοὺς νέους ἐκείνους, ποὺ ἐνῶ ἔχουν οὐσιαστικὴ σχέση μὲ τὴν Ἐκκλησία, ἐπιδεικνύουν ἐνδιαφέρον καὶ γιὰ τὰ κοινὰ τῆς Πολιτείας ζητήματα, κατέληξε: «*Ὅταν ὁμιλοῦμε γιὰ "προώθηση" νέων στὴν Πολιτικὴ, ἐννοοῦμε προώθηση πρὸς ὅλες τὶς κομματικὲς πολιτικὲς δυνάμεις τῆς ἐπιλογῆς τῶν ἐνδιαφερομένων, ἀφοῦ ἡ γραμμὴ τῆς Ἐκκλησίας εἶναι νὰ ἀπέχει σταθερὰ ἀπὸ ὅποιαδήποτε πολιτικὴ τοποθέτηση ἢ πολιτικὴ σύμπραξη*».

Ὁ Μακαριώτατος Πρόεδρος, Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος καὶ ὅλοι οἱ Σεβασμιώτατοι Ἱεράρχες, Μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, κατὰ τὴν ἀποψινὴ Συνεδρία Αὐτῆς, καὶ ἐξ ἀφορμῆς τοῦ δημιουργηθέντος θορύβου, ἐπαναλαμβάνουν κατὰ τὸν πλέον κατηγορηματικὸ τρόπο ὅτι ἀπέχουν, ὅπως πάντα, ἀπὸ κάθε μορφῆς πρωτοβουλίες πολιτικοῦ περιεχομένου καὶ ὅτι οὐδέποτε πρόκειται νὰ συμπράξουν μὲ οἰοδήποτε κόμμα. Ἡ Ἐκκλησία, πέραν τοῦ κυρίως ἀγιαστικοῦ ἔργου Αὐτῆς, ἔχει τὴν Εὐαγγελικὴ Ἐντολὴ νὰ διατηρεῖ ἀδιάσπαστη τὴν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐνότητα τοῦ πιστοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ. Καὶ αὐτὸ πράττει μὲ συνέπεια.

(Ἡ Ἐπιτροπὴ Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας)

ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

Προσευχόμαστε γιὰ τὴν εἰρήνη

Τὴ διεθνή ὑποκρισία τῶν κυβερνώντων, οἱ ὅποιοι, μὲ τὶς ἐνέργειές τους, ὀδηγοῦν τοὺς λαοὺς τους σὲ περιπέτειες καὶ ἐν συνεχείᾳ, ἀγωνίζονται τάχα νὰ ἐπουλώσουν τὶς πληγὲς ποὺ οἱ ἴδιοι προξένησαν, στηλίτευσε σήμερα, ἀπὸ τὸν Παναγιυρίζοντα Ἱερό Ναὸ Ἁγίου Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου ὁδοῦ Σκουφᾶ, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος.

Ὁ Προκαθήμενος τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας, ἀναφερόμενος στὴν κατάσταση ποὺ ἐπικρατεῖ διεθνῶς, καθὼς οἱ ἄνθρωποι δὲν ἀκολουθοῦν τὸ νόμο τοῦ Θεοῦ, ἐπισήμανε ὅτι «περνᾶμε δύσκολες ἡμέρες καὶ προσευχόμαστε ὁ Θεὸς νὰ ἐξαλείψει κάθε δάκρυ πάνω στὸν

πλανήτη, ἂν καὶ φοβᾶμαι ὅτι πρὶν στεγνώσουν περασμένα δάκρυα, ἐτοιμαζόμαστε νὰ ρίξουμε νέα, καὶ νέες πληγὲς καὶ περιπέτειες ἀναμένουν τὴν ἀνθρωπότητα». Καὶ συνέχισε: «Ὁ Θεὸς νὰ βάλει τὸ χέρι Του καὶ, ἔστω καὶ τὴν τελευταία στιγμὴ, νὰ γλιτώσει τὸν κόσμον καὶ τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ νέες περιπέτειες. Γιατὶ οἱ περιπέτειες θὰ ἔρθουν ἐξαιτίας αὐτῶν ποὺ κυβερνοῦν τὸν κόσμον, οἱ ὅποιοι μετὰ θὰ μαζεύουν χρήματα τάχα γιὰ νὰ ἐπουλώσουν τὶς πληγὲς ποὺ οἱ ἴδιοι προξένησαν στὸ σῶμα τῆς ἀνθρωπότητας. Αὐτὸ λέγεται διεθνὴς ὑποκρισία, εἶναι μία κατάσταση ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ βρεῖ δικαίωση ἀπὸ πουθενά».

Ὁ Μακαριώτατος τέλος εὐχήθηκε ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ νὰ σκεπάσει τὴν Ἀθήνα, τὴν Ἑλλάδα καὶ ὅλο τὸν κόσμον γιὰ νὰ ὑπάρχει εἰρήνη καὶ ὅλοι νὰ ἀπολαμβάνουμε τὰ ἀγαθὰ τῆς ζωῆς, ὑπογραμμίζοντας ὅτι «ἂν δὲν προσανατολισθοῦμε πρὸς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, δὲν θὰ σταματήσουν οἱ συμφορὲς ποὺ πλήττουν τὸν κόσμον».

(3.10.2002)

(Ἐκ τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγ. Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου)

Ἐναρξη τοῦ δευτέρου κύκλου λειτουργίας τοῦ προγράμματος Ἐνοριακῆς Συμβουλευτικῆς Ἱατρικῆς

Ξεκινᾶ ἀπὸ τὴν προσεχῆ Πέμπτη 10 Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ. ὁ δεύτερος κύκλος λειτουργίας τοῦ προγράμματος κοινωνικῆς προσφορᾶς τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν μὲ τὴν ἐπωνυμία «Ἐνοριακὴ Συμβουλευτικὴ Ἱατρικὴ».

Τὸ ὡς ἄνω πρόγραμμα, τὸ ὁποῖο ἐφαρμόζεται ἀπὸ τὸν περασμένο Ἰανουάριο ὑπὸ τὴν καθοδήγηση τῆς Διεύθυνσης Χριστιανικῆς Ἀλληλεγγύης τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καὶ μὲ τὴ συμμετοχὴ τῶν κοινωνικῶν λειτουργῶν τῆς, ἔχει ἤδη συμβάλει στὴν πληρέστερη ἐνημέρωση ἑκατοντάδων ἐνοριτῶν γιὰ γενικὰ ἱατρικὰ θέματα.

Κατὰ τὴν περίοδο ἐφαρμογῆς τοῦ προγράμματος, τὸ ὁποῖο ἀναπτύσσεται μὲ πρωτοβουλία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου, προσφέρεται ἡ δυνατότητα στοὺς ἐνορίτες νὰ συναντῶνται ἰδιαίτερος μὲ ἐξειδικευμένο ἱατρικὸ ἐπιτελεῖο, εἴτε γιὰ νὰ ἐξετάζονται, εἴτε γιὰ νὰ ζητοῦν τὶς συμβουλές του, σὲ εἰδικὰ διαμορφωμένους γιὰ αὐτὲς τὶς περιπτώσεις χώρους τῶν Ἐνοριῶν.

Τὴ σχετικὴ ἐνημέρωση τῶν ἐνοριτῶν ἔχει ἀναλάβει

ὁ Διευθυντὴς τῆς Γυναικολογικῆς Κλινικῆς τοῦ Γενικοῦ Κρατικοῦ Νοσοκομείου Ἀθηνῶν, Δρ. Παναγιώτης Παῖσιος, ὁ ὁποῖος, μαζί με τοὺς συνεργάτες του, προσφέρει ἐθελοντικῶς τὶς ἐπιστημονικὲς ὑπηρεσίες του.

Ὁ δεῦτερος κύκλος λειτουργίας τοῦ προγράμματος ξεκινᾷ αὐριο στὶς 6 τὸ ἀπόγευμα ἀπὸ τὴν Ἑνορία Ζωοδόχου Πηγῆς Δάφνης καὶ συνεχίζεται στὶς Ἑνορίες Ἀγ. Ἀθανασίου Πολυδρόσου (2/10), Ἀγ. Λουκᾶ Πατησίων (5/11), Κοιμήσεως Θεοτόκου Ταύρου (19/11) καὶ Ἀγ. Νικολάου Πευκακίων (10/12).

(9.10.2002)

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου)

Ὁμιλίες ἐπιμορφωτικοῦ καὶ πνευματικοῦ περιεχομένου με θέμα τὴν Ἐκκλησιολογία

Στὸ πλαίσιο τῆς ὅλης ποιμαντικῆς καὶ ἱεραποστολικῆς δραστηριότητος τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ξεκινᾷ, ἀπὸ τὴν προσεχῆ Δευτέρα 14 Ὀκτωβρίου ἐ.ε., σὲ Ἑνορίες τῆς Ι.Α.Α. πρόγραμμα ὁμιλιῶν ἐπιμορφωτικοῦ καὶ πνευματικοῦ περιεχομένου με κεντρικὸ θέμα τὴν Ἐκκλησιολογία. Τὶς ἐν λόγω ὁμιλίες, ποὺ θὰ ἀναπτύσσουν ἐκλεκτοὶ κληρικοὶ καὶ λαϊκοί, θὰ ἔχουν τὴ δυνατότητα νὰ παρακολουθοῦν ὅσοι πιστοὶ τὸ ἐπιθυμοῦν.

Σύμφωνα με τὸ πρόγραμμα τῶν ὁμιλιῶν, ποὺ περιλαμβάνει ἑπτὰ κύκλους καὶ ὀλοκληρώνεται στὶς 7 Ἀπριλίου 2003, στὶς 6 τὸ ἀπόγευμα τῆς προσεχοῦς Δευτέρας θὰ ὁμιλήσουν:

– στὸν Ἱ. Ναὸ Ἀγ. Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ κ. Δανιὴλ με θέμα «Ἐκκλησία καὶ Ἐπίσκοπος»,

– στὸν Ἱ. Ναὸ Ἀγ. Παντελεήμονος Ἰλισσοῦ, ὁ Παν. Μητροπολίτης Ἀχελώου κ. Εὐθύμιος με θέμα «Ἐκκλησία καὶ Χειροτονία»,

– στὸν Ἱ. Ναὸ Ἀγ. Δημητρίου ὁμωνύμου Δήμου, ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Σαλώνων κ. Θεολόγος με θέμα «Ἐκκλησία καὶ Συνοδικότητα» καί, τέλος,

– στὸν Ἱ. Ναὸ Ἀγ. Σοφίας Ψυχικοῦ, ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Θερμοπυλῶν κ. Ἰωάννης με θέμα «Ἐκκλησία καὶ Ἐνότητα».

(11.10.2002)

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου)

Σημαντικὸ τὸ φιλανθρωπικὸ καὶ κοινωνικὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας

Στὸ φιλανθρωπικὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας, ποὺ ἀγκαλιάζει στοργικὰ ὅλους τοὺς ἀναξιοπαθοῦντες συνανθρώπους μας, ἀνεξαρτήτως θρησκείας, φυλῆς, παράδοσης ἢ γλώσσας, ἀναφέρθηκε σήμερα τὸ πρωὶ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος, κατὰ τὴν τελετὴ ἐγκαινίων τῆς Στέγης Γερόντων τῆς Ἑνορίας Ἀγίου Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ Πατησίων.

Ὁ Μακαριώτατος ἐπισήμανε ἰδιαίτερα τὴν προσφορὰ τῆς Ἐκκλησίας στοὺς μετανάστες, «οἱ ὁποῖοι ἔχουν καὶ τὶς μεγαλύτερες ἀνάγκες», τονίζοντας μάλιστα ὅτι «αὐτοὶ οἱ ἀδελφοί μας θὰ ἀποτελέσουν τοὺς μάρτυρες τῆς ποιότητος τοῦ πολιτισμοῦ τῶν Ἑλλήνων». «Ἄν δὲν ὑπῆρχε ἡ Ἐκκλησία, ἴσως γινόμασταν μάρτυρες μίας κοινωνικῆς ἐκρηξης, καθὼς ὁ ἄνθρωπος ὅταν πεινάει εἶναι ἰκανὸς νὰ κάνει τὰ πάντα» σημείωσε χαρακτηριστικά, ὑπογραμμίζοντας ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἀποτελεῖ «μεγάλου κοινωνικὸ συμπαραστάτη ὄλων τῶν ἀνθρώπων ποὺ ἔχουν ἀνάγκη».

Ἐξάλλου, ἀναφερόμενος στὴ συμμετοχὴ τοῦ πιστοῦ λαοῦ στὸ φιλανθρωπικὸ καὶ κοινωνικὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας, ὁ Μακαριώτατος τόνισε ὅτι τὰ χρήματα με τὰ ὁποῖα ξεκινᾷ ἡ Ἐκκλησία ἓνα ἔργο εἶναι λιγοστά, ἀλλὰ «ὅταν ὁ λαὸς βλέπει τὴν πρόοδο τοῦ ἔργου, τότε ἀνοίγει τὴν καρδιά του, στηρίζοντας ἠθικὰ καὶ ὑλικά τὴν προσπάθεια». Καὶ συνέχισε: «Ἀκόμη καὶ σήμερα ὑπάρχουν ἄνθρωποι με ἐσωτερικὸ πλοῦτο ποὺ δὲν ἐκμεταλλεύονται τοὺς ἀδυνάτους καὶ δίνουν ἀπὸ τὸ ὑστέρημά τους γιὰ νὰ στηρίξουν τὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας». Διευκρίνισε μάλιστα ὅτι ἡ φιλανθρωπικὴ δραστηριότητα τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν τὸ ἔτος 2001 ξεπέρασε σὲ ὕψος τὸ ποσὸ τῶν 1.500.000.000 δραχμῶν, «ποσὸ ποὺ προῆλθε κυρίως ἀπὸ τὶς τσέπες τῶν πιστῶν».

Ἀξίζει νὰ σημειωθεῖ ὅτι ἡ νέα Στέγη Γερόντων τῆς Ἑνορίας Ἀγίου Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ Πατησίων —ἡ 17ῆ τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν— δημιουργήθηκε στὸ πλαίσιο τῆς συνεχοῦς προσπάθειας ποὺ καταβάλλει ἡ Ἐκκλησία νὰ προσφέρει, μέσα σὲ ἓνα οἰκογενειακὸ περιβάλλον χριστιανικῆς ἀγάπης, φιλοξενία, τροφή καὶ ἰατροφαρμακευτικὴ περίθαλψη σὲ ἄπορους συνανθρώπους μας τῆς τρίτης ἡλικίας, ποὺ ἀντιμετωπίζουν πρόβλημα ἐπιβίωσης.

Νωρίτερα, κατά τη διάρκεια τοῦ κηρύγματός του, ὁ Μακαριώτατος ἀνέφερε ὅτι ὁ λόγος τῆς Ἐκκλησίας, δὲν εἶναι λόγος αὐτοῦ τοῦ κόσμου, καθὼς ἡ Ἐκκλησία ἐκφράζει τὸ διαχρονικὸ Λόγο τοῦ Θεοῦ. «Τὴν εὐθύνη νὰ φέρουν πιὸ κοντὰ στὸν σημερινὸ ἄνθρωπο αὐτὸν τὸν Λόγο, ἔχουν ἀναλάβει οἱ ἱερεῖς» ὑπογράμμισε ὁ Μακαριώτατος, ὁ ὁποῖος ἀναφέρθηκε καὶ στὰ ἐρείσματα ποῦ ἀναζητοῦν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι γιὰ νὰ μὴν παρασυρθοῦν ἀπὸ τοὺς ἀνέμους ποῦ ἀπειλοῦν τὴν ὑπαρξή τους. Σημείωσε δὲ ὅτι «ὅλοι πρέπει νὰ παραμείνουμε πιστοὶ σὲ ὅσα παραλάβαμε ἀπὸ τοὺς πατέρες μας, καθὼς πολλὲς φορὲς πρέπει νὰ στηριζόμαστε στὸ παρελθὸν γιὰ νὰ ἔχουμε παρὸν καὶ μέλλον».

(18.10.2002)

(Ἐκ τοῦ Ἱ. Ναοῦ Ἁγ. Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ Πατησίων)

Ἡ σημασία τῆς ἀνέγερσης Ἱερῶν Ναῶν καὶ τὸ νόημα τῶν ἐγκαίνιων τους

Στὴ σημασία τῆς ἀνέγερσης Ἱερῶν Ναῶν ἀλλὰ καὶ στὸ νόημα τῶν ἐγκαίνιων τους ἀναφέρθηκε στὸ κήρυγμά του, σήμερα, κατὰ τὰ ἐγκαίνια τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος στὸ Μοσχάτο ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος.

«Τὸ νὰ κτίσει κανεὶς μία καινούργια ἐκκλησία εἶναι πολὺ μεγάλη εὐλογία. Ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες μπορούμε νὰ καυχώμεθα, καθὼς προσφέρουμε καὶ ἀπὸ τὸ ὑστέρημά μας ἀκόμη, γιὰ νὰ κτισθεῖ ἓνας Ἱερὸς Ναός. Σήμερα δικαιούμεθα νὰ πανηγυρίζουμε καὶ νὰ δοξάζουμε τὸν Θεὸ γιὰτὴν πατρίδα μας Ναοὶ κτίζονται, πολλαπλασιάζονται, ἀνακαινίζονται, ἐπισκευάζονται, γεγονός ποῦ δείχνει τὴν εὐλάβεια καὶ τὴν πίστη τῶν ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι γνωρίζουν ποῦ πρέπει νὰ στηριχθοῦν γιὰ νὰ ὀρθοποδήσουν καὶ νὰ λύσουν τὰ προβλήματά τους» ὑπογράμμισε ὁ Μακαριώτατος καὶ συνέχισε «Ὁ κόσμος ἔχει ἀνάγκη νὰ ἐμπνευθεῖ καὶ νὰ στηριχθεῖ ἀπὸ κάπου γιὰ νὰ ἀτενίσει μὲ αἰσιοδοξία τὸ μέλλον τῆς ἀνθρωπότητας, τὸ ὁποῖο διαγράφεται μᾶλλον ζοφερό. Ἀκοῦμε ὅτι θὰ γίνουν πόλεμοι, καταστροφές, βομβαρδισμοί, καὶ ὅλες αὐτὲς οἱ εἰδήσεις δημιουργοῦν ἄγχος στὴν ψυχὴ τοῦ καθενός. Ἡ Ἐκκλησία ἐμπνέει αἰσιοδοξία καὶ ἐλπίδα. Στηρίζει καὶ καλλιεργεῖ τὴν πίστη. Ἡ Ἐκκλησία ἀποτελεῖ τὸ μοναδικὸ καταφύγιο τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου», ἐπι-

σήμανε ὁ Προκαθήμενος τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας, σημειώνοντας ὅτι μόνον Αὐτὴ μπορεῖ νὰ βοηθήσει τὸν ἄνθρωπο ν' ἀντιμετωπίσει ὅλους ὅσοι ἀναπαράγουν τὴν παρακμὴ καὶ τὴν κακότητα ποῦ κυριαρχεῖ στὴν κοινωνία μας.

Σήμερα ἐξάλλου ὁ Μακαριώτατος, προσερχόμενος στὸ Α' Πειραματικὸ Γυμνάσιο – Λύκειο Ἀθηνῶν, γιὰ νὰ ἀσκήσει τὸ ἐκλογικὸ του δικαίωμα, ἐρωτηθεὶς ἀπὸ δημοσιογράφους γιὰ τὶς ἐκλογές, τόνισε γιὰ ἄλλη μία φορὰ ὅτι ἡ Ἐκκλησία δὲν ἀναμιγνύεται στὴν πολιτικὴ καὶ οἱ προβλέψεις ἀφοροῦν τοὺς πολιτικούς ἀναλυτές.

(20.10.2002)

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου)

Ἡ Ἐκκλησία δὲν ἐμπλέκεται σὲ μικροπολιτικὰ ἐπικοινωνιακὰ παιχνίδια

Ἐξαιτίας τῆς ἐκ νέου ἀνακίνησης θέματος, τὸ ὁποῖο, ἐδῶ καὶ ἀρκετὲς ἡμέρες, θεωρεῖται λήξαν, ἀπὸ τὸ Γραφεῖο Τύπου τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν ἀνακοινώνονται τὰ ἐξῆς:

«Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἀντλεῖ τὴ δύναμή του ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ τὴν ἀγάπη τῶν ἀνθρώπων τῆς καθημερινότητας, οἱ ὁποῖοι, πέραν τῶν διαφορετικῶν ἀπόψεων ποῦ ὁ καθένας πρεσβεύει, ἐνώνονται στὴν εὐχαριστιακὴ σύναξη τῆς Ἐκκλησίας μας.

Αὐτὸν καὶ αὐτοὺς καὶ μόνον ὑπηρετεῖ, τὶς δικές τους ἀγωνίες συμμερίζεται, γιὰ τὰ δικά τους καθημερινὰ προβλήματα βρίσκεται σὲ διαρκὴ ἐγρήγορη, ὅσο κι ἂν αὐτὸ ἐνοχλεῖ. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος θὰ ἐξακολουθήσει νὰ ἀδιαφορεῖ γιὰ τὰ μικροπολιτικὰ ἐπικοινωνιακὰ παιχνίδια ὅσων πολὺ θὰ ἤθελαν νὰ ἀπαξιώσουν τὴν Ἐκκλησία στὴ συνείδηση τοῦ λαοῦ καὶ νὰ ἀφαιρέσουν τὴν πίστη ἀπὸ τὸ γονιδίωμα τῶν Ἑλλήνων».

(24.10.2002)

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου)

Ἐπίσκεψη στὸν Μακαριώτατο τῆς Ὑφυπουργοῦ Ὑγείας καὶ Προνοίας κ. Ἐ. Τσουρῆ

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος δέχθηκε χθὲς στὶς 8.30 τὸ ἀπόγευμα, σὲ ἐπίσκεψη στὸ Ἀρχιεπισκοπικὸ Μέγαρο,

τὴν Ὑφυπουργὸ Ὑγείας καὶ Προνοίας κ. Ἐλπίδα Τσουρῆ.

Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς συνάντησης, ἡ ὁποία διήρκεσε περίπου μία ὥρα, ἡ κ. Τσουρῆ συζήτησε μὲ τὸν Μακαριώτατο ζητήματα ποῦ ἀφοροῦν στὴ συνεργασία τῆς Ἐκκλησίας μὲ τὸ Ὑπουργεῖο, κυρίως στοὺς τομεῖς τῆς κοινωνικῆς πρόνοιας καὶ τῆς καταπολέμησης τῆς μάλιστα τῶν ναρκωτικῶν, ποῦ ἀπειλεῖ κυρίως τὴ νεολαία.

Ὁ Μακαριώτατος ἀναφέρθηκε ἰδιαίτερα στὸν πολυεπίπεδο ἀγῶνα τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τῶν ναρκωτικῶν, τόσο στὸν τομέα τῆς πρόληψης, ὅσο καὶ στὸν τομέα τῆς ἐνημέρωσης, ἐνῶ ἐπίσημανε ὅτι τοὺς τελευταίους ὀκτῶ μῆνες λειτουργοῦν ἀποτελεσματικὰ πρὸς αὐτὴ τὴν κατεύθυνση οἱ τέσσερις Συμβουλευτικοὶ Σταθμοὶ Πρωτογενοῦς Πρόληψης, ποῦ ἴδρυσε ἡ Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν σὲ ἰσάριθμες Ἐνορίες τῆς. Παράλληλα ὑπογράμμισε τὴ σημασία τῆς κοινωνικῆς ἐπανένταξης τῶν ἐξαρτημένων ἀπὸ ναρκωτικὲς καὶ τοξικὲς οὐσίες συνανθρώπων μας, σημειώνοντας τὴν ἀνάληψη σχετικῆς πρωτοβουλίας ἀπὸ τὴν Ι.Α.Α. γιὰ τὴ δημιουργία Κέντρου Ἀπεξάρτησης στὸ Θριάσιο Πεδίο.

Ὁ Μακαριώτατος, ὁ ὁποῖος παρουσίασε τὸ σύνολο τῶν δραστηριοτήτων πρόνοιας τῆς Ἐκκλησίας, ζήτησε ἀπὸ τὴν κ. Τσουρῆ τὴ συνεργασία τῆς Πολιτείας, ἡ ὁποία θὰ ὠφελήσει τόσο τὴν Ἐκκλησία στὴν ἐνίσχυση τοῦ ἔργου Τῆς, ὅσο καὶ τὴν Πολιτεία, ἡ ὁποία θὰ ἔχει τὴ δυνατότητα νὰ ἀξιοποιήσει τὸν μεγάλο κοινωνικὸ καὶ φιλανθρωπικὸ μηχανισμό τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν τεράστια δεξαμενὴ τῶν ἐθελοντῶν Τῆς.

Ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῆς ἡ κ. Τσουρῆ, ἀφοῦ ἐξῆρε τὴν προσφορὰ τῆς Ἐκκλησίας, «τοῦ σπουδαιότερου κοινωνικοῦ ἐταίρου» ὅπως τὴν χαρακτήρησε, δεσμεύθηκε νὰ μελετήσει τὶς προτάσεις τῆς Ἐκκλησίας καὶ νὰ προωθήσει ἄμεσα ὅσες εἶναι ἐφικτό.

(25.10.2002)

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου)

**Ἐκδήλωση ἀπόδοσης φόρου τιμῆς
στοὺς ἐπιζῶντες Ἑλληνες πολεμιστὲς
ἐξ Αἰγύπτου τοῦ Β' Παγκοσμίου Πολέμου**

Ἐκδήλωση ἀπόδοσης φόρου τιμῆς στοὺς ἐπιζῶντες Ἑλληνες πολεμιστὲς ἐξ Αἰγύπτου τοῦ Β' Παγκοσμίου Πολέμου πραγματοποιεῖ, τὴν προσεχῆ Τρίτη 29 Ὀκτωβρίου ἐ.ε. καὶ ὥρα 7 τὸ ἀπόγευμα στὸ Μεγάλο Ἀμφιθέατρο τοῦ

Πολεμικοῦ Μουσείου, ἡ Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν.

Τὴν ἐκδήλωση θὰ προλογίσει ὁ Αἰδεσιμ. Πρωτοπρεσβύτερος π. Θωμᾶς Συνοδινός, Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ἐνῶ χαιρετισμὸ θὰ ἀπευθύνει ὁ Πρόεδρος τοῦ Πανελληνίου Συνδέσμου Αἰγυπτιωτῶν Ἑλλήνων Πολεμιστῶν κ. Πανταζῆς Τσιτσιρικός. Ἀκολουθῶς ἡ Χορωδία τοῦ συνδέσμου θὰ ἀποδώσει τραγούδια τῆς ἐποχῆς.

Ἡ ἐκδήλωση θὰ ὁλοκληρωθεῖ μὲ ὁμιλία τοῦ Μακαριώτατου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου, ὁ ὁποῖος καὶ θὰ βραβεύσει τοὺς ἐπιζῶντες πολεμιστὲς.

(25.10.2002)

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου)

«Πειθαρχεῖν δεῖ Θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις»

Στὴν ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου, «τὴν ὁποία οἱ κληρικοί τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καλοῦνται νὰ κηρύξουν στὸ λαὸ τοῦ Θεοῦ, παρὰ τὶς δυσκολίες καὶ τὶς ἀντιξοότητες ποῦ θὰ συναντήσουν ἀπὸ αὐτοὺς ποῦ ἔχουν συμφέρον νὰ μὴν ἀκούγεται αὐτὴ ἡ ἀλήθεια», ἀναφέρθηκε σήμερα ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος, κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ κηρύγματός του ἀπὸ τὸν Ἱ. Ναὸ Προφήτου Ἡλία Παγκρατίου.

Ὁ Μακαριώτατος, κατὰ τὴν χειροτονία εἰς Πρεσβύτερον τοῦ Ἱεροδιακόνου π. Ἀντωνίου Πασσάλη, κάλεσε τὸν νέο κληρικὸ νὰ φυλάξει τὴν παρακαταθήκη ποῦ τοῦ παραδίδει, ὡς τὴ Δευτέρα Παρουσία. «Ἡ παρακαταθήκη αὐτὴ εἶναι ὁ Χριστὸς, ἡ Ἐκκλησία, ἡ Παράδοση καὶ ἡ Ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου» ἐπίσημανε χαρακτηριστικά. Καὶ συνέχισε: «Γιὰ ἐμᾶς ἡ ἀλήθεια δὲν εἶναι μία φιλοσοφικὴ ἔννοια. Εἶναι ἡ ἀλήθεια ποῦ εἶπε ὁ Χριστὸς καὶ αὐτὴν τὴν ἀλήθεια πρέπει ὄχι μόνο νὰ τὴν φυλάμε, ἀλλὰ καὶ νὰ τὴν διακηρύττουμε πρὸς κάθε κατεύθυνση. Αὐτὴν τὴν ἀλήθεια καλοῦμαστε νὰ ὑπηρετοῦμε».

Ὁ Προκαθήμενος τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας ἀναφέρθηκε στοὺς Ἁγίους καὶ τοὺς Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας, «οἱ ὁποῖοι», ὅπως τόνισε, «μπροστὰ στὴν ἀλήθεια δὲν ὑπολόγισαν τίποτε ἄλλο». Σημείωσε μάλιστα πὼς «ἰδιαίτερα οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι, κηρύττοντας τὴν ἀλήθεια περὶ Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, βρέθηκαν ἀντιμέτωποι μὲ τὶς ἐξουσίες τῆς ἐποχῆς, τοὺς Γραμματεῖς

καὶ τοὺς Φαρισαίους, οἱ ὅποιοι τοὺς ζήτησαν νὰ παύσουν νὰ κηρύττουν τὴν ἀλήθεια, ἀπειλώντας τους ὅτι θὰ κλείσουν τὰ στόματά τους, θὰ τοὺς πολεμήσουν καὶ θὰ τοὺς καταδιώξουν».

«Γιὰ ἐμᾶς», συνέχισε ὁ Μακαριώτατος, «ἰσχύει τὸ «πειθαρχεῖν δεῖ Θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις». Αὐτὴ εἶναι ἡ Παράδοση τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ ὄχι ὁ συμβιβασμός. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ, ἡ ἀκαινοτόμητη καὶ γνήσια. Αὐτὴν ὀφείλει νὰ κρατᾷ ὁ κάθε κληρικός ὡς παρακαταθήκη καὶ καμία δύναμη τοῦ κόσμου δὲν εἶναι σὲ θέση νὰ φμῶσει τὸ στόμα τῆς ἀλήθειας, νὰ κάμψει τὸ φρόνημα καὶ νὰ ὑπαγορεύσει ὑποπτοὺς καὶ ἀμαρτωλοὺς συμβιβασμούς».

Ὁ Μακαριώτατος ἀναφερόμενος στὶς δυσκολίες ποὺ θὰ συναντήσει ὁ νέος κληρικός στὸν ἀγῶνα του γιὰ τὴ μετάδοση τῆς ἀλήθειας, «ποὺ ἀνοίγει τὰ μάτια τοῦ κόσμου, ποὺ ξυπνάει αὐτοὺς ποὺ κοιμούνται καὶ ποὺ τελικὰ σώζει τὶς ψυχὲς τῶν ἀνθρώπων», τὸν προέτρεψε νὰ κλείσει τὰ αὐτιά του στὶς σειρῆνες καὶ τὶς ἀπειλὲς αὐτοῦ τοῦ κόσμου. «Γιατὶ θὰ ὑπάρξουν», ὅπως ὑπογράμμισε, «ἐκεῖνοι ποὺ θὰ σταθοῦν ἐμπόδιο γιὰ νὰ μὴν ὀμιλεῖς, γιὰ νὰ μὴ λέγεις τὶς ἀλήθειες καὶ νὰ μὴν ἀφυπνίζεις συνειδήσεις».

Στὴ συνέχεια ὁ Μακαριώτατος κάλεσε τὸν νεοχειροτονηθέντα νὰ πράξει τὸ καθήκον του καὶ νὰ διαλέξει μεταξὺ τῶν δύο δρόμων, αὐτὸν τοῦ συμβιβασμοῦ, «γιὰ νὰ περάσεις καλὰ ἂν σιωπᾷς χωρὶς νὰ λὲς τὶς ἀλήθειες» ἢ αὐτὸν τοῦ καθήκοντος, «ποὺ εἶναι ὁδὸς μαρτυρίου καὶ θυσίας καὶ τὸν ὅποιο ἀκολούθησαν ὅσοι θέλησαν νὰ εὐαρεστήσουν τὸν Θεό». Καὶ κατέληξε: «Ὁ λαὸς τοῦ Θεοῦ θέλει τὸν κληρικό νὰ ἀκολουθεῖ τὸν δρόμο τοῦ καθήκοντος, γιὰτὶ αὐτὸς ὁ λαὸς σήμερα στηρίζει πολλὰς ἐλπίδες στὴν Ἐκκλησία καὶ δὲν πρέπει νὰ ἀπογοητευτεῖ καὶ νὰ πιστέψει ὅτι καὶ ἐμεῖς τὸν ἔχουμε προδώσει».

(27.10.2002)

(Ἐκ τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Προφήτου Ἡλίου Παγκρατίου)

ΙΕΡΑΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἡλείας

Γενικὴ Ἱερατικὴ Σύναξις

Τὸ Σάββατον 5 Ὀκτωβρίου 2002 πραγματοποιήθηκε Γενικὴ Ἱερατικὴ Σύναξις ὅλων τῶν Ἐφημερίων καὶ Δια-

κόνων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἡλείας στὴν Αἶθουσα τῆς Ἱ. Μητροπόλεως ἐν Πύργῳ.

Τὸ πρῶτὸ τελέσθηκε θεία Λειτουργία προεξάρχοντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἡλείας κ. Γερμανοῦ, ὁ ὁποῖος στὸ τέλος αὐτῆς τέλεσε ἱερὰ μνημόσυνα τῶν τελευταίως κοιμηθέντων ἐφημερίων Ἀντωνίου Λιάβα καὶ Κωνσταντίνου Ἀποστολοπούλου.

Ἁγιασμός τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων Πύργου

Τὴν Κυριακὴ 6 Ὀκτωβρίου ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἡλείας κ. Γερμανὸς τέλεσε τὸν Ἁγιασμό ἐνάρξεως τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων Πύργου ἐνώπιον πολλῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν, κατηχητῶν καὶ γονέων.

Μετὰ τὴν ὥραία αὐτὴ ἐκδήλωσι καὶ τὴν ἐπίκαιρη ὁμιλία τοῦ Ποιμενάρχου μας μοιράσθηκαν στὰ παιδιὰ ἀναμνηστικά καὶ διάφορα δῶρα.

Μουσικὴ ἐκδήλωσι εἰς Ἱ. Μητρόπολιν Ἡλείας

Τὴν 28ην Ὀκτωβρίου, ἡμέραν τῆς Ἐθνικῆς Ἐπετείου, τὸ ἀπόγευμα καὶ ὥρα 7 μ.μ. θὰ πραγματοποιηθῆ μεγάλη μουσικὴ ἐκδήλωσι στὸ κλειστὸ στάδιο Πύργου, διοργανουμένη ἀπὸ τὴν Μητρόπολιν Ἡλείας καὶ τὴν Νομαρχία ΚΟΣΜΑΣ Ο ΑΙΤΩΛΟΣ Βυζαντινὴ Ραψωδία.

Συμμετέχουν: Ἡ χορωδία τοῦ Δήμου Π. Φαλήρου «Μονοφωνία» καὶ τὸ «Παραδοσιακὸ Ἐργαστήρι» τοῦ Ἱ. Ναοῦ Κοιμ. Θεοτόκου ἼΑνοιξης Ἀττικῆς ὑπὸ τὴν διεύθυνσι τοῦ Γεωργίου Γιαννακοπούλου, συμπατριώτου μας. Προβλέπεται ὅτι τὸ στάδιο θὰ γεμίσει ἀπὸ τοὺς χριστιανούς τῆς Ἡλείας.

Συγκέντρωσις Στελεχῶν, Κληρικῶν καὶ Λαϊκῶν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἡλείας

Στὶς 12 Σεπτεμβρίου πραγματοποιήθηκε συγκέντρωσις τῶν στελεχῶν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἡλείας στὴν Φραγκαβίλλα, προκειμένου νὰ καταρτισθοῦν τὰ Προγράμματα τῆς νέας Πνευματικῆς σπορᾶς καὶ καλλιέργειας κατὰ τόπους συνάξεως, τηλεοπτικῶν καὶ ραδιοφωνικῶν ἐκπομπῶν, ἐσπερινῶν κηρυγμάτων κ.λπ.

Ἱερατικὲς Συνάξεις καὶ οἱ ὑπεύθυνοι αὐτῶν

Βάρδας: Πρωτοπρεσβ. Χαράλαμπος Κανελλόπουλος
Λεχαιῶν: Πρωτοπρεσβ. Κωνσταντῖνος Ἡλιόπουλος
Γαστούνης: Ἀρχιμ. Δαμασκηνὸς Πετράκος
Ἁμαλιάδος: Πρωτοπρεσβ. Νικόλαος Στασινόπουλος
Πηνείας: Πρωτοπρεσβ. Ἀλέξιος Ἀναγνωστόπουλος
Πύργου: Πρωτοπρεσβ. Ἡλίας Παπαγγελῆς
Ὠλένης: Πρωτοπρεσβ. Μιχαὴλ Παυλόπουλος
Ὀλυμπίων: Πρωτοπρεσβ. Κωνσταντῖνος Παπαδημητρίου

Λάλα: Ἀρχιμ. Ἀθανάσιος Μπαχός
 Λαμπείας: Ἀρχιμ. Ἀθανάσιος Μπαχός

Οἱ ἴδιοι δὲ εἶναι ὑπεύθυνοι καὶ γιὰ τὴν καλὴ λειτουργία τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων τῆς περιοχῆς των, εἰς δὲ τὴν Ἀμαλιάδα ὁ Πρωτοπρεσβ. Παναγιώτης Γιατρᾶς.

Τηλεοπτικαὶ καὶ Ραδιοφωνικαὶ Ἐκπομπαι

Α' Τηλεοπτικαὶ

1. Ἀπὸ τὴν Ο.Ρ.Τ. Πύργου, ἐκάστη Κυριακὴ πρωΐ, ὥρα 12-1 μ.μ. ὑπεύθυνος ἐκπομπῆς Πρωτοπρεσβ. Ἡλίας Παπαγγελῆς, συνεργάται πολλοὶ Κληρικοί, θεολόγοι, ιατροὶ καὶ ἄλλοι ἐπιστήμονες.

2. Ἀπὸ τὸν ΚΟΣΜΟ Ἀμαλιάδος, ἐκάστη Πέμπτη ὥρα 10 μ.μ., ὑπεύθυνος ἐκπομπῆς ὁ Θεολόγος Καθηγητῆς κ. Νικόλαος Ζαχαριάδης.

Β' Ραδιοφωνικαὶ ἐκπομπαι

1. Ἀπὸ τὸν Ραδιοφωνικὸν Σταθμὸν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἡλείας στὰ 107,9 FM, ἀπὸ τὶς 10 π.μ. ἕως 7 τὸ ἀπόγευμα.

2. Ἀπὸ τὸν Κρατικὸ Ραδιοφωνικὸν Σταθμὸν Πύργου 101 FM α) Κάθε Κυριακὴ πρωΐ ὥρα 8 σχόλια στὸ εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα ἀπὸ τὸν κ. Νικόλαον Ζαχαριάδην, Θεολόγον καὶ β) Κάθε Παρασκευὴ στὶς 6 μ.μ. ἡ ἐκπομπὴ γιὰ τὰ νειάτα τῆς Μητροπόλεως μας «Σκέψεις γιὰ τοὺς νέους» ποὺ ἐπιμελεῖται ὁ Ἱεροκῆρυκας τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἀρχιμ. Δαμασκηνὸς Πετράκος.

3. Ἀπὸ τὸν ἰδιωτικὸν Ραδιοφωνικὸν Σταθμὸν ΡΑΔΙΟ ΚΑΡΔΑΜΑ 102 FM, ἐκπομπὴ θρησκευτικοῦ περιεχομένου ποὺ ἐπιμελεῖται καὶ παρουσιάζει ὁ π. Χρῆστος Ἐλευθεριάδης.

Ἑβδομαδιαῖα Ἐσπερινὰ Κηρύγματα

1. Πύργος: Αἶθουσα Ἱερᾶς Μητροπόλεως, Κυριακὴ 5-6 ὁμιλητῆς ὁ Ἱεροκῆρυξ Ἀθανάσιος Μπαχός.

2. ΑΜΑΛΙΑΔΑ: α. Κυριακὴ 6-7.30 εἰς τὸν Ἅγιον Ἀθανάσιον μετὰ Ἐσπερινοῦ, ὁμιλητῆς ὁ Ἱεροκῆρυξ Ἀρχιμ. Ἀθανάσιος Μπαχός.

β. Τετάρτη: Ἐπισκοπεῖον ὁ π. Γεώργιος Μπαλκᾶμος.

3. ΣΑΒΑΛΙΑ: Κυριακὴ 6-7 εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν μετὰ Παρακλήσεως, Ὁμιλητῆς ὁ π. Παναγιώτης Φωτακόπουλος.

4. ΓΑΣΤΟΥΝΗ: Τετάρτη 5-6 εἰς τὸν Ἅγιον Νικόλαον μετὰ Ἐσπερινοῦ, ὁμιλητῆς ὁ Ἱεροκῆρυξ Ἀρχιμ. Ἀνδρέας Τσίρος.

5. ΒΑΡΘΟΛΟΜΙΟ: Κυριακὴ 4-5. Ἐναλλάξ εἰς τὸν Ἱ. Ν. Κοιμ. Θεοτόκου καὶ Ἀγίου Ἰωάννου, μετὰ Ἐσπερινοῦ, ὁμιλητῆς ὁ Ἱεροκῆρυξ Ἀρχιμ. Δαμασκηνὸς Πετράκος.

6. ΑΝΔΡΑΒΙΔΑ: Τετάρτη 4-5 εἰς τὸν Ἱ. Ν. Ἀγ. Κων-

σταντίνου. Ὑπεύθυνος Πρωτοπρεσβ. Κωνσταντίνος Καπατσούλιας.

7. ΛΕΧΑΙΝΑ: Κυριακὴ 4-5 εἰς τὸν Ἱ. Ν. Ἀγ. Δημητρίου. Ὑπεύθυνος ὁ π. Κωνσταντίνος Ἠλιόπουλος.

8. ΒΑΡΔΑ: Τετάρτη 5-6 εἰς Ἱ. Ν. Ἀγίας Τριάδος. Ὑπεύθυνος ὁ Πρωτοπρ. Χαράλαμπος Κανελλόπουλος.

Πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι ἑβδομαδιαῖα Κηρύγματα γίνονται καὶ σὲ πολλοὺς ἄλλους ἱεροὺς Ναοὺς τῶν Πόλεων Πύργου, Ἀμαλιάδος καὶ ἄλλων Πόλεων, ὡς καὶ Κολύρι: ὁμιλητῆς π. Ἀνδρέας Κολόκας, Λαμπέτι: ὁμιλητῆς ὁ κ. Γεώργιος Χέλης, Καθηγητῆς Θεολόγος.

(14.10.2002)

(Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως)

Ἱερὰ Μητρόπολις Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων

Ὁ Σεβασμώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων κ. Θεόκλητος δεξιώθηκε χθὲς 1.10.2002 εἰς τὸ Ξενοδοχεῖο «Κιέριον» μὲ ἐπιτυχίαν τοὺς ὑποψηφίους Νομάρχας καὶ Δημάρχους τῆς Μητροπολιτικῆς μας Περιφέρειας καὶ τοὺς εὐχήθηκε ἐπιτυχίαν. Ἀφοῦ ἀντήλλαξε ἀπόψεις καὶ σκέψεις ἐν ὄψει τῶν ἐκλογῶν τῆς 13ης Ὀκτωβρίου, τόνισε, μεταξύ ἄλλων, ὅτι ἡ Μητρόπολις μας ἐκάλεσε τοὺς ἐπικεφαλῆς τῶν συνδυασμῶν σὲ μιὰ καθαρὰ συμβολικὴ κίνηση, διότι πιστεύει, ὅτι ἡ συναλληλία ποὺ ὑπάρχει στὶς σχέσεις Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας, τόσοσιν σὲ τυπικὸ ὅσον καὶ πανελλαδικὸ ἐπίπεδο, πρέπει νὰ συνεχισθῇ καὶ νὰ ἐνισχυθῇ, καὶ ὅτι ἡ Ἐκκλησία δὲν πρέπει νὰ ἀναμειγνύεται στὶς πολιτικὲς διεργασίες καὶ πολὺ περισσότεροσιν στὶς κομματικές. Ἀκόμη ὁ Σεβασμώτατος δήλωσε ὅτι ἡ Ἐκκλησία θὰ εἶναι στὸ πλευρὸ τῶν ἐκλεγμένων ἀρχόντων. Τέλος, συνέστησε πατρικῶς, νὰ διεξαχθοῦν οἱ ἐκλογὲς σὲ ἥπιον κλίμα.

(2.10.2002)

(Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως)

Ἱερὰ Μητρόπολις Σύρου

Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Σύρου, στὰ πλαίσια τῆς ἀντιαιρετικῆς τῆς δράσεως καὶ τῆς ἐνημερώσεως τοῦ φιλοθέου ποιμνίου τῆς περὶ τῶν συγχρόνων ἀναφουομένων

αίρέσεων, προέβη εις τὴν ἔκδοση σχετικοῦ βιβλίου, ὑπὸ τὸν τίτλον: «Σύγχρονες αἵρέσεις καὶ παραθηρησκευτικὲς λατρεῖες στὴν Ἑλλάδα». Τὸ πόνημα αὐτὸ τοῦ ἐκλεκτοῦ συνεργάτου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως κ. Μιχαὴλ Χούλη, θεολόγου, πωλεῖται ἀπὸ τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ τὰ βιβλιοπωλεῖα τῆς Ἐρμουπόλεως, ἔναντι τοῦ ποσοῦ τῶν 3 εὐρώ.

(1.10.2002)

(Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως)

Τὶς εὐγνώμονες εὐχαριστίες καὶ τὸν δίκαιο ἔπαινο τῆς Ἐκκλησίας ἐξέφρασε ὁμοφώνως ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος, διὰ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Χριστοδούλου, πρὸς τὸν Σεβ. Ποιμενάρχην κ. Δωρόθεο Β΄ γιὰ τὴν ἀμεσώτατη καὶ ἔμπρακτη ἀνταπόκριση, τὴν ὁποία ἐπέδειξε στὴν ὑψίστης ἐθνικῆς καὶ θρησκευτικῆς σημασίας ἀπόφαση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὅπως ἐνισχυθοῦν διὰ μηνιαίου ἐπιδόματος οἱ οἰκογένειες τῆς Θράκης, ποὺ ἀπέκτησαν καὶ τρίτο παιδί.

Ὑπενθυμίζεται ὅτι ὁ Σεβασμιώτατος διαθέτει ἀπὸ τὸν παρελθόντα Φεβρουάριο τὸ δέκατο τοῦ Ἀρχιερατικοῦ του μισθοῦ, ὑπὲρ τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ, ὅπως ἐπίσης μερίμνη του ἀνέλαβαν τὴν κάλυψη τοῦ μηνιαίου ἐπιδόματος σὲ πέντε οἰκογένειες τῆς Θράκης ἢ Ἱερὰ Μονὴ Τουρλιανῆς Μυκόνου καὶ τὰ Ἱερὰ Προσκυνητὰ Παναγίας Κανάλας Κύθνου, Ταξιάρχου Μιχαὴλ Σίφνου καὶ Παναγίας Καστριανῆς Κέας.

Τὴν Τρίτη 1η Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ. ὁ Σεβασμιώτατος παρεβρέθη στὴν παρουσίαση τῆς σειρᾶς: «Βιβλιοθήκη Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου» καὶ τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐκκλησιαστικοῦ καὶ Κανονικοῦ Δικαίου «Νομοκανονικά», στὴν αἴθουσα τῆς Παλαιᾶς Βουλῆς Ἀθηνῶν. Τὴν ἐκδήλωση λάμπρυναν διὰ τῆς ὑψηλῆς παρουσίας τους ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος καὶ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος.

Μὲ ἀπόλυτη ἐπιτυχία ἔληξαν οἱ πνευματικὲς καὶ λειτουργικὲς ἐκδηλώσεις, οἱ ὁποῖες ἔλαβαν χώρα τὴν 5η καὶ 6η Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ. στὴν Ἱερὰ νῆσο Τήνο ἐπὶ τῆ συμπληρώσει 250 ἐτῶν ἀπὸ τῆς γεννήσεως τῆς Ἁγίας Πελαγίας τῆς Τηνίας, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ τῆς παλαιφάτου Ἱερᾶς Μονῆς Κεχροβουνίου Τήνου. Τὸ Σάββατο 5η Ὀκτωβρίου ἐτελέσθη Θεία Λειτουργία στὸν

Ἱερὸ Ναὸ τῆς Εὐαγγελιστρίας, ἡ ὁποία ἀναμεταδόθη πανελληνίως ἀπὸ τὸν Ραδιοφωνικὸ Σταθμὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, προεξάρχοντος τοῦ Σεβ. Ποιμενάρχου μας, ὁ ὁποῖος ἐκήρυξε τὴν ἑναρξη ἐπετειακῆς Ἡμερίδος στὸ Ἴδρυμα Τηνιακοῦ Πολιτισμοῦ. Στὴν προσλαλιά του μεταξὺ ἄλλων ἀνέφερε:

«Μετὰ τὴν ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ τέλεσιν τῆς Θείας Λειτουργίας καὶ τὴν κοινὴν προσευχὴν ἡμῶν, ἀρχεται τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς ἡ ἐπετειακὴ Ἡμερὶς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ἐν Τριάδι προσκυνουμένου Θεοῦ, εἰς τιμὴν καὶ μνήμην 250 ἐτῶν ἀπὸ τῆς γεννήσεως τῆς Ὁσίας ἡμῶν Μητρὸς Πελαγίας, τῆς ἐνταῦθα ἀθλησάσης ἐν τῇ περιωνύμῳ Ἱερᾷ Μονῇ τοῦ Κεχροβουνίου. Αὕτη ἡ ὀσιακὴ προσωπικότης τῆς Ὁσίας Μητρὸς ἡμῶν Πελαγίας, ἡ ὁποία ἠξιώθη νὰ γίνῃ «ἡ εὐαγγελίστρια ἐνὸς νέου Εὐαγγελισμοῦ διὰ τὸν λαὸ τοῦ Θεοῦ» μὲ τὴν εὕρεσιν τῆς ἁγίας Εἰκόνης τῆς Θεομήτορος καὶ ἀναδείξη τὴν νῆσον τῆς Τήνου πνευματικὸν κέντρον καὶ ἱερὸν Προσκύνημα Πανελληνίου ἀκτινοβολίας, δίδει σήμερον τὴν ἀφορμὴν, διὰ νὰ ἀκουσθοῦν ἐνταῦθα εἰσηγήσεις ἐπὶ θεμάτων Ὁρθοδόξου πνευματικότητος καὶ τοῦ ἰσαγγέλου Μοναχικοῦ ἰδεώδους, ἐνῶ θὰ διατρέξωμεν μετ' αὐτῆς τὴν ἱερὰν νῆσον διὰ νὰ προσκυνήσωμεν μοναστικὰ ἐνδιαιτήματα, κιβωτοὺς ὅπου διεφυλάχθη ἡ ἀνὰ τοὺς αἰῶνας παράδοσις καὶ ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία τοῦ εὐλογημένου αὐτοῦ τόπου.

Ὡς πνευματικὸς ποδηγέτης τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας μὲ αἰσθήματα ἀγάπης καὶ τιμῆς καλωσορίζω ἅπαντας τοὺς Ἐλλογιμωτάτους Καθηγητάς, οἱ ὁποῖοι θὰ προσφέρουν ὡς ἄνθος εὐλαβείας τὸν καρπὸ τοῦ ἐπιστημονικοῦ των μόχθου καὶ τοὺς Συνέδρους».

Ἐπακολούθησαν οἱ εἰσηγήσεις τῆς Ὁσιολογ. Ἡγουμένης τῆς Μονῆς Μοναχῆς Ἰουλιανῆς, μὲ θέμα: «Κεχροβούνι τὸ ἀγαπημένο...», καὶ τῶν Ἐλλογιμωτάτων Καθηγητῶν κ. Δημ. Σοφianoῦ: «Ἡ Ἱ. Μονὴ τῆς Κυρίας τῶν Ἀγγέλων Κεχροβουνίου Τήνου καὶ ἡ Ἁγία Πελαγία», Σπυρ. Κοντογιάννη: «Ἡ ἱστορικὴ διαδρομὴ τοῦ Ὁρθοδόξου μοναχισμοῦ καὶ ὁ μοναχικὸς βίος στὶς Κυκλάδες», Ἰωάν. Κορναράκη: «Μοναχός, ὁ Θεοφιλῆς ἀθλητὴς ἀναγωγικῶν ὑπερβάσεων», ὡς καὶ τοῦ Ἐθνομολόγου-Λαογράφου κ. Ἀλέξου Φλωράκη, μὲ θέμα: «Παναγία καὶ Παναγίαις τῆς Τήνου». Μετὰ τὸ πέρας τῆς Ἡμερίδος παρετέθη δεξίωση στὸ Γηροκομεῖο τοῦ Π.Ι.Ι.Ε. Τήνου, ἐνῶ τὸ ἀπόγευμα πραγματοποιήθηκε περιήγησις σὲ παλαιὰς Μονὰς τῆς νήσου.

Τὴν ἐπομένη, Κυριακὴ 6ῃ Ὀκτωβρίου, ὁ Σεβασμιώτατος ἐτέλεσε τὴν Θεία Λειτουργία στὸν Ἱ. Ναὸ τῆς Ἁγίας Πελαγίας, στὴν Μονὴ Κεχροβουνίου, μετὰ τὴν ἀπόλυση τῆς ὁποίας ἀπένειμε ἀναμνηστικὰ μετάλλια στοὺς συμπαραστάτες καὶ στενοὺς συνεργάτες τῆς Μονῆς.

Κατὰ τὴν παραμονή του στὴν Τήνο ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας ἐπισκέφθηκε τὸ Λαογραφικὸ Μουσεῖο τῆς κ. Χαριάτη στὴν Καρυά, καθὼς ἐπίσης ἐπιθεώρησε τοὺς ἐπισκευασθέντες, δαπάναις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, χώρους τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Λυκείου, συνομίλησε μὲ τὸ Διδακτικὸ προσωπικὸ καὶ τοὺς Ἱεροσπουδαστές, ἀκούγοντας τὰ αἰτήματα καὶ τοὺς προβληματισμοὺς τους, ἐκ μέρους τῶν ὁποίων τὸν προσεφώνησε ὁ κ. Ἀντώνιος Δεσποτιδῆς ἀναφέροντας τὰ ἑξῆς:

«Μὲ πολλὴ χαρὰ Σὰς ὑποδεχόμαστε στὸ σχολεῖο μας. Εἶναι ἰδιαίτερη τιμὴ γιὰ μᾶς ἡ σημερινή Σας παρουσία στὸ χῶρο αὐτό, ἓνα χῶρο ξεχασμένο ἐπὶ σειρὰ ἐτῶν, ἀπὸ ὅλους ὅσους θὰ ἔπρεπε νὰ τὸν θυμῶνται καὶ νὰ ἐνδιαφέρονται γι' αὐτόν.

Δυστυχῶς αὐτὴ ἡ ἀδιαφορία ἦταν αἰτία νὰ χάσει ἡ Σχολὴ τὴν ἀρχικὴ τῆς αἴγλη. Ὅλα κόντευαν νὰ γίνουν ἐρείπια καὶ συντρίμια. Ἡ μόνη μας ἐλπίδα ἦταν ἡ βοήθεια τοῦ Θεοῦ... Μὲ τὴν ἐκλογή Σας στὸ Ἐπισκοπικὸ Ἀξίωμα τῆς Ἱερᾶς αὐτῆς Μητροπόλεως, ὅλες οἱ ἐλπίδες στράφηκαν στὸ πρόσωπό Σας. Δὲν μᾶς διαψεύσατε καὶ αὐτὸ Σὰς τιμᾶ ἰδιαιτέρως... Αἰσθανόμαστε ὅτι βρίσκεστε δίπλα μας. Κι αὐτὸ μᾶς βοηθαίει στὴν πορεία τοῦ δρόμου τῆς ζωῆς καὶ μᾶς ἐνισχύει στὶς δυσκολίες ποὺ μᾶς βρίσκουν».

(10.10.2002)

(Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως)

μιὰ ἐπιστημονικὰ πνευματικὴ προσωπικότητα, καταλαμβάνοντας ἀργότερα ἰδιαίτερη θέση στὴν πνευματικὴ τάξη τῆς χώρας μας. Πορεύθηκες χρόνια μόχθου, θυσιῶν καὶ προσπαθειῶν, ἐπιτυχιῶν καὶ ἀποτυχιῶν, ἐντάσεως καὶ χαλαρώσεως, τόσο ἐσύ, ὅσο καὶ οἱ καλοὶ γονεῖς σου καὶ ἀποτελεῖ πραγματικὰ μεγάλο ἄθλο ἢ εἰσαγωγή σου στὴν ἀκαδημαϊκὴ κοινότητα. Ἡ εἴσοδος σου αὐτὴ ἀποτελεῖ ἐλπιδοφόρο ξεκίνημα γιὰ μιὰ καινούργια πνευματικὴ καὶ μορφωτικὴ πορεία. Γιὰ νὰ ἐπιτύχεις στοὺς νέους ἀγῶνες σου καὶ νὰ ἐκπληρώσεις τὰ νέα καθήκοντά σου χρειάζεται ἰδιαίτερος προσανατολισμὸς καὶ ξεχωριστὴ προσπάθεια, ὥστε νὰ γίνεις πρωτοπόρος καὶ ξεχωριστός.

Ἐσύ, ὡς νέο μέλος τῆς πανεπιστημιακῆς καὶ γενικὰ ἀκαδημαϊκῆς οἰκογένειας, θὰ ἀποτελεῖς μὲ τὴ ζωντάνια σου καὶ τὴν πνευματικὴ σου ἀνησυχία τὴν ἀνανέωση τῶν πνευματικῶν κυττάρων τῆς κοινωνίας μας καὶ τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ὀργανισμοῦ.

Πρὸς ἐπιτυχία καὶ εὐδῶση τῆς μορφώσεώς σου ἀπαιτεῖται συνεχῆς καὶ ἀδιάκοπη προσπάθεια, κόπος καὶ μόχθος πολὺς, περισσὴ ἀγάπη καὶ ἀφοσίωση στὸ ἔργο τῆς ἐπιστήμης.

Εὐχομαι καὶ προσεύχομαι, ὁ Θεὸς τῶν φώτων καὶ δοτὴρ παντὸς ἀγαθοῦ νὰ σοῦ χαρίζει ὑγεία καὶ πρόοδο καὶ νὰ κατευθύνει τὰ διαβήματά σου «εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν» πρὸς ὠφέλεια τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τοπικῆς κοινωνίας μας.

(14.10.2002)

Μὲ πατρικὴ ἀγάπη
Ὁ Μητροπολίτης Σύρου
ΔΩΡΟΘΕΟΣ

Ἄνοικτὴ ἐπιστολὴ πρὸς τοὺς ἐπιτυχόντες στὶς Πανελλήνιες Ἐξετάσεις

Ἀγαπητό μου παιδί,

Μὲ πολλὴ ἀγαλίαση καὶ βαθιὰ ἱκανοποίηση, μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς ἐπιτυχίας σου, ἐπικοινωνῶ μαζί σου ἀπὸ τὰ βάθη τῆς καρδιᾶς μου, καὶ σοῦ ἀπευθύνω θερμὸ χαιρετισμὸ καὶ σοῦ ἀποστέλλω τὶς πατρικὲς μου εὐχὲς καὶ εὐλογίες.

Εἰσέρχεσαι στὸ ναὸ τῆς ἐπιστήμης γιὰ νὰ ἀποβεῖς

Τὴν 19ῃ καὶ 20ῃ Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ. ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας κ. Δωρόθεος Β' προεξῆρχε τῶν πανηγυρικῶν ἐκδηλώσεων στὴ Μύκονο, ἐπὶ τῇ ἱερᾷ μνήμῃ τοῦ Ἁγίου μεγαλομάρτυρος Ἀρτεμίου, προστάτου τῶν λεμβούχων Μυκόνου. Τὴν παραμονὴ τῆς ἑορτῆς ἐψάλη Μέγας Ἐσπερινὸς καὶ τὴν κυριώνυμο ἡμέρα ἐτελέσθη Ἀρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία.

Τὴν Κυριακὴ 20ῃ Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ. ἡ Ἱερὰ Μητρόπολη, μὲ τὴν εὐκαιρία τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς ἱερᾶς μνήμης τοῦ Ἁγίου Εὐαγγελιστοῦ Λουκά, προστάτου τῶν Ἱατρῶν,

Ἀπό τις πανηγυρικές ἐκδηλώσεις ἐπὶ τῇ ἱερᾷ μνήμῃ τοῦ Ἁγίου μεγαλομάρτυρος Ἀρτεμίου, προστάτου τῶν λεμβούχων Μυκόνου.

διοργάνωσε πρὸς τιμὴν τους, στὸν Ἱερὸ Μητροπολιτικὸ Ναὸ τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Ἐρμουπόλεως, Μέγα Ἑσπερινὸ μετ' ἄρτοκλασίας, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου, ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν σύντομη ὁμιλία του ἀνεφέρθη στὴν προσωπικότητα τοῦ Ἁγίου, ὡς πρότυπο μίμησης ἐκ μέρους τῶν Ἱατρῶν καὶ στὴν σπουδαιότητα τοῦ ἱατρικοῦ λειτουργήματος. Ἐπακολούθησε δεξίωση στὴν παρακειμένη Ἐνοριακὴ αἴθουσα, κατὰ τὴν ὁποία οἱ Ἱατροὶ τῆς νήσου ἐξέφρασαν τὶς εὐχαριστίες τους πρὸς τὸν Σεβασμιώτατο, γιὰ τὸ ἀμέριστο ἐνδιαφέρον καὶ τὴν συνεργασία του στὰ θέματα τῆς ὑγείας ἐκζητοῦντες τὴν καθιέρωση τῆς πρὸς τιμὴν τους ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου Λουκά. Σὲ ὅλους τοὺς παρευρεθέντες ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας προσέφερε ὡς εὐλογία τὴν ἰ. εἰκόνα τοῦ Ἁγίου.

Τὴν 21η Ὀκτωβρίου, ἑορτὴ τῆς ἱερᾶς μνήμης τοῦ Ὁσίου Χριστοδούλου τοῦ ἐν Πάτμῳ, κατὰ τὴν ὁποία ἄγει τὰ Ὀνομαστήριά του ὁ Σεπτὸς Προκαθήμενος τῆς

Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Χριστόδουλος, ὁ Σεβασμιώτατος συλλειτουργῆσε μετὰ πλειάδος Ἀρχιερέων στὴν τελεσθεῖσα ἀπὸ τὸν Μακαριώτατο Θεῖα Λειτουργία, στὸν Ἱερὸ Καθεδρικὸ Ναὸ τῶν Ἀθηνῶν.

Τὴν 25η καὶ 26η Ὀκτωβρίου ὁ Σεβασμιώτατος θὰ παραστῆ στὶς ἑορταστικὲς καὶ λατρευτικὲς ἐκδηλώσεις, ποὺ λάβουν χώρα στὴν Θεσσαλονίκη, ἐπὶ τῇ ἱερᾷ μνήμῃ τοῦ Πολιούχου Ἁγίου Δημητρίου τοῦ Μυροβλήτου.

Ἡ ἱερὰ Μητρόπολη Σύρου, κατόπιν παρακλητικοῦ αἰτήματος ποὺ ὑπέβαλε ὁ Σεβασμιώτατος πρὸς τὴν Ἱερὰ Σύνοδο, θὰ φιλοξενήσει τὴν «ΙΔ' Πανορθόδοξη Συνδιάσκεψη Ἐντεταλμένων τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ Ἱερῶν Μητροπόλεων γιὰ θέματα αἵρέσεων καὶ παραθρησκείας» στὴν ἱερὰ νῆσο Τήνο, ἀπὸ τῆς 29ης Ὀκτωβρίου ἕως τῆς 1ης Νοεμβρίου ἔ.ἔ. Στὶς ἐργασίες τῆς Πανορθόδοξου αὐτῆς Συνδιασκέψεως, οἱ ὁποῖες θὰ πραγματοποιηθοῦν στὸ νεόφυτο Ἰδρυμα Τηνιακοῦ Πο-

λιτισμοῦ, θὰ παραστοῦν Ἀρχιερεῖς καὶ ἐκπρόσωποι τοπικῶν Ἐκκλησιῶν ἀπὸ ὀλόκληρο τὸν Ὁρθόδοξο κόσμο. (23.10.2002)

(Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως)

Ἱερὰ Μητρόπολις Νικαίας

Μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς Ἐθνικῆς Ἐπετείου τοῦ ΟΧΙ ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Νικαίας κ. Ἀλέξιος προέστη τῆς Δοξολογίας στὸν Καθεδρικό Ναὸ τοῦ Ἁγίου Νικολάου Νικαίας.

Ἀκολουθῶς, μετέβη στὸν Ἱερὸ Ναὸ Ἐσταυρωμένου Αἰγάλεω καὶ χοροστάτησε στὴν Δοξολογία καὶ στὴν Ἐπιμνημόσυνη Δέηση γιὰ τοὺς πεσόντες κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ ἔπους τοῦ '40, ἐνῶ παρηκολούθησε καὶ εὐλόγησε τὴν μαθητικὴ παρέλαση τοῦ Δήμου Αἰγάλεω. Ἄς σημειωθεῖ ὅτι ἡ παρουσία τῶν τοπικῶν, πολιτικῶν, δημοτικῶν, νομαρχιακῶν καὶ στρατιωτικῶν ἀρχῶν καὶ στὶς δύο Δοξολογίες ἦταν σύσσωμη.

Τέλος, στὰ πλαίσια μνήμης καὶ τιμῆς τῆς ἐθνικῆς ἐπετείου ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις διοργάνωσε καὶ φέτος πανηγυρικὴ ἐορτὴ στὸ κατάμεστο ἀπὸ πιστὸ λαὸ πνευματικὸ τῆς κέντρο. Στὴν ἐορτὴ συμμετεῖχαν μὲ ἐνθουσιασμὸ καὶ ἐθνικὸ παλμὸ οἱ πολυάριθμες παιδικὲς χορωδίες καὶ ὀρχήστρες τῶν ἐνοριῶν τῆς Μητροπόλεως Νικαίας καθὼς καὶ χορευτικὰ νεανικὰ συγκροτήματα. Κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ἐκδηλώσεως ὁ Σεβασμιώτατος ἐτίμησε καὶ ἐβράβευσε τοὺς νέους καὶ τὶς νέες ποὺ εἰσήχθησαν στὰ Ἀνώτατα καὶ Ἀνώτερα Ἐκπαιδευτικὰ Ἰδρύματα, κατὰ τὶς πρόσφατες Πανελληνίες Ἐξετάσεις.

Ὁ Σεβασμιώτατος χαίρεισε μὲ θερμὰ λόγια τὰ παιδιά μας καὶ συνεχάρη τοὺς κληρικούς τῆς Μητροπόλεως ποὺ ἐπιτελοῦν μὲ ιδιαίτερη ἐπιτυχία ἓνα πολὺπλευρο ἔργο στὸν εὐαίσθητο τομέα τῆς νεότητος. (29.10.2002)

(Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως)

Ἱερὰ Μητρόπολις Φθιώτιδος

Μὲ ξεχωριστὴ λαμπρότητα καὶ μεγαλοπρέπεια, ἡ πόλη τῆς Λαμίας θὰ ἐορτάσει τὴν προσεχὴ Παρασκευὴ 18 Ὀκτωβρίου τὴν Ἱερὰ μνήμη τοῦ πολιούχου τῆς Ἁγίου Ἐνδόξου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ καὶ συγ-

χρόνως τὰ ἐλευθέρια τῆς ἀπὸ τὴν Γερμανικὴ κατοχὴ.

Τὴν τοπικὴ μας μεγάλη Ἐθνοκορησκειτικὴ πανηγυρὴ θὰ λαμπρύνουν μὲ τὴν παρουσία τους οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Σύρου, Τήνου, Ἄνδρου, Κέας καὶ Μήλου κ. Δωρόθεος ὁ Β' καὶ Σιδηροκάστρου κ. Μακάριος, τοὺς ὁποίους, πρὸς τοῦτο ἐκάλεσε ὁ Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης μας κ. Νικόλαος.

Τὴν παραμονὴ τῆς ἐορτῆς, εἰς τὸν Πανηγυρικὸ Μεγάλο Ἐσπερινὸ ποὺ θὰ ἀρχίσει στὶς 6 μ.μ., θὰ χοροστατήσῃ καὶ θὰ ὁμιλήσῃ ἀπὸ τῆς ἐξέδρας τῆς πλατείας τοῦ Ἁγίου Λουκᾶ ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σιδηροκάστρου κ. Μακάριος καὶ τὴν κυριῶνυμο ἡμέρα θὰ χοροστατήσῃ εἰς τὸν Ὁρθρο καὶ θὰ προστεῖ τῆς Θείας Λειτουργίας ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σύρου, Τήνου κ.λπ. κ. Δωρόθεος ὁ Β', ὁ ὁποῖος καὶ θὰ ὁμιλήσῃ.

Μετὰ τὴ Θεία Λειτουργία θὰ τελεσθεῖ Δοξολογία ἐπὶ τῇ ἀπελευθερώσει τῆς πόλεως, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κ. Νικολάου καὶ θὰ ὁμιλήσῃ ὁ Δήμαρχος Λαμιέων κ. Γεώργιος Κοτρωνιάς. Θὰ ἀκολουθήσῃ λιτάνευση τῆς ἱερᾶς εἰκόνας τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ.

Ἡ 18ῃ Ὀκτωβρίου διὰ τὴν ἔδρα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φθιώτιδος καὶ πρωτεύουσα τοῦ Νομοῦ Λαμία εἶναι ἡμέρα ἱστορικὴ, ποὺ μᾶς ἀποκαλύπτει τὴν περὶ ἡμᾶς θεϊκὴ προστασία διὰ τοῦ ἐνδόξου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ, προστάτου καὶ ἀγρύπνου φρουροῦ τῆς ἱστορικῆς πόλεως καὶ τοῦ εὐλαβοῦς λαοῦ αὐτῆς.

Ὅθεν καλοῦμε τὸν Ἱερὸ Κλῆρο, τοὺς Ἄρχοντες, τὴν νεολαία καὶ τὸν εὐσεβῆ λαὸ τῆς Θεοφρουρήτου Μητροπόλεως Φθιώτιδος νὰ συμμετάσχει στὶς ἐορταστικὲς λατρευτικὲς ἐκδηλώσεις πρὸς ἀπόδοση εὐγνωμοσύνης εἰς τὸν ἅγιο Ἀπόστολο καὶ τιμῆς πρὸς τὸ θεοσεβὲς Ἔθνος μας καὶ τοὺς πεσόντες ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας. (14.10.2002)

(Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως)

Τὸ Πνευματικὸ Κέντρο τοῦ Ἐνοριακοῦ Ναοῦ Ἁγίου Γεωργίου Μεγάλης Βρύσης Λαμίας θὰ ἐγκαινιάσῃ ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ. Νικόλαος τὴν Κυριακὴ 3 Νοεμβρίου μετὰ τὴν Θεία Λειτουργία ποὺ θὰ τελέσῃ στὸν ἐορτάζοντα Ἱερὸ Ναὸ.

Τὸ Πνευματικὸ Κέντρο ποὺ εὐρίσκεται στὸ προαύλιο τοῦ Ναοῦ εἶναι ἓνα τριόροφο κτίριο καὶ περιλαμβάνει

νει αἴθουσα διαλέξεων, γραφεῖα τῶν Ἱερέων, ξενῶνα, κατοικία τοῦ ἔφημερίου, ἐξομολογητήριο, Βιβλιοθήκη, ἀνοικοδομήθηκε δὲ μέσα σὲ τρία χρόνια χάρις στὴν φροντίδα τοῦ ἔφημερίου Πρωτοπρεσβυτέρου Σταύρου Βαΐου.

Προσεχῶς ἄλλα ἑπτὰ Πνευματικὰ Κέντρα θὰ ἐγκαινιάσει ὁ Σεβασμιώτατος στὶς ἐνορίες Ἁγίων Θεοδώρων Λαμίας, Ἁγίου Γεωργίου Καστρίου, Ἁγίας Κυριακῆς Δομοκοῦ, Ἁγίας Παρασκευῆς Μερκάδος, Ἁγίου Γρηγορίου Κάτω Ραχῶν, Ἁγίων Ἀποστόλων Λαμίας καὶ Ἁγίου Νικολάου Βαρδατῶν.

Στόχος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φθιώτιδος εἶναι καθενορία, ἀκόμα καὶ ἡ πιὸ μικρὴ, νὰ ἀποκτήσει τὸ δικό της Πνευματικὸ Κέντρο.

(30.10.2002)

(Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως)

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Τὸ Ἑλληνορθόδοξο Πατριαρχεῖο Ἱεροσολύμων παρακολουθεῖ μὲ μεγάλο ἐνδιαφέρον καὶ ἀνησυχία τὰ γεγονότα ποὺ ἔχουν σχέση μὲ τὸ Ἑλληνορθόδοξο ἔργο στεγάσεως στὴ Δημαρχία τοῦ χωρίου τῶν Ποιμένων – Μπέιτ-Σαχούρ, συνεπεία τῆς ἀποφάσεως τῶν Ἰσραηλινῶν Ἀρχῶν γιὰ κατεδάφιση 100 κατοικιῶν, ποὺ χτίστηκαν ἐντὸς τοῦ πλαισίου τοῦ ἔργου αὐτοῦ σὲ γῆ ποὺ ἰδιοκτήτης τῆς εἶναι τὸ Πατριαρχεῖο.

Τὸ Πατριαρχεῖο, ἐνῶ παραμένει πιστὸ στὴ δισχιλιετὴ παράδοσή του νὰ μὴν ἀναμειγνύεται σὲ πολιτικὲς διενέξεις, συνεχίζει μὲ ἀφοσίωση τὶς δύο κύριες προσπάθειές του, τὴ διασφάλιση τῶν ἁγίων προσκυνημάτων στὴν Ἁγία Γῆ καὶ τὴ διακονία τῶν ἀναγκῶν τοῦ ποιμνίου του, οὕτως ὥστε νὰ διασφαλίζει τὴν προστασία καὶ τὴ συνέχεια τῆς Χριστιανικῆς παρουσίας στὴν Ἁγία Γῆ.

Λαμβάνοντας ὑπόψη τὴν ἀνάγκη τῆς Ἑλληνορθόδοξου Κοινότητος τοῦ Μπετσαχούρ, γιὰ κατοικίες χαμηλῆς τιμῆς, γιὰ τὴ νέα γενεά, ἡ Ἁγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος τοῦ Πατριαρχείου τὸ 1995, πρόσφερε στὸ ποίμνιό της μὲ μία μακρᾶς διάρκειας συμφωνία ἐνοικιάσεως, 20 στρέμματα γῆς ἐντὸς τῶν δημαρχιακῶν ὁρίων τῆς Δημαρχίας Μπετσαχούρ.

Κατὰ τὸ χρόνο τῆς ἐντολῆς κατεδαφίσεως, ἡ κατασκευὴ τῶν κατοικιῶν εἶχε σχεδὸν τελειώσει, χάρις στὶς θυσίες τῶν ἀνθρώπων νὰ συγκεντρώσουν τὰ ἀπαραίτη-

τα κεφάλαια παρὰ τὶς σοβαρὲς οικονομικὲς δυσκολίες, ποὺ ἀντιμετωπίζει ἡ περιοχὴ κατὰ τὴ διάρκεια τῶν τελευταίων ταραγμένων χρόνων. Ἡ ἐκπληξη, ἡ ἀπογοήτευση, ὁ πόνος καὶ ἡ ἀγωνία αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων, ποὺ εἶναι πνευματικὰ τέκνα τοῦ Πατριαρχείου, ἀντιμετωπίζονται μὲ κατανόηση καὶ συμπάθεια ἀπ' ὅλες τὶς Ἑλληνορθόδοξες Κοινότητες. Τὸ Πατριαρχεῖο δὲ θὰ φεισθεῖ προσπαθειῶν καὶ νομίμων μέσων νὰ ὑποστηρίξει καὶ νὰ προστατεύσει τὰ πνευματικὰ του τέκνα καὶ τὰ πρὸς τὸ ζῆν τους στὸ Μπετσαχούρ κατὰ τὴ στιγμή αὐτῆς τῆς δοκιμασίας.

Κάνουμε ἐκκληση ἐπίσης στὶς ἀρμόδιες Ἰσραηλινὲς ἀρχὲς νὰ ἀναθεωρήσουν τὴν ἀπόφασή τους γιὰ κατεδάφιση τῶν κατοικιῶν καὶ νὰ μὴν ἐπιβάλουν ἀχρείαστο καὶ σκληρὸ πόνον ἢ ἀπελπισία στὶς ἐν λόγω οἰκογένειες.

Τέλος, ὑψώνουμε τὶς προσευχὲς μας πρὸς τὸν Κύριο, γιὰ νὰ ἐπικρατήσουν τελικὰ στὴν Ἁγία Γῆ Του ἡ συμφιλίωση, ἡ εὐσπλαχνία, ἡ εἰρήνη καὶ ἡ δικαιοσύνη, γιὰ ὅλους τοὺς κατοίκους τῆς, γιὰ τὶς τωρινὲς καὶ τὶς μελλοντικὲς γενεές.

(15.10.2002)

(Ἀπὸ τὸ Ἑλληνορθόδοξο Πατριαρχεῖο Ἱεροσολύμων)

Τὸ Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων, ἀνταποκρινόμενον θετικῶς εἰς τὸ ὑποβληθὲν διὰ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. Παντελεήμονος αἴτημα τοῦ εὐσεβεστάτου πιστοῦ λαοῦ τῆς Μακεδονίας, συμμετέχει μετὰ μεγάλης χαρᾶς εἰς τὰς πρὸς τιμὴν τοῦ Ἁγίου Ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου τοῦ Μυροβλήτου, διοργανωμένους ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ἐορταστικὰς ἐκδηλώσεις τῆς Πόλεως τῆς Θεσσαλονίκης.

Διὰ τοῦτο, ἀποστέλλει τὸ Τίμιον Ξύλον τοῦ Αὐτοκράτορος Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου, τὸ ὁποῖον φυλάσσεται εἰς τὸ Σκευοφυλάκιον τοῦ Παναγίου Τάφου καὶ τὴν Ἱερὰν Εἰκόνα τῆς Παναγίας τῆς Ἱεροσολυμιτίσεως, ἡ ὁποία εἶναι ἐφέστιος τοῦ Πανσέπτου Θεομητορικοῦ Μνήματος, ἐν Γεσθημανῇ, πρὸς ἁγιασμόν πάντων τῶν φιλάτων συμπατριωτῶν ἡμῶν καὶ δὴ τῶν Θεσσαλονικέων, ἐν ἐκτιμῆσει βαθεῖα τῆς πάντοτε ἐκδηλουμένης συμπαραστάσεως αὐτῶν, ὑπὸ τὴν πνευματικὴν καθοδήγησιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Ποιμενάρχου αὐτῶν, πρὸς τὸ δεινῶς χειμαζόμενον ἡμέτερον Παλαίφατον Πατριαρχεῖον τῶν Ἱεροσολύμων.

Οὕτω, συμφώνως πρὸς τὸ καταρτισθὲν πρόγραμμα τὴν Τετάρτην, 16ην Ὀκτωβρίου τρ. ἔ. τὰ Ἱερὰ ταῦτα κειμήλια θὰ μεταφερθοῦν διὰ τοῦ Ἐθνικοῦ ἡμῶν Ἀερομεταφορῶς ἐκ τοῦ Ἀεροδρομίου τοῦ Τὲλ Ἀβιβ εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Ἀεροδρόμιον «Ἐλευθέριος Βενιζέλος» καὶ περὶ τὴν μεσημβρίαν τῆς αὐτῆς ἡμέρας εἰς τὸ ἐν Θεσσαλονίκη Ἀεροδρόμιον «Μακεδονία». Περί ὥραν 5ην μ.μ. θὰ γίνῃ ἡ ὑποδοχὴ τοῦ Τιμίου Ξύλου καὶ τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνας ἔμπροσθεν τοῦ Λευκοῦ Πύργου. Τὸ Τιμιὸν Ξύλον καὶ ἡ Ἱερὰ Εἰκὼν, θὰ παραμείνωσιν ἐπὶ δεκαπενθήμερον εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Δημητρίου πρὸς προσκύνησιν καὶ ἀγιασμόν τῶν πιστῶν, κατόπιν δὲ θὰ μεταφερθοῦν εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις Ἐξαρχίαν τοῦ Παναγίου Τάφου, εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Πλάκας.

Τόσον τὴν Θαυματουργὸν Ἱερὰ Εἰκόνα τῆς Παναγίας ὅσον καὶ τὸ Τιμιὸν Ξύλον θὰ συνοδεύουσιν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ναζαρέτ κ. Κυριακὸς καὶ ὁ Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Χρῦσανθος.
(15.10.2002)

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου)

Τὸ Ἑλληνορθόδοξο Πατριαρχεῖο Ἱεροσολύμων μὲ ἀφορμὴ τὸ δημοσιογραφικὸ ἐνδιαφέρον ποῦ προέκυψε ἀπὸ τὴν παρουσίαση τῆς μελέτης τοῦ Γάλλου εἰδικοῦ στὶς βιβλικὰς ἐπιγραφὰς κ. Αντρέ Λεμέρ, σχετικὰ μὲ τὴν ἀνακάλυψη κενοῦ ὀστεοφυλακίου τοῦ 1ου μ.Χ. αἰῶνα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὑπάρχει ἡ ἐπιγραφή στὴν Ἀραμαϊκὴ γλῶσσα «ΙΑΚΩΒΟΣ ΥΙΟΣ ΤΟΥ ΙΩΣΗΦ ΑΔΕΛΦΟΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ» καὶ τῆς συγχύσεως ποῦ δημιουργήθηκε γύρω ἀπὸ τὸ πρόσωπο τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου, διευκρινίζει τὰ ἑξῆς:

Ὁ Ἅγιος Ἰάκωβος ὁ Ἀδελφόθεος, πρῶτος Ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων, ἐμαρτύρησε στὴν Ἱερουσαλὴμ τὸ ἔτος 63 μ.Χ. Ὁ τάφος του βρίσκεται στὴν κοιλάδα τοῦ Ἰωσαφὰτ (χειμαρρὸς τῶν Κέδρων), πλησίον τοῦ τάφου τῆς Κυρίας Θεοτόκου (Γεθσημανῆ) καὶ τοῦ τάφου τοῦ Ἀβεσαλώμ.

Σύμφωνα μὲ τὴν ἱερὴ παράδοση τῆς ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων, ὁ τάφος τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου ἐξ' ἀρχῆς χρησιμοποιήθηκε ὡς «Τράπεζα Ἁγία», ἐπὶ τῆς ὁποίας οἱ πρῶτοι χριστιανοὶ τελοῦσαν τὴν Θεία Λειτουργία καὶ δὲν καταστράφηκε τὸ 70 μ.Χ. ἀπὸ τὸν Ρωμαῖο Αὐτο-

κράτορα Τίτο, διότι εὑρίσκεται «ἐκτὸς τῶν τειχῶν» τῆς Ἁγίας Πόλεως.

Τὸ ἱερὸ λείψανο τοῦ Ἁγίου παρέμεινε ἐντὸς τοῦ τάφου ὡς τὸ ἔτος 565 μ.Χ., ὅποτε καὶ μεταφέρθηκε στὴν Κωνσταντινούπολη ἀπὸ τὸν Αὐτοκράτορα Ἰουστίνου τὸν Β' καὶ τοποθετήθηκε στὸν Ἱερὸ Ναὸ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, μαζὶ μὲ τὰ λείψανα τῶν λοιπῶν Ἀποστόλων τοῦ Κυρίου, ἀπ' ὅπου ἐκλάπησαν τὸ 1204 ἀπὸ τοὺς Σταυροφόρους τοῦ Πάπα καὶ μεταφέρθηκαν στὴν Ρώμη. Μέρος τοῦ Ἱεροῦ Λειψάνου τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου παρέμεινε στὴν Ἱερουσαλὴμ, ὅπου μέχρι σήμερα φυλάσσεται ἐντὸς τῆς ἀρχαιοτέρας εἰκόνας τοῦ Ἁγίου στὸ Πατριαρχεῖο, καθὼς καὶ στὸ Σκευοφυλάκιο τοῦ Παναγίου Τάφου.

Τὸ Πατριαρχεῖο Ἱεροσολύμων παρακολουθεῖ μὲ ιδιαίτερη προσοχὴ τίς ὅποιες ἀρχαιολογικὲς ἀνακοινώσεις καὶ ἐπευλογεῖ τίς προσπάθειες τῆς ἀρχαιολογικῆς σκαπάνης νὰ φωτίσει πτυχὰς τῆς Ἁγίας Γραφῆς. Οἱ ἀνακαλύψεις ὅμως, ποῦ σχετίζονται μὲ πρόσωπα τόσο τῆς Παλαιᾶς ὅσο καὶ τῆς Καινῆς Διαθήκης ἐπιβάλλεται ὅπως ἀντιμετωπίζονται μὲ μεγάλη ἐπιστημονικὴ σαφήνεια προκειμένου νὰ ἀποφεύγονται συγχύσεις καὶ παρερμηνεῖς.
(24.10.2002)

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου)

ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Τὴν 2α Σεπτεμβρίου ἐ.ἔ., ἀπευθυνόμενος ὁ Πάπας Ἰωάννης-Παῦλος Β' πρὸς τὸν νέον Ἑλληνα πρέσβυν στὴν «Ἁγία Ἐδρα» κ. Χρήστο Μπότσιο, εἶπεν ἐκτὸς τῶν ἄλλων: «Ἐνθυμοῦμαι μὲ συγκίνησι τὴν συνάντησί μου μὲ τὸν Μακαριώτατο Χριστόδουλο, Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος. Στὸν τόσον ἐπιβλητικὸν χώρον τοῦ Ἀρείου Πάγου θυμηθήκαμε τίς ὀδυνηρὰς ἀναμνήσεις τοῦ παρελθόντος, ἀλλὰ πρὸ πάντων δηλώσαμε τὴν κοινὴ θέλησή μας νὰ πράξουμε τὸ πᾶν γὰ νὰ προχωρήσουμε στὸ δρόμο τῆς χριστιανικῆς ἀδελφοσύνης καὶ ἐπανευρέσεως τῆς ἐνότητος. Ἐλπίζω ὅτι ἡ συνάντησις τῆς Ἀθήνας θὰ ἀποτελέσει σπουδαῖο σταθμὸν στὸν δρόμο, ποῦ παραμένει ἀκόμη μακρὺς. Ἡ πρόσφατη ἐπίσκεψις στὴ Ρώμη μιᾶς Ἀντιπροσωπείας τῆς Ὀρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας μὲ στερεώνει σ' αὐτὴν τὴν ἐλπίδα» (ὀλόκληρος ὁ λόγος τοῦ Πάπα σὲ μετάφραση τοῦ π. Ἀθανασίου Ἀρμαίου ἀπὸ τὸ γαλλικὸν πρωτότυπον δημοσιεύεται στὴν ἐφημ. «Καθολικὴ», 8 Ὀκτωβρίου 2002, σ. 4).

– Ἡ ἔφημερίς «Καθολική» πληροφορεῖ ὅτι ὅταν τὸ 2004 θὰ διεξαγῶνται στὴν Ἀθήνα οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες, «στὴν Ἰταλία, λίγα χιλιόμετρα ἔξω ἀπὸ τὴ Ρώμη, ἡ περιώνυμη ἑλληνικὴ μονὴ τῆς Κρυπτοφέρρης θὰ ἐορτάζει τὰ χίλια χρόνια τῆς» (αὐτ., σ. 3).

– Οἱ Ρωμαιοκαθολικοὶ ἐπίσκοποι τῶν ΗΠΑ μὲ ἐπιστολὴ τους πρὸς τὸν Πρόεδρο τῆς χώρας τους κ. Μπούς καταγγέλλουν ὡς θανάσιμον ἀμάρτημα τὴν ἐναντίον τῶν λαθρομεταναστῶν ἐκστρατεία του στὰ σύνορα τῆς χώρας μὲ τὸ Μεξικόν.

– Ὁ ἀπανταχοῦ τῆς γῆς ρωμαιοκαθολικὸς κόσμος ἐορτάζει αὐτὲς τὶς ἡμέρες τὴν 40ετηρίδα τῆς ἐνάρξεως διαδικασίας πρὸς ἔγκρισιν τῆς ρωμαιοκαθολικῆς λειτουργικῆς μεταρρυθμίσεως, ἡ ὁποία ἔχει δεχθῆ πολλές ἐπιδράσεις ἐκ τῆς ὀρθοδόξου ἀνατολικῆς λειτουργικῆς παραδόσεως. Τὴν 22α Ὀκτωβρίου 1962, ἑνδεκα ἡμέρες μετὰ τὴν ἑναρξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς Β' Συνόδου τοῦ Βατικανοῦ, ἤρχισε ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ σχεδίου τοῦ νέου λειτουργικοῦ συντάγματος (Constitutio de sacra Liturgia). Ἡ τελικὴ ἔγκρισιν ἐπετεύχθη τὸν Δεκέμβριον τοῦ ἐπομένου ἔτους ὡς τὸ πρῶτο «ντοκουμέντο», τὸ ὁποῖο πανηγυρικῶς παρουσίασε ἡ Σύνοδος αὐτή. Τοῦτο περιέχει 130 ἄρθρα καὶ ἐπιδιώκει τὴν «πλήρη, συνειδητὴ καὶ ἐνεργὸ συμμετοχὴ» ὅλων τῶν πιστῶν στὴ λατρεία.

– Οἱ Ρωμαιοκαθολικοὶ ἐπίσκοποι τῶν Η.Π.Α. ἔκαμαν

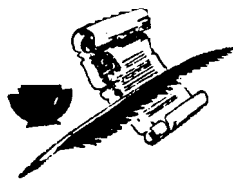
ἐκκλησίαν στὴν κυβέρνησίν τους νὰ μὴ σχεδιάζῃ τὴν κατασκευὴ πυρηνικῶν ὄπλων. Ἐπίσης πρέπει οἱ Η.Π.Α. νὰ συνεργασθοῦν ἐντατικώτερα μὲ ἄλλες χώρες γιὰ τὸν πυρηνικὸ ἀφοπλισμὸ. Ἐπίσης οἱ ἀμερικανοὶ Ἐπίσκοποι τάχθηκαν ἐναντίον τῆς χρήσεως χημικῶν καὶ βιολογικῶν ὄπλων.

– Ὁ γνωστὸς «προστάτης τῶν ἀστέγων» Abbé Pierre συνεπλήρωσε τὸ 90ὸ ἔτος τῆς ἡλικίας του.

– Πρὸς τιμὴν τοῦ Πάπα Ἰωάννου-Παύλου Β' καὶ ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Ἰδρύματος τῆς Μόσχας «Ὁ κόσμος τῆς Τέχνης» δόθηκε στὸ Castelgandolfo κοντσερτο τῆς Κρατικῆς Ρωσικῆς Συμφωνικῆς ὀρχήστρας. Στὴν χαίρετιστήρια προσφώνησίν του ὁ Πάπας ἐξέφρασε τὶς εὐχαριστίες του γιὰ τὸ σχετικὸ μῆνυμα ποῦ ἔστειλεν ὁ Ἀγιώτατος Πατριάρχης Μόσχας καὶ πάσης Ρωσίας κ. Ἀλέξιος Β'. Ἐπίσης ἐξέφρασε τὴν ἐλπίδα, ὅτι παρόμοιες πρωτοβουλίες εἶναι δυνατόν νὰ συντελέσουν στὴν κατανόησιν καὶ στὸν διάλογο μετὰ τῶν λαῶν.

– Στὴ Βιέννη ἰδιαιτέρως ἐορτάσθηκε ἡ συμπλήρωσις 50 ἐτῶν, κατὰ τὰ ὁποῖα ὁ διαπρεπής, διεθνῶς γνωστὸς καὶ φίλος τῆς Ὀρθοδοξίας καὶ πρώην Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Βιέννης Καρδινάλιος Franz König κατέχει τὸ ἐπισκοπικὸ ἀξίωμα.

Ε.Δ.Θ.

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΙΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ

Δικαστικές αποφάσεις
Προκηρύξεις
Ἱερῶν Μητροπόλεων:
Ἑλασσῶνος
Κεφαλληνίας
Μεσογαίας καὶ
Λαυρεωτικῆς
Χαλκίδος

Πρὸς
Τὸν Ἱεροδιάκονον
Σιλουανὸν Καρράσκο,
κατὰ κόσμον Ἐφραίμ τοῦ Χουάν.
Κληρικὸν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως
Κασσανδρείας.
(καὶ νῦν ἀγνώστου διαμονῆς).

Διὰ τοῦ παρόντος, κοινοποιοῦμεν σοι κατωτέρω τὴν ἐρήμην σου ἐκδοθεῖσαν ὑπ' ἀριθμ. 8/2002 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοβαθμίου διὰ Πρεσβυτέρους, Διακόνους καὶ Μοναχοὺς Συνοδικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, συνωδᾶ τῷ ἄρθρῳ 122, παρ. 2 τοῦ Νόμου 5383/1932 «Περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καὶ τῆς πρὸ Αὐτῶν Διαδικασίας» ὡς τοῦτο τίθεται καὶ ἰσχύει συμπληρωθὲν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ Ν.Δ. 1714/1942 καὶ κατὰ τὰ σαφῶς ὀριζόμενα ὑπὸ τῆς παρ. 1 τοῦ ἄρθρου 44 τοῦ Νόμου 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» ἵνα οὕτω λάβης γνῶσιν αὐτῆς καὶ ἀσκήσης κατ' αὐτῆς τὰ συμφώνως τοῖς ἄρθροις 126 καὶ 133 τοῦ προειρημένου περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων Νόμου ἐνδικοῦ μέσα τῆς ἀνακοπῆς ἐρημοδικίας καὶ τῆς ἐφέσεως.

Προσεπιδηλοῦμέν σοι ὅτι ἐν περιπτώσει παρελεύσεως ἀπράκτου τῆς ὑπὸ τοῦ Νόμου 5383/1932 καθοριζομένης προθεσμίας, θέλει ἡ κατωτέρω δημοσιευομένη ἀπόφασις καταστῆ συνωδᾶ τῷ ἄρθρῳ 151 Αὐτοῦ τελεσίδικος, ὀριστικῆ καὶ ἀμετάκλητος.

Ὁ Γραμματεὺς τῶν Συνοδικῶν Δικαστηρίων
Ἄρχιμ. Χρυσόστομος Τσιρίγκας

ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΟΝ ΣΥΝΟΔΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ
ΑΠΟΦΑΣΙΣ 8/2002

Τὸ Πρωτοβάθμιον Συνοδικὸν διὰ Πρεσβυτέρους, Διακόνους καὶ Μοναχοὺς Δικαστήριον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τῆς 145ης Συνοδικῆς Περιόδου, συγκείμενον ἐκ τοῦ Προέδρου Αὐτοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου κ. Σπυρίδωνος καὶ ἐκ τοῦ τακτικοῦ Μέλους Αὐτοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Γρεβενῶν κ. Σεργίου, ὡς καὶ ἐκ τῶν Ἀναπληρωματικῶν Μελῶν Αὐτοῦ Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν: α) Θήρας, Ἀμοργοῦ καὶ Νήσων κ. Παντελεήμονος, ἀναπληροῦντος τὸν ἐκ τῶν τακτικῶν μελῶν Αὐτοῦ κωλυόμενον ὅπως παραστῆ Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Ἰωαννίνων κ. Θεόκλητον, β) Φωκίδος κ. Ἀθηναγόρου, ἀναπληροῦντος τὸν θανόντα ἀοίδιμον Μητροπολίτην Κερκύρας, Παξῶν καὶ Διαποντίων Νήσων κυρὸν Τιμόθεον καὶ γ) Ἄρτης κ. Ἰγνατίου ἀναπληροῦντος τὸν ἐκ τῶν τακτικῶν μελῶν Αὐτοῦ κωλυόμενον ὅπως παραστῆ Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Μαντινείας καὶ Κυνουρίας κ. Ἀλέξανδρον.

Συνελθὸν εἰς Συνεδρίαν τῇ 27ῃ Ἰουνίου 2002, ἡμέρα τῆς ἐβδομάδος Πέμπτη

καὶ ὥρα 6η ἀπογευματινῆ, ἐν τῷ Συνοδικῷ Μεγάλῳ κειμένῳ ἐν Ἀθήναις ἐπὶ τῶν ὁδῶν Ἰωάννου Γενναδίου 14 καὶ Ἰασίου 1 καὶ τῇ συνήθει τῶν Συνεδριῶν Αἰθούσῃ, ἐπὶ παρουσία καὶ τοῦ Γραμματέως Ἀρχιμανδρίτου Χρυσοστόμου Τιριγίκα, ἵνα κρίνη καὶ δικάσῃ τὸν Ἱεροδιάκονον Σιλουανὸν Καρράσκο, κατὰ κόσμον Ἐφραίμ τοῦ Χουάν, κληρικὸν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κασσανδρείας, κατηγορούμενον ἐπί: α) αὐθαιρέτῳ ἐγκαταλείπει τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῆς μετανοίας του καί, β) αὐτοκαθαίρεσι ἐπὶ τοῦ ὑψηλοῦ ἀξιώματος τοῦ Διακόνου, μὲ συνέπειαν τὸν βαρύτερον σκανδαλισμὸν τῆς συνειδήσεως τῶν πιστῶν καὶ ειδικώτερον, ὅτι κληρικὸς ὢν τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας, καὶ δὴ Διάκονος Αὐτῆς καὶ ἀδελφὸς τοῦ Ἱεροῦ Ἰουχαστηρίου «Ὅσιος Ἀρσένιος ὁ Καππαδόκης» τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κασσανδρείας, αὐθαιρέτως καὶ ἄνευ ἀδείας τοῦ Καθηγουμένου τοῦ ὡς εἴρηται Ἰουχαστηρίου, ἀπὸ τῆς 20ῆς Δεκεμβρίου 1999 ἐγκατέλιπε τὸ Ἱερὸν Ἰουχαστήριον καὶ ἀνεχώρησε εἰς ἄγνωστον κατεύθυνσιν, ἐνῶ τὴν 3.1.2000 ὑπέγραψε δήλωσιν, ἣν ἀπηύθυνε πρὸς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Ὀσίου Ἀρσενίου, λέγων:

«Σεβαστοὶ Πατέρες,

Μὲ πολὺ λύπη σᾶς ἀναφέρω ὅτι γιὰ προσωπικοὺς λόγους ἀπὸ 20.12.1999 ἔχω αὐτοκαθαίρεθῆ καὶ αὐτοαποσηματισθῆ. Σᾶς εὐχαριστῶ γιὰ τὰ προσωπικά μου πράγματα, τὰ ὁποῖα μοῦ ἐπιστρέψατε καὶ δηλώνω ὅτι δὲν ἔχω καμία ἀπαίτηση ἀπὸ τὴν Ἱερὰν Μονήν», ἣν δήλωσιν ὑπέγραψε ἐνώπιον τοῦ Καθηγουμένου καὶ πολλῶν ἀδελφῶν τοῦ Ἰουχαστηρίου, οἵτινες καὶ βεβαιοῦν τὸ γνήσιον τῆς ὑπογραφῆς του, τὰ αὐτὰ δὲ ἐπανελάβε τὴν 13.1.2000, εἰς ἑτέραν ὑπεύθυνον δήλωσιν του ἀπευθυνομένην πρὸς τὸν τότε κυριάρχην του αἰοίδιμον Μητροπολίτην Κασσανδρείας κυρὸν Συνέσιον, ἀναφέρων:

«Ἐγώ, ὁ ὑπογεγραμμένος Ἱεροδιάκονος Σιλουανὸς Καρράσκο, κατὰ κόσμον Ἐφραίμ τοῦ Χουάν καὶ τῆς Σίλβιας, ἀδελφὸς τοῦ Ἱεροῦ Ἰουχαστηρίου "Ὅσιος Ἀρσένιος ὁ Καππαδόκης", γεννηθεὶς εἰς τὸ Μάντσεστερ τῆς Ἀγγλίας τὸ 1967, ἀναφέρω μετ' εὐλαβείας, ὅτι διὰ λόγους προσωπικοὺς ἐξέρχομαι ἐκ τῆς τάξεως τοῦ Κλήρου καὶ ἐπανέρχομαι εἰς τὰ τάξεις τῶν λαϊκῶν.

Παρακαλῶ, Σεβασμιώτατε, ὅπως ἐνεργήσετε τὰ δέοντα καὶ ἐπικυρωθῆ ἐκ τῆς ἀρμοδίας Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς ἢ ὡς ἄνω ἀπόφασί μου.

Ἐξαιτούμενος τὰς προσευχὰς σας διὰ τὴν συγχώρησιν παρὰ Θεοῦ»,

καὶ ἀναχωρήσας ἔκτοτε διὰ τὴν πόλιν Manchester τῆς Μεγάλης Βρετανίας, ἐνθα διαβιοῖ ἡ μήτηρ αὐτοῦ περι-

φέρεται μετὰ λαϊκῆς περιβολῆς, ρίψασπις γενόμενος, προτιμήσας τὸν γεῶδη κόσμον τῆς ἀτιμῆτου δωρεᾶς τῆς Ἱερωσύνης, ἐπὶ ἀδικήμασι σαφῶς προβλεπομένοις καὶ ρητῶς τιμωρουμένοις ὑπὸ τῶν Θείων καὶ Ἱερῶν Κανόνων ΞΒ' καὶ ΝΗ' τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, Ζ' τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ὡς καὶ ὑπὸ τῶν Γραφικῶν Λογίων Ματθ. ΙΗ' 6-9, τῆς ὑποθέσεως αὐτοῦ παραπεμφθείσης ἐνώπιον Αὐτοῦ, λόγῳ ἀρμοδιότητος, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθμ. 7/2000 ἀποφάσεως τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κασσανδρείας.

Δικάζον ἐρήμην τοῦ κατηγορουμένου νομίμως κληθέντος διὰ τῶν ἀρμοδίων ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 54 τοῦ Νόμου 5383/1932 «Περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καὶ τῆς πρὸ Αὐτῶν διαδικασίας», καὶ μὴ προσελθόντος καὶ μὴ παραστάντος κατὰ τὴν σημερινὴν δικάσιμον.

Διεξεληθὸν καὶ ἐπισταμένως μελετήσαν ἅπαντα τὰ ἐν τῇ δικογραφίᾳ ἐγγράφα καὶ στοιχεῖα.

Λαβὸν ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν εἰσήγησιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Δικαστικοῦ Συνέδρου Μητροπολίτου Γρεβενῶν κ. Σεργίου.

Σκεφθέν κατὰ τοὺς θείους καὶ Ἱεροὺς Κανόνας καὶ τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους.

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς ἐπισταμένης μελέτης καὶ ἀξιολογήσεως τοῦ συνόλου τῶν στοιχείων τῆς δικογραφίας, τῶν μαρτυρικῶν καταθέσεων τῆς περὶ τὴν ἀπόδειξιν διαδικασίας περιλαμβανούσης καὶ τὰ στοιχεῖα τῆς προδικασίας, ὡς καὶ ἐκ τῶν ἀναγνωσθέντων ἐγγράφων ἀπεδείχθησαν ὡς πραγματικὰ περιστατικὰ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου καὶ κατ' ἐλευθέραν ἐκτίμησιν, συνωδᾶ τῷ ἄρθρῳ 57 τοῦ Νόμου 5383/1932 «Περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καὶ τῆς πρὸ Αὐτῶν διαδικασίας» ἅπαντα τὰ ἐν τῷ κατηγορητηρίῳ ἀναφερόμενα.

Ἐπειδὴ ὁ κατηγορούμενος ἠπειθήσε, καίτοι νομίμως κληθείς, ὅπως ἐμφανισθῆ ἐνώπιον Αὐτοῦ καὶ ἀποσεισῆ τὰς εἰς βάρος αὐτοῦ κανονικὰς κατηγορίας, φυγοδικῶν καὶ ὁμολογῶν διὰ μίαν εἰσέτι φοράν τὸ βάσιμον τῆς ἐνοχῆς αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ ὁ κατηγορούμενος συνεπνίγη ὑπὸ τοῦ χοϊκοῦ του περιβλήματος καὶ προτίμησε τὸν γεῶδη κόσμον εἴπερ τῆς ἀτιμῆτου Δωρεᾶς τῆς Ἱερωσύνης καὶ τῶν ἄρρητων Μυστηρίων καὶ τῆς ἀφοσιώσεως, ἀγάπης καὶ κοινωνίας τῷ Ζῶντι Θεῷ, ρίψασπις γενόμενος καὶ στραφεὶς εἰς τὰ ὀπίσω.

Ἐπειδὴ τὰ ἀνωτέρα ἀδικήματα τοῦ κατηγορητηρίου σαφῶς προβλέπονται καὶ ρητῶς τιμωροῦνται ὑπὸ τῶν Θείων καὶ Ἱερῶν Κανόνων, διὰ τῆς ποινῆς τῆς καθαίρε-

σεως ἐκ τοῦ Ὑψηλοῦ τῆς Ἱερωσύνης Ὑπουργήματος καὶ τῆς ἐπαναφορᾶς εἰς τὴν τάξιν τῶν λαϊκῶν καὶ δὴ ὑπὸ τῶν:

«*Εἶ τις Κληρικὸς διὰ φόβον ἀνθρώπινον, Ἰουδαίου, ἢ Ἑλλήνου, ἢ Αἰρετικοῦ, ἀρνήσεται, εἰ μὲν τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, ἀποβαλλέσθω, εἰ δὲ τὸ ὄνομα τοῦ Κληρικοῦ καθαιρείσθω. Μετανοήσας δέ, ὡς λαϊκὸς δεχθήτω*». ΞΒ' Ἱεροῦ Κανόνος τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων.

«*Τοὺς ἅπαξ ἐν Κλήρῳ τεταγμένους καὶ μοναστάς, ὠρίσαμεν μῆτε ἐπὶ στρατείαν, μῆτε ἐπὶ ἀξίαν κοσμικὴν ἔρχεσθαι. Ἡ τοῦτο τολμῶντας, καὶ μὴ μεταμελουμένους ὥστε ἐπιστρέψαι ἐπὶ τοῦτο, ὃ διὰ Θεὸν πρότερον εἶλοντο, ἀναθεματίζεσθαι*». Ζ' Ἱεροῦ Κανόνος τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

«*Επίσκοπος ἢ Πρεσβύτερος ἀμελῶν τοῦ Κλήρου, ἢ τοῦ Λαοῦ καὶ μὴ παιδεύων αὐτοὺς τὴν εὐσέβειαν, ἀφορίζεσθω· ἐπιμένων δὲ τῇ ἀμελείᾳ καὶ ῥαθυμίᾳ καθαιρείσθω*» ΝΗ' Ἱεροῦ Κανόνος τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων.

ὡς καὶ ὑπὸ τῶν Γραφικῶν Λογίων: «*ὅς δ' ἂν σκανδαλίση ἓνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων εἰς ἐμέ, συμφέρει αὐτῷ ἵνα κρεμασθῇ μύλος ὀνικὸς εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ καταποντισθῇ ἐν τῷ πελάγει τῆς θαλάσσης*» Ματθ. ΙΗ', 6-9.

ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ

Κηρύσσει ὁμοφώνως τὸν Ἱεροδιάκονον Σιλουανὸν Καρράσκο, κατὰ κόσμον Ἐφραίμ τοῦ Χουάν, κληρικὸν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κασσανδρείας, ἔνοχον ἐπὶ: α) αὐθαιρέτῳ ἐγκαταλείψει τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῆς μετανοίας του καί, β) αὐτοκαθαίρεσι ἐπὶ τοῦ ὑψηλοῦ ἀξιώματος τοῦ Διακόνου, μὲ συνέπειαν τὸν βαρύτερον σκανδαλισμὸν τῆς συνειδήσεως τῶν πιστῶν καὶ εἰδικώτερον, ὅτι κληρικὸς ὢν τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, καὶ δὴ Διάκονος Αὐτῆς καὶ ἀδελφὸς τοῦ Ἱεροῦ Ἡσυχαστηρίου «*Ὁσιος Ἀρσένιος ὁ Καππαδόκης*» τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κασσανδρείας, αὐθαιρέτως καὶ ἄνευ ἀδείας τοῦ Καθηγουμένου τοῦ ὡς εἶρηται Ἡσυχαστηρίου, ἀπὸ τῆς 20ῆς Δεκεμβρίου 1999 ἐγκατέλιπε τὸ Ἱερὸν Ἡσυχαστήριον καὶ ἀνεχώρησε εἰς ἄγνωστον κατεύθυνσιν, ἐνῶ τὴν 3.1.2000 ὑπέγραψε δήλωσιν, ἣν ἀπηύθυνε πρὸς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Ὀσίου Ἀρσενίου, λέγων:

«*Σεβαστοὶ Πατέρες,*

Μὲ πολὺ λύπη σᾶς ἀναφέρω ὅτι γιὰ προσωπικοὺς λόγους ἀπὸ 20.12.1999 ἔχω αὐτοκαθαίρεθεῖ καὶ αὐτοαποσηματισθεῖ. Σᾶς εὐχαριστῶ γιὰ τὰ προσωπικά μου πράγματα, τὰ ὁποῖα μοῦ ἐπιστρέψατε καὶ δηλώνω ὅτι δὲν ἔχω καμία ἀπαίτηση ἀπὸ τὴν Ἱερὰν Μονήν», ἣν δήλωσιν ὑπέγραψε ἐνώπιον τοῦ Καθηγουμένου καὶ πολλῶν ἀδελφῶν τοῦ Ἡσυχαστηρίου, οἵτινες καὶ βεβαιοῦν

τὸ γνήσιον τῆς ὑπογραφῆς του, τὰ αὐτὰ δὲ ἐπανελάβε τὴν 13.1.2000, εἰς ἑτέραν ὑπεύθυνον δήλωσίν του ἀπευθυνομένην πρὸς τὸν τότε κυριάρχην του αἰοίδιμον Μητροπολίτην Κασσανδρείας κυρὸν Συνέσιον, ἀναφέρων:

«*Εἰγώ, ὁ ὑπογεγραμμένος Ἱεροδιάκονος Σιλουανὸς Καρράσκο, κατὰ κόσμον Ἐφραίμ τοῦ Χουάν καὶ τῆς Σίλβιας, ἀδελφὸς τοῦ Ἱεροῦ Ἡσυχαστηρίου “Ὁσιος Ἀρσένιος ὁ Καππαδόκης”, γεννηθεὶς εἰς τὸ Μάντσεστερ τῆς Ἀγγλίας τὸ 1967, ἀναφέρω μετ' εὐλαβείας, ὅτι διὰ λόγους προσωπικοὺς ἐξέρχομαι ἐκ τῆς τάξεως τοῦ Κλήρου καὶ ἐπανερχομαι εἰς τὰ τάξεις τῶν λαϊκῶν.*

Παρακαλῶ, Σεβασμιώτατε, ὅπως ἐνεργήσετε τὰ δέοντα καὶ ἐπικυρωθῇ ἐκ τῆς ἀρμοδίας Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς ἢ ὡς ἄνω ἀπόφασή μου.

Ἐξαιτούμενος τὰς προσευχὰς σας διὰ τὴν συγχώρησιν παρὰ Θεοῦ»,

καὶ ἀναχωρήσας ἔκτοτε διὰ τὴν πόλιν Manchester τῆς Μεγάλης Βρετανίας, ἐνθα διαβιοῖ ἡ μήτηρ αὐτοῦ περιφέρεται μετὰ λαϊκῆς περιβολῆς, ρίψασπις γενόμενος, προτιμήσας τὸν γεῶδη κόσμον τῆς ἀτιμῆτου δωρεᾶς τῆς Ἱερωσύνης, ἐπὶ ἀδικήμασι σαφῶς προβλεπομένοις καὶ ρητῶς τιμωρουμένοις ὑπὸ τῶν Θεῶν καὶ Ἱερῶν Κανόνων ΞΒ' καὶ ΝΗ' τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, Ζ' τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ὡς καὶ ὑπὸ τῶν Γραφικῶν Λογίων Ματθ. ΙΗ' 6-9, καὶ παμφηφεί ἐπιβάλλει αὐτῷ τὴν ποινήν τῆς Καθαίρεσεως ἐκ τοῦ Ὑψηλοῦ τῆς Ἱερωσύνης Ὑπουργήματος, μετ' ἀφαίρεσεως τοῦ Μοναχικοῦ αὐτοῦ σχήματος καὶ διαγραφῆς ἐκ τοῦ Μοναχολογίου τοῦ Ἱεροῦ Ἡσυχαστηρίου Ὀσίου Ἀρσενίου τοῦ Καππαδόκου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κασσανδρείας, ἀπογυμνοῦν αὐτὸν τέλεον παντὸς Ἱερατικοῦ βαθμοῦ καὶ τίτλου, κατάγον αὐτὸν καὶ ἐπαναφέρον εἰς τὴν τῶν λαϊκῶν τάξιν, προσφωνούμενον τοῦ λοιποῦ διὰ τοῦ λαϊκοῦ αὐτοῦ ὀνόματος Ἐφραίμ, καταδικάζον ἅμα εἰς βάρος αὐτοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ Τ.Π.Ο.Ε.Κ.Ε. τὴν ἐκ τριάκοντα (30ἔ) Εὐρῶ δικαστικὴν δαπάνην.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐδημοσιεύθη αὐθημερόν.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Πρωτοβαθμίου

Συνοδικοῦ Δικαστηρίου.

† Ὁ Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου ΣΠΥΡΙΔΩΝ

ΤΑ ΜΕΛΗ

† Ὁ Γρεβενῶν ΣΕΡΓΙΟΣ

† Ὁ Θήρας, Ἀμοργοῦ καὶ Νήσων ΠΑΝΤΕΛΗΜΩΝ

† Ὁ Φωκίδος ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ

† Ὁ Ἄρτης ΙΓΝΑΤΙΟΣ

Ὁ Γραμματεὺς

Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Τσιρίγκας

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΙΕΡΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΝ**Ἱερά Μητρόπολις Ἐλασσῶνος**

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38, παράγρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν.Δ. 1398/1973, γ) τοῦ Ν. 673/1977 καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ ἰ. ναῷ

Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου Ἐλασσῶνος
καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων» προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ἐλασσῶνι, τῆ 1ῃ Ὀκτωβρίου 2002

† Ὁ Ἐλασσῶνος ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Κεφαλληνίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38, παράγρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν.Δ. 1398/1973, γ) τοῦ Ν. 673/1977 καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ ἰ. ναῷ

Ἑπεραγίας Θεοτόκου Σισσιωτίσεως Ἀργοστολίου,
καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων» προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ἀργοστολίῳ, τῆ 21ῃ Ὀκτωβρίου 2002

† Ὁ Κεφαλληνίας ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Ἱερά Μητρόπολις Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38, παράγρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν.Δ. 1398/1973, γ) τοῦ Ν. 673/1977 καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ ἰ. ναῷ

Ἀναλήψεως Κυρίου Κορωπίου - Ἀττικῆς
καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων» προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Σπάτα, τῆ 31ῃ Ὀκτωβρίου 2002

† Ὁ Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς ΑΓΑΘΟΝΙΚΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Χαλκίδος

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33-34 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἑφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

α. Ἁγίου Γεωργίου Πηλίου, β.

Ζωοδόχου Πηγῆς Τσουκάς,

γ. Ἁγ. Θεοδώρου Πευκίου,

δ. Κοιμήσεως Θεοτόκου Ἀχλαδίου,

ε. Ἁγ. Παντελεήμονος Καμματριάδων,

στ. β' θέσις Ἁγ. Ἰωάννου Θεολόγου Μαντουδίου,

ζ. Ἁγ. Γεωργίου Βούνων, η. Ἁγ. Νικολάου Λουτρακίου

Σκοπέλου, θ. Φανερωμένης Σκοπέλου,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Χαλκίδι, τῆ 30ῃ Σεπτεμβρίου 2002

† Ὁ Χαλκίδος ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

